# RIKSDAGENS

# REVISORERS

# BERÄTTELSE

om den år **1897** af dem verkställda granskning

af

## STATSVERKETS

jemte dertill hörande fonders tillstånd,

styrelse och förvaltning under år **1896;**

jemte

de, i anledning af samma berättelse, infordrade och till

## KONGL. MAJ:T

afgifna underdåniga utlåtanden.

STOCKHOLM
ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG,
1898.

Ingress ..... Sid. 1.
Öfversigt af statens finansiela ställning vid slutet af år 1896 ..... „ 4.

## Första Hufvudtiteln.

### Hof- och slottsstaterna.

Statsanslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de Kongl. hofven upplåtna byggnader ..... „ 5.
Anslaget till brandväsendet och yttre lyshållningen vid Kongl. slottet och Arfprinsens palats ..... „ 6.
Drottningholms lustslott ..... „ 8.
*Framställning om utarrendering i vidsträcktare mån af den till slottet hörande jord*, § 1, ..... „ 9.
Gripsholms slott ..... „ 10.
Ulriksdals slott ..... „ 11.
Haga lustslott och park ..... „ 13.
Strömsholms slott ..... „ 15.
*Anmärkning angående bristfällig brandredskap vid sistnämnda slott*, § 1, ..... „ 16.
Meddelande angående slottskassornas tillgångar vid 1896 års slut m. m. ..... „ 16.
*Framställning angående ändrad uppställning af slottskassornas räkenskaper* ..... „ 20.
Riksmarskalksembetets utlåtande ..... „ 493.
Ståthållarens på Drottningholms slott yttrande ..... „ 494.
Ståthållareembetets på Strömsholms slott yttrande ..... „ 495.
Ståthållareembetets på Stockholms slott yttrande ..... „ 496.
Meddelande angående afslutad kartläggning af de till Kongl. slotten hörande egoområden ..... „ 20.

## Andra Hufvudtiteln.

### Justitiedepartementet.


Justitiedepartementet ..... Sid. 22.
Högsta domstolen och Nedre justitierevisionen ..... „ 23.
Justitiekanslersembetet ..... „ 24.
Svea Hofrätt ..... „ 25.
Göta „ ..... „ 27.
Hofrätten öfver Skåne och Blekinge ..... „ 28.
Krigshofrätten ..... „ 29.
Fångvårdsstyrelsen ..... „ 30.
Meddelande angående verkställda besök å trenne fångvårdsanstalter, § 1, ..... „ 32.
*Erinran angående inredningen af nattcellerna å tvångsarbetsanstalten i Norrköping* ..... „ 32.
Fångvårdsstyrelsens utlåtande ..... „ 497.


## Tredje Hufvudtiteln.

### Utrikesdepartementet.


Utrikesdepartementet ..... „ 34.
Uppgifter i fråga om konsulat- och expeditionsafgiftsuppbörden inom konsulatdistrikten ..... „ 46.
Uppgift å konsulattjenstemäns inkomster af konsulatafgifter under år 1895 vid vissa konsulat ..... „ 46.
Dito å dito dito af expeditionsafgifter vid dito dito ..... „ 50.
Sammandrag af räkenskaperna öfver de från kronans fastighet i Konstantinopel inflytande medel ..... „ 51


## Fjerde Hufvudtiteln.

### Landtförsvarsdepartementet.


Arméförvaltningen ..... „ 53.
Ordinarie anslag ..... „ 56.

Extra ordinarie anslag ..... Sid. 62.
Fonder och kassor ..... „ 64.
Sammandrag af regementsförvaltningarnes redogörelser för stamtruppens munderingsmedel ..... „ 68.
Dito af dito dito för beväringsmanskapets dito ..... „ 70.
Tabell öfver de förr under Arméförvaltningens men numera under Statskontorets förvaltning stälda fonder och kassor „ 74.
Sammandrag öfver samtliga kostnader för armén samt beväringen under år 1896 ..... „ 76.
Den garnisonerade armén ..... „ 76.
Den icke garnisonerade armén ..... „ 77.
Beväringen ..... „ 78.
*Förnyade framställningar rörande erforderliga förändringar i uppställningen af Arméförvaltningens räkenskaper*, §§ 1 och 2 „ 79.
*Erinran angående öfverskridande af 4:e hufvudtitelns anslag till ålderstillägg*, § 3 ..... „ 81.
*Uttalande angående önskvärdheten af ett snart afslutande af Fredsförvaltningskomiténs arbeten m. m.*, § 4 ..... „ 82.
*Anmärkning angående utbetalande af rekryteringskostnader vid Vesternorrlands regemente*, § 5 ..... „ 83.
*Framställning angående åtgärder för minskning i kostnaderna för utbetalning af underhållsmedel från Vadstena krigsmanshuskassa*, § 6 ..... „ 84.
*Erinran angående utbetalande af statspris vid kapplöpningar för kavalleriofficerare å tjenstehästar m. m.*, § 7 ..... „ 85.
Reservation. Litt. A. ..... „ 491.
*Anmärkning öfver utbetalda reseersättningar till chefen för Krigsskolan i hans egenskap af t. f. regementschef*, § 8 ..... „ 86.
Reservation. Litt. B. ..... „ 491.
*Uttalande angående befogenheten af vissa för Norrlands artilleriregemente bestridda kostnader*, § 9 ..... „ 87.
*Uttalande angående försvaret för Oscar-Fredriksborgs fästning m. m.*, § 10 ..... „ 88.
Meddelande angående å åtskilliga under Landtförsvarsdepartementet hörande anstalter verkställda besök och dervid gjorda iakttagelser, § 11 ..... „ 90.
Reservation. Litt. C. ..... „ 491.
*Erinran rörande bristande öfverensstämmelse mellan Arméförvaltningens hufvudbok och Kammarrättens aktorutsräkning i fråga om åtskilliga propriebalanser*, § 12 ..... „ 91

*Uttalande angående saknaden af vatten- och afloppsledningar på Vaxholms och Oscar-Frediksborgs fästning*, § 13 ..... Sid. 93.
*Uttalande angående fortsatt undanhållande af för Ottenbyremontdepot erforderliga betesmarker*, § 14 ..... „ 93.
Arméförvaltningens å Civila departementet utlåtande ..... „ 499.
Militära fredsförvaltningskomiténs yttrande ..... „ 504.
Bilaga ..... „ 507.
Kavalleriinspektörens yttrande ..... „ 508.
Arméförvaltningens å Intendentsdepartementet utlåtande ..... „ 510.
Remonteringsstyrelsens yttrande ..... „ 511.
Arméförvaltningens å Fortifikationsdepartementet utlåtande ... „ 512.
Chefens för Fortifikationen yttrande ..... „ 513.
Arméförvaltningens å Artilleridepartementet utlåtande ..... „ 515.
Krigsskolan ..... „ 95.
Uppgift å antalet utexaminerade och nyantagna elever, § 1 ..... „ 96.
Allmänna garnisonssjukhuset ..... „ 97.
Jemtlands roteringskassa ..... „ 99.

## Femte Hufvudtiteln.

### Sjöförsvarsdepartementet.

Marinförvaltningen ..... „ 101.
Ordinarie anslag ..... „ 106.
Hufvudtitelns besparingsfonder ..... „ 108.
A) För särskilda ändamål reserverade medel ..... „ 108.
B) För hufvudtiteln i allmänhet ..... „ 112.
Extra ordinarie anslag ..... „ 112.
*Anmärkning rörande dispositionen af de för Mariningeniörstaten anvisade aflöningsbelopp*, § 1 ..... „ 116.
*Erinringar angående åtskilliga vid Karlskrona artillericorps vidtagna anordningar*, §§ 2 och 3 ..... „ 119.
*Erinran angående sjöbeväringens vapenöfningar m. m.*, § 4 ..... „ 120.
Meddelande angående fortgången af omarbetningen af flottans regemente, § 5 ..... „ 123.
*Erinran angående öfverskridande af 5:e hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier, expenser, ved m. m.*, § 6 ..... „ 123.

*Erinran angående kostnaden för transport af artillerimateriel mellan Alfvesta och Karlskrona*, § 7 ... Sid. 124.
*Uttalande angående rekryteringen af flottans stam m. m.*, § 8 „ 125.
Tablå utvisande fortgången af flottans vakanssättning ... „ 128.
Marinförvaltningens utlåtande ... „ 516.
Bilaga ... „ 523.
Stationsbefälhafvarens i Karlskrona yttrande ... „ 524.
Chefens för Karlskrona artillericorps yttrande ... „ 525.
Bilaga ... „ 529.
Chefens för flottans stab yttrande ... „ 530.
„ „ Reglementskommissionen yttrande ... „ 535.
Sjökrigsskolan ... „ 129.
Uppgift å i skolan undervisade kadetter m. m., § 1 ... „ 131.
Anslaget för sjömätningar och Sjökarteverket ... „ 132.
Nautisk-meteorologiska byrån ... „ 133.
Lotsstyrelsen ... „ 134.
Tabell öfver Lotsstyrelsens inkomster och utgifter ... „ 136.
Navigationsskolorna ... „ 138.
Uppgift å antalet elever vid nämnda skolor, § 1 ... „ 140.
*Erinran angående bokföringen af skolornas uppkomna besparingar* m. m., § 2 ... „ 140.
*Anmärkning angående en vid navigationsskolan i Kalmar bestridd utgift* ... „ 141.
Marinförvaltningens utlåtande ... „ 522.
Direktionens för navigationsskolan i Kalmar förklaring ... „ 535.

## Sjette Hufvudtiteln.

### Civildepartementet.

Civildepartementet ... „ 142.
Ordinarie anslag ... „ 142.
Extra ordinarie anslag ... „ 143.
Afsättning till underlättande af arbetares olycksfallsförsäkring m. m. „ 143.
Förskott ... „ 143.
Kommerskollegium ... „ 144.
Patent- och Registreringsverket ... „ 150.

Uppgift angående sökta och meddelade patent samt registrerade varumärken, § 1 ... Sid. 151.
*Anmärkning rörande utbetald provision å influtna annonsmedel*, § 2 ,, 152.
Patent- och Registreringsverkets utlåtande ... ,, 536.
Statistiska centralbyrån ... ,, 154.
Rikets Generallandtmäterikontor ... ,, 156.
Rikets ekonomiska kartverk ... ,, 158.
1:o) Ekonomiska kartarbetena i Svea- och Götaland samt ekonomiskt-topografiska kartarbetena i norra Sverige ... ,, 158.
2:o) Topografiska afdelningen ... ,, 160.
Uppgift å under revisionsåret utförda arbeten, § 1 ... ,, 162.
Öfverståthållareembetet ... ,, 164.
Meddelande angående ett utanordnadt men icke uttaget aflöningsbelopp, § 1 ... ,, 166.
*Erinran angående bristande verificering af ett utbetaldt arvode*, § 2 ,, 166.
Öfverståthållareembetets utlåtande ... ,, 540.
Öfverståthållareembetets depositionsmedel ... ,, 167.
Stockholms stads kronoräkenskaper och länens landsböcker ... ,, 168.
Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen ... ,, 170.
Landtbruksstyrelsen ... ,, 174.
Meddelande angående besök å Svenska mosskulturföreningens försöksfält vid Flahult, § 1 ... ,, 176.
Jernvägsstyrelsen ... ,, 178.
Statens jernvägstrafik ... ,, 178.
Statens jernvägsbyggnader ... ,, 180.
Sammandrag af jernvägsmedlen ... ,, 186.
Tabell öfver inkomster och utgifter under åren 1886—1896 ... ,, 188.
*Framställning rörande förenklad uppställning af Jernvägsstyrelsens räkenskaper*, § 1 ... ,, 190.
*Erinran angående den för förvaring af effekter vid Stockholms centralstation utgående godtgörelse*, § 2 ... ,, 192.
*Uttalande angående sättet för anskaffningen af den för statsbanorna erforderliga trafikmateriel*, § 3 ... ,, 193.
Reservation. Litt. D. ... ,, 491.
*Erinran rörande biljettprisen för resa Stockholm—Malmö m. m.*, § 4 ,, 194.
*Anmärkning rörande ett till en utom jernvägsförvaltningen stående person utbetaldt arvode*, § 5 ... ,, 195.
Jernvägsstyrelsens utlåtande ... ,, 541.
Skiften och afvittringar ... ,, 196.
Landtbruksakademien ... ,, 197.

Uppgift å de till akademiens experimentalfält utgående anslagsbelopp ... „ 199.
*Erinran angående användningen af ett för akademien anvisadt anslag*, § 1 ... „ 200.
Landtbruksakademiens förvaltningskomités utlåtande ... „ 552.
Ultuna landtbruksinstitut ... „ 202.
Ultuna egendom ... „ 204.
Uppgift å antalet elever och lärlingar under undervisningsåret 1895—1896, § 1 ... „ 206.
Meddelande angående vid institutet anställdt besök och dervid gjorda iakttagelser, § 2 ... „ 206.
Styrelsens för Ultuna landtbruksinstitut utlåtande ... „ 554.
Bilagorna 1—3 ... „ 556.
Alnarps landtbruksinstitut ... „ 207.
Redogörelse för den under läroåret 1895—1896 vid institutet meddelade undervisning, § 1 ... „ 209.
Öfversigt af de till öfriga läroverk för landtbruket för revisionsåret anvisade anslagsmedel ... „ 210.
Svenska trädgårdsföreningens elevskola ... „ 212.
Uppgift å antalet elever, § 1 ... „ 212.
Stuteriöfverstyrelsen och stuterierna ... „ 213.
Redogörelse för de vid statens hingstdepoter under revisionsåret inträffade förändringar, § 1 ... „ 215.
*Framställning rörande ändrad bokföring af jordbrukets vid Strömsholms hingstdepot inkomster och utgifter*, § 2 ... „ 216.
*Framställning rörande ändring i arrendevilkoren rörande en del af jordbruket vid Strömsholms hingstdepot*, § 3 ... „ 217.
*Erinran rörande priset för en för Strömsholms hingstdepot inköpt hingst m. m.*, § 4 ... „ 217.
*Framställning rörande vidsträcktare användning för remonteringen af till afvelsdjur olämpliga hästar*, § 5 ... „ 218.
*Anmärkning rörande brandredskapen vid Strömsholms hingstdepot*, § 6 ... „ 219.
*Framställning rörande tillgodogörande af vattenkraften vid Strömsholm*, § 7 ... „ 219.
Stuteriöfverstyrelsens utlåtande ... „ 558.
Chefens för Strömsholms hingstdepot yttranden ... 560, 561, 562, 563.
Chefens för Flyinge hingstdepot yttrande ... „ 561.
Anslaget till fortsättande af de geologiska undersökningarna inom riket samt utgifvande af derpå grundade kartor ... „ 220.

Redogörelse för de under revisionsåret utförda undersöknings- och kartarbeten, § 1 ..... Sid. 221.
Öfversigt af de under revisionsåret till understöd åt fiskerinäringen utbetalda anslagsmedel ..... „ 222.

## Sjunde Hufvudtiteln.

### Finansdepartementet.

Finansdepartementet ..... „ 224.
Finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå ..... „ 226.
Kammarkollegium ..... „ 228.
*Framställning rörande behofvet af rymligare lokaler för Kammararkivet*, § 1 ..... „ 228.
Kammarkollegii utlåtande ..... „ 563.
Bilaga ..... „ 565.
Redogörelse angående eganderättsförhållandena vid Husqvarna gevärsfaktori, § 2 ..... „ 229.
Reservation *Litt. E.* ..... „ 492.
Kammarkollegii utlåtande ..... „ 567.
Utredning angående eganderättsförhållande vid Finspongs stycke-bruk, § 3 ..... „ 242.
Reservation *Litt. E.* ..... „ 492.
Kammarkollegii utlåtande ..... „ 569.
Statskontoret ..... „ 250.
Redogörelse öfver de under Statskontorets förvaltning stälda fonder, § 1 ..... „ 256.
Tabell öfver statsverkets inkomster under år 1896, § 2 ..... „ 258.
Ordinarie inkomster ..... „ 258.
Bevillningar ..... „ 260.
Tabell öfver de under revisionsåret gjorda afkortningar å statsverkets inkomster, § 3 ..... „ 262.
Stämpeluppbörden ..... „ 264.
Myntverket ..... „ 265.
Kontrollverket ..... „ 267.
Kammarrätten ..... „ 269.
Kammarrättens aktoratsräkning ..... „ 270.
Öfverintendentsembetet ..... „ 271.

*Framställning angående tillgodogörande af åtskilliga obegagnade lokaler i Örebro slott*, § ..... Sid. 273.
*Erinran angående landshöfdingens i Karlstads län underlåtenhet att bebo det åt honom upplåtna boställe*, § 2 ..... „ 274.
Öfverintendetsembetets utlåtande ..... „ 569.
Länsstyrelsens i Örebro län yttrande ..... „ 570.
„ i Karlstads län „ ..... „ 571.
Landshöfdingen A. Malmborgs förklaring ..... „ 572.
Riddarholmskyrkan ..... „ 274.
Postverket ..... „ 275.
Postsparbanken ..... „ 278.
Redogörelse för Postsparbankens rörelse under år 1896 m. m., § 1 ..... „ 280.
Telegrafverket ..... „ 281.
1:o) Telegrafmedel ..... „ 281.
2:o) Telefonmedel ..... „ 283.
*Framställning rörande behofvet af nytt formulär för Telegrafverkets räkenskaper*, § 1 ..... „ 285.
Telegrafstyrelsen utlåtande ..... „ 573.
Tullverket ..... „ 287.
Domänstyrelsen ..... „ 291.
Tabell öfver nettobehållningen under år 1896 af kronans utarrenderade domäner, § 1 ..... „ 297.
Skogsinstitutet ..... „ 298.
Uppgift å elevantalet, § 1 ..... „ 300.
Skogsskolorna ..... „ 301.
Uppgift å elevantalet ..... „ 301.

## Åttonde Hufvudtiteln.

### Ecklesiastikdepartementet.

Ecklesiastikdepartementet ..... „ 302.
*Erinran angående till tjenstemän inom departementet utbetalda ersättningar för renskrifningsarbete*, § 1 ..... „ 302.
Registratorns i Ecklesiastikdepartementet utlåtande ..... „ 576.
Riksarkivet ..... „ 304.

Kongl. Biblioteket ..... Sid. 306.
Meddelande angående i Kongl. biblioteket anställdt besök, § 1 ..... „ 307.
Nationalmuseum ..... „ 308.
Konsistorierna och läroverken ..... „ 314.
Upsala stift ..... „ 314.
Linköpings stift ..... „ 314.
Skara „ ..... „ 316.
Strengnäs „ ..... „ 316.
Vesterås „ ..... „ 316.
Vexiö „ ..... „ 318.
Lunds „ ..... „ 318.
Göteborgs „ ..... „ 320.
Kalmar „ ..... „ 320.
Karlstads „ ..... „ 320.
Hernösands „ ..... „ 322.
Visby „ ..... „ 322.
Stockholms stad ..... „ 322.
Rekapitulation ..... „ 324.
Tabell öfver lärjungarnes antal inom de särskilda stiften ..... „ 326.
Beräkning öfver kostnaden för hvarje lärjunges undervisning vid de allmänna läroverken ..... „ 326.
*Erinran angående brandförsäkring af åtskilliga allmänna läroverksbyggnader*, § 1 ..... „ 327.
1:o) Upsala domkapitels utlåtande ..... „ 577.
Rektorns vid Enköpings allmänna läroverk yttrande ..... „ 578.
2:o) Linköpings domkapitels utlåtande ..... „ 578.
Rektorns vid Vadstena allmänna läroverk yttrande ..... „ 579.
Bilaga ..... „ 580.
Rektorns vid Vesterviks allmänna läroverk yttrande ..... „ 580.
Bilaga ..... „ 581.
3:o) Skara domkapitels utlåtande ..... „ 581.
4:o) Strengnäs „ „ ..... „ 582.
Rektorns vid Nyköpings allmänna läroverk yttrande ..... „ 583.
Bilaga ..... „ 583.
T. f. Rektorns vid Eskilstuna allmänna läroverk yttrande ..... „ 584.
Bilaga ..... „ 584.
T. f. Rektorns vid Askersunds allmänna läroverk yttrande ..... „ 585.
Bilagorna A. och B. ..... „ 586.
5:o) Lunds domkapitels utlåtande ..... „ 587.
6:o) Göteborgs „ „ ..... „ 588.

Rektorns vid 5-klassiga läroverket i Göteborg yttrande ..... Sid. 588.
Bilaga ..... „ 589.
Rektorns vid Uddevalla allmänna läroverk yttrande ..... „ 589.
Bilaga ..... „ 589.
T. f. Rektorns vid Strömstads allmänna läroverk yttrande ... „ 590.
Bilaga ..... „ 590.
Rektorns vid Halmstads allmänna läroverk yttrande ..... „ 590.
Bilaga ..... „ 591.
Rektorns vid Varbergs allmänna läroverk yttrande ..... „ 592.
Bilaga ..... „ 592.
7:o) Kalmar domkapitels utlåtande ..... „ 592.
Bilaga ..... „ 593.
8:o) Karlstads domkapitels utlåtande ..... „ 593.
Rektorns vid Kristinehamns allmänna läroverk yttrande ..... „ 594.
Rektorns vid Filipstads d:o d:o d:o ..... „ 594.
Rektorns vid Åmåls d:o d:o d:o ..... „ 595.
Bilaga ..... „ 595.
9:o) Hernösands domkapitels utlåtande ..... „ 595.
Rektorns vid Luleå allmänna läroverk yttrande ..... „ 596.
Rektorns vid Sundsvalls d:o d:o d:o ..... „ 597.
Bilaga ..... „ 597.
T. f. Rektorns vid Skellefteå allmänna läroverk yttrande ..... „ 597.
T. f. Rektorns vid Örnsköldsviks d:o d:o d:o ..... „ 598.
Bilaga ..... „ 598.
10:o) Visby domkapitels utlåtande ..... „ 599.
Rektorns vid Visby allmänna läroverk yttrande ..... „ 599.
*Anmärkning rörande ett för läroverkets i Borås räkning verkställdt inköp från läroverkets rektor af åtskilliga böcker och foglar*, § 2 „ 328.
Skara domkapitels utlåtande ..... „ 600.
Rektorns vid allmänna läroverket i Borås förklaring ..... „ 600.
Upsala universitet ..... „ 329.
Uppgift å antalet studerande, § 1 ..... „ 332.
*Erinran angående dispositionen af å två professorslöner inom Juridiska fakulteten vid Upsala universitet uppkomna besparingar*, § 2 ..... „ 333.
Universitetskanslerns utlåtande ..... „ 601.
Större akademiska konsistoriets i Upsala yttrande ..... „ 602.
Juridiska fakultetens yttrande ..... „ 603.
*Anmärkningar vid Upsala universitets räkenskaper för år 1896*, § 3 ..... „ 334.

Universitetskanslerns utlåtande ..... Sid. 607.
Större akademiska konsistoriets i Upsala yttrande ..... „ 608.
Meddelande angående anställdt besök i Upsala universitets räntekammare, § 4 ..... „ 336.
Lunds universitet ..... „ 337.
Uppgift å antalet studerande, § 1 ..... „ 339.
Karolinska-mediko-kirurgiska institutet ..... „ 340.
Uppgift å antalet studerande, § 1 ..... „ 343.
*Anmärkning vid institutets räkenskaper för år 1896*, § 2 ..... „ 343.
Universitetskanslerns utlåtande ..... „ 611.
Lärarekollegiets vid institutet yttrande ..... „ 612.
Kongl. och Hvitfeldtska stipendieinrättningen ..... „ 344.
Högre lärarinneseminariet ..... „ 346.
Uppgift å antalet lärjungar under revisionsåret, § 1 ..... „ 349.
Folkundervisningen ..... „ 350.
Sällskapet för folkundervisningens befrämjande ..... „ 352.
Uppgift å antalet lärjungar vid Sällskapets läroanstalt under läsåret 1896—1897, § 1 ..... „ 354.
Tekniska högskolan ..... „ 355.
Uppgift å elevernas antal under revisionsåret, § 1 ..... „ 358.
Meddelande angående anordningarne vid den vid högskolan inrättade materialprofningsanstalten, § 2 ..... „ 358.
Reservation *Litt. F.* ..... „ 492.
*Anmärkning angående för vissa göromål utbetalda särskilda godtgörelser*, § 3 ..... „ 359.
Styrelsens för Tekniska högskolan utlåtande ..... „ 613.
Sekreterarens och Kamrerarens vid högskolan förklaring ..... „ 616.
Föreståndarens för Bergsskolan förklaring ..... „ 618.
Tekniska skolorna ..... „ 360.
Uppgift å antalet lärjungar vid nämnda skolor, § 1 ..... „ 363.
*Anmärkningar vid Ebersteinska skolans räkenskaper för år 1896*, §§ 2 och 3 ..... „ 363.
Styrelsens för nämnda skola utlåtande ..... „ 621.
Bilaga ..... „ 623.
Gymnastiska centralinstitutet ..... „ 364.
Uppgift å antalet elever och vid institutet vårdade patienter under undervisningsåret 1895—1896, § 1 ..... „ 364.
Medicinalstyrelsen ..... „ 366.
Medicinalstyrelsens redovisning öfver de till hospitalsväsendet anslagna medel ..... „ 370.

Uppgift å antalet under revisionsåret vårdade sinnessjuke, § 1 Sid. 374.
*Anmärkning rörande räkenskapen för Adelswärdska stiftelsen*, § 2 „ 375.
*Erinran angående vissa anordningar vid Kristinehamns hospital*, § 3 „ 376.
Reservation. *Litt. G.* „ 492.
*Erinran angående prisen å de för nämnda hospital inköpta födoämnen*, § 4 „ 376.
*Anmärkning rörande den mindre tillfredsställande luftvexlingen vid Upsala hospital*, § 5 „ 376.
*Uttalande angående den olika användningen af isoleringssystemet vid Kristinehamns och Upsala hospital*, § 6 „ 377.
Medicinalstyrelsens utlåtande „ 624.
Kamrerarens i Medicinalstyrelsen förklaring „ 632.
Bilaga „ 633.
Hospitalsdirektionens i Kristinehamn yttrande „ 634.
Öfverläkarens vid Kristinehamns hospital yttrande „ 636.
Direktionens för Upsala hospital yttrande „ 637.
Bilaga „ 640.
Öfverläkarens vid Upsala hospital yttrande „ 645.
Allmänna barnbördshuset „ 379.
Uppgift å antalet af under revisionsåret å inrättningen vårdade patienter, § 1 „ 381.
*Framställning angående komplettering i visst fall af inrättningens räkenskaper*, § 2 „ 381.
Direktionens öfver inrättningen utlåtande „ 646.
Veterinärinstitutet „ 382.
Uppgift å antalet elever, § 1 „ 384.
Meddelande angående å institutet anställdt besök, § 2 „ 384.
Veterinärinrättningen i Skara „ 385.
*Anmärkning rörande en med inrättningens medel bestridd utgift*, § 1 „ 386.
Styrelsens öfver inrättningen utlåtande „ 647.
Svenska akademien „ 387.
Vetenskapsakademien „ 389.
A) Under akademiens öfverinseende „ 389.
B) Under akademiens omedelbara förvaltning „ 393.
1) Statsanslag „ 393.
2) Statsmedel och donationer samt egna tillhörigheter „ 395.
Vitterhets- historie- och antiqvitetsakademien „ 400.
Akademien för de fria konsterna „ 403.

A) Statsmedel ... Sid. 403.
B) Akademiens enskilda medel ... „ 405.
Uppgift å antalet elever under läroåret 1896—1897, § 1 ... „ 407.
Musikaliska akademien ... „ 408.
A) Statsmedel ... „ 408.
B) Akademiens enskilda medel ... „ 409.
Redogörelse för den vid det under akademiens inseende stälda musikkonservatoriet under revisionsåret meddelade undervisning, § 1 ... „ 412.
Institutet för blinda ... „ 413.
Uppgift å antalet lärjungar under skolåret 1896—1897, § 1 „ 415.
*Erinran angående fullständig redovisning för E. C. Nybergs donationsfond*, § 2 ... „ 415.
Direktionens öfver institutet utlåtande ... „ 648.
Meddelande angående å Institutet vid Tomteboda anställdt besök, § 3 „ 417.
Läroanstalterna för öfveråriga döfstumma ... „ 418.
Uppgift å antalet elever vid nämnda anstalter under läroåret 1895—1896, § 1 ... „ 419.
Läroanstalterna för blinda ... „ 420.
Uppgift å antalet elever läsåret 1896—1897, § 1 ... „ 421.
Meddelande angående å handtverksskolan i Kristinehamn anställdt besök, § 2 ... „ 421.
Drottninghuset ... „ 422.
Uppgift å antalet der intagna personer, § 1 ... „ 424.
Serafimerlasarettet ... „ 425.
Uppgift å antalet under revisionsåret der vårdade patienter, m. m., § 1 ... „ 428.
Danviks hospital ... „ 429.
Uppgift å antalet der vårdade personer, § 1 ... „ 430.
Stockholms allmänna barnhus ... „ 431.
Uppgift å antalet der vårdade barn, § 1 ... „ 433.
Domkyrkorna ... „ 434.
*Anmärkning vid Skara domkyrkas räkenskaper*, § 1 ... „ 436.
„ „ Strengnäs „ „ § 2 ... „ 436.
„ „ Vexiö „ „ § 3 ... „ 436.
*Anmärkning rörande fortfarande utgående till f. d. Öfverintendenten H. Zetterwall af arvode såsom arkitekt vid Lunds domkyrka*, § 4 ... „ 437.
*Anmärkning vid Lunds domkyrkas räkenskaper*, § 5 ... „ 438.
„ „ *Göteborgs* „ „ ... „ 439.

Skara domkapitels utlåtande ..... Sid. 650.
Domkyrkosysslomannens i Skara förklaring ..... „ 651.
Domkapitlets i Strengnäs utlåtande ..... „ 651.
Bilaga ..... „ 652.
Domkapitlets i Vexiö utlåtande ..... „ 652.
„ i Lund „ ..... „ 653.
Domkyrkorådets i Lund yttrande ..... „ 654.
Domkapitlets i „ utlåtande ..... „ 655.
Domkyrkorådets i „ yttrande ..... „ 655.
Göteborgs domkapitels utlåtande ..... „ 656.
„ domkyrkoråds yttrande ..... „ 656.
Bilaga ..... „ 657.
Bibelkommissionen ..... „ 440.

## Nionde Hufvudtiteln.

### Pensions- och indragningsstaterna.

Civilstatens pensionsinrättning ..... „ 442.
Arméns pensionskassa ..... „ 446.
Flottans „ ..... „ 451.
Handelsflottans pensionsanstalt ..... „ 454.
Statens jernvägstrafiks pensionsinrättningar ..... „ 456.
Telegrafverkets „ ..... „ 460.
Elementarlärarnes enke- och pupillkassa ..... „ 462.
Folkskolelärarnes pensionsinrättningar ..... „ 464.
Småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt ..... „ 466.
Presterskapets enke- och pupillkassa ..... „ 467.
Tabell öfver ofvan omförmälda pensionskassors ställning ..... „ 470.
Jemförelsetabell utvisande procenttalet mellan samma kassors inkomst- och utgiftsposter ..... „ 472.
Sammandrag öfver kassornas ställning åren 1891—1896, § 1 „ 474.

Jemföringstabeller mellan statsinkomsternas beräknade och influtna belopp under revisionsåret ..... Sid. 476.
Uppgifter å kostnaderna för åtskilliga komitéer..... „ 478.
Uppgifter angående dispositionen af besparingarne å de särskilda hufvudtitlarne ..... „ 481.
Meddelande angående de af Revisorerne verkställda besök... ..... „ 490.
Reservationer ..... „ 491.

Riksdagens Revisorer, hvilka nedannämnda dag fulländat den granskning af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning år 1896, som enligt stadgandet i § 72 Riksdagsordningen och Kongl. kungörelsen den 19 Maj 1893 tagit sin början den 1 nästlidne Oktober, få härmed afgifva den berättelse, som i § 6 af samma kungörelse föreskrifves.

Vid revisionsförrättningens början fingo Revisorerne från Finansdepartementet emottaga de af nedannämnda myndigheter, verk och inrättningar till Kongl. Maj:t afgifna berättelser rörande förvaltningen under år 1896 af de till deras förfogande stälda medel, nemligen:

från *Fångvårdsstyrelsen*,
» *Utrikesdepartementet*,
» *Arméförvaltningen*,
» *Chefen för Krigsskolan*,
» *Direktionen för Allmänna garnisonssjukhuset*,
» *Jemtlands roteringskassa*,
» *Marinförvaltningen*,
» *Chefen för Sjökrigsskolan*,
» *Lotsstyrelsen*,
» *Direktionerna för navigationsskolorna*,
» *Kommerskollegium*,
» *Patent- och registreringsverket*,
» *Statistiska centralbyrån*,
» *Landtmäteristyrelsen*,
» *Chefen för Rikets allmänna kartverk*,
» *Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen*,
» *Landtbruksstyrelsen*,
» *Jernvägsstyrelsen*, angående statens jernvägstrafik och statens jernvägsbyggnader,
» *Landtbruksakademien*,
» *Ultuna landtbruksinstitut*,

från *Alnarps landtbruksinstitut*,
» *Alnarps mejeriinstitut*,
» *Styrelsen för Svenska trädgårdsföreningens elevskola*,
» *Stuteriöfverstyrelsen*,
» *Chefen för Sveriges geologiska undersökning*,
» *Finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå*,
» *Statskontoret*, angående statsverket, stämpeluppbörden och undsättningsfonden,
» *Myntdirektören*,
» *Kontrolldirektören*,
» *Öfverintendentsembetet*,
» *Generalpoststyrelsen*,
» *Styrelsen för Postsparbanken*,
» *Telegrafstyrelsen*,
» *Generaltullstyrelsen*,
» *Domänstyrelsen*,
» *Riksarkivet*,
» *Kongl. Biblioteket*,
» *Intendenten vid Nationalmuseum*,
» *Upsala universitet*,
» *Lunds universitet*,
» *Karolinska mediko-kirurgiska institutet*,
» *Högre lärarinneseminariet*,
» *Folkskolelärareseminarierna i Stockholm, Upsala, Linköping, Falun, Lund, Göteborg, Karlstad, Hernösand, Umeå, Vexiö och Kalmar*,
» *Seminariet i Haparanda*,
» *Sällskapet för folkundervisningens befrämjande*,
» *Tekniska högskolan*,
» *Chalmers tekniska läroanstalt*,
» *Tekniska elementarskolorna i Norrköping, Malmö, Örebro och Borås*,
» *Tekniska skolan i Stockholm*,
» *Tekniska skolan i Eskilstuna*,
» *Gymnastiska centralinstitutet*,
» *Medicinalstyrelsen*,
» *Allmänna barnbördshuset*,
» *Veterinärinstitutet*,
» *Svenska akademien*,
» *Vetenskapsakademien*,

från *Akademien för de fria konsterna*,
» *Musikaliska akademien*,
» *Institutet för blinda*,
» *Direktionerna för läroanstalterna i Skara och Vadstena för öfveråriga döfstumma*,
» *Blindskolan i Vexiö*,
» *Styrelsen för handtverksskolan i Kristinehamn för blinda*,
» *Direktionen för Serafimerlasarettet*,
» » » *Danviks hospital*,
» » » *Allmänna barnhusinrättningen i Stockholm*,
» » » *Civilstatens pensionsinrättning*,
» » » *Arméns pensionskassa*,
» » » *Flottans pensionskassa*,
» » » *Statens jernvägstrafiks pensionsinrättningar*,
» » » *Handelsflottans pensionsanstalt*,
» » » *Telegrafverkets pensionsinrättningar*,
» » » *Lärarnes vid elementarläroverken enke- och pupillkassa*,
» » » *Folkskolelärarnes pensionsinrättningar*,
» » » *Småskolelärarnes m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt* samt
» » » *Presterskapets enke- och pupillkassa*.

---

Då tiden för landsböckernas insändande till Kammarrätten är bestämd till den 1 April och i öfrigt de förvaltande verkens räkenskaper i allmänhet skola dit aflemnas inom den 1 Maj hvarje år, har naturligtvis endast en del af dessa räkenskaper före Statsrevisionens sammanträde undergått granskning inom Kammarrätten. De anmärkningar, som vid den redan skedda granskningen förekommit inom bemälda embetsverks revisionsafdelning, hafva emellertid varit tillgängliga för Revisorerne, hvilka i de fall, då förklaringar deröfver afgifvits, äfven tagit del af förklaringarna.

---

Med iakttagande af den ordning, i hvilken anslagen finnas å riksstaten upptagna, få Revisorerne här nedan meddela särskilda, på de olika räkenskaperna grundade sammandrag af inkomster och utgifter under revisionsåret, dervid fogande de anmärkningar och iakttagelser i öfrigt, hvartill granskningen af räkenskaperna gifvit anledning.

---

## Öfversigt

*af statens finansiela ställning vid slutet af år 1896.*

Beträffande statens finansiela ställning vid 1896 års slut få Revisorerne, med hänvisning till den sammanfattning, som under benämning af Kapitalkonto till rikshufvudboken för samma år blifvit tryckt och utdelad, meddela, att tillgångarna, deri inbegripet värdet, 332,332,560 kronor 21 öre, å statens

| | | |
|---|---|---|
| jernvägar | kronor | 499,263,512: 27. |
| öfverstiga skulderna | „ | 289,566,573: 33. |
| med | kronor | 209,696,938: 94. |

hvilket sistnämnda belopp i kapitalkontot följaktligen upptages såsom utgående balans för tillgångar.

I Statsutskottets memorial n:o 36 år 1894 är intagen en tablå öfver ungefärliga värdet af statsverkets fasta och lösa egendom vid 1892 års utgång, hvilket värde utförts med kronor 628,229,746: 88.

| | | |
|---|---|---|
| Om från detta belopp drages värdet å sådan statens fasta och lösa egendom, jernvägar m. m., som redovisas i rikshufvudboken | „ | 336,548,203: 89. |
| och till förenämnda utgående balans för tillgångar lägges återstoden | „ | 291,681,542: 99. |
| visar sig, att statens samtliga tillgångar öfverstiga skulderna med | kronor | 501,378,481: 93. |

i hvilken summa Riksbankens tillgångar dock icke ingå.

Då enligt senaste revisionsberättelsen statsverkets tillgångar utöfver skulderna vid 1895 års slut utgjorde „ 481,362,786: 07.

visar sig alltså en kapitaltillökning för år 1896 af „ 20,015,695: 86.

kronor 501,378,481: 93.

## Första Hufvudtiteln.

# Statsanslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de Kongl. hofven upplåtna byggnader.

### Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar | | | 90: 29. |

*Uppbörd:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Statsanslag | | 63,000: — | |
| Från Kongl. hofförvaltningen | 6,000: — | | |
| Från Arméförvaltningen lemnadt bidrag till reparationsarbeten å högvaktens lokal | 239: 46. | | |
| Anmärkningsmedel | 200: 39. | | |
| Intressemedel | 9: 53. | 6,449: 38. | 69,449: 38. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Slottskassans skulder (för hvilka statsverket icke ansvarar *) | | 12,222: 40. |
| | Summa | 81,762: 07. |

*) Jemlikt 1884 års Riksdags beslut.

**Kredit.**

*Balans från år 1895:*

| | |
|---|---|
| Slottskassans skulder | 15,253: 46. |

*Utgifter:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Löner och arvoden samt hyresersättning | | 6,400: — | |
| Reparations- och underhållskostnader för: | | | |
| Kongl. slottet | 42,210: 50. | | |
| Slottsträdgårdens underhåll | 1,546: 79. | | |
| Arffurstens palats | 1,205: 08. | | |
| f. d. Indebetouska huset | 823: 43. | | |
| f. d. Oxenstjernska huset | 425: 77. | | |
| Fatburen å Kungsholmen | 1,294: 52. | | |
| Kongl. hofstallet | 10,739: 86. | | |
| H. K. H. Kronprinsens stall | 1,862: 66. | 60,108: 61. | 66,508: 61. |
| | | Summa | 81,762: 07. |

---

# Anslaget till brandväsendet och yttre lyshållningen vid Kongl. slottet och Arfprinsens palats.

**Debet.**

*Uppbörd:*

| | |
|---|---|
| Statsanslag | 11,250: — |

*Balans till år 1897:*

| | |
|---|---|
| Slottskassans skulder (för hvilka statsverket icke ansvarar) | 497: 67. |
| Summa | 11,747: 67. |

## Kredit.

*Balans från år 1895:*

| | |
|---|---|
| Slottskassans skulder | 1,324: 42. |

*Utgifter:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Aflöning: | | | |
| åt tjenstemännen | 4,255: — | | |
| „ gaständarne | 2,330: — | | |
| „ dito för kaminskötsel | 700: — | | |
| „ en elektriker för tillsyn och underhåll af brandskåp och ledningar | 175: — | 7,460: — | |
| Beklädnad åt gaständarne | | 170: — | |
| Lyshållningsmateriel | | 427: 25. | |
| Brandredskap | | 62: — | |
| Gasförbrukningsafgift | | 264: 80. | |
| Elektrisk belysningsafgift | | 1,620: — | |
| Snöskottning och snökörning | | 163: — | |
| Vattenförbrukningsafgift | | 144: — | |
| Diverse | | 112: 20. | 10,423: 25. |
| | | Summa | 11,747: 67. |

# Drottningholms lustslott.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar | | | 18: 67. |

*Uppbörd:*

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Statsanslag | | | 24,600: — | |
| Hyres- och arrendemedel: | | | | |
| från Drottningholm | 8,880: — | | | |
| „ Svartsjö | 1,050: — | 9,930: — | | |
| Tomtören | | 653: — | | |
| Jordbrukets afkastning | | 1,170: 15. | | |
| Trädgårdens och parkens dito | | 2,759: 67. | | |
| Försäljningsmedel för: | | | | |
| skogseffekter | 84: — | | | |
| diverse | 83: — | 167: — | | |
| Intressemedel | | 105: 89. | | |
| Ersättningsmedel för vägunderhållet m. m. | | 318: 33. | 15,104: 04. | 39,704: 04. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Slottskassans skulder (för hvilka statsverket ej ansvarar) | 65,455: — | |
| Summa | | 105,177: 71. |

## Kredit.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Slottskassans skulder | 65,455: — | |
| Transport | | 65,455: — |

Transport 65,455: —

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Aflöning och pensioner m. m. till tjenstemän och betjente | 8,638: 53. | |
| Dito till ordinarie arbetsfolk | 2,159: — | |
| Dito till dagsverksfolk | 1,636: 29. | |
| Sjukvård och medikamenter | 477: 60. | |
| Omkostnader för jordbruket | 4,470: 05. | |
| Dito för trädgården och parken | 8,249: 96. | |
| Byggnader och reparationer | 7,598: 74. | |
| Inventariers och redskaps anskaffande och underhåll | 2,267: 11. | |
| Ved och lyse samt skurning, städning och tvätt | 1,175: 46. | |
| Kartor | 155: 50. | |
| Telefonafgift | 100: — | |
| Onera | 2,399: 49. | |
| Diverse | 394: 32. | 39,722: 05. |

*Balans till år 1897:*

| | |
|---|---|
| Tillgångar: Kontant behållning | — — 66. |
| Summa | 105,177: 71. |

§ 1.

Såsom af de i räkenskaperna upptagna rubriker kan skönjas, är en del af den till Drottningholms slott hörande jord utarrenderad; en annan del åter brukas direkt för slottets räkning. Den försålda afkastningen af detta senare jordbruk utgjorde för år 1896 allenast 1,170,15 kronor, under det att utgifterna för jordbruket (till dagsverken m. m.) uppgingo till 4,470,05 kronor.

Då alltså af räkenskaperna att döma afkastningen af sistberörda jordbruk ej synes stå i rimligt förhållande till utgifterna, hafva Revisorerne velat ifrågasätta, huruvida ej, då de utarrenderade områdena synas gifva ganska god nettoafkastning, arrendesystemet, i än vidare mån än hittills skett, må komma till användning för tillgodogörande af den till Drottningholms slott hörande jord.

# Gripsholms slott.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar | | | 2,997: 41. |

*Uppbörd:*

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Statsanslag | | | 5,000: — | |
| Anslag från Djurgårdskassan | | 1,300: — | | |
| Arrenden, hyror och tomtören | | 3,571: 57. | | |
| Försäljningsmedel för: | | | | |
| skogseffekter | 19,343: 22. | | | |
| spanmål, hö och halm | 1,442: 33. | | | |
| diverse | 269: 50. | 21,055: 05. | | |
| Vinstutdelning från Allmänna brandförsäkringsbolaget för byggnader på landet | | 100: 02. | | |
| Intressemedel | | 38: 02. | 26,064: 66. | 31,064: 66. |
| | | | Summa | 34,062: 07. |

## Kredit.

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Löner och arvoden | | 6,433: 14. |
| Arbetskostnader | | 3,466: 71. |
| Medikamenter | | 117: 24. |
| Restaureringsarbeten | | 10,345: 41. |
| Inventarier | | 284: 63. |
| | Transport | 20,647: 13. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Transport | | 20,647: 13. | |
| Reparationer | | 302: 50. | |
| Renhållning | | 142: 16. | |
| Skogens skötsel | | 2,407: 58. | |
| Omkostnader för park, trädgård, åkrar och ängar | | 1,255: 67. | |
| D:o för slottsgrafven med vindbryggan | | 2,141: 04. | |
| Stensprängning m. m. | | 350: — | |
| Onera | | 514: 72. | |
| Telefonafgifter | | 82: 40. | |
| Diverse | | 1,929: 35. | 29,772: 55. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar: | | |
| Kontant behållning: | | |
| I kassan | 3,736: 92. | |
| Utlånta medel | 552: 60. | 4,289: 52. |
| Summa | | 34,062: 07. |

---

# Ulriksdals slott.

**Debet.**

*Balans från år 1895:*

| | |
|---|---|
| Tillgångar | 16: 44. |

*Uppbörd:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Statsanslag | | 8,250: — | |
| Arrenden, hyror och tomtören | 8,377: 50. | | |
| Jordbrukets afkastning | 544: 82. | | |
| Transport | 8,922: 32. | 8,250: — | 16: 44. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Transport | 8,922: 32. | 8,250: — | 16: 44. |
| Försäljningsmedel för: | | | | |
| mursand | 294: 20. | | | |
| utstämpladt virke | 1,461: — | | | |
| en kasserad häst | 85: — | 1,840: 20. | | |
| Utdelning från Allmänna brandförsäkringsbolaget för byggnader på landet | | 48: 20. | | |
| Ersättningsmedel | | 395: 52. | | |
| Från Haga slottskassa öfverförda | | 5,500: — | | |
| Anmärkningsmedel | | 130: 82. | 16,837: 06. | 25,087: 06. |
| | | | Summa | 25,103: 50. |

## Kredit.

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Aflöningar och arvoden | 7,584: 68. | |
| Onera | 554: 87. | |
| Ved och koks | 1,123: 23. | |
| Medikamenter | 101: 16. | |
| Lys- och renhållning | 1,049: 42. | |
| Telefonafgift | 80: — | |
| Parkens underhåll | 2,665: 51. | |
| Omkostnader för jordbruket | 3,865: 56. | |
| Byggnads- och reparationsarbeten | 6,482: 83. | |
| Brandväsendet | 1,136: 92. | |
| Anmärkningsarvode | 19: 62. | |
| Diverse | 350: 71. | 25,014: 51. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar: | | |
| Kontant behållning | | 88: 99. |
| | Summa | 25,103: 50. |

# Haga lustslott och park.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar | | | 642: 95. |

*Uppbörd:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Statsanslag | | 8,000: — | |
| Arrenden, hyror och tomtören | 6,207: 58. | | |
| Ränta å köpeskillingen för Frescati | 9,200: — | | |
| Försäljningsmedel för utstämpladt virke | 650: — | | |
| Ersättningsmedel | 1: 43. | | |
| Anmärkningsmedel | 31: 05. | | |
| Inkomster af trädgården | 34,275: 17. | 50,365: 23. | 58,365: 23. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Slottskassans skulder (för hvilka statsverket icke ansvarar) | | 9,000: — |
| | Summa | 68,008: 18. |

## Kredit.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Slottskassans skulder | | 10,000: — |

*Utgifter:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Slottsstatens aflöning | | 3,345: — | |
| Lösen för boställshö och halm | | 247: 14. | |
| | Transport | 3,592: 14. | 10,000: — |

| | | |
|---|---|---|
| Transport | 3,592: 14. | 10,000: — |
| Arvoden, gratialer och pensioner | 2,655: — | |
| Medikamenter | 254: 19. | |
| Onera | 242: 13. | |
| Lys- och renhållning m. m. | 633: 15. | |
| Ved | 468: 75. | |
| Byggnads- och reparationsarbeten jemte materialier | 5,882: 72. | |
| Telefonafgift | 80: — | |
| Karta öfver Haga | 262: 71. | |
| Brandväsendet | 1,388: 40. | |
| Utgifter för trädgården | 35,510: 17. | |
| Till Ulriksdals slottskassa öfverförda | 5,500: — | |
| Ränteliqvid | 450: — | |
| Anmärkningsarvode | 4: 66. | |
| Diverse | 378: — | 57,302: 02. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar: | | |
| Kontant behållning | | 706: 16. |
| | Summa | 68,008: 18. |

# Strömsholms slott.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 3: 31. |

*Uppbörd:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Statsanslag | | 3,000: — | |
| Hyresmedel | 100: — | | |
| Arrendemedel | 450: — | | |
| Anmärkningsmedel | 28: 80. | 578: 80. | 3,578: 80. |
| | | Summa | 3,582: 11. |

## Kredit.

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Aflöningar | 1,118: 90. | |
| Läkarearvode | 37: 50. | |
| Understöd | 250: — | |
| Reparationskostnader | 526: 16. | |
| Byggnadsmaterialier m. m. | 566: 57. | |
| Karta med beskrifning | 112: 90. | |
| Diverse | 298: 07. | 2,910: 10. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar: | | |
| Kontant behållning | 72: 01. | |
| Utlånta medel | 600: — | 672: 01. |
| | Summa | 3,582: 11. |

## § 1.

Af räkenskaperna vidfogad förteckning öfver brandredskapen vid Strömsholms slott inhemtas, att densamma består af, förutom några handsprutor och dylik smärre materiel, allenast en större brandspruta på hjul med slang i två afdelningar samt strålrör och särskild reservvattenkanna äfven på hjul.

Mot denna större brandspruta framställdes emellertid redan vid 1894 års brandsyn den anmärkning, att densamma, ehuru brukbar, vore alldeles otidsenlig och mycket svårhandterlig och i händelse af eldsolycka å Kongl. slottet icke kunde uppfylla sitt ändamål, hvarför en ny för behofvet lämplig spruta borde anskaffas. Denna anmärkning, som vid 1895 års brandsyn upprepades, hade ännu den 30 Maj 1896, då brandsyn åter hölls, ej föranledt någon åtgärd och blef derför ånyo upptagen.

Då det gifvetvis är af stor vigt, att brandredskapen befinna sig i ändamålsenligt och tillfredsställande skick, hafva Revisorerne härå velat fästa uppmärksamheten.

---

I förestående sammandrag af räkenskaperna för hvartdera af de Kongl. slotten och andra under Första hufvudtiteln hörande anslagstitlar hafva, i likhet med hvad alltsedan 1885 egt rum, de i räkenskaperna upptagna skulder uppförts under rubrik »Slottskassans skulder, för hvilka statsverket icke ansvarar».

Denna åtgärd grundar sig, såsom jemväl i sistlidet års revisionsberättelse omförmäldes, på ett af 1884 års Riksdag fattadt beslut, hvarigenom godkändes en af Statsutskottet vid samma riksdag uttalad åsigt, att de Kongl. slotten borde vederbörligen underhållas med de för dem anvisade statsanslag, utan att statsverket derigenom drabbades af ytterligare utgifter, äfvensom att de kostnader, som utöfver anslagen nedlades å dessa slott, och de skulder, som, af sådana kostnader föranledda, vore eller blefve i slottens räkenskaper uppförda, borde betraktas såsom Hans Maj:t Konungens hofförvaltnings angelägenhet, den der Riksdagen icke vidkomme.

Beloppen af berörda skulder liksom äfven de å anslagen balanserade tillgångarnes storlek vid 1896 års slut utvisas af här nedan införda tabell, som för jemförelses skull omfattar äfven åren 1892—1895:

| | Statsanslaget till reparationer å Stockholms slott med flere för de Kongl. hofven upplåtna byggnader. Kronor. | | Anslaget till brandväsendet och yttre lyshållningen vid Kongl. slottet och Arfprinsens palats. Kronor. | | Drottningholms slott. Kronor. | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| *Balans vid slutet af nedannämnda år:* | | | | | | |
| 1892: Skulder | 35,900 | — | 1,339 | 97 | 65,497 | 40 |
| Tillgångar | 13,256 | 32 | 402 | 68 | — — | — |
| Netto skulder | 22,643 | 68 | 937 | 29 | 65,497 | 40 |
| Netto tillgångar | — — | — | — — | — | — — | — |
| 1893: Skulder | 29,463 | 82 | 1,339 | 97 | 65,490 | 01 |
| Tillgångar | 11,660 | 33 | 656 | 09 | — — | — |
| Netto skulder | 17,803 | 49 | 683 | 88 | 65,490 | 01 |
| Netto tillgångar | — — | — | — — | — | — — | — |
| 1894: Skulder | 20,969 | 33 | 1,339 | 97 | 65,455 | — |
| Tillgångar | 6,538 | 81 | 501 | 35 | 46 | 99 |
| Netto skulder | 14,430 | 52 | 838 | 62 | 65,408 | 01 |
| Netto tillgångar | — — | — | — — | — | — — | — |
| 1895: Skulder | 15,253 | 46 | 1,324 | 42 | 65,455 | — |
| Tillgångar | 90 | 29 | — — | — | 18 | 67 |
| Netto skulder | 15,163 | 17 | 1,324 | 42 | 65,436 | 33 |
| Netto tillgångar | — — | — | — — | — | — — | — |
| 1896: Skulder | 12,222 | 40 | 497 | 67 | 65,455 | — |
| Tillgångar | — — | — | — — | — | — — | 66 |
| Netto skulder | 12,222 | 40 | 497 | 67 | 65,454 | 34 |
| Netto tillgångar | — — | — | — — | — | — — | — |

| Gripsholms slott. Kronor. | | Ulriksdals slott. Kronor. | | Haga lustslott och park. Kronor. | | Strömsholms slott. Kronor. | | Skulder. Summa. Kronor. | | Tillgångar. Summa. Kronor. | | Efter afdrag af tillgångarne återstår summa skulder. Kronor. | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| — — | — | 1,070 | 49 | — — | — | — — | — | 103,807 | 86 | — — | — | 80,992 | 55 | 1892 |
| 7,862 | 80 | — — | — | 1,291 | 59 | 1 | 92 | — — | — | 22,815 | 31 | | | |
| — — | — | 1,070 | 49 | — — | — | — — | — | 90,148 | 86 | — — | — | | | |
| 7,862 | 80 | — — | — | 1,291 | 59 | 1 | 92 | — — | — | 9,156 | 31 | | | |
| — — | — | 2,399 | 86 | — — | — | — — | — | 98,693 | 66 | — — | — | 80,961 | 39 | 1893 |
| 5,310 | 08 | — — | — | 2 | 82 | 102 | 95 | — — | — | 17,732 | 27 | | | |
| — — | — | 2,399 | 86 | — — | — | — — | — | 86,377 | 24 | — — | — | | | |
| 5,310 | 08 | — — | — | 2 | 82 | 102 | 95 | — — | — | 5,415 | 85 | | | |
| — — | — | 2,948 | 33 | 3,981 | 41 | — — | — | 94,694 | 04 | — — | — | 76,238 | 39 | 1894 |
| 11,367 | 28 | — — | — | — — | — | 1 | 22 | — — | — | 18,455 | 65 | | | |
| — — | — | 2,948 | 33 | 3,981 | 41 | — — | — | 87,606 | 89 | — — | — | | | |
| 11,367 | 28 | — — | — | — — | — | 1 | 22 | — — | — | 11,368 | 50 | | | |
| — — | — | — — | — | 10,000 | — | — — | — | 92,032 | 88 | — — | — | 88,263 | 81 | 1895 |
| 2,997 | 41 | 16 | 44 | 642 | 95 | 3 | 31 | — — | — | 3,769 | 07 | | | |
| — — | — | — — | — | 9,357 | 05 | — — | — | 91,280 | 97 | — — | — | | | |
| 2,997 | 41 | 16 | 44 | — — | — | 3 | 31 | — — | — | 3,017 | 16 | | | |
| — — | — | — — | — | 9,000 | — | — — | — | 87,175 | 07 | — — | — | 81,417 | 73 | 1896 |
| 4,289 | 52 | 88 | 99 | 706 | 16 | 672 | 01 | — — | — | 5,757 | 34 | | | |
| — — | — | — — | — | 8,293 | 84 | — — | — | 86,468 | 25 | — — | — | | | |
| 4,289 | 52 | 88 | 99 | — — | — | 672 | 01 | — — | — | 5,050 | 52 | | | |

Revisorerne anse sig i detta sammanhang böra fästa uppmärksamheten å det mindre lämpliga uti sättet för ifrågavarande räkenskapers förande, enligt hvilket uti desamma finnas sammanförda å inkomstkontot statsanslag och inkomster af rent privat natur samt å utgiftskontot både utgifter, som skola med statsanslaget bestridas, och utgifter, för hvilka statsverket ej ansvarar.

En sådan räkenskapsföring försvårar i hög grad den Revisorerne åliggande granskning af statsanslagets förvaltning och användning, då uti räkenskaperna ej finnes uppdragen någon gräns emellan de olika utgifterna med hänsyn till huruvida desamma blifvit af statsanslaget guldna eller betäckts med enskilda medel.

En ändring uti ofvan berörda sätt för slottsräkenskapernas förande synes Revisorerne kunna åvägabringas sålunda, att uti räkenskaperna meddelas särskild redovisning för statsanslagen och deras användande.

Emot en dylik anordning af slottsräkenskaperna torde desto mindre möta hinder, som densamma redan under en följd af år tillämpats uti de räkenskaper, som till Riksdagens Revisorer öfverlemnas från Musikaliska akademien, Akademien för de fria konsterna m. fl. institutioner, hvilka för sina utgifters bestridande disponera öfver äfven andra medel än statsanslag.

---

Med anledning af en utaf 1894 års Revisorer framställd anmärkning rörande beskaffenheten af de öfver egorna till de Kongl. slotten upprättade kartor och beskrifningar anbefalde Riksmarskalksembetet, såsom i sistlidet års revisionsberättelse omnämndes, vederbörande slottsstyrelser att föranstalta om de anmärkta bristernas afhjelpande antingen genom upprättande af nya eller kompletterande af gamla kartor med beskrifningar.

Sedan sistlidet års Revisorer fästat uppmärksamheten derå, att de sålunda påbjudna åtgärderna ännu vid tiden för af dem verkställd revision ej för samtliga slottens vidkommande bragts till slut, anförde Riksmarskalksembetet i underdånigt utlåtande den 22 December 1896, att, sedan Ståthållareembetena på Haga, Ulriksdals och Drottningholms slott verkstält hvad dem ålegat med upprättande af nya eller komplettering af gamla kartor, Ståthållareembetet på Strömsholms slott dåmera till Riksmarskalksembetet insändt öfver kungsgårdens egor uppgjord ny karta, samt att, enligt uppgift från Ståthållaren på Gripsholms slott, ny karta öfver slottets egor komme att af särskilda orsaker upprättas först under loppet af sommaren år 1897.

Enligt hvad Revisorerne, på grund af dem företedda handlingar, äro i tillfälle vitsorda, har också kartläggningen af Gripsholms slotts egor på utlofvad tid fullbordats, hvadan numera öfver samtliga Kongl. slottens egoområden kartor af tillfredsställande beskaffenhet finnas upprättade.

# Andra Hufvudtiteln.

## Justitiedepartementet.

För revisionsåret har Justitiedepartementets registrator i särskilda räkningar lemnat redovisning för de anslagsmedel, sem finnas sammanförda i följande tabell:

| | Debet. | | Kredit. | | | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Leverering från Statskontoret. | Skuld till år 1897. | Skuld från år 1895. | Utgifter. | Behållning till år 1897. | |
| Andra hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | | |
| Chefen för Justitiedepartementet | 17,000 — | — — — | — — — | 17,000 — | — — — | 17,000 — |
| Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli | 35,649 97 | — — — | — — — | 35,649 97 | — — — | 35,649 97 |
| Departementschefens ombud för tillsyn öfver skrifters allmängörande | 6,675 — | — — — | — — — | 6,675 — | — — — | 6,675 — |
| Ålderstillägg | 2,108 33 | — — — | — — — | 2,108 33 | — — — | 2,108 33 |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. | 7,000 — | 802 03 | 510 37 | 7,291 66 | — — — | 7,802 03 |
| Extra utgifter, till arvoden åt e. o. tjenstemän | 450 — | — — — | — — — | 450 — | — — — | 450 — |
| Allmänna besparingarne, till gäldande af kostnader för tryckning af blad till fastighetsböcker | 2,400 — | — — — | — — — | 2,400 — | — — — | 2,400 — |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | | |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser, lyftade: | | | | | | |
| år 1896 ..... 537: 67. | | | | | | |
| „ 1897 ..... 188: 60. | 726 27 | — — — | — — — | 726 27 | — — — | 726 27 |
| Andra hufvudtitelns extra ordinarie anslag för fortsatt uppehållande af lagbyråns verksamhet | 4,000 — | — — — | 556 53 | 2,997 66 | 445 81 | 4,000 — |
| Summa | 76,009 57 | 802 03 | 1,066 90 | 75,298 89 | 445 81 | 76,811 60 |

# Högsta domstolen och Nedre justitierevisionen.

Nedre justitierevisionens registrator har för revisionsåret i särskilda räkningar redovisat för de i nedanstående tabell sammanförda anslagsmedel:

| | Debet. | | Kredit. | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Behållning från år 1895. | Leverering från Statskontoret. | Utgifter. | Leverering till Statskontoret. | Behållning till år 1897. | Summa. |
| Andra hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | | |
| Högsta domstolen, aflöning ..... | — — | 162,700: — | 162,700: — | — — | — — | 162,700: — |
| Nedre justitierevisionen, aflöning ... | — — | 120,116: 67. | 120,111: 29. | 5: 38. | — — | 120,116: 67. |
| Dito, gratifikationer | — — | 700: — | 700: — | — — | — — | 700: — |
| Ålderstillägg för revisionen ..... | — — | 8,000: — | 8,000: — | — — | — — | 8,000: — |
| Dito åt två vaktmästare i Högsta domstolen ..... | — — | 200: — | 200: — | — — | — — | 200: — |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. ..... | 33: 10. | 6,000: — | 5,986: 36. | — — | 46: 74. | 6,033: 10. |
| Allmänna besparingarne: | | | | | | |
| Tjenstgöringspenningar åt extra revisionssekreterare m. fl. ..... | — — | 2,400: — | 2,400: — | — — | — — | 2,400: — |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | | |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser | — — | 857: 37. | 857: 37. | — — | — — | 857: 37. |
| Summa | 33: 10. | 300,974: 04. | 300,955: 02. | 5: 38. | 46: 74. | 301,007: 14. |

# Justitiekanslersembetet.

För revisionsåret har Justitiekanslersembetets registrator i särskilda räkningar redovisat för de i nedanstående tabell upptagna anslagsmedel:

| | Debet. | | | Kredit. | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Leverering från Statskontoret. | Uppbörd. | Skuld till år 1897. | Skuld från år 1895. | Utgifter. | Summa. |
| Andra hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | | |
| Justitiekanslersexpeditionen: | | | | | | |
| Aflöning och tjenstgöringspenningar ... | 16,300: — | — — | — — | — — | 16,300: — | 16,300: — |
| Amanuens- och vikariatsarvoden ..... | 2,500: — | — — | — — | — — | 2,500: — | 2,500: — |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. | 3,250: — | 150: — | 91: 68. | 157: 35. | 3,334: 33. | 3,491: 68. |
| Ålderstillägg ..... | 1,100: — | — — | — — | — — | 1,100: — | 1,100: — |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | | |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser ... ..... | 68: 30. | — — | — — | — — | 68: 30. | 68: 30. |
| Summa | 23,218: 30. | 150: — | 91: 68. | 157: 35. | 23,302: 63. | 23,459: 98. |

# Svea Hofrätt.

Från Svea Hofrätt har för revisionsåret i särskilda räkningar lemnats redovisning för de anslagsmedel, som finnas sammanförda i nedanstående tabell:

| | Debet. | | Kredit. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Behållning från år 1895. | Leverering från Statskontoret. | Utgifter. | Behållning till år 1897. | Summa. |
| Andra hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | |
| Svea Hofrättt etc. | | | | | |
| Aflöning samt tjenstgörings- och renskrifningspenningar ..... | — — | 262,983: 34. | 262,983: 34. | — — | 262,983: 34. |
| Amanuens- och vikariatsarvoden ..... | — — | 9,000: — | 9,000: — | — — | 9,000: — |
| Göta Hofrätt etc. | | | | | |
| Aflöning och tjenstgörings- samt renskrifningspenningar till Göta Hofrätts i Svea Hofrätt tjenstgörande embets- och tjenstemän, enligt Kongl. brefvet den 9 Juli 1896 ..... | — — | 6,716: 66. | 6,716: 66. | — — | 6,716: 66. |
| Ålderstillägg ..... | — — | 16,724: 99. | 16,724: 99. | — — | 16,724: 99. |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. ... | 944: 04. | 10,000: — | 10,570: 09. | 373: 95. | 10,944: 04. |
| Transport | 944: 04. | 305,424: 99. | 305,995: 08. | 373: 95. | 306,369: 03. |

| | Debet. | | Kredit. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Behållning från år 1895. | Leverering från Statskontoret. | Utgifter. | Behållning till år 1897. | Summa. |
| Transport | 944: 04. | 305,424: 99. | 305,995: 08. | 373: 95. | 306,369: 03. |
| Allmänna besparingarne, aflöningsmedel åt en sjunde division, jemlikt Kongl. brefvet den 20 December 1895 | — — | 12,375: — | 12,375: — | — — | 12,375: — |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser | — — | 860: 79. | 860: 79. | — — | 860: 79. |
| Summa | 944: 04. | 318,660: 78. | 319,230: 87. | 373: 95. | 319,604: 82. |

# Göta Hofrätt.

För revisionsåret har från Göta Hofrätt i särskilda räkningar redovisats för de i nedanstående tabell sammanförda anslagsmedel:

| | Debet. | | Kredit. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Leverering från ränteriet. | Skuld till år 1897. | Skuld från år 1895. | Utgifter. | Summa. |
| Andra hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | |
| Göta Hofrätt etc. | | | | | |
| Löner åt Hofrättens embets- och tjenstemän samt tjenstgörings- och renskrifningspenningar | 214,674: 99. | — — | — — | 214,674: 99. | 214,674: 99. |
| Till amanuenser och extra biträden | 7,500: — | — — | — — | 7,500: — | 7,500: — |
| Ålderstillägg | 12,033: 33. | — — | — — | 12,033: 33. | 12,033: 33. |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. | 3,000: — | 602: 48. | 203: 45. | 3,399: 03. | 3,602: 48. |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | |
| Stämpelomkostnader: | | | | | |
| Stämpelpapperskontrollanten | 1,800: — | — — | — — | 1,800: — | 1,800: — |
| Summa | 239,008: 32. | 602: 48. | 203: 45. | 239,407: 35. | 239,610: 80. |

# Hofrätten öfver Skåne och Blekinge.

Från denna Hofrätt har för revisionsåret i särskilda räkningar lemnats redovisning för de anslagsmedel, som äro sammanförda i nedanstående tabell:

| | Debet. | | Kredit. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Leverering från ränteriet. | Skuld till år 1897. | Skuld från år 1895. | Utgifter. | Summa. |
| Andra hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | |
| Hofrätten öfver Skåne och Blekinge etc. | | | | | |
| Löner åt Hofrättens embets- och tjenstemän samt tjenstgörings- och renskrifningspenningar | 100,800: — | — — | — — | 100,800: — | 100,800: — |
| Till amanuenser och e. o. biträden ..... | 3,500: — | — — | — — | 3,500: — | 3,500: — |
| Ålderstillägg ..... | 3,700: — | — — | — — | 3,700: — | 3,700: — |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. | 2,600: — | 846: 90. | 913: 71. | 2,533: 19. | 3,446: 90. |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | |
| Stämpelomkostnader: | | | | | |
| Stämpelpapperskontrollanten ..... | 900: — | — — | — — | 900: — | 900: — |
| Summa | 111,500: — | 846: 90. | 913: 71. | 111,433: 19. | 112,346: 90. |

# Krigshofrätten.

För revisionsåret har från Krigshofrätten i särskilda räkningar redovisats för de i nedanstående tabell sammanförda anslagsmedel:

| | Debet. | | | Kredit. | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Behållning från år 1895. | Leverering från Statskontoret. | Skuld till år 1897. | Utgifter. | Summa. |
| Andra hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | |
| Krigshofrätten: | | | | | |
| Aflöning ..... ..... | — — | 11,100: — | — — | 11,100: — | 11,100: — |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m..... | 1,157: 13. | — — | 89: 47. | 1,246: 60. | 1,246: 60. |
| Andra hufvudtitelns extra ordinarie anslag: | | | | | |
| Till arvoden åt Krigshofrättens ordförande och tre militäre ledamöter ..... ..... | — — | 3,250: — | — — | 3,250: — | 3,250: — |
| Summa | 1,157: 13. | 14,350: — | 89: 47. | 15,596: 60. | 15,596: 60. |

# Fångvårds-

**Debet.**

*Balans från år 1895:*

Tillgångar .....

*Uppbörd:*

Statsanslag .....
Diverse inkomster .....

Säger

*Balans till år 1897:*

Skulder:
till Statskontoret .....
„ diverse fångvårdsanstalter m. fl. .....
„ fångvårdsanstalternas besparingskassemedel .....
„ fångarnes innestående medel .....

Säger

Summa

styrelsen.

| Enligt hufvudboken. | | | | | | | | | | | | Enligt redogörelsen öfver reservationsanslaget till vård och underhåll af läns- och kronohäkten. | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ordinarie anslag till: | | | | | | | | Summa. | | | | | |
| Fångvårdsstyrelsen. | | Fångars vård och underhåll. | | | | Ålderstillägg för en del vid Fångvårdsstyrelsen och fångvården anstälde embets- och tjenstemän. | | | | | | | |
| | | Bestämda anslaget. | | Förslagsanslaget. | | | | | | | | | |
| — — | — | — — | — | 580,936 | 49 | — — | — | 580,936 | 49 | 11,215 | 57 | | |
| 59,500 | — | 500,900 | — | 1,042,340 | 92 | 71,627 | — | 1,674,367 | 92 | 30,000 | — | | |
| — — | | — — | — | 112,362 | 11 | — — | — | 112,362 | 11 | 2,300 | 13 | | |
| 59,500 | — | 500,900 | — | 1,154,703 | 03 | 71,627 | — | 1,786,730 | 03 | 32,300 | 13 | | |
| — — | — | — — | — | 179,937 | 20 | — — | — | 179,937 | 20 | 3,500 | — | | |
| — — | — | — — | — | 91,608 | 02 | — — | — | 91,608 | 02 | — — | — | | |
| — — | — | — — | — | 321,614 | 72 | — — | — | 321,614 | 72 | — — | — | | |
| — — | — | — — | — | 19,639 | 20 | — — | — | 19,639 | 20 | — — | — | | |
| — — | — | — — | — | 612,799 | 14 | — — | — | 612,799 | 14 | 3,500 | — | | |
| 59,500 | — | 500,900 | — | 2,348,438 | 66 | 71,627 | — | 2,980,465 | 66 | 47,015 | 70 | | |

**Kredit.**

*Balans från år 1895:*

Skulder.....

*Utgifter:*

Diverse utbetalningar.....

*Balans till år 1897:*

Tillgångar: Kontanta behållningar.....
Behållning i materialier m. m.....
Förskott.....
Fordringar:
hos Allmänna hypoteksbanken.....
„ Diverse fångvårdsanstalter m. fl.....
„ Statskontoret.....

Säger
Summa

§ 1.

Revisorerne hafva besökt länsfängelserna i Jönköping och Karlstad samt krono-
Revisorerne, som jemväl besökt tvångsarbetsanstalten för qvinnor i Norrköping, mellanväggarne mellan nattcellerna uppförts af korrugerad jernplåt, hvarigenom ej

| Enligt hufvudboken. | | | | | | | | | | | | Enligt redogörelsen öfver reservationsanslaget till vård och underhåll af läns- och kronohäkten. | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ordinarie anslag till: | | | | | | | | | Summa. | | | | | |
| Fångvårdsstyrelsen. | | | Fångars vård och underhåll. | | | | | | | | | | | |
| | | | Bestämda anslaget. | | | Förslagsanslaget. | | | Ålderstillägg för en del vid Fångvårdsstyrelsen och fängvården anstälde embets- och tjenstemän. | | | | | |
| — | — | — | — | — | — | 580,936 | 49 | — | — | — | 580,936 | 49 | — | — | — |
| 59,500 | — | | 500,900 | — | | 1,154,703 | 03 | 71,627 | — | | 1,786,730 | 03 | 31,616 | 41 |
| — | — | — | — | — | — | 103,720 | 57 | — | — | — | 103,720 | 57 | — | — | — |
| — | — | — | — | — | — | 116,306 | 14 | — | — | — | 116,306 | 14 | — | — | — |
| — | — | — | — | — | — | 4,150 | — | — | — | — | 4,150 | — | — | — | — |
| — | — | — | — | — | — | 348,440 | 31 | — | — | — | 388,622 | 43 | — | — | — |
| — | — | — | — | — | — | 40,182 | 12 | — | — | — | | | | | |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 15,399 | 29 | |
| — | — | — | — | — | — | 612,799 | 14 | — | — | — | 612,799 | 14 | 15,399 | 29 | |
| 59,500 | — | | 500,900 | — | | 2,348,438 | 66 | 71,627 | — | | 2,980,465 | 66 | 47,015 | 70 | |

häktet i Norrköping; och hafva dessa besök icke gifvit anledning till anmärkning. hafva i afseende å anordningarna inom denna anstalt icke haft annan erinran, än att torde vara fullständigt sörjdt för fångarnes isolering nattetid.

# Tredje Hufvudtiteln.

## Utrikesdepartementet.

| | Tredje hufvudtiteln. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Kabinetts-kassan. | Konsuls-kassan. | Till svenska kyrkan i Paris samt fortsatt utgifvande af Sveriges traktater. | Från andra hufvudtitlar till Utrikes-departementet utanordnade medel. | Summa. |
| **Debet.** | | | | | |
| *Balans från år 1895:* | | | | | |
| Tillgångar: | | | | | |
| Kontant behållning | 66,771: 62. | 69,446: 30. | — — — | — — — | 136,217: 92. |
| Fordringar hos konsuler ..... | — — — | 112,474: 61. | — — — | — — — | 112,474: 61. |
| Fordran hos Norge, utgörande den till betäckande af utgifterna erforderliga delen af Norges beräknade, men icke inlevererade anslag till gemensamma utgifter för konsulatväsendet för år 1894 samt första halfåret 1895 | — — — | 46,977: 86. | — — — | — — — | 46,977: 86. |
| Inom linien: Cösterska balansmedlen kr. 1,744: 87. | | | | | |
| Säger balans | 66,771: 62. | 228,898: 77. | — — — | — — — | 295,670: 39. |
| Transport | 66,771: 62. | 228,898: 77. | — — — | — — — | 295,670: 39. |

| | Tredje hufvudtiteln. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Kabinetts-kassan. | Konsuls-kassan. | Till svenska kyrkan i Paris samt fortsatt utgifvande af Sveriges traktater. | Från andra hufvudtitlar till Utrikes-departementet utanordnade medel. | Summa. |
| Transport | 66,771: 62. | 228,898: 77. | — — — | — — — | 295,670: 39. |
| *Uppbörd:* | | | | | |
| Leverering från Statskontoret: | | | | | |
| Tredje hufvudtitelns ordinarie anslag för år 1896 | 443,800: — | 160,000: — | 2,950: — | — — — | 606,750: — |
| Dito d:o extra ordinarie d:o d:o: För fortsatt utgifvande af »Sveriges traktater» | — — — | — — — | 4,500: — | — — — | 4,500: — |
| Sjette hufvudtitelns extra ordinarie anslag: Jemlikt Kongl. brefvet den 20 December 1895, det Erik Wadner nådigst tilldelade anslag, för att under år 1896 i Kapkolonien verka för afsättning af alster af svensk industri och svenska näringar m. m. | — — — | — — — | — — — | 4,000: — | 4,000: — |
| Sjunde hufvudtitelns anslag till extra utgifter: | | | | | |
| Transport | 510,571: 62. | 388,898: 77. | 7,450: — | 4,000: — | 910,920: 39. |

| | Tredje hufvudtiteln. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Kabinetts-kassan. | Konsuls-kassan. | Till svenska kyrkan i Paris samt fortsatt utgifvande af Sveriges traktater. | Från andra hufvudtitlar till Utrikes-departementet utanordnade medel. | Summa. |
| Transport | 510,571: 62. | 388,898: 77. | 7,450: — | 4,000: — | 910,920: 39. |
| Jemlikt Kongl. brefvet den 10 Aug. 1896, Sveriges ordinarie bidrag till underhållskostnaderna för internationela byrån för mått och vigt i Paris under år 1896 ..... | — — — | — — — | — — — | 704: 65. | 704: 65. |
| Åttonde hufvudtitelns anslag till Akademien för de fria konsterna: Jemlikt Kongl. brefvet den 20 Mars 1896, till Skandinaviska konstnärsföreningen i Rom .. | — — — | — — — | — — — | 600: — | 600: — |
| Från Handels- och sjöfartsfonden: Jemlikt Kongl. brefvet den 15 Mars 1896, Sveriges bidrag till internationela byrån i Bryssel för förmedlandet af utbytet af hand- | | | | | |
| Transport | 510,571: 62. | 388,898: 77. | 7,450: — | 5,304: 65. | 912,225: 04. |

| | Tredje hufvudtiteln. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Kabinetts-kassan. | Konsuls-kassan. | Till svenska kyrkan i Paris samt fortsatt utgifvande af Sveriges traktater. | Från andra hufvudtitlar till Utrikes-departementet utanordnade medel. | Summa. |
| Transport | 510,571: 62. | 388,898: 77. | 7,450: — | 5,304: 65. | 912,225: 04. |
| lingar rörande slafhandeln ..... | — — — | — — — | — — — | 156: 51. | 156: 51. |
| Jemlikt Kongl. brefvet den 21 Febr. 1896, till Seamens hospital Society i London för tiden från den 1 April 1896 till samma dag år 1897 ..... | — — — | — — — | — — — | 1,364: 25. | 1,364: 25. |
| Norska statsverkets bidrag: efterbevillning till bestridande af utgifterna rörande konsulatväsendet under år 1894 och 1:sta halfåret 1895 ..... | — — — | 46,977: 86. | — — — | — — — | 46,977: 86. |
| Norges bidrag för år 1896 ..... | 182,850: — | 120,000: — | — — — | — — — | 302,850: — |
| Konsulatafgifter, influtna inom: | | | | | |
| Antwerpens distrikt | — — — | 13,430: 38. | | | |
| Archangels „ | — — — | 2,142: 96. | | | |
| Barcelonas „ | — — — | 6,246: 56. | | | |
| Bilbaos „ | — — — | 7,537: 03. | | | |
| Genuas „ | — — — | 4,010: 49. | | | |
| Hamburgs „ | — — — | 15,760: 04. | | | |
| Havres „ | — — — | 18,764: 39. | | | |
| Helsingfors „ | — — — | 10,260: 39. | | | |
| Transport | 693,421: 62. | 634,028: 87. | 7,450: — | 6,825: 41. | 1,263,573: 66. |

| | Tredje hufvudtiteln. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Kabinetts-kassan. | Konsuls-kassan. | Till svenska kyrkan i Paris samt fortsatt utgifvande af Sveriges traktater. | Från andra hufvudtitlar till Utrikes-departementet utanordnade medel. | Summa. |
| Transport | 693,421: 62. | 634,028: 87. | 7,450: — | 6,825: 41. | 1,263,573: 66. |
| Konstantinopels distrikt | — — — | 287: 80. | — — — | — — — | 357,984: 89. |
| Köpenhamns „ | — — — | 26,309: 82. | | | |
| Leiths „ | — — — | 25,773: 28. | | | |
| Lissabons „ | — — — | 3,970: 20. | | | |
| Londons „ | — — — | 161,503: 72. | | | |
| Lybecks „ | — — — | 9,991: 23. | | | |
| Newyorks „ | — — — | 27,982: 95. | | | |
| Rigas „ | — — — | 9,219: 05. | | | |
| Rio de Janeiros „ | — — — | 14,794: 60. | | | |
| Expeditionsafgifter, influtna inom: | | | | | |
| Antwerpens distrikt | — — — | 495: 36. | | | |
| Archangels „ | — — — | 151: 14. | | | |
| Barcelonas „ | — — — | 241: 86. | | | |
| Bilbaos „ | — — — | 335: 69. | | | |
| Genuas „ | — — — | 215: 77. | | | |
| Hamburgs „ | — — — | 3,502: 58. | | | |
| Havres „ | — — — | 737: 92. | | | |
| Helsingfors „ | — — — | 678: 76. | | | |
| Konstantinopels „ | — — — | 699: 46. | — — — | — — — | 22,503: 97. |
| Köpenhamns „ | — — — | 2,427: 80. | | | |
| Leiths „ | — — — | 371: 06. | | | |
| Lissabons „ | — — — | 21: 60. | | | |
| Londons „ | — — — | 6,283: 22. | | | |
| Lybecks „ | — — — | 1,134: 01. | | | |
| Newyorks „ | — — — | 3,562: — | | | |
| Rigas „ | — — — | 294: 82. | | | |
| Rio de Janeiros „ | — — — | 1,350: 92. | | | |
| Räntevinst ..... | — — — | 115: 66. | — — — | — — — | 115: 66. |
| Transport | 693,421: 62. | 936,481: 15. | 7,450: — | 6,825: 41. | 1,644,178: 18. |

| | Tredje hufvudtiteln. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Kabinetts-kassan. | Konsuls-kassan. | Till svenska kyrkan i Paris samt fortsatt utgifvande af Sveriges traktater. | Från andra hufvudtitlar till Utrikes-departementet utanordnade medel. | Summa. |
| Transport | 693,421: 62. | 936,481: 15. | 7,450: — | 6,825: 41. | 1,644,178: 18. |
| Extra uppbörd: | | | | | |
| Af anslaget från Norska statsverket, till tillfälliga eller oförutsedda utgifter ..... ..... ..... | 12,000: — | 16,000: — | — — — | — — — | 28,000: — |
| Omföring från konsulskassan till kabinettskassan: | | | | | |
| Till departementets expedition ..... | 17,201: 10. | — — — | — — — | — — — | 17,201: 10. |
| Säger uppbörd | 655,851: 10. | 723,582: 38. | 7,450: — | 6,825: 41. | 1,393,708: 89. |
| Summa | 722,622: 72. | 952,481: 15. | 7,450: — | 6,825: 41. | 1,689,379: 28. |

**Kredit.**

*Balans från år 1895:*

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Skuld till Sverige, utgörande den till betäckande af utgifterna erforderliga delen af Norges beräknade, men icke inlevererade anslag till gemensamma utgifter för konsulatväsendet för år 1894 samt 1:sta halfåret 1895 ..... | — — — | 46,977: 86. | — — — | — — — | 46,977: 86. |
| Transport | — — — | 46,977: 86. | — — — | — — — | 46,977: 86. |

| | Tredje hufvudtiteln. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Kabinetts-kassan. | Konsuls-kassan. | Till svenska kyrkan i Paris samt fortsatt utgifvande af Sveriges traktater. | Från andra hufvudtitlar till Utrikes-departementet utanordnade medel. | Summa. |
| Transport | — — — | 46,977: 86. | — — — | — — — | 46,977: 86. |
| *Utgifter:* | | | | | |
| Departementschefens lön | 24,000: — | — — — | — — — | — — — | 24,000: — |
| Departementets expedition | 56,151: 10. | — — — | — — — | — — — | 56,151: 10. |
| Ministerstaten: | | | | | |
| Traktamenten | 446,390: 76. | | | | |
| Expektanslöners och pensioners konto | 27,283: 33. | — — — | — — — | — — — | 473,674: 09. |
| Konsulsstaten: | | | | | |
| Löner och arvoden | — — — | 361,927: 81. | | | |
| Anslag till kontorskostnader mot redovisningsskyldighet | — — — | 74,072: 39. | — — — | — — — | 506,841: 87. |
| Dito utan dito | — — — | 66,300: — | | | |
| Pensioner | — — — | 4,541: 67. | | | |
| Militärattachéer | 12,000: — | — — — | — — — | — — — | 12,000: — |
| Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter: | | | | | |
| Skrifmaterialier, renskrift, tryckningskostnader, ved, lyshållning, inventarier, inventariers underhåll, böcker och kartor, inbindning, smärre | | | | | |
| Transport | 565,825: 19. | 553,819: 73. | — — — | — — — | 1,119,644: 92. |

| | Tredje hufvudtiteln. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Kabinetts-kassan. | Konsuls-kassan. | Till svenska kyrkan i Paris samt fortsatt utgifvande af Sveriges traktater. | Från andra hufvudtitlar till Utrikes-departementet utanordnade medel. | Summa. |
| Transport | 565,825: 19. | 553,819: 73. | — — — | — — — | 1,119,644: 92. |
| utgifter och fraktkostnader | 7,127: 72. | | | | |
| Prenumerationskostnader | 990: 93. | | | | |
| Telegrafporto | 14,614: 59. | | | | |
| Postporto | 6,292: 61. | | | | |
| Ekiperingspenningar | 14,000: — | | | | |
| Hemliga utgifter | 9,900: — | — — — | — — — | — — — | 100,551: 53. |
| Beskickningarnes extra utgifter | 9,680: 32. | | | | |
| Resekostnader | 4,840: 77. | | | | |
| Utomordentliga beskickningar | 18,000: — | | | | |
| Ålderstillägg | 1,225: — | | | | |
| Diverse utgifter | 13,879: 59. | | | | |
| Skrifmaterialier, renskrift, tryckningskostnader, ved, lyshållning, inventarier, inventariers underhåll, böcker och kartor, inbindning, smärre utgifter och fraktkostnader | — — — | 7,127: 71. | | | |
| Konsulernas embetsutgifter | — — — | 19,240: 41. | | | |
| Diverse utgifter: | | | | | |
| Ersättning för konsulers tjensteresor | — — — | 925: 74. | | | |
| Bidrag till flyttningskostnad till vice | | | | | |
| Transport | 666,376: 72. | 581,113: 59. | — — — | — — — | 1,220,196: 45. |

| | Tredje hufvudtiteln. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Kabinetts-kassan. | Konsuls-kassan. | Till svenska kyrkan i Paris samt fortsatt utgifvande af Sveriges traktater. | Från andra hufvudtitlar till Utrikes-departementet utanordnade medel. | Summa. |
| Transport | 666,376: 72. | 581,113: 59. | — — — | — — — | 1,220,196: 45. |
| konsuln i Havre J. J. Nicolaysens enka ..... | — — — | 1,000: — | — — — | — — — | 33,028: 75. |
| Vicekonsuln i Læssö J. P. C. Axelsens enka tilldeladt understöd ..... | — — — | 1,000: — | | | |
| Kostnad för inköp af kontorsinventarier till generalkonsulatet i Genua | — — — | 288: 86. | | | |
| Kostnad för ett kassaskåp för beskickningen i Konstantinopel ..... | — — — | 408: 13. | | | |
| Andra utgifter ..... | — — — | 3,037: 90. | | | |
| Kursskilnad vid disposition af afgiftsmedel ..... | — — — | 5,691: 66. | — — — | — — — | 5,691: 66. |
| Af Sveriges andel i kabinettskassans behållning: | | | | | |
| Kostnad för tillfälligt arkivarbete | 1,800: — | | | | |
| Kostnad för kungörelse angående den nya lagen om svensk medborgarerätt m. m.... | 69: 40. | | | | |
| Kostnad för tryckning af prome- | | | | | |
| Transport | 668,246: 12. | 592,540: 14. | — — — | — — — | 1,258,916: 86. |

| | Tredje hufvudtiteln. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Kabinetts-kassan. | Konsuls-kassan. | Till svenska kyrkan i Paris samt fortsatt utgifvande af Sveriges traktater. | Från andra hufvudtitlar till Utrikes-departementet utanordnade medel. | Summa. |
| Transport | 668,246: 12. | 592,540: 14. | — — — | — — — | 1,258,916: 86. |
| moria» till ledning för de i utlandet sig uppehållande unge män af svenskt ursprung, hvilka önska fullgöra dem åliggande värnpligt i hemlandet» ..... | 31: — | — — — | — — — | — — — | 1,900: 40. |
| Af Sveriges andel i konsulskassans behållning: | | | | | |
| Kostnad för tidskriften »Svensk Export» ..... | — — — | 4,000: — | — — — | — — — | 8,000: — |
| Konsulatstipendium för år 1896 ..... | — — — | 4,000: — | | | |
| Understöd åt svenska kyrkan i Paris ..... | — — — | — — — | 2,950: — | — — — | 2,950: — |
| För fortsatt utgifvande af »Sveriges traktater» ..... | — — — | — — — | 4,500: — | — — — | 4,500: — |
| Till E. Wadner, för att under år 1896 i Kapkolonien verka för afsättning af alster af svensk industri och svenska näringar m. m. ..... | — — — | — — — | — — — | 4,000: — | 4,000: — |
| Sveriges andel i kostnaderna under år | | | | | |
| Transport | 668,277: 12. | 600,540: 14. | 7,450: — | 4,000: — | 1,280,267: 26. |

| | Tredje hufvudtiteln. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Kabinetts-kassan. | Konsuls-kassan. | Till svenska kyrkan i Paris samt fortsatt utgifvande af Sveriges traktater. | Från andra hufvudtitlar till Utrikes-departementet utanordnade medel. | Summa. |
| Transport | 668,277: 12. | 600,540: 14. | 7,450: — | 4,000: — | 1,280,267: 26. |
| 1896 för internationela byrån i Paris för mått och vigt | — — — | — — — | — — — | 704: 65. | 704: 65. |
| Till Skandinaviska konstnärsföreningen i Rom ..... | — — — | — — — | — — — | 600: — | 600: — |
| Sveriges andel i kostnaderna under år 1896 för internationela byrån i Bryssel för förmedlandet af utbytet af handlingar rörande slafhandeln | — — — | — — — | — — — | 156: 51. | 156: 51. |
| Till Seamens hospital Society i London | — — — | — — — | — — — | 1,364: 25. | 1,364: 25. |
| Omföring till diplomatiska utgifter: För departementets expedition..... | — — — | 17,201: 10. | — — — | — — — | 17,201: 10. |
| Leverering till Norska statskassan af Norges andel i kabinettskassans och konsulskassans behållning ..... | 15,794: 56. | 46,906: 50. | — — — | — — — | 62,701: 06. |
| Säger utgifter | 684,071: 68. | 617,669: 88. | 7,450: — | 6,825: 41. | 1,316,016: 97. |
| Transport | 684,071: 68. | 664,647: 74. | 7,450: — | 6,825: 41. | 1,362,994: 83. |

| | Tredje hufvudtiteln. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Kabinetts-kassan. | Konsuls-kassan. | Till svenska kyrkan i Paris samt fortsatt utgifvande af Sveriges traktater. | Från andra hufvudtitlar till Utrikes-departementet utanordnade medel. | Summa. |
| Transport | 684,071: 68. | 664,647: 74. | 7,450: — | 6,825: 41. | 1,362,994: 83. |
| *Balans till år 1897:* | | | | | |
| Tillgångar: | | | | | |
| Kontant behållning | 38,551: 04. | 182,758: 83. | — — — | — — — | 221,309: 87. |
| Fordringar hos konsuler ..... | — — — | 105,074: 58. | — — — | — — — | 105,074: 58. |
| Inom linien: Cösterska balansmedlen kr. 1,744: 87. ..... | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Säger balans | 38,551: 04. | 287,833: 41. | — — — | — — — | 326,384: 45. |
| Summa | 722,622: 72. | 952,481: 15. | 7,450: — | 6,825: 41. | 1,689,379: 28. |

§ 1.

Från departementet hafva öfverlemnats följande uppgifter i fråga om konsulat- och expeditionsafgiftsuppbörden inom konsulatdistrikten, nemligen:

Uppgift å konsulattjenstemäns inkomster af konsulatafgifter under år 1895 vid de konsulat, der inkomsten uppgått till högre belopp än 500 kronor.

| | *Olönade konsulat:* | Svenska fartyg. | Norska fartyg. | Häraf tillfaller konsuln. |
|---|---|---|---|---|
| Alexandria | Vid hufvudstationen | 365 85 | 1,914 59 | 2,280 44 |
| | „ vice konsulaten | 320 67 | 37 38 | 179 03 |
| | | | | 2,459 47 |
| Alger | „ hufvudstationen | 264 87 | 456 98 | 721 85 |
| | „ vice konsulaten | 299 77 | 640 22 | 469 99 |
| | | | | 1,191 84 |
| Amsterdam | „ hufvudstationen | 1,424 40 | 2,074 36 | 3,498 76 |
| | „ vice konsulaten | 2,610 12 | 8,900 28 | 5,755 20 |
| | | | | 9,253 96 |
| Bangkok | „ hufvudstationen | 347 71 | 2,937 27 | 3,384 98 |
| Barbados | „ „ | — — — | 715 95 | 715 95 |
| Belize | „ „ | 221 19 | 2,487 46 | 2,708 65 |
| Bremen | „ „ | 551 85 | 1,087 14 | 1,638 99 |
| | „ vice konsulaten | 598 92 | 1,895 68 | 1,247 30 |
| | | | | 2,886 29 |
| Buenos Ayres | „ hufvudstationen | 588 39 | 6,691 84 | 7,280 23 |
| | „ vice konsulaten | 568 73 | 5,547 52 | 3,058 12 |
| | | | | 10,338 35 |
| Cadiz | „ hufvudstationen | 641 16 | 708 37 | 1,349 53 |
| | „ vice konsulaten | 266 36 | 771 26 | 518 81 |
| | | | | 1,868 34 |
| Danzig | „ hufvudstationen | 1,722 27 | 872 13 | 2,594 40 |
| | „ vice konsulaten | 10 09 | — — — | 5 04 |
| | | | | 2,599 44 |
| Galatz | „ hufvudstationen | 149 58 | 370 87 | 520 45 |
| | „ vice konsulaten | 202 36 | 904 93 | 553 64 |
| | | | | 1,074 09 |

| *Olönade konsulat:* | | Svenska fartyg. | Norska fartyg. | Häraf tillfaller konsuln. |
|---|---|---|---|---|
| Georgetown | Vid hufvudstationen | 138 53 | 1,592 19 | 1,730 72 |
| Gibraltar | „ „ | 144 47 | 372 35 | 516 82 |
| Havana | „ „ | — — — | 462 15 | 462 15 |
| | „ vice konsulaten | — — — | 2,499 03 | 656 07 |
| | | | | 1,118 22 |
| Kapstaden | „ hufvudstationen | 251 14 | 1,753 80 | 2,004 94 |
| | „ vice konsulaten | 425 55 | 2,542 55 | 1,484 05 |
| | | | | 3,488 99 |
| Kingston | „ hufvudstationen | 30 64 | 1,964 61 | 1,995 25 |
| | „ vice konsulaten | 82 17 | 1,120 77 | 601 47 |
| | | | | 2,596 72 |
| Königsberg | „ hufvudstationen | 2,199 82 | 863 47 | 3,063 29 |
| | „ vice konsulaten | 795 73 | 620 98 | 708 35 |
| | | | | 3,771 64 |
| Livorno | „ hufvudstationen | 158 80 | 852 41 | 1,011 21 |
| | „ vice konsulaten | — — — | 912 68 | 456 34 |
| | | | | 1,467 55 |
| Lourenzo Harquez | „ hufvudstationen | 379 02 | 817 12 | 1,196 14 |
| Marseille | „ „ | 1,163 70 | 2,213 53 | 3,377 23 |
| | „ vice konsulaten | 255 24 | 1,313 89 | 784 56 |
| | | | | 4,161 79 |
| Messina | „ hufvudstationen | 128 59 | 965 27 | 1,093 86 |
| | „ vice konsulaten | 469 87 | 5,370 42 | 2,920 14 |
| | | | | 4,014 — |
| Melbourne | „ hufvudstationen | 90 19 | 587 86 | 678 05 |
| | „ vice konsulaten | — — — | 93 45 | 46 72 |
| | | | | 724 77 |
| Mexico | „ „ | 72 32 | 2,435 18 | 1,253 75 |
| Montevideo | „ hufvudstationen | 65 97 | 2,656 46 | 2,722 43 |
| | „ vice konsulaten | 21 84 | 179 19 | — — — |
| | | | | 2,722 43 |
| Nantes | „ hufvudstationen | 539 71 | 2,019 20 | 2,558 91 |
| | „ vice konsulaten | 456 34 | 2,568 60 | 1,512 47 |
| | | | | 4,071 38 |

| | *Olönade konsulat:* | Svenska fartyg. | Norska fartyg. | Häraf tillfaller konsuln. |
|---|---|---|---|---|
| Neapel | Vid hufvudstationen | — — — | 1,264 50 | 1,264 50 |
| | „ vice konsulaten | — — — | 249 80 | 124 90 |
| | | | | 1,389 40 |
| Petersburg | „ hufvudstationen | 2,272 34 | 3,154 38 | 5,426 72 |
| | „ vice konsulaten | 1,628 03 | 4,540 14 | 2,982 76 |
| | | | | 8,409 48 |
| Port of Spain | „ hufvudstationen | 69 77 | 772 86 | 842 63 |
| Odessa | „ „ | — — — | 3,376 48 | 3,376 48 |
| | „ vice konsulaten | — — — | 6,188 87 | 3,094 43 |
| | | | | 6,470 91 |
| Quebec | „ hufvudstationen | 109 03 | 3,231 78 | 3,340 81 |
| | „ vice konsulaten | 568 86 | 14,864 20 | 7,716 53 |
| | | | | 11,057 34 |
| Rangoon | „ hufvudstationen | 100 87 | 948 10 | 1,048 97 |
| | „ vice konsulaten | 58 34 | 1,121 99 | 590 16 |
| | | | | 1,639 13 |
| San Francisco | „ hufvudstationen | — — — | 911 46 | 911 46 |
| | „ vice konsulaten | — — — | 1,457 87 | 728 93 |
| | | | | 1,640 39 |
| Shanghai | „ hufvudstationen | — — — | 4,558 23 | 4,558 23 |
| | „ vice konsulaten | — — — | 9,865 31 | 4,932 65 |
| | | | | 9,490 88 |
| Smyrna | „ hufvudstationen | — — — | 450 72 | 450 72 |
| | „ vice konsulaten | 790 56 | 203 11 | 496 83 |
| | | | | 947 55 |
| Stettin | „ hufvudstationen | 3,984 44 | 1,983 91 | 5,968 35 |
| | „ vice konsulaten | 1,396 51 | 841 65 | 1,119 08 |
| | | | | 7,087 43 |
| Sydney | „ hufvudstationen | — — — | 1,054 04 | 1,054 04 |
| | „ vice konsulaten | — — — | 893 55 | 446 77 |
| | | | | 1,500 81 |
| Venedig | „ hufvudstationen | — — — | 1,766 91 | 1,766 91 |
| | „ vice konsulaten | 56 83 | 31 90 | — — — |
| | | | | 1,766 91 |

# Uppgifter för år 1894.

| *Olönade konsulat:* | | Svenska fartyg. | Norska fartyg. | Häraf tillfaller konsuln. |
|---|---|---|---|---|
| Adelaide | Vid vice konsulaten | 106 54 | 960 96 | 533 75 |
| Belize | „ hufvudstationen | 204 29 | 1,932 15 | 2,136 44 |
| Kingston | „ „ | 172 67 | 1,122 82 | 1,295 49 |
| | „ vice konsulaten | 335 73 | 3,092 19 | 1,713 96 |
| | | | | 3,009 45 |
| Mexico | „ „ „ | 77 49 | 1,953 28 | 1,015 38 |
| Odessa | „ hufvudstationen | — — — | 5,792 88 | 5,792 88 |
| | „ vice konsulaten | — — — | 7,293 47 | 3,646 73 |
| | | | | 9,439 61 |

Uppgift å konsulattjenstemäns inkomster af expeditionsafgifter under år 1895 vid de konsulat, der inkomsten uppgått till högre belopp än 200 kronor.

| | | Svenska expeditioner. | Norska expeditioner. | Gemensamma expeditioner. | Häraf tillfaller konsuln. |
|---|---|---|---|---|---|
| | *Olönade konsulat:* | | | | |
| Alger | Vid hufvudstationen | 22 10 | 121 57 | 70 56 | 214 23 |
| Amsterdam | „ „ | 144 45 | 194 55 | — — — | 339 — |
| Barbados | „ „ | — — — | — — — | 313 26 | 313 26 |
| Bremen | „ „ | 44 — | 664 — | — — — | 708 — |
| Buenos Ayres | „ „ | 285 — | 1,750 — | — — — | 1,035 — |
| Cadiz | „ „ | 50 26 | 459 — | 18 36 | 527 62 |
| Cagliari | „ „ | 20 — | 612 — | — — — | 632 — |
| Calcutta | „ „ | 293 02 | — — — | — — — | 293 02 |
| Danzig | „ „ | 182 04 | 37 73 | 36 — | 255 77 |
| Gibraltar | „ „ | — — — | 298 12 | — — — | 298 12 |
| Kapstaden | „ „ | 11 80 | 31 32 | 249 02 | 292 14 |
| Marseille | „ „ | 243 29 | 386 96 | — — — | 630 25 |
| Melbourne | „ „ | 70 22 | 136 12 | — — — | 206 34 |
| Montevideo | „ „ | 44 60 | 691 15 | — — — | 735 75 |
| Neapel | „ „ | 47 34 | 224 64 | — — — | 271 98 |
| Quebec | „ „ | — — — | 253 98 | — — — | 253 98 |
| San Francisco | „ „ | — — — | — — — | 1,121 80 | 1,121 80 |
| St. Thomas | „ „ | 52 03 | 375 65 | — — — | 427 68 |
| Shanghai | „ „ | 1,082 11 | 1,782 86 | — — — | 2,864 97 |
| Stettin | „ „ | 71 64 | 47 02 | 247 60 | 366 26 |
| Sydney | „ „ | 2,406 65 | 384 53 | — — — | 2,791 18 |
| Triest | „ „ | 71 60 | 758 70 | — — — | 830 30 |

Sammandrag af räkenskaperna öfver de från kronans fastighet i Konstantinopel inflytande medel:

**Debet.**

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 34,295: 78. |

*Inkomster:*

| | | |
|---|---|---|
| Hyresmedel | 15,496: 60. | |
| Räntemedel | 1,183: 60. | 16,680: 20. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Skuld till Kabinettskassan för af densamma förskotterade medel | | 355: 83. |
| | Summa | 51,331: 81. |

**Kredit.**

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Reparationskostnad och andra utgifter för egendomens underhåll | 4,367: 10. | |
| Kostnad för förvar i Ottomanska banken af egendomen rörande värdehandlingar | 12: 33. | |
| Brandförsäkringsafgift | 1,680: — | |
| Skatter | 2,024: 12. | |
| Lön till en trädgårdsdräng | 691: 83. | |
| Lönebidrag till lutherska presten i Bukarest | 48: 86. | |
| Lönetillökning till pastor vid svenska kyrkan i Paris | 864: — | |
| Förvaringsafgift till Riksbanken för derstädes deponerade obligationer | 23: — | 9,711: 24. |
| Förlust å kursskilnad vid disposition af hyresmedel | | 20: 74. |
| | Transport | 9,731: 98. |

Transport 9,731: 98.

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar: | | |
| Kontant behållning | 975: 66. | |
| Fordringar | 40,624: 17. | 41,599: 83. |
| | Summa | 51,331: 81. |

# Fjerde Hufvudtiteln.

## Arméförvaltningen.

**Debet.**

| *Balans från år 1895:* | Ordinarie och extra anslag. | Fonder och kassor m. m. | Summa. |
|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning | 10,000: — | — — — | 10,000: — |
| Dito i Riksbanken | 1,252,189: 61. | 276,962: 39. | 1,529,152: — |
| Dito hos redogöraren vid Krigsskolan | 43,977: 69. | — — — | 43,977: 69. |
| Oredovisade förskott (437,446: 13 + 14,655: 78) | 452,101: 91. | 13,887: 17. | 465,989: 08. |
| Försträckning mot ersättning | 1,689,202: 36. | — — — | 1,689,202: 36. |
| Propriebalanser | 2,952: — | — — — | 2,952: — |
| Utlånta medel | 5,600: — | — — — | 5,600: — |
| Fordringar hos Statskontoret | 209,048: 11. | — — — | 209,048: 11. |
| Säger tillgångar | 3,665,071: 68. | 290,849: 56. | 3,955,921: 24. |
| Efter afdrag af: | | | |
| Skulder: | | | |
| Till Statskontoret 128,789: 37. | | | |
| Öfverbetalning 3,553: 31. | | | |
| I allmänhet 113,026: 85. | 245,369: 53. | 24,989: 64. | 270,359: 17. |
| Återstår nettotillgång | 3,419,702: 15. | 265,859: 92. | 3,685,562: 07. |
| *Inkomster:* | | | |
| Anslag: ordinarie och extra enligt efterföljande specifikation | 24,875,500: — | — — — | 24,875,500: — |
| Transport | 28,295,202: 15. | 265,859: 92. | 28,561,062: 07. |

| | Ordinarie och extra anslag. | Fonder och kassor m. m. | Summa. |
|---|---|---|---|
| Transport | 28,295,202: 15. | 265,859: 92. | 28,561,062: 07. |
| Uppbörd: | | | |
| Å ordinarie anslag: | | | |
| Krigsskolan | 133,026: 49. | — — — | 133,026: 49. |
| Garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg | 25,494: 72. | — — — | 25,494: 72. |
| Militärläkares undervisning | 1,758: 50. | — — — | 1,758: 50. |
| Fästningsartilleriet | 49,872: — | — — — | 49,872: — |
| Å extra ordinarie anslag: | | | |
| För inköp af ett skjutfält samt till byggnader vid Marma | 3,014: 25. | — — — | 3,014: 25. |
| Å fonder och kassor m. m. | — — — | 15,470: 36. | 15,470: 36. |
| Statskontoret påförd brist å ordinarie förslagsanslag, enligt efterföljande specifikation | 153,970: 16. | — — — | 153,970: 16. |
| Leverering från Statskontoret, enligt samma specifikation | — — — | 1,589,050: — | 1,589,050: — |
| Säger inkomster | 25,242,636: 12. | 1,604,520: 36. | 26,847,156: 48. |
| Summa | 28,662,338: 27. | 1,870,380: 28. | 30,532,718: 55. |

**Kredit.**

*Utgifter:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| För landtförsvaret m. m., enligt efterföljande specifikation | 25,063,183: 03. | 1,378,156: 71. | 26,441,339: 74. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning | 10,000: — | — — — | 10,000: — |
| Dito i Riksbanken | 276,833: 59. | 499,837: — | 776,670: 59. |
| Dito hos redogöraren vid Krigsskolan | 55,779: 28. | — — — | 55,779: 28. |
| Transport | 25,405,795: 90. | 1,877,993: 71. | 27,283,789: 61. |

| | Ordinarie och extra anslag. | Fonder och kassor m. m. | Summa. |
|---|---|---|---|
| Transport | 25,405,795: 90. | 1,877,993: 71. | 27,283,789: 61. |
| Oredovisade förskott (661,663: 16 + 8,940: 60) | 670,603: 76. | 4,652: 35. | 675,256: 11. |
| Försträckning mot ersättning | 1,270,573: 43. | — — — | 1,270,573: 43. |
| Propriebalanser | 55,288: 29. | — — — | 55,288: 29. |
| Utlånta medel | 5,600: — | — — — | 5,600: — |
| Fordringar hos Statskontoret | 1,265,045: 68. | — — — | 1,265,045: 68. |
| Säger tillgångar | 3,609,724: 03. | 504,489: 35. | 4,114,213: 38. |
| Efter afdrag af: | | | |
| Skulder: | | | |
| Öfverbetalning 1,327: 17. | | | |
| I allmänhet 9,241: 62. | 10,568: 79. | 12,265: 78. | 22,834: 57. |
| Återstår nettotillgång | 3,599,155: 24. | 492,223: 57. | 4,091,378: 81. |
| Summa | 28,662,338: 27. | 1,870,380: 28. | 30,532,718: 55. |

Specifikation till

D e-

| Ordinarie anslag. | Reservation från år 1895. | Anslag. | Uppbörd. | Omföring. | Statskontoret påförd brist m. m. |
|---|---|---|---|---|---|
| Departementschefen | — — — | 17,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli samt kommandoexpeditionen | — — — | 50,250 — | — — — | — — — | — — — |
| Generalstaben | — — — | 248,555 — | — — — | — — — | — — — |
| Intendenturcorpsen | — — — | 348,210 — | — — — | — — — | — — — |
| Arméförvaltningen | — — — | 130,060 — | — — — | — — — | — — — |
| Generalitetsstaten | — — — | 129,045 — | — — — | — — — | — — — |
| Artilleristaben | — — — | 12,200 — | — — — | — — — | — — — |
| Kommendantsstaten | — — — | 18,898 — | — — — | 515 35 | — — — |
| Krigshögskolan | — — — | 25,640 — | — — — | — — — | — — — |
| Krigsskolan | 43,977 69 | 76,729 — | 133,026 49 | — — — | — — — |
| Garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg, *reservationsanslag* | 36,767 68 | 77,287 — | 25,494 72 | — — — | — — — |
| Militärläkares undervisning | — — — | 8,500 — | 1,758 50 | — — — | — — — |
| Resestipendium för militärläkare | — — — | 2,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Pensioner och stipendier för Fältläkarecorpsen | — — — | 19,800 — | — — — | — — — | — — — |
| Ökad aflöning för de till tjenstеåldern äldste bataljonsläkarne, *förslagsanslag* | — — — | 41,975 — | — — — | — — — | 243 — |
| Kavalleri- och infanteriregementena | — — — | 7,100 — | — — — | — — — | — — — |
| Det icke garnisonerade infanteriets befälsaflöning | — — — | 4,090,043 — | — — — | — — — | — — — |
| Det icke garnisonerade kavalleriets befälsaflöning | — — — | 988,394 — | — — — | — — — | — — — |
| Roteringsunderstöd, *förslagsanslag* | — — — | 12,500 — | — — — | — — — | 954 65 |
| Ersättning för störtade eller skadade nummerhästar vid indelta kavalleriet, *förslagsanslag* | — — — | 6,000 — | — — — | — — — | 200 — |
| För hämmande af smittosamma sjukdomar bland indelta kavalleriets nummerhästar å mötesplatserna m. m., *förslagsanslag* | — — — | 5,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Det icke garnisonerade infanteriets och kavalleriets vapenöfningar, *reservationsanslag* | 391,965 12 | 1,569,353 — | — — — | — — — | — — — |
| Lifgardet till häst | — — — | 144,835 — | — — — | — — — | — — — |
| Transport | 472,710 49 | 8,029,374 — | 160,279 71 | 515 35 | 1,397 65 |

föreståend tabell:

| bet. | | Kredit. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Leverering från Statskontoret. | Öfverbetalning till år 1897. | Öfverbetalning från år 1895. | Utgift. | Omföring. | Statskontoret godtgjord besparing m. m. | Reservation till år 1897. | Summa. |
| — — | — — | — — | 17,000 — | — — | — — | — — | 17,000 — |
| — — | — — | — — | 49,983 75 | 266 25 | — — | — — | 50,250 — |
| — — | — — | — — | 245,124 09 | 3,430 91 | — — | — — | 248,555 — |
| — — | — — | — — | 346,590 90 | 1,619 10 | — — | — — | 348,210 — |
| — — | — — | — — | 121,874 59 | 8,185 41 | — — | — — | 130,060 — |
| — — | — — | — — | 126,492 75 | 2,552 25 | — — | — — | 129,045 — |
| — — | — — | — — | 12,088 18 | 111 82 | — — | — — | 12,200 — |
| — — | — — | — — | 19,413 35 | — — | — — | — — | 19,413 35 |
| — — | — — | — — | 25,213 01 | 426 99 | — — | — — | 25,640 — |
| — — | — — | — — | 197,953 90 | — — | — — | 55,779 28 | 253,733 18 |
| — — | — — | — — | 100,737 82 | — — | — — | 38,811 58 | 139,549 40 |
| — — | — — | — — | — — — | 10,258 50 | — — | — — | 10,258 50 |
| — — | — — | — — | 2,000 — | — — | — — | — — | 2,000 — |
| — — | — — | — — | 19,735 83 | 64 17 | — — | — — | 19,800 — |
| — — | — — | — — | 42,218 — | — — | — — | — — | 42,218 — |
| — — | — — | — — | 7,100 — | — — | — — | — — | 7,100 — |
| — — | — — | — — | 3,815,154 17 | 274,888 83 | — — | — — | 4,090,043 — |
| — — | — — | — — | 943,750 72 | 44,643 28 | — — | — — | 988,394 — |
| — — | — — | — — | 13,454 65 | — — | — — | — — | 13,454 65 |
| — — | — — | — — | 6,200 — | — — | — — | — — | 6,200 — |
| — — | — — | — — | 12 30 | — — | 4,987 70 | — — | 5,000 — |
| — — | — — | — — | 1,470,760 28 | — — | — — | 490,557 84 | 1,961,318 12 |
| — — | — — | — — | 129,821 80 | 15,013 20 | — — | — — | 144,835 — |
| — — | — — | — — | 7,712,680 09 | 361,460 71 | 4,987 70 | 585,148 70 | 8,664,277 20 |

| | Reservation från år 1895. | Anslag. | Uppbörd. | Omföring. | Statskontoret påförd brist m. m. |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | De- |
| Transport | 472,710 49 | 8,029,374 — | 160,279 71 | 515 35 | 1,397 65 |
| Kronprinsens husarregemente | — — — | 186,205 — | — — — | — — — | — — — |
| Svea lifgarde | — — — | 163,856 — | — — — | — — — | — — — |
| Andra lifgardet | — — — | 163,271 — | — — — | — — — | — — — |
| Fältartilleriet å fastlandet, *reservationsanslag* | 256,355 47 | 1,572,493 — | — — — | — — — | — — — |
| Fästningsartilleriet, *reservationsanslag* | 36,676 89 | 98,555 — | 49,872 — | — — — | — — — |
| Gotlands artillericorps | — — — | 37,889 — | — — — | — — — | — — — |
| Fortifikationen (derunder *reservationsanslag* 23,500 kronor till praktiska öfningar) | 4,820 92 | 352,151 — | — — — | — — — | — — — |
| Trängen (derunder *reservationsanslag* 339,892 kronor) | — — — | 431,098 — | — — — | — — — | — — — |
| Värfvade garnisonstruppernas rekrytering och aflöning, *reservationsanslag* | 71,280 23 | 882,682 — | — — — | — — — | — — — |
| Remontering och skoning m. m. för värfvade kavalleriets, artilleriets, fortifikationstruppernas och trängens hästar, *reservationsanslag* | 11,144 57 | 143,792 — | — — — | — — — | — — — |
| Lega för hästar till artilleriets, fortifikationstruppernas och trängens exercis | — — — | 69,220 — | — — — | 12,899 65 | — — — |
| Fouragering af artilleriets, värfvade kavalleriets, fortifikationstruppernas och trängens hästar, *förslagsanslag* | — — — | 613,500 — | — — — | — — — | — — — |
| Mathållning för manskapet vid garnisonsregementena, *förslagsanslag* | — — — | 1,279,200 — | — — — | — — — | — — — |
| Aflöning till stamtrupp vid Blekinge bataljon, *reservationsanslag* | 534 70 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Beväringsmanskapets vapenöfningar, *förslagsanslag* | — — — | 3,211,250 — | — — — | — — — | 101,706 36 |
| Volontärskolor, *förslagsanslag* | — — — | 285,000 — | — — — | — — — | 218,475 10 |
| Reservbefälet, *förslagsanslag* högst | — — — | 41,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Försvarsverket till lands i allmänhet eller Arméförvaltningens departement, *reservationsanslag:* | | | | | |
| Artilleridepartementet | 283,271 60 | 1,177,861 25 | — — — | — — — | — — — |
| Fortifikationsdepartementet | 103,192 67 | 251,026 — | — — — | — — — | — — — |
| Intendentsdepartementet | — — — | 1,666,887 75 | — — — | — — — | — — — |
| Civila departementet | 3,674 42 | 23,400 — | — — — | — — — | — — — |
| Beklädnad och utredning m. m. för indelta infanteriet, Vermlands fältjägarecorps och Jemtlands hästjägarecorps: | | | | | |
| Transport | 1,243,661 96 | 20,679,711 — | 210,151 71 | 13,415 — | 321,579 11 |

| b e t. | | Kredit. | | | | | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Leverering från Statskontoret. | Öfverbetalning till år 1897. | Öfverbetalning från år 1895. | Utgift. | Omföring. | Statskontoret godtgjord besparing m. m. | Reservation till år 1897. | |
| — — — | — — — | — — — | 7,712,680 09 | 361,460 71 | 4,987 70 | 585,148 70 | 8,664,277 20 |
| — — — | — — — | — — — | 175,601 73 | 10,603 27 | — — — | — — — | 186,205 — |
| — — — | — — — | — — — | 160,456 70 | 3,399 30 | — — — | — — — | 163,856 — |
| — — — | — — — | — — — | 160,968 93 | 2,302 07 | — — — | — — — | 163,271 — |
| — — — | — — — | — — — | 1,376,078 35 | — — — | — — — | 452,770 12 | 1,828,848 47 |
| — — — | — — — | — — — | 22,579 86 | — — — | — — — | 162,524 03 | 185,103 89 |
| — — — | — — — | — — — | 36,079 02 | 1,809 98 | — — — | — — — | 37,889 — |
| — — — | — — — | — — — | 323,019 42 | 28,562 92 | — — — | 5,389 58 | 356,971 92 |
| — — — | — — — | — — — | 416,800 02 | 10,871 90 | — — — | 3,426 08 | 431,098 — |
| — — — | — — — | — — — | 949,522 81 | — — — | — — — | 4,439 42 | 953,962 23 |
| — — — | — — — | — — — | 147,642 44 | — — — | — — — | 7,294 13 | 154,936 57 |
| — — — | — — — | — — — | 82,119 65 | — — — | — — — | — — — | 82,119 65 |
| — — — | — — — | — — — | 584,256 83 | — — — | 29,243 17 | — — — | 613,500 — |
| — — — | — — — | — — — | 1,175,743 26 | — — — | 103,456 74 | — — — | 1,279,200 — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 534 70 | 534 70 |
| — — — | — — — | — — — | 3,312,956 36 | — — — | — — — | — — — | 3,312,956 36 |
| — — — | — — — | — — — | 503,475 10 | — — — | — — — | — — — | 503,475 10 |
| — — — | — — — | — — — | 11,944 92 | — — — | 29,055 08 | — — — | 41,000 — |
| — — — | — — — | — — — | 1,149,429 53 | — — — | — — — | 311,703 32 | 1,461,132 85 |
| — — — | — — — | — — — | 281,614 04 | — — — | — — — | 72,604 63 | 354,218 67 |
| — — — | — — — | — — — | 1,666,887 75 | — — — | — — — | — — — | 1,666,887 75 |
| — — — | — — — | — — — | 26,600 — | — — — | — — — | 474 42 | 27,074 42 |
| — — — | — — — | — — — | 20,276,456 81 | 419,010 15 | 166,742 69 | 1,606,309 13 | 22,468,518 78 |

| | Reservation från år 1895. | Anslag. | Uppbörd. | Omföring. | Statskontoret påförd brist m. m. |
|---|---|---|---|---|---|
| Transport | 1,243,661 96 | 20,679,711 — | 210,151 71 | 13,415 — | 321,579 11 |
| Artilleridepartementet | — — — | 10,192 — | — — — | — — — | — — — |
| Intendentsdepartementet | — — — | 423,566 — | — — — | 6,074 06 | — — — |
| Anskaffande och underhåll af beklädnads-, bevärings-, remtygs- samt häst- och sadelmunderingspersedlar vid det berustade kavalleriet, *reservationsanslag:* | | | | | |
| Artilleridepartementet | 9,429 86 | 15,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Intendentsdepartementet | — — — | 189,250 — | — — — | — — — | — — — |
| Byggnader och sängkläder på mötesplatserna m. m., *reservationsanslag:* | | | | | |
| Artilleridepartementet | 7,514 69 | 15,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Intendentsdepartementet | 100,996 44 | 165,488 — | — — — | — — — | — — — |
| Inqvarteringskostnader, *förslagsanslag* | — — — | 135,475 — | — — — | — — — | — — — |
| Till inqvarteringens ordnande i Stockholm, *reservationsanslag* | — — — | 21,450 — | — — — | — — — | — — — |
| För uppköp af salpeter eller råmaterialier till röksvagt krut, *förslagsanslag* | — — — | 50,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Ved och ljus vid fästnings- och garnisonsorter | — — — | 127,500 — | — — — | — — — | — — — |
| För en ridskola vid Strömsholm | — — — | 30,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Skjutskolor för infanteriet och kavalleriet, *reservationsanslag* | 7,469 21 | 31,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Artilleriskjutskolor, *reservationsanslag* | 8,200 97 | 22,200 — | — — — | — — — | — — — |
| Durchmarschkostnader, *reservationsanslag* | 2,959 76 | 8,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Ålderstillägg, *förslagsanslag* | — — — | 7,000 — | — — — | — — — | 31,567 40 |
| Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag* | — — — | 137,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för Arméförvaltningen m. fl. verk | — — — | 15,000 — | — — — | 8,574 59 | — — — |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli och kommandoexpeditionen, *förslagsanslag* | — — — | 6,038 — | — — — | — — — | 2,036 23 |
| Extra utgifter | — — — | 67,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Disciplinkompaniet, *bestämdt anslag* | — — — | 12,600 — | — — — | 30 90 | — — — |
| *förslagsanslag* | — — — | 32,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Hufvudtitelns besparingsfond: | | | | | |
| Boställskassemedel (propriebalans) | 113 27 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Besparingarne i allmänhet | 631,551 19 | — — — | — — — | 462,212 95 | — — — |
| Säger ordinarie anslag | 2,011,897 35 | 22,200,470 — | 210,151 71 | 490,307 50 | 355,182 74 |

| b e t. | | K r e d i t. | | | | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Leverering från Statskontoret. | Öfverbetalning till år 1897. | Öfverbetalning från år 1895. | Utgift. | Omföring. | Statskontoret godtgjord besparing m. m. | Reservation till år 1897. | |
| — — — | — — — | — — — | 20,276,456 81 | 419,010 15 | 166,742 69 | 1,606,309 13 | 22,468,518 78 |
| — — — | — — — | — — — | 9,813 72 | 378 28 | — — — | — — — | 10,192 — |
| — — — | — — — | — — — | 429,640 06 | — — — | — — — | — — — | 429,640 06 |
| — — — | — — — | — — — | 9,514 92 | — — — | — — — | 14,914 94 | 24,429 86 |
| — — — | — — — | — — — | 189,250 — | — — — | — — — | — — — | 189,250 — |
| — — — | — — — | — — — | 15,664 79 | — — — | — — — | 6,849 90 | 22,514 69 |
| — — — | — — — | — — — | 132,965 25 | — — — | — — — | 133,519 19 | 266,484 44 |
| — — — | — — — | — — — | 129,532 33 | — — — | 5,942 67 | — — — | 135,475 — |
| — — — | — — — | — — — | 21,450 — | — — — | — — — | — — — | 21,450 — |
| — — — | — — — | — — — | 50,000 — | — — — | — — — | — — — | 50,000 — |
| — — — | — — — | — — — | 100,873 27 | 26,626 73 | — — — | — — — | 127,500 — |
| — — — | — — — | — — — | 27,856 68 | 2,143 32 | — — — | — — — | 30,000 — |
| — — — | — — — | — — — | 27,536 49 | — — — | — — — | 10,932 72 | 38,469 21 |
| — — — | — — — | — — — | 17,397 81 | — — — | — — — | 13,003 16 | 30,400 97 |
| — — — | — — — | — — — | 2,381 66 | — — — | — — — | 8,578 10 | 10,959 76 |
| — — — | — — — | — — — | 38,567 40 | — — — | — — — | — — — | 38,567 40 |
| — — — | — — — | — — — | 129,998 60 | — — — | 7,001 40 | — — — | 137,000 — |
| — — — | — — — | — — — | 23,574 59 | — — — | — — — | — — — | 23,574 59 |
| — — — | — — — | — — — | 8,074 23 | — — — | — — — | — — — | 8,074 23 |
| — — — | — — — | — — — | 52,945 53 | 14,054 47 | — — — | — — — | 67,000 — |
| — — — | — — — | — — — | 12,630 90 | — — — | — — — | — — — | 12,630 90 |
| — — — | — — — | — — — | 10,474 18 | — — — | 21,525 82 | — — — | 32,000 — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 113 27 | 113 27 |
| — — — | — — — | — — — | 175,875 95 | 28,094 55 | — — — | 889,793 64 | 1,093,764 14 |
| — — — | — — — | — — — | 21,892,475 17 | 490,307 50 | 201,212 58 | 2,684,014 05 | 25,268,009 30 |

| | Reservation från år 1895. | Anslag. | Uppbörd. | Omföring. | Statskontoret påförd brist m. m. |
|---|---|---|---|---|---|
| **Extra ordinarie anslag.** | | | | | |
| Till fortsättande af Generalstabens topografiska arbeten | 2 55 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Till reseunderstöd åt officerare och intendenturtjenstemän | 2,208 76 | 9,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Till skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande | 15,262 77 | 90,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Löneförbättring vid indelta armén | 374 95 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| För tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter i fråga om de värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m. | 23,551 98 | 33,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Till gäldande af utaf Arméförvaltningen och Statskontoret utgifna förskott | 1,879 55 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Till fortsättande af arbetena å Karlsborgs fästning med Vaberget | 69,544 39 | 100,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Till komplettering af fältingeniörmateriel i öfverensstämmelse med 1890 års mobiliseringsplan | 5,764 84 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Till anskaffning af en fälttelegrafafdelning | 11,747 54 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| För uppförande af nya kasernetablissement | 361,780 48 | 420,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Till förstärkningsarbeten å sjöfästningarne Oscar-Fredriksborg och Kungsholmen | — — — | 221,750 — | — — — | — — — | — — — |
| Till anskaffning af ett krigsbryggeekipage | — — — | 65,000 — | — — — | — — — | — — — |
| Till fortsatt anskaffning af ny fältartillerimateriel | 55,326 56 | 254,000 — | — — — | — — — | — — — |
| För anskaffning af karbiner med repetermekanism och af liten kaliber | 254,191 64 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| För anskaffning af nya eldhandvapen åt armén | — — — | 895,300 — | — — — | — — — | — — — |
| För anskaffning af fästningsartillerimateriel | 211,006 37 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| För inköp af ett skjutfält samt till byggnader vid Marma | — — — | — — — | 3,014 25 | — — — | — — — |
| Till fortsatt och afslutad anskaffning af infanteriammunitionsvagnar | 18,163 89 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Till anskaffning för beväringen af målskjutningsutredning | 358 18 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| För förändring af ytterligare 28,000 1867 års gevär till vapen af liten kaliber | 132,873 34 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Transport | 1,164,037 79 | 2,083,050 — | 3,014 25 | — — — | — — — |

| b e t. | | Kredit. | | | | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Leverering från Statskontoret. | Öfverbetalning till år 1897. | Öfverbetalning från år 1895. | Utgift. | Omföring. | Statskontoret godtgjord besparing m. m. | Reservation till år 1897. | |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 2 55 | 2 55 |
| — — — | — — — | — — — | 9,517 62 | — — — | — — — | 1,691 14 | 11,208 76 |
| — — — | — — — | — — — | 98,440 01 | — — — | — — — | 6,822 76 | 105,262 77 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 374 95 | 374 95 |
| — — — | — — — | — — — | 54,012 18 | — — — | — — — | 2,539 80 | 56,551 98 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 1,879 55 | 1,879 55 |
| — — — | — — — | — — — | 137,652 12 | — — — | — — — | 31,892 27 | 169,544 39 |
| — — — | — — — | — — — | 369 09 | — — — | — — — | 5,395 75 | 5,764 84 |
| — — — | — — — | — — — | 6,550 79 | — — — | — — — | 5,196 75 | 11,747 54 |
| — — — | — — — | — — — | 676,248 82 | — — — | — — — | 105,531 66 | 781,780 48 |
| — — — | — — — | — — — | 215,729 29 | — — — | — — — | 6,020 71 | 221,750 — |
| — — — | — — — | — — — | 8,009 79 | — — — | — — — | 56,990 21 | 65,000 — |
| — — — | 788 11 | — — — | 310,114 67 | — — — | — — — | — — — | 310,114 67 |
| — — — | — — — | — — — | 254,191 64 | — — — | — — — | — — — | 254,191 64 |
| — — — | — — — | — — — | 426,476 93 | — — — | — — — | 468,823 07 | 895,300 — |
| — — — | — — — | — — — | 169,719 20 | — — — | — — — | 41,287 17 | 211,006 37 |
| — — — | 539 06 | 3,553 31 | — — — | — — — | — — — | — — — | 3,553 31 |
| — — — | — — — | — — — | 12,911 46 | — — — | — — — | 5,252 43 | 18,163 89 |
| — — — | — — — | — — — | 358 18 | — — — | — — — | — — — | 358 18 |
| — — — | — — — | — — — | 118,582 66 | — — — | — — — | 14,290 68 | 132,873 34 |
| — — — | 1,327 17 | 3,553 31 | 2,498,884 45 | — — — | — — — | 753,991 45 | 3,256,429 21 |

| | Reservation från år 1895. | Anslag. | Uppbörd. | Omföring. | Statskontoret påförd brist m. m. |
|---|---|---|---|---|---|
| Transport | 1,164,037 79 | 2,088,050 — | 3,014 25 | — — — | — — — |
| Till anskaffning af mobiliseringsammunition till eldhandvapen | 84,962 06 | 450,000 — | — — — | — — — | — — — |
| För fullbordande af en laboratoriibyggnad och ett förrådsskjul å Karlsborg | 1,645 25 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| För ändring af gamla och anskaffning af nya gevärshandtverkarekistor | 8,931 84 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| För uppförande vid Åker af en fabrik för tillverkning af röksvagt krut | 450 73 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Till ytterligare barackbyggnader å mötesplatserna | 150,906 07 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| För anskaffning af den för fältarméns trupper och staber samt sjukvårdskompanier erforderliga sjukvårdsmateriel | 423 57 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Till anskaffning af materiel för flyttande sjukhus | — — 80 | 136,980 — | — — — | — — — | — — — |
| Säger extra ordinarie anslag | 1,411,358 11 | 2,675,030 — | 3,014 25 | — — — | — — — |
| Säger ordinarie och extra ordinarie anslag | 3,423,255 46 | 24,875,500 — | 213,165 96 | 490,307 50 | 355,182 74 |
| Efter afdrag af skulder, omföringar och Statskontoret godtgjorda besparingar | 3,553 31 | — — — | — — — | 490,307 50 | 201,212 58 |
| Återstår | 3,419,702 15 | 24,875,500 — | 213,165 96 | — — — | 153,970 16 |

## Fonder och kassor m. m.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Trosspassevolansfonden | — — — | — — — | 5 75 | — — — | — — — |
| Förenade mötespassevolanskassornas fond | 2,422 73 | — — — | 6,032 34 | — — — | — — — |
| Norrbottens hästjägaresqvadrons fond | 542 53 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Volontärvakansfonden | 8,316 81 | — — — | 157 28 | — — — | — — — |
| Vadstena krigsmanshusfond | 194,525 35 | — — — | 265 50 | 30,030 — | — — — |
| Invalidhusfonden | 17,033 85 | — — — | 1,293 75 | — — — | — — — |
| Beväringsmanskapets invalid- och pensionsfond | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Disciplinkompaniets besparingskassa | 1,223 43 | — — — | 34 65 | — — — | — — — |
| Disciplinsoldaternas arbetsförtjenst m. fl. egna medel | 1,519 98 | — — — | 3,606 53 | — — — | — — — |
| Mossebo m. fl. fastigheter | — — — | — — — | 1,820 — | — — — | — — — |
| Telegrafstationen å Vaxholms fästning | — — — | — — — | 219 67 | — — — | — — — |
| Artillerietablissementet i Östersund | 17,903 47 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Transport | 243,488 15 | — — — | 13,435 47 | 30,030 — | — — — |

| b e t. | | Kredit. | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Leverering från Statskontoret. | Öfverbetalning till år 1897. | Öfverbetalning från år 1895. | Utgift. | Omföring. | Statskontoret godtgjord besparing m. m. | Reservation till år 1897. | Summa. |
| — — — | 1,327 17 | 3,553 31 | 2,498,884 45 | — — — | — — — | 753,991 45 | 3,256,429 21 |
| — — — | — — — | — — — | 474,038 24 | — — — | — — — | 60,923 82 | 534,962 06 |
| — — — | — — — | — — — | 522 83 | — — — | — — — | 1,122 42 | 1,645 25 |
| — — — | — — — | — — — | 8,161 96 | — — — | — — — | 769 88 | 8,931 84 |
| — — — | — — — | — — — | 450 73 | — — — | — — — | — — — | 450 73 |
| — — — | — — — | — — — | 73,150 80 | — — — | — — — | 77,755 27 | 150,906 07 |
| — — — | — — — | — — — | 304 10 | — — — | — — — | 119 47 | 423 57 |
| — — — | — — — | — — — | 115,194 75 | — — — | — — — | 21,786 05 | 136,980 80 |
| — — — | 1,327 17 | 3,553 31 | 3,170,707 86 | — — — | — — — | 916,468 36 | 4,090,729 53 |
| — — — | 1,327 17 | 3,553 31 | 25,063,183 03 | 490,307 50 | 201,212 58 | 3,600,482 41 | 29,358,738 83 |
| — — — | 1,327 17 | 3,553 31 | — — — | 490,307 50 | 201,212 58 | 1,327 17 | 696,400 56 |
| — — — | — — — | — — — | 25,063,183 03 | — — — | — — — | 3,599,155 24 | 28,662,338 27 |
| 15,000 — | 2,760 83 | 13,881 17 | 3,885 41 | — — — | — — — | — — — | 17,766 58 |
| 18,000 — | — — — | — — — | 15,929 84 | — — — | — — — | 10,525 23 | 26,455 07 |
| 15,000 — | 457 47 | — — — | 16,000 — | — — — | — — — | — — — | 16,000 — |
| 30,000 — | 1,208 05 | — — — | 39,682 14 | — — — | — — — | — — — | 39,682 14 |
| 400,000 — | — — — | — — — | 518,335 71 | — — — | — — — | 106,485 14 | 624,820 85 |
| 120,000 — | — — — | — — — | 84,997 50 | 30,030 — | — — — | 23,300 10 | 138,327 60 |
| 800 — | 226 — | 6 — | 1,020 — | — — — | — — — | — — — | 1,026 — |
| — — — | — — — | — — — | 648 24 | — — — | — — — | 609 84 | 1,258 08 |
| — — — | — — — | — — — | 3,996 23 | — — — | — — — | 1,130 28 | 5,126 51 |
| — — — | 7,208 23 | 7,756 23 | 1,272 — | — — — | — — — | — — — | 9,028 23 |
| — — — | 96 31 | 9 43 | 306 55 | — — — | — — — | — — — | 315 98 |
| — — — | — — — | — — — | 874 48 | — — — | — — — | 17,028 99 | 17,903 47 |
| 598,800 — | 11,956 89 | 21,652 83 | 686,948 10 | 30,030 — | — — — | 159,079 58 | 897,710 51 |

| | Reservation från år 1895. | | Anslag. | | Uppbörd. | | Omföring. | | Statskontoret påförd brist m. m. | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | | | | De- |
| Transport | 243,488 | 15 | — — | — | 13,435 | 47 | 30,030 | — | — — | — |
| Artillerietablissementet i Göteborg | — — | — | — — | — | 1,729 | 89 | — — | — | — — | — |
| Hästgardets nya kasernetablissement | 46,910 | 13 | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — |
| För utvidgning af Svea ingeniörbataljons kasern | 301 | 28 | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — |
| Försäljningsmedel för vissa områden i Göteborg m. m. | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — |
| Bodens befästande | 150 | — | — — | — | 305 | — | — — | — | — — | — |
| Till befästningsarbeten jemte bestyckning och försänkningar vid Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — |
| Till förstärkningsarbeten å sjöfästningarne Oscar-Fredriksborg och Kungsholmen | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — |
| Säger | 290,849 | 56 | — — | — | 15,470 | 36 | 30,030 | — | — — | — |
| Efter afdrag af hvarandra motsvarande | 24,989 | 64 | — — | — | — — | — | 30,030 | — | — — | — |
| Återstår | 265,859 | 92 | — — | — | 15,470 | 36 | — — | — | — — | — |

| b e t. | | Kredit. | | | | | | | | | | | | Summa. | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Leverering från Statskontoret. | | Öfverbetalning till år 1897. | | Öfverbetalning från år 1895. | | Utgift. | | Omföring. | | Statskontoret godtgjord besparing m. m. | | Reservation till år 1897. | | | |
| 598,800 | — | 11,956 | 89 | 21,652 | 83 | 686,948 | 10 | 30,030 | — | — — | — | 159,079 | 58 | 897,710 | 51 |
| 84,600 | — | — — | — | 3,027 | 92 | 39,133 | 92 | — — | — | — — | — | 44,168 | 05 | 86,329 | 89 |
| 600,000 | — | — — | — | — — | — | 526,309 | 69 | — — | — | — — | — | 120,600 | 44 | 646,910 | 13 |
| — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | 301 | 28 | 301 | 28 |
| — — | — | 308 | 89 | 308 | 89 | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | 308 | 89 |
| — — | — | — — | — | — — | — | 115 | — | — — | — | — — | — | 340 | — | 455 | — |
| 180,000 | — | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | 180,000 | — | 180,000 | — |
| 125,650 | — | — — | — | — — | — | 125,650 | — | — — | — | — — | — | — — | — | 125,650 | — |
| 1,589,050 | — | 12,265 | 78 | 24,989 | 64 | 1,378,156 | 71 | 30,030 | — | — — | — | 504,489 | 35 | 1,937,665 | 70 |
| — — | — | 12,265 | 78 | 24,989 | 64 | — — | — | 30,030 | — | — — | — | 12,265 | 78 | 67,285 | 42 |
| 1,589,050 | — | — — | — | — — | — | 1,378,156 | 71 | — — | — | — — | — | 492,223 | 57 | 1,870,380 | 28 |

Sammandrag af regementsförvaltningarnes vid indelta armén och Verm-

| | De- | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Balans från år 1895, tillgångar. | | Upp- Anslagsmedel. | |
| *Infanteriet:* | | | | |
| Lifregementet till fot | 1,995 | 62 | 23,758 | 44 |
| Första lifgrenadierregementet | 5,090 | 11 | 22,665 | 68 |
| Andra dito | 65 | 63 | 22,896 | 09 |
| Vestgöta regemente | 20,723 | 60 | 23,756 | 83 |
| Smålands grenadiercorps | 5,365 | 19 | 9,876 | 31 |
| Uplands regemente | 7,868 | 94 | 20,478 | 81 |
| Skaraborgs dito | 89,910 | 86 | 24,415 | 03 |
| Södermanlands dito | 45,735 | 09 | 28,831 | 93 |
| Kronobergs dito | 3,738 | 91 | 26,107 | 35 |
| Jönköpings dito | 4,496 | 09 | 20,984 | 28 |
| Dalregementet | 10,000 | — | 35,467 | 83 |
| Helsinge regemente | 16,072 | 97 | 23,073 | 44 |
| Elfsborgs dito | 1,142 | 16 | 21,585 | 67 |
| Vestgötadals dito | — | — | 21,815 | 84 |
| Bohusläns dito | 4,660 | 70 | 26,776 | 33 |
| Vestmanlands dito | 5,500 | — | 22,646 | 38 |
| Norrbottens dito | 20,089 | 77 | 26,165 | 62 |
| Vesterbottens dito | 1,563 | 66 | 22,591 | — |
| Kalmar dito | 7,928 | 90 | 26,765 | 01 |
| Vermlands dito | 27,051 | 72 | 25,297 | 96 |
| Jemtlands fältjägareregemente | 13,478 | 82 | 20,081 | 76 |
| Norra skånska infanteriregementet | 8,573 | 32 | 25,785 | 30 |
| Södra dito dito | 10,346 | 46 | 25,071 | 84 |
| Vermlands fältjägarecorps | 5,928 | 49 | 15,070 | 57 |
| Hallands bataljon | 6,234 | 87 | 9,272 | 08 |
| Vesternorrlands regemente | — | — | 21,725 | 43 |
| Blekinge bataljon | 2,865 | 87 | 10,849 | 17 |
| *Kavalleriet:* | | | | |
| Lifregementets dragoner | 536 | 23 | 29,257 | 14 |
| Lifregementets husarer | 2,242 | 74 | 30,133 | 48 |
| Smålands husarregemente | 4,639 | 40 | 27,858 | 62 |
| Skånska husarregementet | 94,884 | 25 | 65,454 | 67 |
| Skånska dragonregementet | 56,020 | 77 | 65,928 | 35 |
| Norrlands dragonregemente | 67 | 40 | 41,385 | 62 |
| Summa | 484,818 | 54 | 863,829 | 87 |

lands fältjägarecorps redogörelser för stamtruppens munderingsmedel.

| b e t. | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| b ö r d. | | | | | | | | K r e d i t. | | | | | |
| Räntemedel m. m. | | Summa. | | Balans till år 1897, skulder. | | Summa. | | Balans från år 1895, skulder. | | Utgifter. | | Balans till år 1897, tillgångar. | |
| 1,715 | 39 | 25,473 | 83 | — — | — | 27,469 | 45 | — — | — | 24,833 | 92 | 2,635 | 53 |
| 1,141 | 26 | 23,806 | 94 | — — | — | 28,897 | 05 | 6,779 | 73 | 18,239 | 21 | 3,878 | 11 |
| 84 | 33 | 22,980 | 42 | 914 | 67 | 23,960 | 72 | 194 | 83 | 23,405 | 18 | 360 | 71 |
| 1,152 | 66 | 24,909 | 49 | — — | — | 45,633 | 09 | — — | — | 25,216 | 87 | 20,416 | 22 |
| 268 | 60 | 10,144 | 91 | — — | — | 15,510 | 10 | — — | — | 12,516 | 89 | 2,993 | 21 |
| 268 | 87 | 20,747 | 68 | — — | — | 28,616 | 62 | — — | — | 27,762 | 69 | 853 | 93 |
| 3,424 | 47 | 27,839 | 50 | — — | — | 117,750 | 36 | — — | — | 43,266 | 42 | 74,483 | 94 |
| 2,900 | 22 | 31,732 | 15 | 1,572 | 42 | 79,039 | 66 | — — | — | 38,526 | 32 | 40,513 | 34 |
| 1,260 | 50 | 27,367 | 85 | — — | — | 31,106 | 76 | — — | — | 17,977 | 34 | 13,129 | 42 |
| 960 | 70 | 21,944 | 98 | — — | — | 26,441 | 07 | — — | — | 20,583 | 83 | 5,857 | 24 |
| 2,013 | 05 | 37,480 | 88 | — — | — | 47,480 | 88 | 928 | 19 | 18,351 | 85 | 28,200 | 84 |
| 893 | 68 | 23,967 | 12 | — — | — | 40,040 | 09 | — — | — | 21,723 | 16 | 18,316 | 93 |
| 522 | 03 | 22,107 | 70 | — — | — | 23,249 | 86 | — — | — | 22,124 | 38 | 1,125 | 48 |
| 586 | 26 | 22,402 | 10 | — — | — | 22,402 | 10 | 2,680 | 29 | 13,056 | 16 | 6,665 | 65 |
| 2,323 | 35 | 29,099 | 68 | — — | — | 33,760 | 38 | — — | — | 13,546 | 33 | 20,214 | 05 |
| 785 | 94 | 23,432 | 32 | 91 | 69 | 29,024 | 01 | 283 | 76 | 22,740 | 25 | 6,000 | — |
| 789 | 11 | 26,954 | 73 | 1,234 | 23 | 48,278 | 73 | 20,379 | 37 | 16,768 | 84 | 11,130 | 52 |
| 208 | 90 | 22,799 | 90 | — — | — | 24,363 | 56 | — — | — | 21,274 | 54 | 3,089 | 02 |
| 640 | 03 | 27,405 | 04 | — — | — | 35,333 | 94 | — — | — | 14,915 | 38 | 20,418 | 56 |
| 675 | 57 | 25,973 | 53 | — — | — | 53,025 | 25 | — — | — | 36,241 | 88 | 16,783 | 37 |
| 1,484 | 55 | 21,566 | 31 | 1,920 | 49 | 36,965 | 62 | — — | — | 32,096 | 85 | 4,868 | 77 |
| 640 | 98 | 26,426 | 28 | — — | — | 34,999 | 60 | — — | — | 29,021 | 20 | 5,978 | 40 |
| 529 | 80 | 25,601 | 64 | 1,636 | 85 | 37,584 | 95 | — — | — | 30,994 | 04 | 6,590 | 91 |
| 208 | 15 | 15,278 | 72 | 1,597 | 12 | 22,804 | 33 | — — | — | 16,786 | 80 | 6,017 | 53 |
| — | — | 9,272 | 08 | — — | — | 15,506 | 95 | — — | — | 14,552 | 44 | 954 | 51 |
| 71 | 18 | 21,796 | 61 | — — | — | 21,796 | 61 | 242 | 08 | 18,307 | 15 | 3,247 | 38 |
| 24 | 70 | 10,873 | 87 | 694 | 22 | 14,433 | 96 | — — | — | 14,433 | 96 | — — | — |
| 474 | 10 | 29,731 | 24 | — — | — | 30,267 | 47 | — — | — | 29,633 | 50 | 633 | 97 |
| 2,075 | 87 | 32,209 | 35 | — — | — | 34,452 | 09 | — — | — | 33,991 | 63 | 460 | 46 |
| 656 | 69 | 28,515 | 31 | — — | — | 33,154 | 71 | — — | — | 23,610 | 87 | 9,543 | 84 |
| 3,616 | 08 | 69,070 | 75 | 553 | 85 | 164,508 | 85 | — — | — | 98,742 | 94 | 65,765 | 91 |
| 1,232 | 76 | 67,161 | 12 | — — | — | 123,181 | 89 | — — | — | 100,123 | 10 | 23,058 | 79 |
| 4,113 | 91 | 45,499 | 53 | — — | — | 45,566 | 93 | 9,023 | 20 | 29,687 | 94 | 6,855 | 79 |
| 37,743 | 69 | 901,573 | 56 | 10,215 | 54 | 1,396,607 | 64 | 40,511 | 45 | 925,053 | 86 | 431,042 | 33 |

Sammandrag af regementsförvaltningarnes redogörelser

| *Infanteriet:* | De- | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Balans från år 1895, tillgångar. | | | Upp- Anslags-medel. | | |
| Svea lifgarde | — | — | — | 15,046 | 92 | |
| Göta dito (Andra lifgardet) | 7,329 | 37 | | 17,189 | 64 | |
| Lifregementet till fot | 2,190 | 44 | | 25,244 | 45 | |
| Första lifgrenadierregementet | 2,092 | 17 | | 22,465 | 80 | |
| Andra dito | 1,486 | 56 | | 19,619 | 60 | |
| Vestgöta regemente | 40,068 | 75 | | 28,087 | 95 | |
| Smålands grenadiercorps | 516 | 44 | | 8,475 | 95 | |
| Uplands regemente | 3,222 | 96 | | 17,520 | 20 | |
| Skaraborgs dito | 23,816 | 42 | | 23,875 | 48 | |
| Södermanlands dito | — | — | — | 18,413 | 04 | |
| Kronobergs dito | 618 | 38 | | 16,024 | 14 | |
| Jönköpings dito | 75 | 33 | | 19,399 | 38 | |
| Dalregementet | 10,000 | — | | 25,836 | 43 | |
| Helsinge regemente | 13,655 | 79 | | 37,217 | 65 | |
| Elfsborgs dito | — | — | — | 22,904 | 78 | |
| Vestgöta Dals dito | — | — | — | 19,777 | 12 | |
| Bohusläns dito | 1,049 | 34 | | 18,667 | 36 | |
| Vestmanlands dito | 3,670 | 69 | | 21,158 | 20 | |
| Norrbottens dito | 5,154 | 12 | | 25,967 | 97 | |
| Vesterbottens dito | 1,744 | 53 | | 22,494 | 40 | |
| Kalmar dito | 3,940 | 64 | | 27,565 | 90 | |
| Vermlands dito | 46,939 | 19 | | 32,750 | 56 | |
| Jemtlands fältjägareregemente | 10,062 | 93 | | 13,578 | 58 | |
| Norra skånska infanteriregementet | 10,030 | 31 | | 33,881 | 93 | |
| Södra dito dito | 899 | 24 | | 27,033 | 74 | |
| Vermlands fältjägarecorps | 4,007 | 05 | | 11,751 | 60 | |
| Gotlands infanteriregemente | 132 | 27 | | 17,812 | 31 | |
| Hallands bataljon | 5,036 | 66 | | 11,966 | 30 | |
| Vesternorrlands regemente | 105 | 62 | | 16,131 | 98 | |
| Blekinge bataljon | 4,041 | 57 | | 11,429 | 78 | |
| Transport | 201,886 | 77 | | 629,289 | 14 | |

för beväringsmanskapets munderingsmedel.

| **b e t.** | | | | | | **Summa.** | | **K r e d i t.** | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| b ö r d. | | | | Balans till år 1897, skulder. | | | | Balans från år 1895, skulder. | | Utgifter. | | Balans till år 1897, tillgångar. | |
| Räntemedel m. m. | | Summa. | | | | | | | | | | | |
| 286 | 72 | 15,333 | 64 | 5,797 | 16 | 21,130 | 80 | 7,496 | 81 | 13,633 | 99 | — — | — |
| — — | — | 17,189 | 64 | — — | — | 24,519 | 01 | — — | — | 22,814 | 01 | 1,705 | — |
| 432 | 73 | 25,677 | 18 | — — | — | 27,867 | 62 | — — | — | 25,023 | 77 | 2,843 | 85 |
| 18 | 71 | 22,484 | 51 | 786 | 37 | 25,363 | 05 | — — | — | 25,363 | 05 | — — | — |
| 363 | 05 | 19,982 | 65 | — — | — | 21,469 | 21 | — — | — | 20,995 | 85 | 473 | 36 |
| 637 | 60 | 28,725 | 55 | 2,864 | 09 | 71,658 | 39 | 4,812 | 75 | 41,041 | 86 | 25,803 | 78 |
| 204 | 46 | 8,680 | 41 | — — | — | 9,196 | 85 | — — | — | 7,897 | 12 | 1,299 | 73 |
| 158 | 08 | 17,678 | 28 | — — | — | 20,901 | 24 | — — | — | 19,458 | 85 | 1,442 | 39 |
| 940 | 05 | 24,815 | 53 | — — | — | 48,631 | 95 | 1,125 | 57 | 18,687 | 57 | 28,818 | 81 |
| 554 | 10 | 18,967 | 14 | 2,181 | 20 | 21,148 | 34 | 341 | 66 | 14,789 | 18 | 6,017 | 50 |
| 652 | 33 | 16,676 | 47 | — — | — | 17,294 | 85 | — — | — | 15,802 | 31 | 1,492 | 54 |
| 171 | 90 | 19,571 | 28 | — — | — | 19,646 | 61 | — — | — | 18,024 | 89 | 1,621 | 72 |
| 809 | 25 | 26,645 | 68 | — — | — | 36,645 | 68 | 98 | 90 | 24,020 | 16 | 12,526 | 62 |
| 652 | 78 | 37,870 | 43 | — — | — | 51,526 | 22 | — — | — | 24,762 | 07 | 26,764 | 15 |
| — — | 66 | 22,905 | 44 | 1,051 | 60 | 23,957 | 04 | 408 | 85 | 23,548 | 19 | — — | — |
| 263 | 87 | 20,040 | 99 | — — | — | 20,040 | 99 | 2,174 | 63 | 14,578 | 74 | 3,287 | 62 |
| 324 | 38 | 18,991 | 74 | — — | — | 20,041 | 08 | — — | — | 11,878 | 90 | 8,162 | 18 |
| 51 | 57 | 21,209 | 77 | — — | — | 24,880 | 46 | — — | — | 23,661 | 87 | 1,218 | 59 |
| 349 | 77 | 26,317 | 74 | — — | — | 31,471 | 86 | 7,128 | 99 | 18,033 | 97 | 6,308 | 90 |
| 283 | 53 | 22,777 | 93 | — — | — | 24,522 | 46 | — — | — | 21,909 | 34 | 2,613 | 12 |
| 260 | 42 | 27,826 | 32 | — — | — | 31,766 | 96 | — — | — | 17,850 | 48 | 13,916 | 48 |
| 1,611 | 51 | 34,362 | 07 | 74 | 16 | 81,375 | 42 | 92 | 10 | 39,156 | 23 | 42,127 | 09 |
| 488 | 50 | 14,067 | 08 | — — | — | 24,130 | 01 | — — | — | 18,882 | 04 | 5,247 | 97 |
| 1,294 | 17 | 35,176 | 10 | — — | — | 45,206 | 41 | — — | — | 39,804 | 83 | 5,401 | 58 |
| 548 | 75 | 27,582 | 49 | 186 | 40 | 28,668 | 13 | — — | — | 28,397 | 88 | 270 | 25 |
| 154 | 43 | 11,906 | 03 | — — | — | 15,913 | 08 | — — | — | 12,164 | 14 | 3,748 | 94 |
| 247 | 50 | 18,059 | 81 | — — | — | 18,192 | 08 | — — | — | 17,050 | 61 | 1,141 | 47 |
| — — | — | 11,966 | 30 | — — | — | 17,002 | 96 | — — | — | 14,008 | — | 2,994 | 96 |
| 1,071 | 15 | 17,203 | 13 | — — | — | 17,308 | 75 | — — | — | 17,239 | 40 | 69 | 35 |
| 692 | 29 | 12,122 | 07 | — — | — | 16,163 | 64 | — — | — | 16,157 | 12 | 6 | 52 |
| 13,524 | 26 | 642,813 | 40 | 12,940 | 98 | 857,641 | 15 | 23,680 | 26 | 626,636 | 42 | 207,324 | 47 |

| | De- | |
|---|---|---|
| | Balans från år 1895, tillgångar. | Upp- Anslags-medel. |
| Transport | 201,886 77 | 629,289 14 |
| *Kavalleriet:* | | |
| Lifgardet till häst | 1,526 61 | 2,998 85 |
| Lifregementets dragoner | 1,764 92 | 2,707 12 |
| Lifregementets husarer | 169 60 | 2,769 44 |
| Smålands husarregemente | — — — | 2,483 07 |
| Skånska husarregementet | 5,695 87 | 6,436 89 |
| Skånska dragonregementet | 3,892 22 | 6,165 68 |
| Kronprinsens husarregemente | 2,004 28 | 2,600 73 |
| Norrlands dragonregemente | 2,490 30 | 2,185 92 |
| *Artilleriet:* | | |
| Första Svea artilleriregemente | 1,912 12 | 6,336 62 |
| Första Göta dito | 1,007 67 | 5,865 61 |
| Vendes dito | 1,114 63 | 8,051 67 |
| Norrlands dito | 1,276 75 | 5,901 87 |
| Andra Svea dito | — — — | 5,972 91 |
| Andra Göta dito | — — — | 5,865 24 |
| Gotlands artillericorps | 269 19 | 1,902 91 |
| Vaxholms dito | 84 05 | 13,076 54 |
| Karlsborgs dito | 3,375 06 | 6,583 78 |
| *Fortifikationen:* | | |
| Svea ingeniörbataljon | — — — | 8,538 84 |
| Göta dito | 2,698 68 | 5,181 12 |
| *Trängen:* | | |
| Svea trängbataljon | — — — | 31,180 32 |
| Göta dito | 46 38 | 15,068 16 |
| Norrlands dito | — — — | 14,345 28 |
| Vendes dito | 887 07 | 24,369 84 |
| Summa | 232,102 17 | 815,877 55 |

| b e t. | | | | | Summa. | K r e d i t. | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| b ö r d. | | | | Balans till år 1897, skulder. | | Balans från år 1895, skulder. | Utgifter. | Balans till år 1897, tillgångar. |
| Räntemedel m. m. | | Summa. | | | | | | |
| 13,524 | 26 | 642,813 | 40 | 12,940 98 | 857,641 15 | 23,680 26 | 626,636 42 | 207,324 47 |
| 35 | 73 | 3,034 | 58 | — — — | 4,561 19 | — — — | 2,173 06 | 2,388 13 |
| — | — — | 2,707 | 12 | — — — | 4,472 04 | — — — | 4,264 98 | 207 06 |
| 83 | 53 | 2,852 | 97 | — — — | 3,022 57 | — — — | 3,006 10 | 16 47 |
| 54 | 50 | 2,537 | 57 | — — — | 2,537 57 | 114 88 | 2,122 85 | 299 84 |
| — | — — | 6,436 | 89 | 292 16 | 12,424 92 | — — — | 5,988 03 | 6,436 89 |
| 96 | 65 | 6,262 | 33 | — — — | 10,154 55 | — — — | 6,646 35 | 3,508 20 |
| 1,449 | 45 | 4,050 | 18 | — — — | 6,054 46 | — — — | 3,413 51 | 2,640 95 |
| 734 | 01 | 2,919 | 93 | — — — | 5,410 23 | — — — | 3,143 75 | 2,266 48 |
| 18 | 10 | 6,354 | 72 | — — — | 8,266 84 | — — — | 8,095 84 | 171 — |
| 768 | 25 | 6,633 | 86 | — — — | 7,641 53 | — — — | 7,433 36 | 208 17 |
| 155 | 28 | 8,206 | 95 | — — — | 9,321 58 | 2,531 45 | 6,074 88 | 715 25 |
| 45 | 45 | 5,947 | 32 | — — — | 7,224 07 | — — — | 4,432 55 | 2,791 52 |
| 39 | 50 | 6,012 | 41 | 205 81 | 6,218 22 | 1,755 80 | 4,462 42 | — — — |
| — | — — | 5,865 | 24 | — — — | 5,865 24 | — — — | 5,863 26 | 1 98 |
| 46 | 85 | 1,949 | 76 | 12,037 — | 14,255 95 | — — — | 13,492 64 | 763 31 |
| 116 | 71 | 13,193 | 25 | — — — | 13,277 30 | — — — | 8,563 10 | 4,714 20 |
| 12 | 67 | 6,596 | 45 | — — — | 9,971 51 | — — — | 9,183 49 | 788 02 |
| 66 | 64 | 8,605 | 48 | — — — | 8,605 48 | 298 48 | 8,083 59 | 223 41 |
| 121 | 94 | 5,303 | 06 | 1,233 31 | 9,235 05 | — — — | 9,235 05 | — — — |
| 81 | 54 | 31,261 | 86 | 298 91 | 31,560 77 | 679 33 | 30,881 44 | — — — |
| — | — — | 15,068 | 16 | — — — | 15,114 54 | — — — | 13,993 46 | 1,121 08 |
| 486 | 38 | 14,831 | 66 | — — — | 14,831 66 | — — — | 12,631 94 | 2,199 72 |
| — | — 16 | 24,370 | — | — — — | 25,257 07 | — — — | 21,863 10 | 3,393 97 |
| 17,937 | 60 | 833,815 | 15 | 27,008 17 | 1,092,925 49 | 29,060 20 | 821,685 17 | 242,180 12 |

Angående de förr under Arméförvaltningen stälda kassor och fonder, hvilka görelser, som finnas intagna i Kapitalkonto till rikshufvudboken. Ifrågavarande fonders

| | 1845. | | 1855. | | 1865. | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Förenade mötespassevolanskassornas fond | — — | — | 459,713 | 53 | 463,545 | 05 |
| Trosspassevolansfonden | 298,132 | 18 | 170,879 | 35 | 305,991 | 37 |
| Norrbottens hästjägaresqvadrons fond | 5,808 | 31 | 198,113 | 71 | 221,442 | 31 |
| Volontärvakansfonden | — — | — | 102,952 | 88 | 277,406 | 06 |
| En per mille-fonden | — — | — | 37,708 | 86 | 57,881 | 74 |
| Palmqvistska fonden till Stockholms befästande | — — | — | — — | — | — — | — |
| Vadstena krigsmanshusfond | 2,172,536 | 29 | 2,650,600 | 59 | 3,382,061 | 97 |
| Invalidhusfonden | 230,562 | 49 | 571,376 | 38 | 993,817 | 99 |
| Beväringsmanskapets invalid- och pensionsfond | — — | — | — — | — | 27,491 | 19 |

numera af Statskontoret förvaltas, få Revisorerne hänvisa till de detaljerade redonettobehållningar vid slutet af nedannämnda år inhemtas af följande tabell:

| 1870. | 1875. | 1880. | 1885. | 1890. | 1895. | 1896. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 507,572 41 | 521,971 37 | 561,648 11 | 311,878 36 | 314,207 78 | 272,086 78 | 274,494 18 |
| 471,881 10 | 133,618 20 | 228,101 82 | 139,827 70 | 35,310 51 | 4,161 98 | 959 38 |
| 231,527 28 | 243,861 25 | 258,877 64 | 214,806 21 | 225,585 64 | 243,293 38 | 242,791 90 |
| 365,796 67 | 475,564 72 | 428,596 18 | 275,036 82 | 304,708 37 | 206,719 85 | 178,086 45 |
| 71,960 68 | 90,856 20 | 116,809 61 | 148,078 29 | 188,911 40 | 231,726 14 | 240,887 02 |
| 128,908 26 | 165,698 33 | 206,198 45 | 261,395 59 | 337,346 54 | 413,802 49 | 430,161 43 |
| 3,736,227 88 | 4,108,962 32 | 4,375,735 28 | 4,591,249 23 | 4,828,201 96 | 4,712,080 40 | 4,648,032 01 |
| 1,220,109 06 | 1,572,625 90 | 1,837,559 41 | 2,084,595 06 | 2,420,067 04 | 2,674,041 62 | 2,715,304 74 |
| 76,638 62 | 158,903 98 | 259,411 90 | 353,552 38 | 589,860 75 | 1,046,112 17 | 1,144,414 35 |

Af två inom Arméförvaltningen uppgjorda statistiska sammandrag öfver samtliga kostnader för den garnisonerade och den icke garnisonerade armén samt beväringen under år 1896 hafva Revisorerne velat meddela följande uppgifter:

**Den garnisonerade armén.**

| | | |
|---|---|---|
| *Infanteri:* | | |
| Svea lifgarde | | 500,925: 84. |
| Göta dito (Andra lifgardet) | | 470,003: 88. |
| | Säger | 970,929: 72. |
| *Kavalleri:* | | |
| Lifgardet till häst | | 441,447: 86. |
| Kronprinsens husarregemente | | 591,110: 19. |
| | Säger | 1,032,558: 05. |
| *Artilleri:* | | |
| Första Svea artilleriregemente | | 622,762: 35. |
| Första Göta dito | | 517,452: 39. |
| Vendes dito | | 706,889: 03. |
| Norrlands dito | | 426,261: 61. |
| Andra Svea dito | | 273,716: 26. |
| Andra Göta dito | | 384,656: 37. |
| Gotlands artillericorps | | 91,178: 04. |
| Vaxholms dito | | 217,742: 92. |
| Karlsborgs dito | | 80,780: 67. |
| | Säger | 3,321,439: 64. |
| *Fortifikationen:* | | |
| Svea ingeniörbataljon | | 206,759: 82. |
| Göta dito | | 162,591: 24. |
| I allmänhet | | 346,123: 16. |
| | Säger | 715,474: 22. |
| *Trängen:* | | |
| Svea trängbataljon | | 173,400: 17. |
| Göta dito | | 98,664: 89. |
| Norrlands dito | | 115,249: 68. |
| Vendes dito | | 119,010: 17. |
| | Säger | 506,324: 91. |
| Armén i allmänhet | | 2,288,065: 21. |
| | Summa | 8,834,791: 75. |

## Den icke garnisonerade armén.

*Infanteri:*

| | |
|---|---|
| Lifregementet till fot | 214,691: 52. |
| Första lifgrenadierregementet | 213,120: 76. |
| Andra dito | 213,680: 12. |
| Vestgöta regemente | 209,922: 84. |
| Smålands grenadiercorps | 94,210: 86. |
| Uplands regemente | 220,217: 84. |
| Skaraborgs dito | 219,193: 68. |
| Södermanlands dito | 223,133: 26. |
| Kronobergs dito | 198,238: 12. |
| Jönköpings dito | 199,989: 51. |
| Dalregementet | 204,570: 23. |
| Helsinge regemente | 206,063: 13. |
| Elfsborgs dito | 192,327: 27. |
| Vestgöta-Dals dito | 202,490: 47. |
| Bohusläns dito | 202,857: 26. |
| Vestmanlands dito | 225,321: 79. |
| Norrbottens dito | 227,476: 88. |
| Vesterbottens dito | 200,271: 65. |
| Kalmar dito | 205,960: 76. |
| Vermlands dito | 236,067: 77. |
| Jemtlands fältjägareregemente | 183,645: 99. |
| Norra skånska infanteriregementet | 220,546: 59. |
| Södra dito dito | 215,490: 01. |
| Vermlands fältjägarecorps | 136,302: 32. |
| Gotlands infanteriregemente | 206,743: 08. |
| Hallands bataljon | 106,728: 19. |
| Vesternorrlands regemente | 224,591: 34. |
| Blekinge bataljon | 108,972: 76. |
| Säger | 5,512,826: — |

*Kavalleri:*

| | |
|---|---|
| Lifregementets dragoner | 249,903: 15. |
| Lifregementets husarer | 222,923: 20. |
| Smålands husarregemente | 209,472: 16. |
| Transport | 682,298: 51. |

| | | |
|---|---|---|
| | Transport | 682,298: 51. |
| Skånska husarregementet | | 575,687: 81. |
| Skånska dragonregementet | | 526,319: 58. |
| Norrlands dragonregemente | | 318,404: 22. |
| | Säger | 2,102,710: 12. |
| Armén i allmänhet | | 527,966: 63. |
| | Summa | 8,143,502: 75. |

**Beväringen.**

| | |
|---|---|
| Svea lifgarde | 59,994: 11. |
| Göta dito (Andra lifgardet) | 67,089: 98. |
| Lifregementet till fot | 106,603: 06. |
| Första lifgrenadierregementet | 105,383: 13. |
| Andra dito | 85,779: 96. |
| Vestgöta regemente | 114,387: 29. |
| Smålands grenadiercorps | 38,074: 63. |
| Uplands regemente | 87,062: 96. |
| Skaraborgs dito | 124,352: 99. |
| Södermanlands dito | 88,207: 09. |
| Kronobergs dito | 73,049: 15. |
| Jönköpings dito | 88,254: 15. |
| Dalregementet | 115,711: 74. |
| Helsinge regemente | 104,753: 23. |
| Elfsborgs dito | 102,682: — |
| Vestgöta-Dals dito | 97,815: 46. |
| Bohusläns dito | 97,401: 04. |
| Vestmanlands dito | 102,143: 83. |
| Norrbottens dito | 123,021: 74. |
| Vesterbottens dito | 122,005: 14. |
| Kalmar dito | 105,647: 30. |
| Vermlands dito | 128,725: 81. |
| Jemtlands fältjägareregemente | 71,857: 85. |
| Norra skånska infanteriregementet | 118,823: 18. |
| Södra dito dito | 129,463: 72. |
| Vermlands fältjägarecorps | 53,019: 02. |
| Gotlands infanteriregemente | 31,460: 65. |
| Transport | 2,552,770: 21. |

| | |
|---|---|
| Transport | 2,552,770: 21. |
| Hallands bataljon | 48,584: 76. |
| Vesternorrlands regemente | 89,788: 50. |
| Blekinge bataljon | 51,178: 48. |
| Lifgardet till häst | 11,236: 38. |
| Lifregementets dragoner | 20,139: 71. |
| Lifregementets husarer | 22,288: 27. |
| Smålands husarregemente | 19,566: 21. |
| Skånska husarregementet | 50,106: 86. |
| Skånska dragonregementet | 47,110: 34. |
| Kronprinsens husarregemente | 33,389: 84. |
| Norrlands dragonregemente | 18,914: 14. |
| Första Svea artilleriregemente | 34,498: 87. |
| Första Göta dito | 32,787: 40. |
| Vendes dito | 38,809: 95. |
| Norrlands dito | 34,822: 55. |
| Andra Svea artilleriregemente | 33,847: 36. |
| Andra Göta dito | 38,245: 17. |
| Gotlands artillericorps | 11,418: 68. |
| Vaxholms dito | 53,056: 27. |
| Karlsborgs dito | 27,535: 27. |
| Svea ingeniörbataljon | 35,062: 42. |
| Göta dito | 27,656: 41. |
| Svea trängbataljon | 165,465: 42. |
| Göta dito | 71,207: 57. |
| Norrlands dito | 88,247: 98. |
| Vendes dito | 106,210: 44. |
| Säger | 3,753,945: 46. |
| Beväringen i allmänhet | 635,790: 94. |
| Summa | 4,389,736: 40. |

§ 1.

Såsom uti alla revisionsberättelser från och med år 1893 erinrats, öfverensstämde icke summan af de i Arméförvaltningens hufvudbok för år 1892 upptagna oredovisade förskott med de sammanlagda förskottssummor, som, enligt uppgifter från vederbörande tjenstemän inom Arméförvaltningens olika departement, för samma år belöpte å de särskilda departementen. Förstnämnda summa uppgick nemligen till 781,799 kronor 86 öre, under det att

de senare utgjorde tillhopa blott 743,705 kronor 71 öre. I Arméförvaltningens hufvudbok för år 1892 var alltså upptaget ett belopp af oredovisade förskott, som med 38,094 kronor 15 öre öfversteg det sammanlagda belopp, hvartill de oredovisade förskotten å departementen uppgingo.

Angående orsakerna till denna bristande öfverensstämmelse har utredning inom Arméförvaltningen pågått alltsedan 1894 års början, men, såvidt Revisorerne hafva sig bekant, ännu ej blifvit afslutad.

I sammanhang med den anmärkning, för hvilken ofvan redogjorts, uttryckte 1893 års Revisorer den mening, att sådan förändring i Arméförvaltningens räkenskaper borde vidtagas, att för hvarje af förvaltningens departement upprättades och räkenskaperna bilades ett *sammandrag öfver de vid räkenskapsårets slut oredovisade förskott*, hvilket sammandrag borde innehålla *uppgift å de myndigheter eller personer, hos hvilka förskotten innestode*, samt att förskottskontot i Arméförvaltningens hufvudbok angåfve fördelningen af nämnda förskott å de särskilda departementen såväl i dess ingående som i dess utgående balans. I förklaring öfver denna Revisorernes anmärkning har ock Arméförvaltningen erkänt lämpligheten af Revisorernes förslag, men frågan står, i afvaktan på afslutningen af den inom Arméförvaltningen pågående ofvan omförmälda utredningen, allt fortfarande på samma punkt som år 1893, och de bilagor till Arméförvaltningens hufvudbok, hvarförutan ingen effektiv granskning från Revisionens sida af det vigtiga förskottskontot torde vara möjlig, saknas alltjemt. I Arméförvaltningens förklaring den 29 Januari 1897 öfver den anmärkning, som äfven af 1896 års Revisorer framställdes i nyss angifna hänseende, uttalas, att, »innan det ifrågavarande räkenskapssammandraget bifogas hufvudboken, borde vara afslutad den pågående utredningen af olikheten mellan hufvudboken och departementens bokföring i fråga om de oredovisade förskottens belopp».

Revisorerne kunna emellertid ej inse nödvändigheten häraf. Sambandet emellan utredningen om de oredovisade förskotten och de bilagor till hufvudboken, som för Revisorernes granskning erfordras, torde ej vara så oupplösligt, att icke de senare skulle kunna utarbetas oberoende af, huru långt utredningen fortskridit.

För öfrigt torde böra nämnas, att denna utredning till 1896 års slut, såvidt af tillgängliga handlingar kunnat utrönas, betingat en kostnad af 2,123 kronor 59 öre, hvadan redan från besparingssynpunkt är önskligt, att densamma snarast afslutas.

## § 2.

I sammanhang med den redogörelse, som i 1895 års revisionsberättelse lemnades för den af 1893 års Revisorer framställda anmärkning angående de

i Arméförvaltningens hufvudbok upptagna oredovisade förskott, framhölls behofvet af en specifik redovisning af de till de särskilda redogörarne utanordnade förskottsmedlen. Uti ett med anledning häraf den 24 Januari 1896 afgifvet utlåtande anförde Arméförvaltningen, att det af Revisorerne åstundade målet skulle fullständigast och på det mest öfverskådliga sätt vinnas, om såsom bilagor till hufvudboken fogades sammandrag öfver departementens liqvidböcker, i hvilket sammandrag för hvarje myndighet sammanfördes till en liqvid samma myndighets konton i de särskilda departementens liqvidböcker.

Sistlidet års Revisorer, som ansågo det vara i hög grad önskvärdt, att ett räkenskapssammandrag med ofvan angifna innehåll blefve hufvudboken bifogadt, uttalade den förhoppning, att ifrågavarande, af Arméförvaltningen sjelf föreslagna åtgärd måtte inom närmaste tid komma till utförande.

Att emellertid något dylikt sammandrag öfver departementens liqvidböcker hvarken finnes 1896 års hufvudbok bifogadt eller eljes till Statsrevisionen öfverlemnats, hafva Revisorerne ansett sig böra omförmäla, med uttalande tillika af önskvärdheten utaf ett dylikt sammandrags upprättande, åtminstone intilldess hufvudboken blifvit kompletterad med särskilda konti för vederbörande redogörare.

## § 3.

Å riksstatens Fjerde hufvudtitel är för år 1896 under rubrik »Ålderstillägg» uppfördt ett förslagsanslag å 7,000 kronor. Utgifterna å anslaget hafva emellertid under revisionsåret uppgått till 38,567 kronor 40 öre och anslaget sålunda öfverskridits med mera än fyra gånger dess belopp.

Att ett dylikt öfverskridande ej är tillfälligt utan temligen konstant, framgår af nedanstående uppgifter, omfattande åren 1888—1896:

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| År | 1888 | anslag..... | 10,000 | kronor | brist..... | 13,624: 94 | kronor |
| „ | 1889 | „ ..... | 10,000 | „ | „ ..... | 14,549: 95 | „ |
| „ | 1890 | „ ..... | 10,000 | „ | „ ..... | 19,116: 77 | „ |
| „ | 1891 | „ ..... | 10,000 | „ | „ ..... | 27,083: 34 | „ |
| „ | 1892 | „ ..... | 10,000 | „ | „ ..... | 31,116: 53 | „ |
| „ | 1893 | „ ..... | 10,000 | „ | „ ..... | 29,816: 58 | „ |
| „ | 1894 | „ ..... | 7,000 | „ | „ ..... | 28,583: 18 | „ |
| „ | 1895 | „ ..... | 7,000 | „ | „ ..... | 35,091: 59 | „ |
| „ | 1896 | „ ..... | 7,000 | „ | „ ..... | 31,567: 40 | „ |

Ehuruväl utgifterna å anslaget till ålderstillägg icke torde kunna på förhand noga beräknas, vill det emellertid synas, att disproportionen mellan anslagsbeloppet och de utgifter, som böra dermed bestridas, är väl stor.

I det förslag till förändrad uppställning af riksstatens Fjerde hufvudtitel, som enligt Kongl. Maj:ts förordnande år 1894 utarbetades af d. v. expeditionschefen i Landtförsvarsdepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli och den 15 November samma år till Kongl. Maj:t aflemnades, anföres i fråga om »Ålderstillägg»: »I detta anslag erfordras icke några andra förändringar, än att dels från anslaget afföres beloppet 13,500 kronor, utgörande hvad som under förutvarande förhållanden beräknats af anslaget utgå till Intendenturtjenstemän och som sålunda bör för den nya organisationen af intendenturcorpsen, afses och dels att till densamma öfverföres beloppen 2,500 kronor och 10,000 kronor, utgörande, det förra hvad som, i enlighet med 1886 års Riksdags beslut, beräknats af tillgångarne för den nya organisationen af veterinärstaten vara disponibelt för ålderstillägg åt regementsveterinärerna, och det andra hvad som ansetts åtgå för ålderstillägg åt de tjenstemän vid den nya intendenturcorpsen, som skulle vara till en dylik förmån berättigade. Anslaget, som i 1893 års riksstat var upptaget till 10,000 kronor, skulle sålunda efter slutlig reglering af hufvudtiteln böra uppföras till 9,500 kronor.»

I öfverensstämmelse härmed blef ock anslaget — efter att detsamma i 1894, 1895 och 1896 års riksstater uppförts till allenast 7,000 kronor — vid 1896 års riksdag, då slutlig reglering af anslagen under Fjerde hufvudtiteln egde rum, ökadt med 2,500 kronor och är alltså i riksstaten för innevarande år upptaget till 9,500 kronor.

Vid upprättande af förenämnda förslag till förändrad uppställning af hufvudtiteln synes emellertid vara förbisedt, dels att anslaget af 1893 års Riksdag nedsattes till 7,000 kronor, dels att detsamma under en följd af år öfverskridits med betydliga belopp, hvadan dess reglering till 9,500 kronor ingalunda motsvarar de kraf, som på detsamma ställas.

## § 4.

Genom Kongl. bref den 7 April 1893 förordnades en komité, bestående af fem ledamöter jemte sekreterare, med uppdrag att utarbeta förslag till sådana ändringar i de rörande arméns förvaltning gällande reglementen och stadganden, som af intendenturcorpsens förändrade organisation och förändringarne i öfrigt uti härorganisationen påkallades, i sammanhang hvarmed bestämdes, att utarbetningen af förslagen borde ske i den riktning, som af de år 1892 vidtagna förbättringarne i härordningen i allmänhet föreskrefves och

särskildt betingades utaf tillkomsten af nya förvaltningsmyndigheter. Komitéarbetet skulle taga sin början, för ordföranden och en ledamot, biträdde af sekreteraren, genast, och för öfriga ledamöter å tid efter slutet af förstnämnda års vapenöfningar, som af ordföranden bestämdes.

Berörda komité, den s. k. fredsförvaltningskomitén, har sedermera, under åren 1893, 1894, 1895 och 1896, varit i verksamhet, och dess arbete lärer äfven under innevarande år pågå.

Kostnaderna för komitéarbetet hafva utgjort:

för år 1893 kr. 7,701,28, deraf 6,534,65 guldits af hufvudtitelns allmänna besparingar och 1,166,63 tagits af anslaget »Extra utgifter»;

för år 1894 kr. 14,641,50, så fördelade: af hufvudtitelns allmänna besparingar 12,641,50 och extra utgifter 2,000;

för år 1895 kr. 13,346,30, deraf 11,346,30 ur den förra och 2,000 ur den senare anslagstiteln:

för år 1896 kr. 11,479,84, hvaraf med hufvudtitelns allmänna besparingar guldits 9,479,84 och med anslaget till extra utgifter 2,000.

Under innevarande år har, enligt hvad Revisorerne inhemtat, till kostnader för ifrågavarande komitéarbete utbetalts:

| | |
|---|---|
| under försträckningstitel | 13,303: 75 kronor |
| af extra utgifter | 709: 67 „ |
| eller tillhopa | 14,013: 42 kronor. |

Sammanlagda kostnaden för komiténs hittillsvarande verksamhet uppgår alltså för närvarande till 61,182,34 kronor.

Då, såvidt Revisorerne hafva sig bekant, komitén ännu icke fullgjort det uppdrag, som blifvit åt densamma anförtrodt, hafva Revisorerne velat, med omförmälande af detta förhållande, uttala önskvärdheten deraf, att resultaten af det under så många år pågående kostsamma komitéarbetet måtte kunna med det snaraste framläggas och ytterligare kostnader för detsamma sålunda i möjligaste måtto begränsas.

## § 5.

Under revisionsåret har från hufvudtitelns allmänna besparingar under rubrik »rekryteringskostnader» utbetalts till Vesternorrlands regemente ett belopp af 7,200 kronor. Denna utgift grundar sig å ett Kongl. bref af den 13 December 1895, hvarigenom för år 1896 anvisats, »mot redovisning», 30 kronor för hvarje under sistnämnda år vid ifrågavarande regemente antagen, fast anställd volontär.

I räkenskaperna redovisas emellertid ofvannämnda 7,200 kronor ej annorledes än genom särskilda af regementschefen afgifna reqvisitioner å dels »rekryteringskostnader», dels ock »värfningspenningar» för sammanlagdt 240 man. På hvad sätt »rekryteringskostnaderna» disponerats eller till hvilka personer »värfningspenningarne» utbetalts, derom lemna räkenskaperna ej någon upplysning.

»Till bestridande af rekryteringskostnader» jemväl vid Norrbottens regemente har genom Kongl. bref den 27 Juni 1896 mot redovisning anvisats för åren 1896 och 1897 ett belopp af 10 kronor för hvarje under dessa år vid regementet antagen fast anställd volontär. Det belopp, 200 kronor, som i följd häraf för revisionsåret utbetalts, har verificerats genom särskilda qvittenser å »värfningspenningar», hvilka utgått dels till vid regementet anställde officerare, underofficerare och korporaler, dels, såsom det af qvittenserna vill synas, till personer utom regementet; och bland de anvärfda finner man såväl ynglingar, som antagligen för första gången anvärfvats, som ock *korporaler* och *distinktionskorporaler*, hvilka rekapitulerat.

De af Riksdagen fastställda stater för Vesternorrlands och Norrbottens regementen upptaga emellertid hvarken »rekryteringskostnader» eller »värfningspenningar»; och Revisorerne hafva desto hellre ansett sig böra omförmäla ofvannämnda förhållanden, som det användande af hufvudtitelns allmänna besparingar, hvilket i anförda hänseenden egt rum, icke torde kunna anses stå i öfverensstämmelse med de i Rikets Ständers skrifvelse den 12 Maj 1841 angifna grunder i afseende å dispositionen af besparingar å hufvudtitlarne.

## § 6.

Revisorerne hafva fästat sin uppmärksamhet vid de betydande belopp, som årligen utbetalas i resekostnader i och för utdelning af underhållsmedel från Vadstena krigsmanshuskassa. För revisionsåret uppgick detta belopp till nära 12,000 kronor.

Orsaken till dessa ansenliga kostnader är att söka uti nu gällande bestämmelser angående utdelning af berörda underhållsmedel. Pensionerna utbetalas nemligen genom vederbörande regementsintendenter å för ändamålet i orterna utlysta liqvidationsmöten, och regementsintendenterna åtnjuta, under härför erforderliga resor, rese- och traktamentsersättning.

Redan 1886 års Riksdag sökte åstadkomma ändring i detta kostsamma förfaringssätt och anhöll i skrifvelse den 11 April 1886, i anledning af en inom Andra Kammaren väckt motion, »att Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke med biträde af den civila förvaltningen eller ute-

slutande genom dennas försorg Vadstena krigsmanshusgratialister tillkommande underhållsmedel må kunna afgiftsfritt för dem och på bestämda tider tillhandahållas dem inom den kommun, der de hafva sin hemvist».

Genom bref till Arméförvaltningen den 25 Januari 1889 förklarade emellertid Kongl. Maj:t, att »någon åtgärd i den af Riksdagen föreslagna riktning icke kunde uti förevarande afseende vidtagas».

Om det också må anses härigenom ådagalagdt, att underhållsmedlens utdelning icke lämpligen kan öfverlemnas åt den civila förvaltningen, är det, enligt Revisorernes mening, satt utom allt tvifvel, att denna angelägenhet skulle kunna på ett vida billigare sätt, än nu är fallet, och likvisst fullt tillfredsställande ordnas redan derigenom, att åt vederbörande förvaltningsmyndigheter vid regementena lemnades handlingsfrihet att vid utdelningen förfara så som med afseende å olika orters förhållanden kunde befinnas för hvarje särskildt fall lämpligt.

Det skulle då måhända visa sig, att utdelningen af gratialist-underhållsmedlen i sådana fall, der gratialisterna äro boende aflägset från regementsexpeditionen, kunde på beqvämaste sätt för alla parter och i det närmaste utan kostnad för statsverket ske genom presterskapets bemedling. För presterskapet skulle detta ej innebära något ökadt besvär, emedan detsamma genom en dylik anordning befriades från att affärda särskilda lefnads- och frejdebetyg för hvarje gratialist, utan kunde på sockenvis upprättade qvittenslistor å gratialistmedlen teckna gemensamt lefnads- och frejdebevis för alla underhållstagare inom socknen. För gratialisterna, hvilka i alla händelser måste inställa sig hos församlingens prest för att utfå det lefnads- och frejdebevis, som är nödvändigt för underhållets lyftande, skulle det ju innebära en ytterst afsevärd fördel att på samma gång få underhållet till sig utbetaldt, i stället för att inställa sig å de mången gång flere mil aflägsna liqvidationsmöten, der regementsintendenten utdelar medlen; hvarvid för öfrigt torde böra tagas i betraktande, att en stor del af underhållstagarne, i anseende till ålder och bräcklighet, ej kan inställa sig vid dessa möten. Regementsintendenterna skulle genom den ifrågasatta anordningen befrias från de långa och tidsödande liqvidationsresorna, hvilka inträffa under de delar af året, då intendentens tjenstegöromål mest taga hans tid i anspråk, nemligen dels i början af Juni, då hans närvaro på mötesplatsen är synnerligen behöflig, dels ock i December månad, då årsredogörelserna skola afslutas. För statsverket slutligen skulle alla kostnader, med undantag af postporto, besparas.

§ 7.

Under revisionsåret hafva utbetalts 3,100 kronor *dels* till statspris vid kapplöpningen för kavalleriofficerare å tjenstehästar samt till iordningställande

af de för löpningarne erforderliga banor, *dels* till pris vid täflingar i fält- och hinderridning vid ridskolan å Strömsholm samt för anordnande af s. k. släpjagter.

Hvad först vidkommer utbetalningarne för förstnämnda ändamål, utgörande 2,200 kronor, torde kunna ifrågasättas, huruvida kapplöpningssporten, synnerligast då den bedrifves på ett sätt, som mången gång urartar till djurplågeri och således står i strid med gällande lag, bör med statsmedel understödjas. Ett dylikt understöd från statens sida lärer först då kunna försvaras, om kapplöpningssporten, oaktadt den missriktning, hvaraf den synes lida, likväl kan anses såsom ett medel till fältmessig, militärisk utbildning för officerarne vid de beridna vapnen och befordra kavalleriets förseende med ädla och uthålliga hästar; och i dessa afseenden torde meningarne vara mycket delade. I allt fall borde väl, derest så pröfvas nödigt, särskildt statsanslag för ändamålet anvisas, och ifrågavarande kostnader ej, såsom med berörda 2,200 kronor egt rum, afföras å anslaget »extra utgifter», hvilket näppeligen torde vara till gäldande af dylika kostnader afsedt.

De 900 kronor, som utbetalts till pris vid täflingar i fält- och hinderridning å Strömsholm samt för anordnande af s. k. släpjagter — i hvilken summa ingå 500 kronor till underhåll af 12 hundar — hafva anvisats ur Förenade mötespassevolansfonden. Denna fond är visserligen enligt Rikets Ständers skrifvelse till Kongl. Maj:t den 29 Mars 1841, n:o 272, ställd till Kongl. Maj:ts disposition, men endast för att användas för behof, hvilka i och för indelta och värfvade arméns vapenöfningar kunna uppkomma, och dermed gemenskap egande utgifter.

Å omförmälda förhållanden hafva Reviorerne ansett sig böra fästa Riksdagens uppmärksamhet.

*Reservation* af herrar *Berg*, *Nisser* och *Säve* samt af herr *Andersson*. — *Litt. A.*

## § 8.

Till chefen för Krigsskolan har under revisionsåret utbetalts ett belopp af 1,008 kronor 60 öre såsom ersättning för verkställda tjensteresor emellan Karlberg och Södermanlands regementes mötesplats, Malma hed.

Denna reseersättning grundar sig på en den 24 April 1896 utfärdad generalorder, hvarigenom bestämts, att chefen för Krigsskolan skulle, med bibehållande, såvidt lämpligen ske kunde, af befälet öfver Krigsskolan, under nämnda års vapenöfningar tjenstgöra vid Södermanlands regemente.

Af handlingarne i ärendet har vidare inhemtats:

att d. v. chefen för Södermanlands regemente beviljats tjenstledighet för helsans vårdande från och med den 1 till och med den 30 Maj 1896;

att under nämnda tid befälet öfver regementet förts af chefen för Krigsskolan;

att regementschefen den 1 Juni återtagit befälet, men uppdragit åt chefen för Krigsskolan att fortfarande inspektera beväringsrekrytmötet, stamrekrytmötet och regementets skolor;

att regementschefen åter, på grund af sjukdom, beviljats tjenstledighet från och med den 20 Augusti till och med den 17 September; samt att befälet öfver regementet äfven under sistnämnda tid förts af chefen för Krigsskolan.

Revisorerne, som ej vilja inlåta sig på frågan, huruvida det i militäriskt hänseende kan anses lämpligt, att åt chefen för Krigsskolan, med bibehållande af det honom i sådan egenskap åliggande befäl, uppdrages befälet jemväl öfver ett i landsorten förlagdt regemente, hvars mötesplats ligger på ett betydande afstånd från dennes tjenstgöringsort, Karlberg, — hvilket uppdrag måste leda till täta tjensteresor emellan dessa båda platser — anse sig deremot böra framhålla, att chefstjentegöromålen vid Södermanlands regemente under chefens sjukdom säkerligen hade kunnat uppehållas utan statsverkets betungande med särskilda kostnader.

*Reservation* af Herrar *Berg* och *Andersson*. — *Litt. B.*

§ 9.

På grund af Kongl. bref den 6 Juni och 10 Augusti 1826 afslötos kontrakt på 20 års tid med rotehållarne för 115 nummer vid f. d. Westerbottens regemente angående erläggande af vakansafgifter i stället för utgörande af effektiv rotering, och detta i ändamål att medelst dessa vakansafgifter bilda en fond för underhållande af eu kavalleritrupp vid rikets nordöstra gräns. Nämnda kontrakter förnyades under år 1846, då kontraktstiden utlöpte, på ytterligare 50 år.

Genom Kongl. bref den 27 Juli 1847 tillades vakansafgifterna för 16 af dessa rotar Norrbottens fältjägarecorps' löningsfond, men afgifterna från återstående 99 rotar ingingo allt fortfarande till fonden för kavalleritruppens underhåll. Den åsyftade kavalleritruppen kom likvisst aldrig till stånd.

Sedermera bestämdes genom Kongl. bref den 4 December 1874, att från Norrbottens hästjägaresqvadronsfond — hvilken sedan äldre tider bekostat naturaunderhållet vid det i Hernösand förlagda detachementet af Svea

artilleriregemente — skulle bekostas äfven en del beklädnads- och utredningspersedlar m. m. för samma detachement.

Sedan nämnda detachement år 1893 öfverflyttats till det nybildade Norrlands artilleriregemente — från hvilken tid naturaunderhållet för detachementet lärer bestridas af anslaget till garnisonsregementenas mathållning samt underhållet af beklädnadspersedlar och kaserninventarier af tillgängliga medel å anslaget till försvarsverket till lands i allmänhet — har emellertid Kongl. Maj:t den 24 Mars 1893 medgifvit, att såsom bidrag till underhållet af munderingar, sängservis och kaserninventarier m. m. vid Norrlands artilleriregemente må från Norrbottens hästjägaresqvadronsfond årligen få utgå 16,000 kronor; hvilket belopp också utgått såväl för hvartdera af åren 1894, 1895 och 1896 som ock, enligt hvad Revisorerne inhemtat, för innevarande år.

Väl har 1892 års urtima Riksdag i skrifvelse den 26 November 1892 medgifvit, att för genomförande af den beslutade omorganisationen af artilleriet å fastlandet må användas »de under anslagen till »Artilleriet» och »Waxholms artillericorps» uppförda belopp samt öfriga för Svea, Göta och Wendes artilleriregementen afsedda anslagstillgångar», men då något anslag *utöfver* dessa tillgångar från Norrbottens hästjägaresqvadronsfond, vare sig till artilleriet i dess helhet eller särskildt till Norrlands artilleriregemente, icke synes hafva varit af Riksdagen afsedt, anse sig Revisorerne böra bringa hvad sålunda förekommit till Riksdagens kännedom.

## § 10.

Vid besök å Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästningar hafva Revisorerne tagit kännedom ej blott om sjelfva fästningsartilleriet, utan jemväl om det till denna sjöfästningsposition hörande minförsvaret, i hvilket senare hänseende besök gjorts å några tänd- och syftstationer äfvensom vid de minväsendet tillhörande förråd, hvilka finnas förlagda å Sandön, Björnholmen och Bergholmen.

Dervid har det ej kunnat undgå att tilldraga sig Revisorernes synnerliga uppmärksamhet, att ifrågavarande hufvudandelar af Oscar-Fredriksborgs försvar, artilleriet och minorna, mellan hvilka samverkan likvisst är oundgängligen nödvändig för åstadkommande af tillfredsställande resultat, icke äro förenade under samma befäl, utan tillhöra helt och hållet skilda corpser, hvilka yttermera sortera under olika statsdepartement. Artilleribefälet, hvartill äfven positionens kommendant räknas, saknar sålunda hvarje myndighet med afseende å minförsvarets anordnande, liksom å andra sidan befälet öfver minförsvaret ej har någon behörighet i fråga om fästningsartilleriets skötsel.

Att en dylik dualism i befälsorganisationen måste vara förenad med

betydande olägenheter och tilläfventyrs kan komma att medföra verklig fara på grund af deraf följande bristande samverkan emellan de båda vapenslag, af hvilka positionens försvar är beroende, torde ligga i öppen dag; och särskildt må erinras, att berörda organisatoriska brister föranleda kostnader för statsverket, som synas kunna undvikas.

I sistnämnda hänseende bör uppmärksammas den ökning i antalet af de olika corpsernas personal, som blifver en följd deraf, att den enas personal ej kan vid förefallande behof användas till komplettering af den andras, hvarjemte äfven af andra anledningar ökade kostnader uppkomma, t. ex. derigenom att hvardera corpsen måste hafva sin egen särskilda transportmateriel och ej gemensam sådan kan för båda corpsernas behof komma till användning.

Till följd deraf att artillericorpsens befäl och underbefäl är i saknad äfven af den ringa sjömansutbildning, som författningsenligt fordras för att föra en ångslup eller annat fartyg för oundgängliga sjötransporter inom det skärgårdsområde, som positionen innefattar, måste härtill särskildt folk förhyras.

Likaledes bör erinras, att minpersonalen, organiserad och aflönad i likhet med matroskompanierna, hvilkas aflöning i följd af de anspråk, som på örlogsmatroser ställas, är ganska hög, visserligen icke skulle kunna fordra lika stora löneförmåner, om densamma vore samordnad med personalen vid det vapenslag, som den militäriskt och taktiskt måste komplettera.

En förändring af ofvan angifna förhållanden förutsätter emellertid ändrade föreskrifter i fråga om artilleri- och minbefälets, liksom ock personalens i öfrigt, utbildning. Så som förhållandena för det närvarande gestalta sig, kan ej hos artilleripersonalen förutsättas någon som helst insigt att bedöma minväsendets effektivitet och skötande, medan å andra sidan minförsvarets personal ej erhåller någon utbildning i fråga om fästningsartilleriets användande.

Väl må medgifvas, att olika vapenslag mången gång måste ställas under gemensamt befäl, som ej kan ega speciel utbildning inom hvart och ett af dem, men det är dock en vigtig regel, mot hvilken ej bör brytas, att den, åt hvilken dylikt befäl anförtros, icke får vara i saknad af all slags kompetens att granska och bedöma någotdera af de honom underlydande vapen.

Den svårighet, som sålunda kan möta mot genomförande af förändrad organisation af den för Vaxholm—Oscar-Fredriksborgs sjöfästningsposition afsedda personal, bör emellertid ej undanskymma den stora betydelsen af nämnda förändring, utan är snarare egnad att än skarpare belysa olämpligheten af den nuvarande organisationen.

Hvad ofvan berörts, hvilket i all hufvudsak eger sin motsvarighet jemväl i förhållandena vid Karlskrona sjöbefästningar, har synts Revisorerne redan från synpunkten af statsverkets ekonomiska intresse vara af så stor vigt, att Revisorerne ej kunnat underlåta att derå fästa Riksdagens uppmärksamhet.

## § 11.

Af anstalter, hörande under Landtförsvarsdepartementet, hafva Revisorerne besökt, utom Vaxholms och Oscar Fredriksborgs fästningar, för hvilket besök särskild redogörelse härofvan lemnats, befästningarne å Karlsborg och Vaberget, ammunitionsfabriken vid Marieberg, Andra Göta artilleriregementes kasernbyggnader i Jönköping och rekrytskolan i Norrköping och få härmed för Riksdagen framlägga de iakttagelser, hvartill dessa besök gifvit anledning.

Rörande befästningarne å Karlsborg och Vaberget anse sig Revisorerne, vid det förhållande att frågan om ordnande af landets fasta försvar i allmänhet är under utredning af en särskildt för ändamålet tillsatt komité, kunna yttra sig i största korthet.

Hvad de särskilda fortifikatoriska anordningarne vid Karlsborgs fästning beträffar äfvensom de öfriga byggnader derstädes, till hvilka anslag under de senare åren varit gifna, synas dessa, såvidt Revisorerne kunnat döma, vara med omsorg utförda; och detsamma gäller äfven i fråga om de alltjemt fortgående arbetena å Vaberget.

Deremot lärer ingen vid besök å hufvudfästningen kunna undgå att uppmärksamma, att denna befinner sig i så ofullbordadt skick, att densamma ingalunda kan anses motsvara de fordringar som böra ställas å en fästning af sådan betydelse för landets försvar, som Karlsborg.

Förråden för den inom fästningen förvarade krigsmaterielen syntes vara i god ordning.

Gevärsammunitionstillverkningen syntes fortgå i väl ordnade arbetslag och lemna en i förhållande till fabrikens storlek qvantitativt god arbetsprodukt. För tillfället uppgick tillverkningen till 22,000 st. patroner om dagen, men, enligt hvad som uppgafs, kunde densamma, utan förstärkning af de särskilda mekaniska anordningarne, vid behof uppbringas till något mera än dubbla antalet.

Ammunitionsfabriken vid Marieberg syntes äfvenledes vara ändamålsenligt inrättad. Väl voro anordningarne derstädes mindre tidsenliga än vid ammunitionsfabriken å Karlsborg — hvilket är helt naturligt, då den förra är betydligt äldre — men planen för arbetet syntes icke dess mindre fullt tillfredsställande med hänsyn till de mångfaldiga förflyttningar af materielet från en maskin till en annan, som måste ega rum vid ifrågavarande fabrikation.

Tillverkningen pr dag uppgick till 18,000 gevärspatroner, hvarförutom vid denna fabrik tillverkas messingshylsorna äfven för fabriken å Karlsborg, enär denna senare ej har härför nödiga maskiner.

---

Vid besöket i Andra Göta artilleriregementes kasernbyggnader i Jönköping förekom ej anledning till anmärkning.

---

Ej heller besöket å rekrytskolan i Norrköping har föranledt någon erinran.

*Reservation* af Herr *Sjö.* — *Litt. C.*

§ 12.

Sistlidet års Revisorer anmärkte uti sin berättelse, att den vid Arméförvaltningens hufvudbok för år 1895 fogade förteckning öfver propriebalanser vid nämnda års slut icke öfverensstämde med Kammarrättens aktoratsräkning för samma år, i det att dels de i förstnämnda förteckning upptagna fordringar, nemligen

i Regementskrifvaren Bergengrens konkurs..... kronor 2,103: 76
och i d:o Dahlströms konkurs ..... „ 848: 24

till beloppen understego de summor, som i aktoratsräkningen voro såsom propriebalanser hos bemälde redogörare antecknade, dels ock aktoratsräkningen upptoge utöfver förenämnda propriebalanser åtskilliga andra fordringar, hvilka uppkommit genom bristande redovisning af medel tillhörande Fjerde hufvudtiteln.

Dessa senare propriebalanser voro i aktoratsräkningen upptagna till följande belopp:

| | | |
|---|---|---|
| afvikne Regementsskrifvaren J. A. Himmelmans balans | kronor | 6,082: 74 |
| förrymde Styckjunkaren Chr. Lundgrens balans | „ | 149: 37 |
| aflidne Kaptenen J. D. Hadorphs balans | „ | 2,538: 75 |
| samt Regementsintendenten K. V. J. Karlsons balans | „ | 60,473: 69. |

Uti ett med anledning af berörda anmärkning afgifvet utlåtande den 29 Januari 1897 åberopade Arméförvaltningen ett af bokslutskamreraren å Civila departementet afgifvet yttrande, deri upplystes:

*att* de uti Arméförvaltningens hufvudbok för år 1895 upptagna propriebalanser voro oförändradt desamma som uti nästföregående års hufvudbok utbalanserats;

*att* den efter Hadorph år 1887 yppade balans icke såsom sådan funnes antecknad i 1895 års räkenskap, enär densamma redan före 1887 års utgång blifvit af det regemente, Hadorph tillhört, gäldad genom medel från en regementet enskildt tillhörande kassa, som också, sedan genom domstolarnes utslag visats, att ingen till denna brists ersättande kunnat lagligen förpligtas, härför erhållit godtgörelse genom sedermera af Kongl. Maj:t anvisade medel;

*att* Karlsons balans inginge i de belopp, som för de gotländska truppförbanden angåfves såsom behållningar till år 1896, men att dåmera särskildt konto upplagts för denna propriebalans, som derför uti 1896 års hufvudbok komme att upptagas å förteckningen öfver dylika;

*samt att*, beträffande öfriga omnämnda propriebalanser, den knappa tiden icke medgifvit en grundligare undersökning derutinnan, men att en sådan skulle oförtöfvadt vidtagas.

Arméförvaltningen förklarade sig ock antaga, att skiljaktigheten mellan Kammarrättens aktoratsräkning och Arméförvaltningens hufvudbok skulle genom rättelse å det håll, der sådan blefve af nöden, varda vid uppgörandet af innevarande års hufvudbok undanröjd.

I afvaktan härpå torde i förevarande ämne nu allenast böra erinras,

*att* Bergengrens balans uti Kammarrättens aktoratsräkning för år 1896 af särskild angifven orsak upptagits till ett med 67 kronor 62 öre minskadt belopp och sålunda antecknats såsom utgörande 6,473 kronor 80 öre;

*att* Karlsons balans finnes i den vid Arméförvaltningens hufvudbok för år 1896 fogade förteckning upptagen till belopp af 52,336 kronor 29 öre, medan Kammarrättens aktoratsräkning för samma år angifver dess storlek vara 52,252 kronor 27 öre; beroende denna skilnad derpå, att f. d. Öfversten v. Hohenhausen till Statskontoret levererat 221 kronor 42 öre, samt att uti det i Kammarrättens aktoratsräkning upptagna, här ofvan angifva belopp

ingå 137 kronor 40 öre, utgörande af Karlson bestridda utgifter, hvartill han ej egt använda kronans medel;

*att* beträffande Hadorphs balans i aktoratsräkningen förekommer anteckning, att Kongl. Maj:t genom bref den 24 Januari 1896, uppå framställning af Arméförvaltningen, förordnat att balansens belopp, 2,538 kronor 75 öre, skulle af allmäna medel till vederbörande utbetalas;

*samt att* i öfrigt den vid Arméförvaltningens hufvudbok för år 1896 fogade förteckning öfver propriebalanser gent emot Kammarrättens aktoratsräkning företer samma bristande öfverensstämmelse som med förteckningen vid 1895 års hufvudbok var fallet.

Slutligen må till upplysning meddelas, att Regementsintendenten vid Skånska dragonregementet W. Silfversparres balans, som yppats under år 1896, ännu ej blifvit till beloppet af Kammarrätten fastställd.

## § 13.

Saknaden af vatten- och afloppsledningar på Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning med dertill hörande lokaler synes, enligt hvad Revisorerne vid förenämnda besök inhemtat, medföra afsevärda olägenheter såväl med hänsyn till personalens och lokalernas vård som derutinnan att af manskapet ett stort antal, vissa tider ända till 70 man, måste användas till handräckningsgöromål.

Att döma af den erfarenhet, som inhemtats från de ganska talrika diamantborrningar, som redan verkstälts å flere ställen inom vårt land (vid Arkö, Hufvudskär, Svenska Högarne, Skog, Kungsholms fästning m. fl. platser), lärer kunna antagas, att genom dylik borrning äfven ifrågavarande fästning skulle kunna beredas erforderlig tillgång på sötvatten; och skälig anledning torde alltså förefinnas till undersöknings anställande i angifna hänseende; lärande icke saknas tillgång att af tillgängliga medel bestrida de med en sådan undersökning förenade kostnader.

## § 14.

Såsom uti sistlidet års revisionsberättelse omförmäldes, blefvo — i strid med det emellan Arméförvaltningens Intendentsdepartement och arrendatorn af Ottenby kungsladugård den 20 April 1894 upprättade kontrakt — icke alla till kungsladugården hörande betesmarker under år 1896 upplåtna till begagnande för statens derstädes förlagda remontdepot.

Tvärtom blefvo betesmarker af ganska betydande omfång helt och hållet undantagna från disposition af remontdepoten, hvarjemte en del andra betes-

marker först mot slutet af betestiden och sedan slåtter ågått desamma blefvo till sådant ändamål upplåtna.

Följden häraf blef, såsom jemväl af sistlidet års Revisorer omnämndes, att tilläggs- och vinterrationer måste till stort antal utfodras bland de remonter, som skulle till regementena afgå. Af förra slaget utfodrades sålunda ett antal af 5,095 samt af det senare 7,696.

Såsom ersättning härför gjorde arrendatorn anspråk på 15,301 kronor 76 öre, men till följd af omförmälda kontraktsbrott ansåg sig vederbörande myndighet ej kunna till honom utgifva högre belopp än 10,091 kronor 89 öre, motsvarande, med en mindre förhöjning, den betalning, som skolat arrendatorn tillkomma efter den beräkningsgrund, hvilken i kontraktet funnes stadgad i fråga om ersättning för gräsbete. Arrendatorn fann sig häraf föranlåten att väcka rättegång emot Kongl. Maj:t och kronan med yrkande om utfående af skilnaden emellan berörda tvänne ersättningsbelopp, och denna rättegång är för närvarande beroende på domstols pröfning.

Äfven under innevarande år hafva, enligt från vederbörande inkomna uppgifter, några betesmarker vid Ottenby undanhållits remontdepoten. Sålunda synas ej Norra marken, Skogvaktareängen och de s. k. åsarne vid vägen — tillsammans i areal utgörande omkring 170 tunnland — hafva blifvit till beten för remonterna använda. Detta torde i sin mån hafva bidragit till ökning af det antal tilläggsrationer, som under betestiden utfodrats, och hvilket enligt Revisorerne tillhandakomna uppgifter utgjort:

»Från och med den 6 till och med den 29 September till remonterna af 1896 års inköp ..... 3,784 rationer.

Från och med den 1 till och med den 31 Oktober till remonterna af 1897 års inköp ..... 6,033 rationer.»

I fråga om de under året till regementena afgångna remonternas beskaffenhet hafva Revisorerne varit i tillfälle att vid besök å Karlsborg och Strömsholm taga några af desamma i betraktande och kunna vitsorda, att de befunno sig i vida bättre skick än fallet varit med föregående års remonter, ehuru ingalunda alla kunde anses fullt tillfredsställande.

Hvad ofvan omförmälts har synts Revisorerne böra bringas till Riksdagens kännedom, då statens kontraktsenliga rätt i fråga om Ottenby remontdepot ej heller under innevarande år synes hafva blifvit fullt tillgodosedd.

# Krigsskolan.

## Debet.

| *Balans från år 1895:* | Statsmedel. | Elevmedel. | Summa. |
|---|---|---|---|
| Tillgångar | — — | 43,977: 69. | 43,977: 69. |
| *Uppbörd:* | | | |
| Statsanslag | 76,729: — | — — | 76,729: — |
| Elevafgifter | — — | 123,820: — | 123,820: — |
| Arrenden och hyror m. m. | 6,598: 73. | — — | 6,598: 73. |
| För utfodring af officershästar | 485: 78. | — — | 485: 78. |
| Dito dito af nummerhästar | — — | 1,185: 92. | 1,185: 92. |
| Afgäld för till norra kyrkogården afträdd mark | 196: 20. | — — | 196: 20. |
| Skogsafverkningsmedel | 520: — | — — | 520: — |
| Diverse | 49: 61. | 170: 25. | 219: 86. |
| Säger | 84,579: 32. | 125,176: 17. | 209,755: 49. |
| Summa | 84,579: 32. | 169,153: 86. | 253,733: 18. |

## Kredit.

| *Utgifter:* | | | |
|---|---|---|---|
| Aflöning till befäl och lärare | 26,864: 48. | — — | 26,864: 48. |
| Dito till betjening | 14,546: 85. | — — | 14,546: 85. |
| Böcker och instrument, skrif- och ritmaterialier | 1,916: 55. | 25,947: 10. | 27,863: 65. |
| Hästars samt sel- och ridtygs underhåll | 1,842: 75. | 4,758: 87. | 6,601: 62. |
| Transport | 45,170: 63. | 30,705: 97. | 75,876: 60. |

| | Statsmedel. | Elevmedel. | Summa. |
|---|---|---|---|
| Transport | 45,170: 63. | 30,705: 97. | 75,876: 60. |
| Elevernas praktiska öfningar | 3,235: 49. | — — | 3,235: 49. |
| Ved och lyshållning | 4,601: 93. | — — | 4,601: 93. |
| Byggnaders underhåll | 16,907: 86. | — — | 16,907: 86. |
| Inventarier och husgeråd | 2,474: 18. | — — | 2,474: 18. |
| Parkens vård och skötsel | 536: 72. | — — | 536: 72. |
| Stipendier | 6,000: — | — — | 6,000: — |
| Sablar och floretter m. m | — — | 921: 29. | 921: 29. |
| Matens kostnad | — — | 51,186: 75. | 51,186: 75. |
| Tvätt och lagning | — — | 5,438: 24. | 5,438: 24. |
| Medikamenter m. m. | — — | 493: 58. | 493: 58. |
| Återbetalta elevafgifter | — — | 14,312: 94. | 14,312: 94. |
| Arvode till extra lärare | 1,081: 15. | — — | 1,081: 15. |
| Dito till en veterinär | 100: — | — — | 100: — |
| Extra utgifter | 4,471: 36. | 10,315: 81. | 14,787: 17. |
| Säger | 84,579: 32. | 113,374: 58. | 197,953: 90. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning i Riksbanken | — — | 55,779: 28. | 55,779: 28. |
| Summa | 84,579: 32. | 169,153: 86. | 253,733: 18. |

§ 1.

Från Krigsskolan hafva under år 1896 utexaminerats 101 elever, af hvilka dock 2 först under 1897 kunde blifva berättigade att föreslås till officerare, och såsom elever dit beordrats 113 sergeanter.

# Allmänna garnisonssjukhuset.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 6,383: 52. |

*Uppbörd:*

| | | |
|---|---|---|
| Statsanslag | 67,287: — | |
| Sjukvårdsersättningar | 14,774: 96. | |
| Servisersättning för sjukvårdsmanskap | 311: 42. | |
| Inqvarteringsersättning för dito | 1,054: 95. | |
| Medikamentsersättning | 920: 53. | |
| Hyresmedel | 1,230: 29. | |
| Diverse | 169: 73. | 85,748: 88. |
| | Summa | 92,132: 40. |

## Kredit.

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Aflöning | 22,198: 22. | |
| Proviantering | 20,224: 54. | |
| Medikamenter | 5,218: 02. | |
| Förbrukningsartiklar | 13,749: 16. | |
| | Transport | 61,389: 94. |

| | | |
|---|---|---|
| Transport | 61,389: 94. | |
| Inventarier | 5,797: 30. | |
| Ved och lyshållning | 6,656: 12. | |
| Byggnaders underhåll | 1,100: 03. | |
| Diverse | 10,817: 41. | 85,760: 80. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning | | 12: 29. | |
| Fordringar: | | | |
| Innestående statsanslag | 5,974: 50. | | |
| För sjukvård | 384: 81. | 6,359: 31. | 6,371: 60. |
| | | Summa | 92,132: 40. |

# Jemtlands roteringskassa.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 204,192: 52. |

*Uppbörd:*

| | | |
|---|---|---|
| Vederlag för indragna afrads-, augments- och hemmansräntor i Jemtland och Medelpad | 16,734: 23. | |
| Intressemedel | 6,438: 86. | |
| Auktionsmedel för försålda kasserade nummerhästar | 3,184: 78. | 26,357: 87. |
| | Summa | 230,550: 39. |

## Kredit.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Skuld till redogöraren | | 77: 33. |

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Bidrag till lön, lega och servis åt samtliga rotenummer vid Norrlands dragonregemente och Jemtlands fältjägareregemente | 23,865: 01. | |
| Bidrag till anskaffande af nummerhästar | 7,231: 56. | |
| Transport | 31,096: 57. | 77: 33. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Transport | | 31,096: 57. | 77: 33. |
| Stallhyra | | 246: — | |
| Arvode till kassans tjenstemän | | 460: | |
| Rese- och traktamentspenningar | | 150: 50. | |
| Revisionskostnad | | 28: 85. | |
| Diverse | | 31: 40. | 32,013: 32. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning: | | | |
| Å upp- och afskrifningsräkning | 16,583: 68. | | |
| Hos redogöraren | 30: 41. | 16,614: 09. | |
| Utlånta medel | | 158,897: 48. | |
| Fordringar | | 22,948: 17. | 198,459: 74. |
| | | Summa | 230,550: 39. |

# Femte Hufvudtiteln.

## Marinförvaltningen.

### Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar ... | | | 1,611,220: 43. |

*Inkomster:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Anslag, ordinarie och extra, enligt efterföljande specifikation ... | | 8,875,951: — | |
| Uppbörd för: | | | |
| Aflöning för flottans corpser och stater: | | | |
| Återbetalda aflöningsmedel ... | 2,018: 79. | | |
| Karlskrona artillericorps: | | | |
| Värde å utlemnade sängservispersedlar ... | 8,642: 27. | | |
| Kasern- och exercishusbyggnader för Karlskrona artillericorps: | | | |
| Procent å dagsverkskostnad m. m. | 129: 06. | | |
| Ålderstillägg: | | | |
| Återbetalda aflöningsmedel ... | 41: 67. | | |
| Beklädnad åt sjömans- och skeppsgossecorpserna: | | | |
| Värde å utlemnad beklädnad, ersättning för förskingrade persedlar m. m. ... | 5,428: 09. | | |
| Naturaunderhåll: | | | |
| För försåld proviant, värde å utspisade portioner ... | 77,351: 35. | | |
| Transport | 93,611: 23. | 8,875,951: — | 1,611,220: 43. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Transport | 93,611: 23. | 8,875,951: — | 1,611,220: 43. |
| Flottans nybyggnad och underhåll: | | | |
| Värde å inlevererade materialier m. m. | 88,130: 04. | | |
| Flottans öfningar: | | | |
| Värde å inlevererade materialier m. m. | 146,822: 26. | | |
| Sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning derför: | | | |
| Värde å utlemnad proviant m. m. | 11,924: 29. | | |
| Sjökrigsskolan: | | | |
| Terminsafgifter af kadetter | 8,595: — | | |
| Sjökarteverket: | | | |
| Försålda sjökort m. m. | 14,204: 95. | | |
| Sjukvård: | | | |
| Värde å utlemnade sjukportioner, effekter m. m. | 3,205: 33. | | |
| Diverse behof: | | | |
| Värde å inlevererade materialier m. m. | 17: 95. | | |
| Rese- och traktamentspenningar: | | | |
| Återburen reseersättning m. m. | 25: — | | |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.: | | | |
| Värde å utlemnade skrifmaterialier | 6,170: 95. | | |
| Pansarbåten Oden: | | | |
| Värde å inlemnade materialier | 75: 90. | | |
| Skeppsholmsbrons underhåll: | | | |
| Bidrag från Arméförvaltningen 450: — | | | |
| Bidrag från Stockholms stad 900: — | 1,350: — | | |
| Ersättnings- och försäljningsmedel: | | | |
| Arrenden, hyror, dockningskostnader, värde å försålda böcker m. m. | 10,194: 73. | | |
| Anskaffning af krut: | | | |
| Bidrag från Fjerde hufvudtiteln | 8,000: — | | |
| Transport | 392,327: 63. | 8,875,951: — | 1,611,220: 43. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Transport | 392,327: 63. | 8,875,951: — | 1,611,220: 43. |
| Ersättning för försåldt vanligt styckekrut: | | | |
| För försåldt krut ..... | 4,500: — | | |
| Ersättning för försåld artillerimateriel: | | | |
| För försålda effekter m. m. ..... | 15,413: 94. | | |
| Influtna vattenafgifter: | | | |
| Ersättning för vattenförbrukning m. m. ..... ..... ..... | 20,981: 23. | | |
| Rekryteringsfond för sjömanscorpsen: | | | |
| Innehållen aflöning m. m. ..... | 3,286: 31. | | |
| Spanmåls- och proviantförrådet i Karlskrona: | | | |
| Värde å utlemnad proviant m. m. | 237,346: 21. | | |
| Materialförrådet i Karlskrona: | | | |
| Värde å utlemnade materialier ... | 825,720: 93. | | |
| Materialförrådet i Stockholm: | | | |
| Värde å utlemnade materialier ... | 192,292: 95. | | |
| Beklädnadsförrådet i Karlskrona: | | | |
| Värde å utlemnade klädespersedlar | 228,345: 59. | | |
| Beklädnadsförrådet i Stockholm: | | | |
| Värde å utlemnade klädespersedlar | 94,766: 48. | | |
| Sjöbeväringens beklädnadsförråd i Karlskrona: | | | |
| Värde å utlemnade persedlar ..... | 28,949: 96. | | |
| Sjöbeväringens beklädnadsförråd i Stockholm: | | | |
| Värde å utlemnade persedlar ..... | 9,801: 41. | | |
| Sängpersedelförrådet i Karlskrona: | | | |
| Värde å utlemnade persedlar ..... | 18,585: 75. | | |
| Sängpersedelförrådet i Stockholm: | | | |
| Värde å utlemnade persedlar ..... | 3,238: 26. | | |
| Sjukvårdsförrådet i Karlskrona: | | | |
| Värde å utlemnade persedlar ..... | 26: 46. | | |
| Sjukvårdsförrådet i Stockholm: | | | |
| Värde å utlemnade persedlar ..... | 47: 42. | | |
| Båtsmän för bevakningstjenst: | | | |
| Procent å dagsverkskostnad m. m. | 76,711: 62. | | |
| Transport | 2,152,342: 15. | 8,875,951: — | 1,611,220: 43. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Transport | 2,152,342: 15. | 8,875,951: — | 1,611,220: 43. |
| Instrumentaluppbördens underhåll: | | | |
| Procent å dagsverkskostnad och slitningskostnad m. m. ... ..... | 40,293: 19. | | |
| Allmänna försvarsföreningen: | | | |
| Gåfvomedel för byggande af en första klassens minbåt ..... | 15,000: — | | |
| E. o. anslag till fasta minförsvaret: | | | |
| Värde å inlevererade effekter m. m. | 9,831: 51. | | |
| Anskaffning af två stycken andra klassens minbåtar, 1890 års e. o. anslag: | | | |
| Värde å inlevererade effekter ..... | 93: 06. | 2,217,559: 91. | |
| Statskontoret för: | | | |
| Påförd nettobrist å förslagsanslag m. m. enligt specifikation ..... | | 469,427: 72. | 11,562,938: 63. |
| | | Summa | 13,174,159: 06. |

## Kredit.

*Utgifter:*

Till sjöförsvaret enligt specifikation .... ..... ..... 11,761,694: 62.

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning: | | | |
| Hos Marinförvaltningen | 617,463: 82. | | |
| „ Karlskrona station | 81,835: 29. | | |
| „ Stockholms station | 8,048: 31. | 707,347: 42. | |
| Förskott: | | | |
| Hos Marinförvaltningen | 5,865: 54. | | |
| „ Karlskrona station | 111,364: 38. | 117,229: 92. | |
| | Transport | 824,577: 34. | 11,761,694: 62. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Transport 824,577: 34. | | 11,761,694: 62. |
| Fordringar: | | | | |
| Hos Statskontoret ..... | 485,264: 30. | | | |
| „ diverse verk m. fl. | 113,993: 79. | 599,258: 09. | 1,423,835: 43. | |
| efter afdrag af: | | | | |
| Skulder: | | | | |
| Statskontoret ..... | | 334: 52. | | |
| Deponerade medel ..... | | 10,879: 37. | | |
| Observationsmedel ..... | | 157: 10. | 11,370: 99. | 1,412,464: 44. |
| | | | Summa | 13,174,159: 06. |

Specifikation å de i förestående tabell

| | Debet. | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Reservation från år 1895. | | Anslag. | | Uppbörd. | | Omföring. | | Statskontoret påförd brist. | | | |
| **Ordinarie anslag.** | | | | | | | | | | | | |
| Departementschefen | — | — | 17,000 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli samt kommandoexpeditionen | — | — | 26,800 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Marinförvaltningen | — | — | 38,600 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Aflöning för flottans corpser och stater | — | — | 1,732,052 | — | 2,018 | 79 | 129,000 | — | — | — | — | — |
| Ålderstillägg, *förslagsanslag* | — | — | 32,000 | — | 41 | 67 | — | — | 2,849 | 99 | | |
| Pensionering af reservbefäl, *förslagsanslag*, högst | — | — | 6,400 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Ersättning för vakanta rusthållsnummer i Blekinge län och Södra Möre härad af Kalmar län | — | — | 114,000 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Karlskrona artillericorps, *reservationsanslag* | — | — | 293,795 | — | 8,642 | 27 | 5,013 | 47 | — | — | — | — |
| Beklädnad åt sjömans- och skeppsgossecorpserna, *reservationsanslag* | — | — | 268,100 | — | 5,428 | 09 | — | — | — | — | — | — |
| Naturaunderhåll, *förslagsanslag* | — | — | 419,870 | — | 77,351 | 35 | — | — | 157,664 | 57 | | |
| Flottans nybyggnad och underhåll, *reservationsanslag* | 145,264 | 59 | 1,300,000 | — | 88,130 | 04 | 58,992 | 48 | — | — | — | — |
| Flottans öfningar, *reservationsanslag* | — | — | 670,000 | — | 146,822 | 26 | 599 | 85 | — | — | — | — |
| Sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning derför, *förslagsanslag* | — | — | 256,500 | — | 11,924 | 29 | 19 | 50 | 215,615 | 40 | | |
| Transport | 145,264 | 59 | 5,175,117 | — | 340,358 | 76 | 193,625 | 30 | 376,129 | 96 | | |

upptagna inkomst- och utgiftssummor.

| Kredit. | | | | | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|
| Öfverbetalning till år 1897. | Öfverbetalning från år 1895. | Utgifter. | Omföring. | Statskontoret godtgjord besparing. | Reservation till år 1897. | |
| — — — | — — — | 17,000 — | — — — | — — — | — — — | 17,000 — |
| — — — | — — — | 26,633 88 | 166 12 | — — — | — — — | 26,800 — |
| — — — | — — — | 38,599 99 | — — 01 | — — — | — — — | 38,600 — |
| — — — | — — — | 1,765,791 44 | 97,279 35 | — — — | — — — | 1,863,070 79 |
| — — — | — — — | 34,891 66 | — — — | — — — | — — — | 34,891 66 |
| — — — | — — — | 6,315 48 | — — — | 84 52 | — — — | 6,400 — |
| — — — | — — — | — — — | 114,000 — | — — — | — — — | 114,000 — |
| — — — | — — — | 194,895 02 | 112,555 72 | — — — | — — — | 307,450 74 |
| 16,983 77 | 23,619 99 | 266,891 87 | — — — | — — — | — — — | 290,511 86 |
| — — — | — — — | 654,885 92 | — — — | — — — | — — — | 654,885 92 |
| — — — | — — — | 1,441,354 60 | 53,247 40 | — — — | 97,785 11 | 1,592,387 11 |
| 79,623 99 | 23,831 86 | 873,214 24 | — — — | — — — | — — — | 897,046 10 |
| — — — | — — — | 452,059 19 | 32,000 — | — — — | — — — | 484,059 19 |
| 96,607 76 | 47,451 85 | 5,772,533 29 | 409,243 60 | 84 52 | 97,785 11 | 6,327,103 37 |

| | Debet. | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Reservation från år 1895. | | | Anslag. | | | Uppbörd. | | | Omföring. | | | Statskontoret påförd brist. | | |
| Transport | 145,264 | 59 | | 5,175,117 | — | | 340,358 | 76 | | 193,625 | 30 | | 376,129 | 96 | |
| Undervisningsverken: | | | | | | | | | | | | | | | |
| Sjökrigsskolan | — | — | — | 31,040 | — | | 8,595 | — | | 8 | 43 | | — | — | — |
| Skeppsgosseskolan | — | — | — | 8,780 | — | | — | — | | — | — | — | — | — | — |
| Sjökarteverket, *reservationsanslag* | 19,686 | 82 | | 60,000 | — | | 14,204 | 95 | | — | — | — | — | — | — |
| Ersättning åt officerare och ingeniörer vid flottan under anställning eller kommendering utrikes | — | — | — | 12,000 | — | | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Sjukvård | — | — | — | 39,000 | — | | 3,205 | 33 | | 3,811 | 15 | | — | — | — |
| Diverse behof | — | — | — | 19,175 | — | | 17 | 95 | | — | — | — | — | — | — |
| Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag* | — | — | — | 23,500 | — | | 25 | — | | — | — | — | 11,414 | 68 | |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., *förslagsanslag* | — | — | — | 46,929 | — | | 6,170 | 95 | | — | — | — | 82,217 | 60 | |
| Extra utgifter | — | — | — | 12,500 | — | | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Undervisningsanstalter för sjöfart | — | — | — | 86,150 | — | | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Nautisk-meteorologiska byrån | — | — | — | 9,000 | — | | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalterna för sjöfart samt föreståndaren vid Nautisk-meteorologiska byrån, *förslagsanslag* | — | — | — | 13,000 | — | | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Säger ordinarie anslag | 164,951 | 41 | | 5,536,191 | — | | 372,577 | 94 | | 197,444 | 88 | | 469,762 | 24 | |
| **Hufvudtitelns besparingsfonder.** | | | | | | | | | | | | | | | |
| A) *För särskilda ändamål reserverade medel:* | | | | | | | | | | | | | | | |
| Fond för krigsfartygs byggande | 18,900 | 05 | | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Reservationsanslaget "Durchmarschkostnaders" besparingar | 8,319 | 41 | | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Pansarbåten Thule | 34,747 | 88 | | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| » Oden | 779,187 | 37 | | — | — | — | 75 | 90 | | 690,000 | — | | — | — | — |
| » Niord | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 645,315 | 91 | | — | — | — |
| » Thor | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 652,096 | 52 | | — | — | — |
| Transport | 841,154 | 71 | | — | — | — | 75 | 90 | | 1,987,412 | 43 | | — | — | — |

| | Kredit. | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Öfverbetalning till år 1897. | Öfverbetalning från år 1895. | Utgifter. | Omföring. | Statskontoret godtgjord besparing. | Reservation till år 1897. | Summa. |
| 96,607 76 | 47,451 85 | 5,772,533 29 | 409,248 60 | 84 52 | 97,785 11 | 6,327,103 37 |
| — — — | — — — | 39,643 43 | — — — | — — — | — — — | 39,643 43 |
| — — — | — — — | 8,635 — | 145 — | — — — | — — — | 8,780 — |
| — — — | — — — | 88,556 18 | — — — | — — — | 5,335 59 | 93,891 77 |
| — — — | — — — | 7,200 44 | 4,799 56 | — — — | — — — | 12,000 — |
| — — — | — — — | 46,016 48 | — — — | — — — | — — — | 46,016 48 |
| — — — | — — — | 18,810 07 | 382 88 | — — — | — — — | 19,192 95 |
| — — — | — — — | 34,939 68 | — — — | — — — | — — — | 34,939 68 |
| — — — | — — — | 133,794 62 | 1,522 93 | — — — | — — — | 135,317 55 |
| — — — | — — — | 5,271 51 | 7,228 49 | — — — | — — — | 12,500 — |
| — — — | — — — | 84,719 50 | 1,430 50 | — — — | — — — | 86,150 — |
| — — — | — — — | 9,000 — | — — — | — — — | — — — | 9,000 — |
| — — — | — — — | 12,750 — | — — — | 250 — | — — — | 13,000 — |
| 96,607 76 | 47,451 85 | 6,261,870 20 | 424,757 96 | 334 52 | 103,120 70 | 6,837,535 23 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 18,900 05 | 18,900 05 |
| — — — | — — — | 7,960 27 | — — — | — — — | 359 14 | 8,319 41 |
| — — — | — — — | 10,429 47 | — — — | — — — | 24,318 41 | 34,747 88 |
| — — — | — — — | 990,418 49 | — — — | — — — | 478,844 78 | 1,469,263 27 |
| — — — | — — — | 645,315 91 | — — — | — — — | — — — | 645,315 91 |
| — — — | — — — | 652,096 52 | — — — | — — — | — — — | 652,096 52 |
| — — — | — — — | 2,206,220 66 | — — — | — — — | 522,422 38 | 2,828,641 04 |

| | Debet. | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Reservation från år 1895. | Anslag. | Uppbörd. | Omföring. | Statskontoret påförd brist. |
| Transport | 841,154 71 | — — — | 75 90 | 1,987,412 43 | — — — |
| Skeppsholmsbrons underhåll .... | 10,291 17 | — — — | 1,350 — | 450 — | — — — |
| Ersättnings- och försäljningsmedel ..... | 31,267 84 | — — — | 10,194 73 | — — — | — — — |
| Ersättning för försålda ångfartyget Valkyrian ..... | 14,955 56 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Ersättning för försåld artillerimateriel ..... ..... | 58,999 63 | — — — | 15,413 94 | 8,500 — | — — — |
| Ersättning för försåldt vanligt styckekrut ..... ..... | 5,360 90 | — — — | 4,500 — | — — — | — — — |
| Anskaffning af krut, 4:de hufvudtitelns anslag..... | 992 74 | — — — | 8,000 — | — — — | — — — |
| Signal- och telefonstationer..... | 41,076 94 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Influtna vattenafgifter ..... ..... | 13,715 63 | — — — | 20,981 23 | — — — | — — — |
| Rekryteringsfond för sjömanscorpsen ..... | 4,266 78 | — — — | 3,286 31 | — — — | — — — |
| Torpedkryssaren Örnen ..... | — — — | — — — | — — — | 810,000 — | — — — |
| Anskaffning af 6,5 m. m. repeterkarbiner..... | 117,863 79 | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Allmänna försvarsföreningen: medel för byggande af en 1:sta klassens minbåt ..... ..... | — — — | — — — | 15,000 — | — — — | — — — |
| Torpedbåten Komet ..... ..... | 77,705 90 | — — — | — — — | 15,000 — | — — — |
| Nybyggnad af torpedbåten Meteor ..... | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Nybyggnad af torpedbåten Stjerna | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Brunnsborrning å Kungsholmen | — — — | — — — | — — — | 2,495 82 | — — — |
| Kasern- och exercishusbyggnader för Karlskrona artillericorps | — — — | — — — | 129 06 | 43,173 40 | — — — |
| Torpedbåten Blixt ..... | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Torpedkryssaren Tärnan ..... | — — — | — — — | — — — | 124,079 78 | — — — |
| Torpedkryssaren Ejdern ..... | — — — | — — — | — — — | 124,097 75 | — — — |
| Flottans deltagande i 1897 års utställning ..... | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Spanmåls- och proviantförrådet i Karlskrona ..... | — — — | — — — | 237,346 21 | — — — | — — — |
| Materialförrådet i Karlskrona.... | 102,492 65 | — — — | 825,720 93 | 49,266 96 | — — — |
| Materialförrådet i Stockholm .... | 135,301 36 | — — — | 192,292 95 | — — — | — — — |
| Beklädnadsförrådet i Karlskrona | — — — | — — — | 228,345 59 | 32,000 — | — — — |
| Transport | 1,455,445 60 | — — — | 1,562,636 85 | 3,196,476 14 | — — — |

| Kredit. | | | | | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|
| Öfverbetalning till år 1897. | Öfverbetalning från år 1895. | Utgifter. | Omföring. | Statkontoret godtgjord besparing. | Reservation till år 1897. | |
| — — — | — — — | 2,206,220 66 | — — — | — — — | 522,422 38 | 2,828,641 04 |
| — — — | — — — | 430 46 | — — — | — — — | 11,660 71 | 12,091 17 |
| — — — | — — — | 19,861 59 | 599 85 | — — — | 21,001 13 | 41,462 57 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 14,955 56 | 14,955 56 |
| — — — | — — — | 22,366 56 | — — — | — — — | 60,547 01 | 82,913 57 |
| — — — | — — — | 5,007 26 | — — — | — — — | 4,853 64 | 9,860 90 |
| — — — | — — — | 8,992 74 | — — — | — — — | — — — | 8,992 74 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 41,076 94 | 41,076 94 |
| — — — | — — — | 20,634 24 | — — — | — — — | 14,062 62 | 34,696 86 |
| — — — | — — — | 31 16 | — — — | — — — | 7,521 93 | 7,553 09 |
| — — — | 120,344 03 | 503,741 15 | — — — | — — — | 185,914 82 | 810,000 — |
| — — — | — — — | 117,863 79 | — — — | — — — | — — — | 117,863 79 |
| — — — | — — — | — — — | 15,000 — | — — — | — — — | 15,000 — |
| 64,877 85 | — — — | 157,583 75 | — — — | — — — | — — — | 157,583 75 |
| 616 82 | — — — | 616 82 | — — — | — — — | — — — | 616 82 |
| 358 83 | — — — | 358 83 | — — — | — — — | — — — | 358 83 |
| — — — | — — — | 2,495 82 | — — — | — — — | — — — | 2,495 82 |
| 119,901 61 | 128,846 71 | 34,357 36 | — — — | — — — | — — — | 163,204 07 |
| 3,025 74 | — — — | 3,025 74 | — — — | — — — | — — — | 3,025 74 |
| — — — | — — — | 124,079 78 | — — — | — — — | — — — | 124,079 78 |
| — — — | — — — | 124,097 75 | — — — | — — — | — — — | 124,097 75 |
| 4,499 80 | — — — | 4,499 80 | — — — | — — — | — — — | 4,499 80 |
| — — — | 25,294 04 | 187,468 48 | — — — | — — — | 24,583 69 | 237,346 21 |
| — — — | — — — | 721,976 07 | — — — | — — — | 255,504 47 | 977,480 54 |
| — — — | — — — | 241,949 66 | 1,679 88 | — — — | 83,964 77 | 327,594 31 |
| 372,819 56 | 251,677 98 | 377,996 63 | 3,490 54 | — — — | — — — | 633,165 15 |
| 566,100 21 | 526,162 76 | 4,885,656 10 | 20,770 27 | — — — | 1,248,069 67 | 6,780,656 80 |

| | Debet. | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Reservation från år 1895. | | Anslag. | | Uppbörd. | | Omföring. | | Statskontoret påförd brist. | | | |
| Transport | 1,455,445 | 60 | — — | — | 1,562,636 | 85 | 3,196,476 | — | — — | — | | |
| Beklädnadsförrådet i Stockholm | 51,627 | 67 | — — | — | 94,766 | 48 | — — | — | — — | — | | |
| Sjöbeväringens beklädnadsförråd i Karlskrona | 33,595 | 38 | — — | | 28,949 | 96 | — — | — | — — | — | | |
| Sjöbeväringens beklädnadsförråd i Stockholm | 8,713 | 62 | — — | — | 9,801 | 41 | — — | — | — — | — | | |
| Sängpersedelförrådet i Karlskrona | 9,991 | 07 | — — | — | 18,585 | 75 | — — | — | — — | — | | |
| Sängpersedelförrådet i Stockholm | 6,379 | 01 | — — | — | 3,238 | 26 | — — | — | — — | | | |
| Sjukvårdsförrådet i Karlskrona | 3,674 | 01 | — — | — | 26 | 46 | — — | — | — — | — | | |
| Sjukvårdsförrådet i Stockholm | 4,235 | 17 | — — | — | 47 | 42 | — — | — | — — | — | | |
| Stammanskapets beklädnadsförråd | — — | — | — — | — | — — | — | 28,000 | — | — — | — | | |
| Stammanskapets sängpersedelförråd | — — | — | — — | — | — — | — | 13,312 | — | — — | — | | |
| Artilleribeväringens beklädnadsförråd | — — | — | — — | — | — — | — | 28,070 | 32 | — — | — | | |
| Båtsmän för bevakningstjenst | 20,629 | 59 | — — | — | 76,711 | 62 | — — | — | — — | — | | |
| Instrumentaluppbördens underhåll | 32,242 | 84 | — — | — | 40,293 | 19 | — — | — | — — | — | | |
| Säger: för särskilda ändamål reserverade medel | 1,626,533 | 96 | — — | — | 1,835,057 | 40 | 3,265,858 | 46 | — — | — | | |
| B) *För hufvudtiteln i allmänhet* | 210,669 | 74 | — — | — | — — | — | 111,412 | 41 | — — | — | | |
| Säger: hufvudtitelns besparingsfonder | 1,837,203 | 70 | — — | — | 1,835,057 | 40 | 3,377,270 | 87 | — — | — | | |
| **Extra ordinarie anslag.** | | | | | | | | | — — | — | | |
| Till artillerimateriel | 3,931 | 58 | 84,900 | — | — — | — | — — | — | — — | — | | |
| „ minmateriel | 7,556 | 65 | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | | |
| „ fasta minförsvaret | 101,814 | 70 | 75,000 | — | 9,831 | 51 | — — | — | — — | — | | |
| „ rörliga minförsvaret | 19,953 | 02 | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | | |
| „ skjutförsök och inskjutning af kanoner | 20,693 | 99 | 10,000 | — | — — | — | — — | — | — — | — | | |
| „ fullbordande af tänd- och syftstationer för Oscar-Fredriksborg och Vaxholm, 1889 års e. o. anslag | 6,527 | 99 | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | | |
| Transport | 160,477 | 93 | 169,900 | — | 9,831 | 51 | — — | — | — — | — | | |

| Kredit. | | | | | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|
| Öfverbetalning till år 1897. | Öfverbetalning från år 1895. | Utgifter. | Omföring. | Statskontoret godtgjord besparing. | Reservation till år 1897. | |
| 566,100 21 | 526,162 76 | 4,885,656 10 | 20,770 27 | — — — | 1,248,069 67 | 6,780,656 80 |
| — — — | — — — | 115,170 23 | — — — | — — — | 31,223 92 | 146,394 15 |
| — — — | — — — | 19,738 36 | — — — | — — — | 42,806 98 | 62,545 34 |
| — — — | — — — | 7,422 29 | — — — | — — — | 11,092 74 | 18,515 03 |
| — — — | — — — | 10,978 02 | — — — | — — — | 17,598 80 | 28,576 82 |
| — — — | — — — | 1,154 54 | — — — | — — — | 8,462 73 | 9,617 27 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 3,700 47 | 3,700 47 |
| — — — | — — — | 2,433 87 | — — — | — — — | 1,848 72 | 4,282 59 |
| — — — | — — — | 9,692 25 | — — — | — — — | 18,307 75 | 28,000 — |
| — — — | — — — | 12,373 27 | — — — | — — — | 938 73 | 13,312 — |
| — — — | — — — | 28,069 96 | — — — | — — — | — — 36 | 28,070 32 |
| — — — | — — — | 71,287 03 | — — — | — — — | 26,054 18 | 97,341 21 |
| — — — | — — — | 43,493 01 | — — — | — — — | 29,043 02 | 72,536 03 |
| 566,100 21 | 526,162 76 | 5,307,468 93 | 20,770 27 | — — — | 1,439,148 07 | 7,293,550 03 |
| — — — | — — — | 39,733 06 | 12,510 48 | — — — | 269,838 61 | 322,082 15 |
| 566,100 21 | 526,162 76 | 5,347,201 99 | 33,280 75 | — — — | 1,708,986 68 | 7,615,632 18 |
| — — — | — — — | 16,688 21 | 38,087 08 | — — — | 34,056 29 | 88,831 58 |
| — — — | — — — | 3,168 97 | — — — | — — — | 4,387 68 | 7,556 65 |
| — — — | — — — | 112,175 80 | — — — | — — — | 74,470 41 | 186,646 21 |
| — — — | — — — | 3,035 54 | — — — | — — — | 16,917 48 | 19,953 02 |
| — — — | — — — | 4,953 27 | — — — | — — — | 25,740 72 | 30,693 99 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 6,527 99 | 6,527 99 |
| — — — | — — — | 140,021 79 | 38,087 08 | — — — | 162,100 57 | 340,209 44 |

| | Debet. | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Reservation från år 1895. | | Anslag. | | Uppbörd. | | Omföring. | | Statskontoret påförd brist. | | | |
| Transport | 160,477 | 93 | 169,900 | — | 9,831 | 51 | — | — | — | — | — | — |
| Till anskaffning af 2 st. 2:dra klassens minbåtar, 1890 års e. o. anslag | 5,222 | 37 | — | — | 93 | 06 | — | — | — | — | — | — |
| „ anskaffning af 2 st. 1:sta klassens minbåtar, 1892 års e. o. anslag | 16,979 | 63 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| „ genomförande under år 1896 af löneregleringen för flottan, 1896 års e. o. anslag | — | — | 15,000 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| „ anskaffning af ny fartygsmateriel, 1896 års e. o. anslag | — | — | 1,500,000 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Förskott till anskaffning af ny fartygsmateriel, mot ersättning af 1897 års e. o. anslag | — | — | 1,600,000 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Till ersättning af under föregående år förbrukadt krut, 1896 års e. o. anslag | — | — | 18,000 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| „ anskaffning af elektriska lysmaskiner för sjöbefästningarne vid Karlskrona, 1896 års e. o. anslag | — | — | 35,000 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| „ löneförbättring åt lärarne vid Sjökrigsskolan | — | — | 1,860 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Säger: extra ordinarie anslag | 182,679 | 93 | 3,339,760 | — | 9,924 | 57 | — | — | — | — | — | — |
| Summa | 2,184,835 | 04 | 8,875,951 | — | 2,217,559 | 91 | 3,574,715 | 75 | 469,762 | 24 | | |
| Efter afdrag af hvarandra motsvarande | 573,614 | 61 | — | — | — | — | 3,574,715 | 75 | 334 | 52 | | |
| Återstå netto | 1,611,220 | 43 | 8,875,951 | — | 2,217,559 | 91 | — | — | 469,427 | 72 | | |

| Kredit. | | | | | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|
| Öfverbetalning till år 1897. | Öfverbetalning från år 1895. | Utgifter. | Omföring. | Statskontoret godtgjord besparing. | Reservation till år 1897. | |
| — — — | — — — | 140,021 79 | 38,087 08 | — — — | 162,100 57 | 340,209 44 |
| — — — | — — — | 3,980 32 | — — — | — — — | 1,335 11 | 5,315 43 |
| — — — | — — — | 6,760 32 | — — — | — — — | 10,219 31 | 16,979 63 |
| — — — | — — — | — — — | 15,000 — | — — — | — — — | 15,000 — |
| — — — | — — — | — — — | 1,500,000 — | — — — | — — — | 1,500,000 — |
| — — — | — — — | — — — | 1,545,589 96 | — — — | 54,410 04 | 1,600,000 — |
| — — — | — — — | — — — | 18,000 — | — — — | — — — | 18,000 — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 35,000 — | 35,000 — |
| — — — | — — — | 1,860 — | — — — | — — — | — — — | 1,860 — |
| — — — | — — — | 152,622 43 | 3,116,677 04 | — — — | 263,065 03 | 3,532,364 50 |
| 662,707 97 | 573,614 61 | 11,761,694 62 | 3,574,715 75 | 334 52 | 2,075,172 41 | 17,985,531 91 |
| 662,707 97 | 573,614 61 | — — — | 3,574,715 75 | 334 52 | 662,707 97 | 4,811,372 85 |
| — — — | — — — | 11,761,694 62 | — — — | — — — | 1,412,464 44 | 13,174,159 06 |

§ 1.

Under bifogande af statsrådsprotokoll för den 2 November 1866, hvari fans intaget ett af vederbörande departementschef utarbetadt, af Kongl. Maj:t gilladt förslag till ombildning af Flottans konstruktionscorps, enligt hvilket af nämnda corps och flottans maskinistofficerare skulle, med de för dem anvisade aflöningstillgångar å tillhopa 41,950 rdr, bildas en ny corps eller stat, benämnd *Kongl. marininggeniörstaten* och bestående af en öfverdirektör, 2 direktörer, 2 öfveringeniörer och 5 ingeniörer, med den aflöning och de tjensteåligganden, hvarom i nyssberörda statsrådsprotokoll närmare förmäldes, begärde Kongl. Maj:t uti statsverkspropositionen till 1867 års Riksdag, att, derest ifrågavarande förslag äfven vunne Riksdagens godkännande, den för den nya mariningeniörstatens aflönande erforderliga summa af 41,950 rdr, hvilken redan funnes under anslaget till aflöningsstaterna vid flottans stationer inbegripen, måtte fortfarande der få qvarstå och allt framgent förblifva för den nya organisationen att påräkna, i sammanhang hvarmed Kongl. Maj:t föreslog uppförande å allmänna indragningsstaten af ett årligt förslagsanslag å visst belopp till aflöning åt officerare, som icke kunde till den nya mariningeniörstaten öfverflyttas. Öfver berörda framställning meddelade Riksdagen uti skrifvelse den 8 Maj 1867 sitt beslut, dervid Riksdagen, med omnämnande att det af Kongl. Maj:t framlagda förslag funnits böra i åtskilliga närmare angifna delar undergå förändring, förklarade sig i öfriga hänseenden hafva godkänt ifrågavarande organisationsförslag.

Bland de punkter i förslaget, som sålunda af Riksdagen lemnades oanmärkta, förekommo äfven följande för direktörerna och ingeniörerna vid Kongl. Mariningeniörstaten föreslagna bestämmelser angående dem tillkommande tjensteåligganden: »för direktörerna, af hvilka en borde vara anställd vid sjövapnets station i Stockholm och den andre vid dess station i Karlskrona, att förrätta de med nuvarande konstruktions-departementschefens befattning förenade göromål samt leda den personal och de verkstäder, som höra till hans verkningskrets, och således äfven öfvervaka utförandet, enligt gifna föreskrifter, af anbefalda, dithörande arbeten»,

samt för »ingeniörerna, af hvilka dock en bland de yngre skulle, öfverdirektören till biträde, vara anställd i dennes kontor, att uppgöra ritningar och förslag rörande sjökrigsmaterielen samt öfvervaka utförandet af anbefalda arbeten å kronovarfven eller på andra ställen, der sådana verkställas».

Det blef alltså genom Riksdagens beslut fastslaget, att de båda direktörerna för mariningeniörstaten skulle vara chefer för hvar sitt ingeniördepartement

vid flottans varf i Stockholm och Karlskrona samt att öfverdirektörens biträde skulle vara en af de yngre ingeniörerna.

Nu har emellertid Kongl. Maj:t uti förnyad instruktion för Kongl. Marinförvaltningen den 13 Juni 1896 bland annat föreskrifvit, att vid Marinförvaltningen skall vara anställd å ingeniörafdelningen en till öfverdirektörsassistent förordnad direktör eller ingeniör vid mariningeniörstaten, och denna föreskrift har föranledt, att för senare delen af år 1896, i strid mot de af Kongl. Maj:t föreslagna och af Riksdagen godkända organisationsbestämmelser, en af direktörerna vid mariningeniörstaten finnes anställd såsom öfverdirektörsassistent å ingeniörafdelningen i Marinförvaltningen, medan deremot chefsbefattningen för ingeniördepartementet vid varfvet i Stockholm beklädes af en ingeniör.

Då härigenom en annan disposition än den utaf Riksdagen afsedda företagits med de enligt gällande stat för Mariningeniörstaten anvisade aflöningsbelopp, och anslaget sålunda ej blifvit för sitt ändamål användt, hafva Revisorerne ansett sig böra anmärkta förhållandet för Riksdagen anmäla.

§ 2.

Uti statsverkspropositionen till 1894 års Riksdag föreslog Kongl. Maj:t, att för uppsättning och underhåll af Karlskrona artillericorps, så organiserad och aflönad som en vid propositionen bilagdt statsrådsprotokoll för den 13 Januari 1894 fogad normalstat närmare utvisade, måtte, i stället för det dittills under Femte hufvudtiteln till en fästningsartillericorps för sjöbefästningarne vid Karlskrona uppförda reservationsanslag å 189,600 kronor, i riksstaten för år 1895 uppföras ett reservationsanslag å 303,900 kronor, benämndt »Karlskrona artillericorps.»

Den åberopade normalstaten upptog, bland andra, följande poster:

| | |
|---|---|
| aflöning för 1 öfverstelöjtnant | 5,460: — |
| aflöning för 1 intendent af 1:sta klassen | 3,895: — |
| inqvarterings- och servisersättning för 1 öfverstelöjtnant | 585: — |
| inqvarterings- och servisersättning för 1 intendent | 165: — |

Såsom svar å berörda framställning anförde Riksdagen uti skrifvelse den 11 April 1894 angående regleringen af utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel, att, vid granskning af den framlagda staten för Karlskrona artillericorps, Riksdagen funnit två deri upptagna tjenstebefattningar mindre nödvändiga, nemligen öfverstelöjtnantens och intendentens. I afseende särskildt å den sistnämnda förmälde sig Riksdagen hafva inhemtat, att den af Kongl. Maj:t den 23 September 1892 tillsatta komité för utredning af

åtskilliga frågor rörande artillericorpsen för sjöbefästningarne i Karlskrona, hvars förslag låge till grund för Kongl. Maj:ts förenämnda framställning, ansett, att, enär corpsens hufvudstation skulle förläggas till Karlskrona, intendenturen till vinnande af mera enhet och till undvikande af onödiga kostnader kunde bestridas af förvaltningsdirektionen vid stationen, förstärkt, om så funnes nödigt, med en officer från artillericorpsen.

Under anförande tillika, att genom de förändringar uti staten för Karlskrona artillericorps, som Riksdagen ansett lämpliga, denna stat skulle kunna minskas med sammanlagdt 10,105 kronor, hvilken minskning blefve en verklig besparing för statsverket, förklarade sig Riksdagen hafva för sin del beslutit, att fästningsartillericorpsen för sjöbefästningarne vid Karlskrona, tillökad med fästningsartillerikompanierna vid sjömanscorpsen och med förändrad benämning af Karlskrona artillericorps, skulle så organiseras och aflönas, som utvisades af en vid Riksdagens skrifvelse bilagd stat, slutande å 293,795 kronor. Skilnaden emellan sistnämnda stat och den af Kongl. Maj:t framlagda utgjordes just af ofvan omförmälda till aflöning och inqvarteringsersättning åt öfverstelöjtnanten och intendenten föreslagna belopp å tillsammans 10,105 kronor, hvilka ej upptagits i den af Riksdagen fastställda stat.

Anslaget till Karlskrona artillericorps har sedan 1895 bibehållits vid oförändradt belopp, och det vore under sådana förhållanden att vänta, att förvaltningsdirektionen eller i allmänhet intendenturmyndigheterna vid flottans station i Karlskrona, i öfverensstämmelse med 1894 års Riksdags uttalade mening, hade sig anförtrodt ombesörjandet af samtliga intendenturgöromål för Karlskrona artillericorps, liksom för öfriga corpser vid flottans station i Karlskrona. Detta är emellertid icke händelsen, utan har Kongl. Maj:t genom bref den 22 Mars 1895 utfärdat »bestämmelser för den ekonomiska förvaltningen vid Karlskrona artillericorps», genom hvilka åt corpschefen öfverlemnats handhafvandet af en stor del af ifrågavarande göromål.

Corpschefen eger sålunda t. ex. att ombesörja all tillverkning af beklädnadspersedlar för corpsens manskap, att mottaga och omhänderhafva de från corpsens anslag för corpsen anordnade penningemedel, att förordna om åtskilliga utbetalningar, att direkt till Marinförvaltningen ingifva förslag i vissa ämnen m. m.

Corpschefen har tillika berättigats att vid handhafvandet af den honom sålunda åliggande ekonomiska förvaltningen sig till biträde förordna en af de corpsen tillhörande officerare.

Nu omförmälda bestämmelser hafva synts Revisorerne ej vara förenliga med de grundsatser, som Riksdagen uttalat vid beviljande af anslaget till Karlskrona artillericorps. I strid emot dessa grundsatser, hvilka förutsätta,

att högst *en* officer vid corpsen kan komma att sysselsättas med intendenturgöromål *och detta endast i egenskap af ledamot uti förvaltningsdirektionen*, står hvarje användande derutöfver af den corpsen tillhörande personal till göromål af dylik art, och särskildt synes bestämmelsen om anställning af en officer *till corpschefens biträde* vid förvaltningen af dylika göromål vara uppenbart stridande mot Riksdagens beslut, enligt hvilket Kongl. Maj:ts framställning om anslag till särskild intendent för corpsen afslagits. Med tillämpning af de utaf Kongl. Maj:t meddelade bestämmelser kommer nemligen faktiskt en officersbeställning att ersätta den af Riksdagen icke medgifna intendentsbefattningen.

Revisorerne hafva dess mera anledning att på ofvan berörda förhållanden fästa Riksdagens uppmärksamhet, som den vidtagna anordningen att åt Karlskrona artillericorps anvisa en i ekonomiskt förvaltningshänseende skild ställning gent emot öfriga till flottans station i Karlskrona hörande corpser, kan, derest densamma vinner häfd, komma att åsamka statsverket särskilda kostnader.

§ 3.

Det har redan, uti § 2 härofvan omnämnts, hurusom de af Kongl. Maj:t den 22 Mars 1895 utfärdade bestämmelser för den ekonomiska förvaltningen vid *Karlskrona artillericorps* tillerkänt åt corpschefen att ombesörja all tillverkning af beklädnadspersedlar för corpsens manskap. Deremot eger, efter hvad Revisorerne trott sig finna, corpschefen icke att taga befattning med upphandlingar af materialier och dylikt, utan skola alltfortfarande dessa för samtliga corpser vid flottans station i Karlskrona verkställas af förvaltningsdirektionen.

Detta oaktadt utvisa räkenskaperna för revisionsåret, att artillericorpsens chef, oberoende af förvaltningsdirektionen, upphandlat icke allenast åtskilliga beklädnadsmaterialier, dock ej kläde, utan äfven nästan alla öfriga materialier, som för artillericorpsens behof erfordrats, bröd undantaget.

Huruvida ofvannämnda upphandlingar skett i öfverensstämmelse med de för upphandlingar för statens behof i allmänhet gifna föreskrifter, har ej af räkenskaperna kunnat utrönas; deremot framgår tydligen af verifikationerna, att besigtning af det upphandlade icke egt rum på sätt som räkenskaperna för flottans station utvisa att eljest sker.

Så har den officer, som biträder corpschefen vid handhafvandet af den ekonomiska förvaltningen, ensam besigtigat och godkänt mottagna varor.

Anmärkningsvärdt är derjemte, att anteckning om att det upphandlade och godkända tagits till uppbörd endast undantagsvis förekommer å verifika-

tionerna, såvida ej såsom sådan anteckning skall räknas en å dessa verifikationer gjord »annoteringe» af en annan artillericorpsens officer, hvilken således äfven tjenstgör vid nu ifrågavarande redovisning och nämner sig kassakontrollant.

Revisorerne hafva ansett sig böra å omförmälda, mindre lämpliga förhållanden fästa Riksdagens uppmärksamhet.

§ 4.

I sammanhang med den redogörelse, som af sistlidet års Revisorer lemnades för det under Femte hufvudtiteln upptagna förslagsanslaget »*Sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning derför*», uttalades den förmodan, att ifrågavarande anslag, hvilket för år 1895 öfverskridits med 251,108 kronor 12 öre, äfven för år 1896 skulle komma att visa sig långt ifrån tillräckligt till fyllande af de behof, för hvilka detsamma tages i anspråk.

Denna förmodan har till fullo besannats, ity att anslaget för år 1896 utvisar en brist af ej mindre än 215,615 kronor 40 öre.

Äfven för innevarande år kommer, efter all sannolikhet, anslaget att högst väsentligt öfverskridas; och kan, enligt Revisorerne meddelade uppgifter, bristen beräknas komma att uppgå till omkring 220,000 kronor. Denna omständighet, att under trenne på hvarandra följande år anslaget i fråga öfverskridits med högst ansenliga belopp, häntyder på, att dess nuvarande storlek ej är lämpligen afpassad efter beloppet af de utgifter, som skola med anslaget bestridas; och Revisorerne hafva af denna anledning ansett sig böra något närmare beröra de förhållanden, som betingat anslagets otillräcklighet, då häraf kan hemtas ledning för bedömandet, huru den önskvärda öfverensstämmelsen emellan anslagets kredit- och debetsidor fördelaktigast skall kunna åvägabringas.

Orsakerna till öfverskridandet af nämnda anslag — hvilket till sitt nuvarande belopp, 256,500 kronor, fastställdes i 1894 års riksstat — äro, såsom jemväl af sistlidet års Revisorer anfördes, hufvudsakligen att söka dels uti den omständigheten, att sjöbeväringens antal för de senare åren varit ganska väsentligt större än för år 1894, dels ock deruti, att de öfningar, som sjöbeväringen undergår, numera äro afsevärdt dyrbarare än hvad förut varit fallet.

I förstnämnda hänseende må erinras, att sjöbeväringen, som år 1894 utgjorde 1,214 man, under de trenne senare åren uppgått till

| | | |
|---|---|---|
| år 1895 | 1,519 | man |
| „ 1896 | 1,469 | „ |
| „ 1897 | 1,646 | „ |

Vidare må uppmärksammas, att denna ökning i sjöbeväringens hela antal särskildt återverkat på antalet af de sjöbeväringsmän, hvilka undergått öfning tillsammans med stammen, enär den andra afdelningen af sjöbeväring, den som öfvas vid någon af flottans stationer, är till sin storlek allt fortfarande ungefär densamma som år 1894.

Till närmare upplysning härom meddelas följande uppgifter:

År 1894.

631 man, öfvade 90 dagar i land, 583 man, öfvade 60 dagar i land och 30 dagar ombord.

År 1895.

630 man, öfvade 90 dagar i land, 889 man, öfvade 90 dagar ombord, med undantag af ett mindre antal, som öfvats 30 à 40 dagar i land.

År 1896.

650 man, öfvade 90 dagar i land, 819 man, öfvade 90 dagar ombord, med undantag deraf, att hälften öfvats under 14 dagar och ett mindre antal i 30 dagar i land.

År 1897.

711 man, öfvade 90 dagar i land, 909 man, öfvade 90 dagar ombord, med undantag af 87 man, som öfvats under 30 dagar vid mineringsöfning å stationen.

Hvad sedermera beträffar kostnaderna för sjöbeväringens vapenöfningar, må beaktas, att dessa under senare åren betydligt ökats derigenom, att i följd af organisationen af flottans bemanning större del af beväringen numera måste öfvas tillsammans med stammen å sjögående fartyg, i stället för att såsom förut undergå öfning å stillaliggande logementsfartyg eller i land. Den skilnad i kostnader, som häraf uppkommit, måste vara ganska afsevärd, såsom kan skönjas deraf, att, enligt uppgifter för år 1895, eller det sista året för hvilket uppgifter i förevarande hänseende varit för Revisorerne tillgängliga, dagkostnaden för sjöbeväringsman, som samöfvats med stammen, utgjorde 3 kronor 84 öre, medan motsvarande kostnad för öfning i land belöpte sig till endast 2 kronor 43 öre.

Vid jemförelse med utgifterna för beväringsmans öfning vid hären framstår än skarpare kostbarheten af sjöbeväringens vapenöfningar. Dag-

kostnaden för beväringsmans öfning vid härens olika vapen utgör, enligt uppgifter likaledes för år 1895:

| | | |
|---|---|---|
| vid kavalleriet | 2,28 | kronor. |
| „ artilleriet | 1,83 | „ |
| „ fortifikationen | 1,98 | „ |
| „ trängen | 1,95 | „ |
| „ infanteriet | 1,78 | „ |

Det är under angifna förhållanden från besparingssynpunkt af ej ringa vigt, att *vid flottan vapenöfvas endast så stort antal beväring, som med hänsyn till flottans eget behof kan anses erforderligt.*

I detta hänseende synas nu gällande bestämmelser rörande dem, som skola vid flottan vapenöfvas, mindre tillfredsställande redan såtillvida, att antalet sjöbeväringsmän ej är fixeradt, såsom i fråga om beväringsmän vid härens specialvapen är fallet.

Ett sådant fixerande torde dock utan olägenhet kunna ega rum, då flottans materiel ej kan beräknas tillväxa snabbare, än att bemanningsförhållandena, särskildt hvad beväringen beträffar, kunna hinna tid efter annan derefter jemkas.

Derigenom skulle ock blifva möjligt att vid statsregleringarne med större noggrannhet än för närvarande beräkna den lämpliga storleken af anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar.

Den nuvarande anordningen är äfven från den synpunkten olämplig, att den dyrbara vapenöfningen vid flottan ej, i den mån önskvärdt vore, kommer försvaret till godo. Så länge alla å sjömanshus inskrifne ega att fullgöra sin värnpligt vid flottan, måste nemligen den möjlighet vara för handen, att till sjöbeväringen komma att hänföras personer, hvilka i följd af brist på sjövana ej äro i stånd att tillgodogöra sig öfningen till sjös, och det förtjenar i detta afseende att exempelvis framhållas, att, enligt Revisorerne meddelad uppgift, af 878 å sjömanshus inskrifne och vid flottan under innevarande år med stammen samöfvade beväringsmän 134 man d. v. s. omkring 15 procent förut icke tjenstgjort till sjös.

En reglering af sjöbeväringsförhållandena i ofvan antydd rigtning skulle väl komma att förorsaka ökning i antalet beväringsmän, som skola vid infanteriet vapenöfvas, men denna ökning torde för hvarje särskildt truppförband komma att begränsas till några få man och således blifva utan någon som helst betydelse för öfningsförhållandena vid nämnda vapenslag.

Med hänsyn till den stora vigt, som nu berörda förhållanden ega ej blott från ekonomisk synpunkt utan jemväl i försvarshänseende, hafva Revisorerne ansett sig böra å desamma fästa Riksdagens uppmärksamhet.

§ 5.

Uti sistlidet års revisionsberättelse omförmäldes, hurusom alltsedan år 1884 komitéarbeten fortgått för omarbetning af flottans reglemente och att kostnaderna för ifrågavarande arbeten, hvilka ännu vid tiden för sistlidet års revision ej afslutats, intill 1895 års slut utgjort 30,458 kronor 10 öre. Nämnda komitéarbete, hvilket under såväl sistlidet som innevarande år fortsatts, har dervid åsamkat statsverket än ytterligare utgifter. Dessa belöpte sig för år 1896 till 8,786 kronor 62 öre och, enligt de uppgifter Revisorerne erhållit, för tiden till den 1 November detta år till 6,223 kronor 70 öre. Sammanlagda kostnaden för komitéarbetet utgjorde alltså vid sistnämnda tidpunkt det ganska betydande beloppet af 45,468 kronor 42 öre.

Enligt hvad som blifvit Revisorerne meddeladt, är emellertid numera det egentliga komitéarbetet bragt till slut; och det omarbetade reglementet är för närvarande under tryckning. Det är sålunda att vänta, att kostnaderna för detta mångåriga komitéarbete inom kort skola hafva nått sin begränsning.

§ 6.

Det under Femte hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget med rubrik »*Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.*» har under en lång följd af år öfverskridits med betydande belopp, såsom närmare utvisas af nedanstående redogörelse:

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 1889. | Anslag | 49,965: 25. | Brist | 52,452: 18. |
| 1890. | „ | 46,902: — | „ | 67,824: 26. |
| 1891. | „ | 46,902: — | „ | 76,184: 21. |
| 1892. | „ | 46,852: — | „ | 79,577: 81. |
| 1893. | „ | 46,852: — | „ | 74,683: 13. |
| 1894. | „ | 46,898: 48. | „ | 69,515: 81. |
| 1895. | „ | 46,929: — | „ | 69,909: 79. |
| 1896. | „ | 46,929: — | „ | 82,217: 60. |

Hvad särskildt sistnämnda år vidkommer, torde böra bemärkas, att den särskilda ställning i fråga om redovisning, som genom Kongl. Maj:ts i § 2 här ofvan omförmälda bref den 22 Mars 1895 anvisats åt Karlskrona artillericorps, kan antagas i ej ringa mån hafva bidragit till den stegring i bristen, som för revisionsåret uppkommit å förberörda anslagstitel.

## § 7.

Af de till räkenskaperna för flottans station i Karlskrona hörande verifikationer framgår, att transporten af artillerimateriel emellan Stockholm och Karlskrona å den ganska långa sträckan emellan sistnämnda ort och närmaste station å södra stambanan, Alfvesta, under sistlidet år försiggått på landsväg med skjuts, och icke, såsom man kunde hafva anledning förmoda, på jernväg.

Följden häraf har ock blifvit, att transporten af explosiva ämnen emellan Alfvesta och Karlskrona — för hvilken afgiften i regel utgör 50 kronor för ett parlass och 30 kronor för ett enbetslass — åtminstone i vissa fall betingat en mer än dubbelt större kostnad än transporten af motsvarande qvantitet å jernväg på den ganska betydligt längre sträckan emellan Stockholm och Alfvesta. För åren 1892—1896 hafva, enligt från vederbörande erhållna uppgifter, för förstnämnda transport vid 16 olika tillfällen erlagts tillhopa 1,645 kronor, och har sammanlagda myckenheten explosiva ämnen, som derunder transporterats, utgjort 7,505 kg. krut, 18,000 st. basperkussionsrör, diverse andra perkussionsrör, 10,000 st. slaghattar och 35,000 st. lösa karbinpatroner.

Angående orsaken till förenämnda transports verkställande per landsväg och skjuts har Marinförvaltningen meddelat, att de enskilda jernvägarne mellan Alfvesta och Karlskrona, icke, såsom statsbanorna, anordna regelbundet gående s. k. kruttåg, hvarför, derest transporten skulle försiggå på jernväg, särskilda extratåg härför måste anordnas. Kostnaden för dessa vore så hög, att partier af endast den storlek, som vid hvart och ett af de förnämnda tillfällena varit i fråga, med större fördel för kronan transporterats med skjuts.

Marinförvaltningen har tillika upplyst, att densamma förlidet år trädt i underhandling med Vexiö—Alfvesta, Karlskrona—Vexiö, Karlshamn—Vislanda och Mellersta Blekinge jernvägsaktiebolag i syfte att å dessa bolags jernvägar skulle anordnas ordinarie kruttåg hvarannan månad, men att den af jernvägsbolagen begärda ersättning var alltför hög för träffande af uppgörelse i frågan.

Hvad ofvan omförmälts har synts Revisorerne förtjena dess mera beaktande, som den ena af de jernvägar, hvilka borde förmedla ifrågavarande transport, Karlskrona—Vexiö jernväg, åtnjutit ett så betydande statsbidrag som 1,100,000 kronor, gifvetvis lemnadt för att underlätta tillkomsten af den i försvarets intresse nödiga förbindelsen emellan flottans station i Karlskrona och de inre delarne af landet.

Då derjemte utväg möjligen förefinnes att vare sig vid koncessions beviljande åt blifvande jernvägsanläggningar och deras anknytande till förenämnda enskilda jernvägar eller annorledes undanrödja ofvanberörda svårigheter, hafva Revisorerne velat å desamma fästa Riksdagens uppmärksamhet.

## § 8.

Sistlidet års Revisorer, hvilka besökte flottans stationer i Karlskrona och Stockholm, anmärkte uti sin berättelse bland annat i afseende å manskapet vid flottans värfvade stam i Karlskrona, att af den årsklass, som år 1896 antagits, ej mindre än tio procent redan vid tiden för Revisorernes besök blifvit, efter genomgångna bestraffningar enligt gällande författningar, ur rullorna utstrukne; och påpekade Revisorerne de allvarliga olägenheter, hvilka uti anförda förhållande togo sig uttryck.

Äfven innevarande års Revisorer hafva funnit anledning att beakta de i samband med rekryteringen af flottans stam stående förhållanden. Vid granskningen af flottans räkenskaper för revisionsåret hafva nemligen Revisorerne fästat sin uppmärksamhet vid de ofta förekommande verifikationerna å slutliqvid med ur rullorna affördt manskap af flottans sjömanscorps, och då ämnet synts Revisorerne vara af betydande vigt, hafva Revisorerne från vederbörande infordrat upplysningar rörande omförmälda omständigheter äfvensom vakansförhållandena i allmänhet vid flottans stam samt båtsmanshållet.

Af de sålunda erhållna uppgifterna inhemtas:

att styrkan af de fast anställde, hvilken enligt den år 1894 beslutade ändrade organisationen af flottans stam skulle uppbringas från 1,100 till 1,600 man, år 1896 utgjorde 1,282 man, hvadan 318 nummer voro vakanta;

att för samma år styrkan af de för viss tid anställde (värfvade), hvilken enligt nyssnämnda organisation skulle nedbringas från 2,500 man — deri ej inberäknade fästningsartilleristerna — till 1,500 man, uppgick till 1,504 man, af hvilka emellertid 1,039 man voro den 1 Oktober 1896 permitterade. Före nämnda dag hade af berörda antal 746 man varit i tjenstgöring, men från sagda tidpunkt utgjorde de tjenstgörandes antal allenast 465 man;

att antalet på grund af bestraffningar utstrukne under hela revisionsåret utgjorde 110 man, deraf 10 man af de fast anställde och 100 man af de tjenstgörande bland de för viss tid anställde;

att båtsmanshållet, hvars nummerstyrka år 1887, då beslut fattades om dess vakanssättning, uppgick till 5,687 nummer, hvaraf dock 1,107 af Blekinge och Södra kompanierna voro s. k. 10-års vakanta och den till-

gängliga styrkan alltså utgjorde 4,580 nummer, ännu den 1 November 1897 kunde uppställa 1,067 nummer (Se bilagda tablå Litt. A.)

Ytterligare kan af de meddelade uppgifterna, enligt hvilka vakansernas antal vid de fast anstälde år efter år nedgått sålunda, att vakansernas antal

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| år | 1895 | utgjorde ..... | 445 | nummer |
| „ | 1896 | „ ..... | 318 | „ |
| „ | 1897 | „ ..... | 213 | „ |

hemtas den slutsatsen, att rekryteringen för uppbringande af denna andel af stammen numera fortgår under gynsammare förhållanden än hittills varit fallet.

Det vill sålunda synas, som om höjningeu af antagningsåldern vid skeppsgossecorpsen — från hvilken den hufvudsakliga rekryteringen af de fast anstälde eger rum — icke skall komma att, såsom man fruktat, omöjliggöra rekryteringen af de fast anstälde till det i organisationen bestämda antalet.

Vida betänkligare te sig förhållandena i fråga om de för viss tid anstälde.

Visserligen synes ej någon svårighet hafva mött mot uppbringande af denna andel utaf flottans stam till det i organisationen bestämda antalet, 1,500 man, men deremot tyckes beskaffenheten af det värfvade manskapet lemna åtskilligt öfrigt att önska.

Enligt ofvannämnda uppgifter hafva nemligen ej mindre än 100 man af de bland detta manskap tjenstgörande d. v. s. omkring 14 à 20 procent måst på grund af dåligt uppförande ur rullorna utstrykas; och detta förhållande bör särskildt beaktas, enär detsamma häntyder på allvarliga olägenheter, som äro förenade med den nuvarande rekryteringen af de för viss tid anstälde.

Först och främst kan man ej rimligen antaga, att de utstruknes antal skolat blifva så stort, om rekryteringen skett på tillfredsställande sätt, och man är alltså berättigad till den slutsatsen, att rekryteringen i ganska stort omfång försiggått bland samhällets sämre element — något som måste verka nedsättande på hela den värfvade corpsens anseende och således försvåra värfning bland de för upptagande i flottans stam lämpliga samhällselementen.

Derjemte förtjenar äfven den ekonomiska sidan att tagas i betraktande, då de ofta förekommande utstrykningarne åsamka statsverket ganska betydande förlust — dels i den lega och lön, beklädnad m. m. som till de utstrukne utgifvits, dels ock i de onödigt använda kostnaderna för den utbildning, som kommit dem till del.

Undanrödjande af anförda missförhållande är dess mera af behofvet påkalladt, som enligt den nya organisationen af flottans stam, hvilken af

1897 års Riksdag beslutits och den 1 nästlidne September trädde i kraft, i olikhet med hvad förut varit fallet hela styrkan af de för viss tid anstälde skall under hela den tid, för hvilken den antagits, vara i tjenstgöring, och det alltså är att befara, att de utstruknes antal, derest ej rekryteringen undergår förbättring, hädanefter kommer att blifva väsentligt större än hittills.

Ändring och förbättring uti nu angifna förhållanden bör derför, enligt Revisorernes mening, såvidt sådant kan ske inom ramen för anvisade anslag för flottans sjömanscorps, snarast möjligt åvägabringas, dervid Revisorerne tillåta sig uttala, att hvad som i sådant hänseende kan göras för att rekryteringen må i utsträckt omfattning verkställas bland den väl vitsordade sjöfarande ungdomen torde komma att lända såväl sjöförsvaret som statsverket till gagn.

Frågan är i alla händelser af sådan vigt, att densamma väl är förtjent af Riksdagens uppmärksamhet.

*Litt. A.*

**Tablå,**

utvisande fortgången af båtsmanshållets vakanssättning intill den 1 November 1897.

| Kompani. | Hela nummer-styrkan 1887. | 10 års vakanta 1887. | Återstående effektiv styrka den 1 November 1897. |
|---|---|---|---|
| Blekinge 1:a | 263 | 129 | 31 |
| Blekinge 2:a | 228 | 111 | 27 |
| Blekinge 3:e | 257 | 118 | 48 |
| Blekinge 4:e | 257 | 123 | 28 |
| Blekinge 5:e | 244 | 111 | 31 |
| Blekinge 6:e | 278 | 127 | 22 |
| Södra Möre 1:a | 274 | 131 | 17 |
| Södra Möre 2:a | 287 | 135 | 25 |
| Södra Möre 3:e | 255 | 122 | 24 |
| Ölands 1:a | 125 | — | 33 |
| Ölands 2:a | 138 | — | 42 |
| Smålands 2:a | 121 | — | 31 |
| Tjusts | 118 | — | 36 |
| Östergötlands | 194 | — | 39 |
| Bohus 1:a | 281 | — | 79 |
| Norra Hallands | 229 | — | 43 |
| Södra Hallands | 135 | — | 27 |
| Gotlands 1:a | 122 | — | 17 |
| Gotlands 2:a | 138 | — | 13 |
| Vestergötlands | 87 | — | 24 |
| Bohus 2:a | 188 | — | 43 |
| Södermanlands 1:a | 134 | — | 25 |
| Södermanlands 2:a | 142 | — | 30 |
| Roslags 1:a | 137 | — | 30 |
| Roslags 2:a | 125 | — | 49 |
| Roslags 3:e | 142 | — | 33 |
| Roslags 4:e | 126 | — | 64 |
| Norrlands 1:a | 141 | — | 23 |
| Norrlands 2:a | 173 | — | 23 |
| Norrlands 3:e | 173 | — | 51 |
| Norrlands 4:e | 175 | — | 59 |
| Summa | 5,687 | 1,107 | 1,067 |

# Sjökrigsskolan.

Med ledning af den i Marinförvaltningens hufvudbok för år 1896 meddelade redovisning för anslaget till Sjökrigsskolan har följande öfversigt öfver skolans inkomster och utgifter blifvit uppgjord:

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar: | | |
| Fordran | | 83: 61. |

*Inkomster:*

| | | |
|---|---|---|
| Statsanslag; Femte hufvudtiteln: | | |
| Ordinarie staten: | | |
| Ålderstillägg | 4,000: — | |
| Undervisningsverken: | | |
| Sjökrigsskolan | 31,040: — | |
| Extra utgifter: | | |
| För uppvärmning och belysning af skollokalen under krigsspel och föredrag enligt chefens för Sjöförsvarsdepartementet skrifvelse den 24 April 1896 | 100: — | |
| Transport | 35,140: — | 83: 61. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Transport | 35,140: — | | | 83: 61. |
| Hufvudtitelns besparingsfond: | | | | |
| Besparingarne i allmänhet, jemlikt Kongl. brefvet den 23 April 1897 | 8: 43. | 35,148: 43. | | |
| Extra ordinarie staten: | | | | |
| Till löneförbättring åt lärarne vid Sjökrigsskolan | | 1,860: — | 37,008: 43. | |
| Inträdesafgifter af 33 kadetter à 15 kronor | | 495: — | | |
| Terminsafgifter à 75 kronor: | | | | |
| för vårterminen 1896: | | | | |
| af 53 kadetter | 3,975: — | | | |
| „ höstterminen 1896: | | | | |
| af 55 kadetter | 4,125: — | 8,100: — | 8,595: — | 45,603: 43. |
| | | | Summa | 45,687: 04. |

## Kredit.

*Utgifter:*

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Aflöning åt chefen | | | 968: — | |
| Dito åt kadettofficerarne | | | 1,745: — | |
| Dito åt lärarne i militära ämnen | | | 7,500: — | |
| Dito åt lärarne i icke militära ämnen | | | 25,980: — | |
| Dito åt öfrig personal | | | 3,300: — | |
| Diverse utgifter: | | | | |
| För undervisning i musik och dans samt annan extra undervisning äfvensom till vikariatsersättningar | 697: — | | | |
| Till ved, lysningsämnen, modeller, böcker, nautiska instrument, skrifmaterialier m. fl. expenser | 5,413: 43. | 6,110: 43. | | 45,603: 43. |

*Balans till år 1897:*

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | | |
| Fordran | | | | 83: 61. |
| | | | Summa | 45,687: 04. |

§ 1.

| | | |
|---|---|---|
| Antalet i skolan undervisade kadetter utgjorde den 31 December 1895 | 63. | |
| Under år 1896 intogos | 13. | 76. |
| Samma år utexaminerades till Kongl. flottan | 8. | |
| och afgingo på målsmäns begäran | 2. | 10. |
| hvadan antalet kadetter vid 1896 års utgång utgjorde | | 66. |

# Anslaget för sjömätningar och Sjökarteverket.

Med ledning af den i Marinförvaltningens hufvudbok för revisionsåret meddelade redovisning för reservationsanslaget till sjömätningar och Sjökartekontorets verksamhet hafva Revisorerne ansett sig böra lemna följande öfversigt öfver kontorets inkomster och utgifter:

**Debet.**

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Reservation enligt Marinförvaltningens hufvudbok | | 19,686: 82. |

*Uppbörd:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Årets anslag till Sjökarteverket | | 60,000: — | |
| För försålda sjökort m. m. | | 12,607: 70. | |
| Värde å inlevererade effekter | | 1,597: 25. | 74,204: 95. |
| | | Summa | 93,891: 77. |

**Kredit.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Aflöningar | 25,137: 67. | | |
| För inköp och underhåll af materialier, instrument, inventarier samt tryckningskostnader m. m. | 33,961: 17. | | |
| Skrifmaterialier och expenser | 1,988: 95. | 61,087: 79. | |
| För sjömätningsexpeditioner och resekostnader | | 27,468: 39. | 88,556: 18. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Reservation enligt Marinförvaltningens hufvudbok | | 5,335: 59. |
| | Summa | 93,891: 77. |

# Nautisk-meteorologiska byrån.

Med ledning af den i Marinförvaltningens hufvudbok för år 1896 meddelade redovisning för anslaget till Nautisk-meteorologiska byrån hafva Revisorerne låtit uppgöra följande öfversigt öfver byråns inkomster och utgifter:

## Debet.

*Uppbörd:*

| | | |
|---|---|---|
| Femte hufvudtitelns ordinarie anslag: | | |
| Anslaget till Nautisk-meteorologiska byrån | 9,000: — | |
| Af anslaget till ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalterna för sjöfart och föreståndaren vid Nautisk-meteorologiska byrån | 1,000: — | 10,000: — |

## Kredit.

| | | |
|---|---|---|
| Aflöning och tjenstgöringspenningar åt föreståndaren | 5,000: — | |
| Ålderstillägg åt dito | 1,000: — | |
| Inköp och reparationer af instrumenter | 977: 07. | |
| Böcker, kartor, tidskrifter och prenumerationskostnader | 220: 83. | |
| Arvoden för meteorologiska och hydrografiska observationer | 1,334: — | |
| Tryckningskostnader | 388: 12. | |
| Arvode åt vaktmästaren | 300: — | |
| Ersättning för befordring af väderleksrapporter och bref bäringspenningar | 447: — | |
| Skrifmaterialier, frakt m. m. | 119: 93. | |
| Diverse utgifter | 213: 05. | 10,000: — |

# Lotsstyrelsen.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar | | | 564,422: 84. |

*Uppbörd:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Leverering från Statskontoret: | | | |
| Femte hufvudtitelns kontanta anslag till lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna | 1,400,000: — | | |
| Öfverskott å fyr- och båkmedel för år 1895 | 133,013: 78. | | |
| Förskott: ersättning för vidtagna åtgärder mot koleran | 536: 45. | 1,533,550: 23. | |
| Särskilda uppbördsmedel: | | | |
| Aflöning | 401: 76. | | |
| Underhåll | 1,048: 95. | | |
| Grundräntor, jordskyld, ersättning för vedbrand | 6: — | | |
| Behållna lots- och fyrmedel | 1,118: 63. | | |
| Anmärkningsmedel | 407: 74. | 2,983: 08. | 1,536,533: 31. |
| | | Summa | 2,100,956: 15. |

## Kredit.

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Till lots- och fyrinrättningen | | 1,786,210: 64. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Kontant behållning i Lotsstyrelsens kassa | 1,002: 97. | |
| Dito i Riksbanken | 227,260: 49. | |
| Förskott | 86,482: 05. | 314,745: 51. |
| | Summa | 2,100,956: 15. |

Specifikation å de i nästföregående tabell

| | Debet. | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Reservation från år 1895. | | | Anslag. | | | Leverering. | | | Uppbörd. | | |
| Aflöning | 100,625 | 43 | | 855,600 | — | | — | — | | 401 | 76 | |
| Underhåll | 13,455 | 25 | | 392,960 | — | | — | — | | 1,048 | 95 | |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. | — | — | — | 5,000 | — | | — | — | | — | — | — |
| Hyra för Lotsstyrelsens embetslokal | — | — | — | 7,000 | — | | — | — | | — | — | — |
| Kontorshyror och expenser inom lotsfördelningarne | — | — | — | 30,000 | — | | — | — | | — | — | — |
| Grundräntor, jordskyld, ersättning för vedbrand | 3,611 | 67 | | 6,500 | — | | — | — | | 6 | — | |
| Rese- och traktamentskostnader | — | — | — | 22,000 | — | | — | — | | — | — | — |
| Tillsyn och bemanning å tjenstefartyg m. m. | — | — | — | 42,500 | — | | — | — | | — | — | — |
| Extra utgifter | — | — | — | 30,000 | — | | — | — | | — | — | — |
| Bidrag till Flottans pensionskassa | — | — | — | 3,500 | — | | — | — | | — | — | — |
| Bidrag till underhåll af en fyr på Cap Spartel | — | — | — | 540 | — | | — | — | | — | — | — |
| Behållna lots- och fyrmedel | 440,041 | 42 | | 4,400 | — | | 133,013 | 78 | | 1,118 | 63 | |
| Anmärkningsmedel | 364 | 52 | | — | — | — | — | — | — | 407 | 74 | |
| Gotska Sandöns skogsafverkningsmedel | 20,136 | 39 | | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Kostnader för åtgärder mot kolerans införande i riket | — | — | — | — | — | — | 536 | 45 | | — | — | — |
| Summa | 578,234 | 68 | | 1,400,000 | — | | 133,550 | 23 | | 2,983 | 08 | |
| Efter afdrag af omföringar och öfverbetalningar | 13,811 | 84 | | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Återstå netto | 564,422 | 84 | | 1,400,000 | — | | 133,550 | 23 | | 2,983 | 08 | |

upptagna inkomst- och utgiftssummor:

| Kredit. | | | | | | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Omföring. | Öfverbetalning till år 1897. | Öfverbetalning från år 1895. | Utgifter. | Omföring. | Reservation till år 1897. | |
| — — — | — — — | — — — | 806,077 88 | 43,128 86 | 107,420 45 | 956,627 19 |
| 121,841 53 | 47,257 77 | — — — | 576,563 50 | — — — | — — — | 576,563 50 |
| 1,484 72 | 228 77 | 617 89 | 6,095 60 | — — — | — — — | 6,713 49 |
| — — — | — — — | — — — | 7,000 — | — — — | — — — | 7,000 — |
| 5,423 76 | 4,978 27 | 5,348 76 | 35,053 27 | — — — | — — — | 40,402 03 |
| — — — | — — — | — — — | 6,155 66 | 578 46 | 3,383 55 | 10,117 67 |
| 5,097 82 | — — — | 4,710 12 | 19,433 95 | — — — | 2,953 75 | 27,097 82 |
| 438 38 | 198 63 | 438 38 | 42,698 63 | — — — | — — — | 43,137 01 |
| 4,390 14 | 4,476 58 | 2,696 69 | 36,170 03 | — — — | — — — | 38,866 72 |
| — — — | — — — | — — — | 3,500 — | — — — | — — — | 3,500 — |
| 1 13 | — — — | — — — | 541 13 | — — — | — — — | 541 13 |
| 44,423 66 | — — — | — — — | 244,290 93 | 138,677 48 | 240,029 08 | 622,997 49 |
| — — — | — — — | — — — | 55 92 | 716 34 | — — — | 772 26 |
| — — — | — — — | — — — | 2,037 69 | — — — | 18,098 70 | 20,136 39 |
| — — — | — — — | — — — | 536 45 | — — — | — — — | 536 45 |
| 183,101 14 | 57,140 02 | 13,811 84 | 1,786,210 64 | 183,101 14 | 371,885 53 | 2,355,009 15 |
| 183,101 14 | 57,140 02 | 13,811 84 | — — — | 183,101 14 | 57,140 02 | 254,053 — |
| — — — | — — — | — — — | 1,786,210 64 | — — — | 314,745 51 | 2,100,956 15 |

# Navigations-

| | Inspektören för navigationsskolorna. m. fl. | | Stockholm. | | Göteborg. | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Debet.** | | | | | | |
| *Balans från år 1895:* | | | | | | |
| Tillgångar | — | — | 6,222 | 39 | — | — |
| *Uppbörd:* | | | | | | |
| Af Femte hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | | |
| Aflöning, arvoden m. m. | 2,800 | — | 13,200 | — | 13,371 | 11 |
| Till underhåll af instrument, kartor, böcker och möbler samt ljus och ved m. m. | — | — | 550 | — | 922 | 56 |
| Ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalterna för sjöfart | — | — | 1,500 | — | 1,750 | — |
| Säger | 2,800 | — | 15,250 | — | 16,043 | 67 |
| Terminsafgifter m. m. | — | — | 1,744 | — | 1,134 | — |
| Intressemedel | — | — | 188 | 12 | 2 | 30 |
| Säger uppbörd | 2,800 | — | 17,182 | 12 | 17,179 | 97 |
| *Balans till år 1897:* | | | | | | |
| Skuld | — | — | — | — | — | — |
| Summa | 2,800 | — | 23,404 | 51 | 17,179 | 97 |
| **Kredit.** | | | | | | |
| *Balans från år 1895:* | | | | | | |
| Skuld | — | — | — | — | 372 | 56 |
| *Utgifter:* | | | | | | |
| Aflöning | 2,800 | — | 14,700 | — | 15,121 | 11 |
| Instrument, böcker och inventarier | — | — | 583 | 11 | 153 | 63 |
| Ved, ljus och städning samt öfriga utgifter | — | — | 1,899 | 81 | 1,477 | 97 |
| Säger utgifter | 2,800 | — | 17,182 | 92 | 16,752 | 71 |
| *Balans till år 1897:* | | | | | | |
| Tillgångar | — | — | 6,221 | 59 | 54 | 70 |
| Summa | 2,800 | — | 23,404 | 51 | 17,179 | 97 |

*) Häraf 5,025 kronor i svenska statens obligationer.

skolorna.

| Gefle. | Malmö. | Vestervik. | Visby. | Karlshamn. | Kalmar. | Strömstad. | Hernösand. | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 73 86 | — — — | 1,624 30 | 409 81 | 683 38 | 5,383 63 | 566 70 | — — — | 14,964 07 |
| 5,200 — | 11,675 — | 5,200 — | 5,500 — | 6,700 — | 5,200 — | 5,200 — | 5,200 — | 79,246 11 |
| 600 — | 696 67 | 400 — | 400 — | 400 — | 400 — | 400 — | 697 30 | 5,466 53 |
| 750 — | 2,000 — | 750 — | 500 — | 1,250 — | 1,500 — | 250 — | 1,500 — | 11,750 — |
| 6,550 — | 14,371 67 | 6,350 — | 6,400 — | 8,350 — | 7,100 — | 5,850 — | 7,397 30 | 96,462 64 |
| 273 — | 954 — | 624 — | 435 — | 408 — | 648 — | 381 — | 258 — | 6,859 — |
| — — — | — — 24 | 66 18 | 1 73 | 16 44 | 184 20 | 13 35 | — — — | 472 56 |
| 6,823 — | 15,325 91 | 7,040 18 | 6,836 73 | 8,774 44 | 7,932 20 | 6,244 35 | 7,655 30 | 103,794 20 |
| — — — | 335 05 | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 195 10 | 530 15 |
| 6,896 86 | 15,660 96 | 8,664 48 | 7,246 54 | 9,457 82 | 13,315 83 | 6,811 05 | 7,850 40 | 119,288 42 |
| — — — | 146 67 | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 297 30 | 816 53 |
| 5,950 — | 13,675 — | 5,950 — | 6,000 — | 7,950 — | 6,850 — | 5,450 — | 6,700 — | 91,146 11 |
| 332 76 | 234 35 | 77 35 | 307 17 | 393 02 | 112 40 | 103 64 | 11 — | 2,308 43 |
| 593 57 | 1,604 94 | 452 85 | 485 63 | 439 92 | 564 95 | 358 02 | 842 10 | 8,719 76 |
| 6,876 33 | 15,514 29 | 6,480 20 | 6,792 80 | 8,782 94 | 7,527 35 | 5,911 66 | 7,553 10 | 102,174 30 |
| 20 53 | — — — | 2,184 28 | 453 74 | 674 88 | *) 5,788 48 | 899 39 | — — — | 16,297 59 |
| 6,896 86 | 15,660 96 | 8,664 48 | 7,246 54 | 9,457 82 | 13,315 83 | 6,811 05 | 7,850 40 | 119,288 42 |

§ 1.

Enligt de till Revisorerne från navigationsskolorna inkomna berättelser för år 1896 har elevantalet vid nedannämnda skolor utgjort:

| | Vårterminen. 1896. | Höstterminen. 1896. |
|---|---|---|
| Vid Stockholms navigationsskola ..... | 105 | 104 |
| „ Göteborgs „ ..... | 82 | 75 |
| „ Gefle „ ..... | 23 | 14 |
| „ Malmö „ ..... | 87 | 56 |
| „ Vesterviks „ ..... | 34 | 38 |
| „ Visby „ ..... | 17 | 27 |
| „ Karlshamns „ ..... | 25 | 29 |
| „ Kalmar „ ..... | 41 | 39 |
| „ Strömstads „ ..... | 8 | 27 |
| „ Hernösands „ ..... | 15 | 15. |

§ 2.

Räkenskaperna för rikets tio navigationsskolor under revisionsåret utvisa för skolorna i Stockholm, Karlshamn, Vestervik, Visby, Gefle, Kalmar och Strömstad behållning såväl vid årets början som vid dess slut — sammanlagdt resp. 14,964 kronor 7 öre och 16,242 kronor 89 öre — för skolan i Göteborg vid årets början brist å 372 kronor 56 öre, men vid dess slut behållning å 54 kronor 70 öre, samt för navigationsskolorna i Malmö och Hernösand brist vid båda förenämnda tidpunkter — tillsammans resp. 816 kronor 53 öre och 530 kronor 15 öre.

Vid 1896 års slut förefans alltså å det under Femte hufvudtiteln uppförda fasta, ordinarie anslaget med rubrik »Undervisningsanstalter för sjöfart» — från hvilket anslag kostnaderna för navigationsskolorna bestridas — en besparing af 15,767 kronor 44 öre, hvilket belopp, i följd af anslagets natur, rätteligen skolat ingå bland hufvudtitelns allmänna besparingar.

Så har emellertid ej skett, utan hafva i de särskilda skolornas räkenskaper behållningarne upptagits såsom utgående balanser och sålunda ingått äfven i 1897 års räkenskaper.

Denna uraktlåtenhet att till hufvudtitelns allmänna besparingar öfverföra de å ifrågavarande anslag uppkommande behållningar torde kunna antagas bero på ett Kongl. bref den 6 December 1867, hvarigenom navigations-

skoledirektion fått sig anbefaldt att för framtida behof reservera de besparingar, som kunde uppstå å årsanslaget till materialier. För allt fall synes emellertid den anmärkta åtgärden ej enlig med anslagets natur, och hafva Revisorerne af denna anledning ansett sig böra å förhållandet fästa Riksdagens uppmärksamhet.

I sammanhang härmed hafva Revisorerne velat återupptaga det af 1895 års Revisorer framstälda förslaget att genom indragande af en del smärre navigationsskolor minska aflönings- och underhållsafgifter, hvilka sålunda kunde tillgodokomma ett mindre antal fullständiga nautiska eller nautisk-kommersiela undervisningsanstalter.

Genom en sådan åtgärd skulle derjemte uppstå möjlighet att, utan ökande af det för navigationsskolor afsedda anslagsbeloppet i dess helhet, för de särskilda navigationsskolorna bestrida tillfälligt uppstående större utgifter, såsom kostnaderna för inköp af nautiska instrument och annan dyrbar undervisningsmateriel — något som med den nuvarande splittringen af ifrågavarande anslag mellan 10 särskilda skolor ej låter sig göra.

---

Räkenskaperna för navigationsskolan i Kalmar upptaga bland utgifterna för revisionsåret ett till en sekreterare hos skolans direktion utanordnadt arvode å 150 kronor, hvilket Revisorerne velat omförmäla, då nämnda utgift ej torde kunna anses ingå bland de kostnader, för hvilka anslaget till navigationsskolan varit afsedt.

# Sjette Hufvudtiteln.

## Civildepartementet.

För revisionsåret har Civildepartementets registrator i särskilda räkningar lemnat redovisning för de anslagsmedel, som finnas sammanförda i nedanstående tabell:

| Ordinarie anslag. | Debet. Behållning från år 1895. | Debet. Leverering från Statskontoret. | Kredit. Utgifter. | Kredit. Behållning till år 1897. | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|
| Sjette hufvudtiteln: | | | | | |
| Statsministern: | | | | | |
| Lönefyllnad | — — | 6,500: — | 6,500: — | — — | 6,500: — |
| Statsråden utan departement: | | | | | |
| Aflöning | — — | 36,000: — | 36,000: — | — — | 36,000: — |
| Departementschefen | — — | 17,000: — | 17,000: — | — — | 17,000: — |
| Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli: | | | | | |
| Aflöning | — — | 61,538: 50. | 61,538: 50. | — — | 61,538: 50. |
| Amanuensarvoden m. m. | — — | 17,000: — | 17,000: — | — — | 17,000: — |
| Ålderstillägg | — — | 3,024: 99. | 3,024: 99. | — — | 3,024: 99. |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. | 200: 77. | 10,500: — | 10,686: 27. | 14: 50. | 10,700: 77. |
| Extra utgifter: | | | | | |
| Godtgörelse för beredning till föredragning af ärenden rörande bolagsordningar för aktiebolag m. m. | — — | 1,000: — | 1,000: — | — — | 1,000: — |
| Arvode för handläggning af mål rörande väghållningsbesvärets utgörande på landet | — — | 377: 76. | 377: 76. | — — | 377: 76. |
| Transport | 200: 77. | 152,941: 25. | 153,127: 52. | 14: 50. | 153,142: 02. |

| | Debet. | | Kredit. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Behållning från år 1895. | Leverering från Statskontoret. | Utgifter. | Behållning till år 1897. | Summa. |
| Transport | 200: 77. | 152,941: 25. | 153,127: 52. | 14: 50. | 153,142: 02. |
| Sjunde hufvudtiteln: | | | | | |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser... | — — | 930: 36. | 930: 36. | — — | 930: 36. |
| **Extra ordinarie anslag:** | | | | | |
| Sjette hufvudtiteln: | | | | | |
| För handhafvande af kontroll å försäkringsanstalterna ..... | — — | 4,500: — | 4,500: — | — — | 4,500: — |
| **Afsättning till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande.** | | | | | |
| Amanuensarvode för bearbetande af uppgifter om registrerade sjukkassors verksamhet m. m. ..... | — — | 1,200: — | 1,200: — | — — | 1,200: — |
| För verkställd renskrift m. m. af statistiska uppgifter angående samma kassors verksamhet ..... | — — | 14: 40. | 14: 40. | — — | 14: 40. |
| **Förskott.** | | | | | |
| För anskaffande samt utdelande af blanketter till handelsregistren och samma registers utgifvande från trycket ..... | — — | 3,566: 12. | 3,566: 12. | — — | 3,566: 12. |
| Summa | 200: 77. | 163,152: 13. | 163,338: 40. | 14: 50. | 163,352: 90. |

# Kommers-

För nedan omförmälda anslagsmedel, som varit stälda till Kommerskollegiets framgår af följande tabell:

De-

| | Behållning från år 1895. | Uppbörd. | Omföring. | Leverering från Statskontoret. |
|---|---|---|---|---|
| Sjette hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | |
| Kommerskollegium: | | | | |
| Aflöning till kollegiets embets- och tjenstemän samt arvoden till juridiskt biträde, amanuenser, andra extra biträden och grufkartekontoret m. m. | — — | — — | 17,658: 82. | 64,600: — |
| Ålderstillägg | — — | — — | — — | 3,900: — |
| Befrämjande i allmänhet af slöjderna: | | | | |
| Reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena | 375: — | — — | — — | 25,250: — |
| Dito åt teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, hvilka icke egna sig åt bergshandteringen | — — | — — | — — | 10,150: — |
| Befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart: | | | | |
| Ersättning till svenske och norske konsuler för lemnadt understöd åt nödställde svenske sjömän | 279: 20. | — — | — — | — — |
| Befrämjande i allmänhet af bergsbruket: | | | | |
| Reseunderstöd åt personer, som önska i främmande länder förvärfva sig ökad insigt i bergshandteringen | 375: — | — — | — — | 6,000: — |
| Transport | 1,029: 20. | — — | 17,658: 82. | 109,900: — |

kollegium.

förfogande, har kollegiet i särskilda räkningar afgifvit redovisning, hvars resultat

| b e t. | | K r e d i t. | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Skuld till år 1897. | Skuld från år 1895. | Utgifter. | Omföring. | Leverering till Statskontoret. | Behållning till år 1897. | Summa. |
| — — | — — | 82,258: 82. | — — | — — | — — | 82,258: 82. |
| — — | — — | 3,900: — | — — | — — | — — | 3,900: — |
| — — | 250: — | 20,175: — | — — | — — | 5,200: — | 25,625: — |
| 5: — | 150: — | 8,037: 50. | — — | — — | 1,967: 50. | 10,155: — |
| — — | — — | — — | — — | — — | 279: 20. | 279: 20. |
| — — | — — | 4,500: — | — — | — — | 1,875: — | 6,375: — |
| 5: — | 400: — | 118,871: 32. | — — | — — | 9,321: 70. | 128,593: 02. |

De-

| | Behållning från år 1895. | Uppbörd. | Omföring. | Leverering från Statskontoret. |
|---|---|---|---|---|
| Transport | 1,029: 20. | — — | 17,658: 82. | 109,900: — |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.: | | | | |
| Skrifmaterialier m. m. | 1,500: — | 76: — | — — | 25,000: — |
| Hyra för kollegiets lokal | — — | — — | — — | 7,000: — |
| Af besparingarne för jordbruket, handeln och näringarne: | | | | |
| Reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena | — — | — — | — — | 5,325: — |
| Dito åt personer, som önska i främmande länder förvärfva sig ökad insigt i bergshandteringen | — — | — — | — — | 437: 50. |
| Dito åt teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, hvilka icke egna sig åt bergshandteringen | — — | — — | — — | 550: — |
| Kostnader för beredande af afsättning i främmande länder af svenska industrialster (K. Gadelius) | — — | — — | — — | 2,500: — |
| Allmänna besparingarne: | | | | |
| Till extra biträden m. m. | — — | — — | — — | 5,850: — |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser | — — | — — | — — | 2,086: 43. |
| Sjette hufvudtitelns extra ordinarie anslag: | | | | |
| Reseunderstöd åt teknici för att besöka 1893 års utställning i Chicago | — — | — — | — — | 333: 33. |
| Till beredande åt alster af svensk industri och svenska näringar af afsättning i främmande länder (K. Gadelius) | — — | — — | — — | 2,500: — |
| Förskott emot framdeles ersättning: | | | | |
| Aflöningsmedel åt kollegiets statistiska afdelning | — — | — — | — — | 1,200: — |
| Transport | 2,529: 20. | 76: — | 17,658: 82. | 162,682: 26. |

**b e t.** **K r e d i t.**

| Skuld till år 1897. | Skuld från år 1895. | Utgifter. | Omföring. | Leverering till Statskontoret. | Behållning till år 1897. | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 5: — | 400: — | 118,871: 32. | — — | — — | 9,321: 70. | 128,593: 02. |
| 87: 79. | 201: 82. | 25,161: 97. | — — | — — | 1,300: — | 26,663: 79. |
| — — | — — | 7,000: — | — — | — — | — — | 7,000: — |
| 450: — | 475: — | 5,300: — | — — | — — | — — | 5,775: — |
| — — | — — | 437: 50. | — — | — — | — — | 437: 50. |
| — — | — — | 550: — | — — | — — | — — | 550: — |
| — — | — — | 2,500: — | — — | — — | — — | 2,500: — |
| — — | — — | — — | 5,808: 82. | — — | 41: 18. | 5,850: — |
| — — | — — | 2,086: 43. | — — | — — | — — | 2,086: 43. |
| — — | — — | 333: 33. | — — | — — | — — | 333: 33. |
| — — | — — | 2,500: — | — — | — — | — — | 2,500: — |
| — — | — — | — — | 1,200: — | — — | — — | 1,200: — |
| 542: 79. | 1,076: 82. | 164,740: 55. | 7,008: 82. | — — | 10,662: 88. | 183,489: 07. |

D e-

| | Behållning från år 1895. | Uppbörd. | Omföring. | Leverering från Statskontoret. |
|---|---|---|---|---|
| Transport | 2,529: 20. | 76: — | 17,658: 82. | 162,682: 26. |
| Till extra biträden m. m. | 10: 80. | — — | — — | — — |
| Kostnader för understöd åt svenskt sjöfolk m. m. | 6,608: 24. | 204: 51. | 22: 50. | 50,000: — |
| Af Handels- och sjöfartsfondens medel: | | | | |
| Till godtgörande af svenske och norske konsulers utgifter för understöd åt svenske undersåtar | 811: 91. | 22: 59. | 42: 13. | 3,000: — |
| Kostnad för tryckning af förteckning öfver svenska, med signalbokstäfver försedda fartyg | — — | — — | — — | 500: — |
| Till godtgörelse af kostnaden för tryckning och bindning af sjöfartsböcker | — — | — — | — — | 768: 50. |
| Till belöningar för räddande af besättningar å svenska fartyg | — — | 59: 48. | — — | 2,927: 29. |
| Af Manufakturförlagslånefonden: | | | | |
| Anslagsfyllnad enligt Kongl. brefvet den 5 Juni 1891 | — — | — — | — — | 10,650: — |
| Summa | 9,960: 15. | 362: 58. | 17,723: 45. | 230,528: 05. |

*) Kontant behållning: i kassan .....
i Riksbanken .....

Fordringar: för lemnadt understöd till svenskt sjöfolk m. m.
för svenske och norske konsulers utgifter för

**b e t.** **K r e d i t.**

| Skuld till år 1897. | Skuld från år 1895. | Utgifter. | Omföring. | Leverering till Statskontoret. | Behållning till år 1897. | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 542: 79. | 1,076: 82. | 164,740: 55. | 7,008: 82. | — — | 10,662: 88. | 183,489: 07. |
| — — | — — | — — | — — | 10: 80. | — — | 10: 80. |
| 982: 49. | 1,260: 73. | 40,235: 69. | 42: 13. | — — | 16,279: 19. | 57,817: 74. |
| 71: 06. | — — | 1,804: 07. | 22: 50. | 45: — | 2,076: 12. | 3,947: 69. |
| — — | — — | 500: — | — — | — — | — — | 500: — |
| — — | — — | 768: 50. | — — | — — | — — | 768: 50. |
| — — | — — | 2,956: 69. | — — | 30: 08. | — — | 2,986: 77. |
| — — | — — | — — | 10,650: — | — — | — — | 10,650: — |
| 1,596: 34. | 2,337: 55. | 211,005: 50. | 17,723: 45. | 85: 88. | *)29,018: 19. | 260,170: 57. |

| | | |
|---|---|---|
| ..... | 1,166: 18. | |
| ..... | 23,017: 50. | 24,183: 68. |
| ..... | 4,558: 39. | |
| svenske undersåtar..... | 276: 12. | 4,834: 51. |
| | Summa | 29,018: 19. |

# Patent- och Registreringsverket.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 22,025: 37. |

*Uppbörd:*

| | | |
|---|---|---|
| Afgifter för 1,715 patentansökningar | 34,200: — | |
| Årsafgifter för patent | 77,430: — | |
| Afgifter för 347 registreringsansökningar | 13,880: — | |
| Förnyelseafgifter för 124 varumärken | 1,240: — | |
| För försålda publikationer | 2,384: 75. | |
| För annonser å registret 1890—1894 | 6,720: — | |
| Återbetaldt porto | 1: 94. | 135,856: 69. |
| | Summa | 157,882: 06. |

## Kredit.

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Aflöningar | 49,836: 11. | |
| Arvoden | 10,207: 49. | |
| Renskrifning | 1,149: 25. | |
| | Transport | 61,192: 85. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Transport | | 61,192: 85. | |
| Skrif- och ritmaterialier | | 3,106: 04. | |
| Postafgifter | | 311: 70. | |
| Patentunionens internationela byrå i Bern | | 1,540: 75. | |
| Reseersättningar | | 1,818: 90. | |
| Publikationer: | | | |
| Annonskostnader | 4,323: 33. | | |
| Statsanslag till tidningen Norden | 800: — | | |
| Patentbeskrifningar, register och registreringstidningar | 37,192: 25. | | |
| Provision och omkostnader | 4,691: 84. | 47,007: 42. | |
| Biblioteket och arkivet | | 3,893: 31. | |
| Inventariers anskaffande och underhåll | | 6,020: 86. | |
| Ved och lyshållning | | 1,434: 12. | |
| Renhållning och städning | | 1,189: 95. | |
| Återstälda patent- och registreringsafgifter | | 1,850: — | |
| Hyra | | 6,300: — | 135,665: 90. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning: | | | |
| I kassan | | 2,099: 69. | |
| Å folioräkning i Riksbanken | | 20,116: 47. | 22,216: 16. |
| | | Summa | 157,882: 06. |

§ 1.

Till embetsverket hafva under år 1896 inkommit 1,714 ansökningar om patent och meddelats 892 patent. Af inkomna ansökningar hafva 701 afsett svenska uppfinningar och 1,013 uppfinningar gjorda af utländske uppfinnare; 870 patent hafva meddelats såsom sjelfständiga och 19 såsom tilläggspatent, hvarjemte 3 patent afsett utbyte af äldre patent mot sådant enligt gällande patentförordning.

Under året hafva inkommit 347 ansökningar om registrering af varumärken, deraf 201 från Sverige och 146 från utlandet, samt registrerats 304 dylika märken.

§ 2.

Enligt Patent- och registreringsverkets räkenskaper för revisionsåret (fol. 16) har Ingeniören K. af Geijerstam i provision å influtna annonsmedel uppburit ett sammanlagdt belopp af 2,200 kronor.

Verifikationerna till berörda utgiftspost (verif. 159), dervid fogats utdrag af ett hos embetsverket den 12 Mars 1876 hållet protokoll i ärendet, utvisa beträffande densammas tillkomst, att, sedan Patentbyrån beslutit, att för minskande af kostnaderna för utgifvandet af ett sammanhängande sak- och personalregister till patent, meddelade under femårsperioden 1890—1894, förse nämnda register med annonser, Patentbyrån uppdragit åt af Geijerstam att, emot åtnjutande af ersättning, ej öfverstigande 33 procent af inflytande annonsafgifter, anskaffa annonser, dervid det skulle åligga af Geijerstam att under eget ansvar inkassera annonsafgifterna äfvensom att ombesörja redigeringen af annonserna jemte nödig korrekturläsning.

Sedan i enlighet härmed af Geijerstam efter fullgjordt uppdrag till embetsverket ingifvit redovisning för uppburna annonsmedel, tillhopa 6,720 kronor, beslöt embetsverket vid sammanträde ofvanberörda den 12 Mars 1896 att tillerkänna af Geijerstam, hvilken, enligt anteckning i protokollet, för uppdragets fullgörande måst på egen bekostnad företaga resor inom skilda delar af landet, ett arvode i ett för allt af 2,200 kronor, eller i det närmaste $\frac{1}{3}$ af influtna annonsmedel.

Att ett så betydande belopp för extra arbete tillagts en inom embetsverket biträdande tjensteman har ådragit sig Revisorernes uppmärksamhet, helst, enligt hvad Revisorerne blifvit meddeladt, af Geijerstams för ändamålet företagna resor, oafsedt ett par dagars besök i Göteborg och en resa till Eskilstuna, inskränkt sig till färder inom hufvudstaden och dess omgifningar. Härtill kommer, att den vid uppdragets meddelande utlofvade ersättningen uttryckligen angifvits vara endast ett maximum, så att embetsverket haft full befogenhet att vid bestämmande af ersättningens belopp iakttaga den begränsning, hvartill omständigheterna funnes föranleda.

Syftet med ifrågavarande publikation har väl, såsom ofvan är omförmäldt, varit att minska kostnaden för patentregistrets utgifvande, men räkenskaperna gifva vid handen, att företaget i sin helhet varit förlustbringande. Tryckningskostnaden för 2,500 exemplar af publikationen har nemligen enligt räkenskapen utgjort 12,600 kronor; under revisionsåret hafva enligt en verifikationerna bilagd tablå 1,500 exemplar utdelats gratis och allenast 90 exemplar försålts efter pris af 1 krona för hvarje.

För öfrigt synes det Revisorerne kunna ifrågasättas, huruvida det är lämpligt, att statens verk och inrättningar i sina offentliga publikationer anordna annonsafdelningar och derigenom upptaga konkurrens med den enskilda affärsverksamheten.

---

# Statistiska

*Andra hufvudtitelns allmänna besparingar:*

Till bestridande af kostnaderna för verkställda beräkningar och sammanställningar beträffande de till Riksdagens Andra kammare röstberättigade m. m. .....

*Sjette hufvudtitelns ordinarie anslag:*

Statistiska centralbyrån:

Aflöningsmedel .....

Till bibliotekets underhållande .....

„ arvoden åt tillfälliga biträden samt till vikariatsersättningar .....

„ det officiela statistiska trycket .....

„ en statistisk tidskrift .....

Ålderstillägg .....

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. .....

*Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag:*

Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser .....

*Förskott emot framdeles ersättning:*

Till betäckande af kostnader för det officiela statistiska trycket under år 1895 .....

För en statistisk utredning rörande den kommunala rösträtten .....

För Statistiska centralbyråns deltagande i 1897 års allmänna konst- och industriutställning i Stockholm .....

Summa

## centralbyrån.

| Debet. | | | Kredit. | | | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Behållning från år 1895. | Uppbörd. | Leverering från Statskontoret. | Skuld från år 1895. | Utgifter. | Behållning till år 1897. | |
| — — — | — — — | 954 85 | — — — | 954 85 | — — — | 954 85 |
| — — — | — — — | 28,400 — | — — — | 28,400 — | — — — | 28,400 — |
| 256 98 | — — — | 1,500 — | — — — | 1,628 58 | 128 40 | 1,756 98 |
| 988 22 | 251 96 | 11,000 — | — — — | 11,927 99 | 312 19 | 12,240 18 |
| — — — | — — — | 14,300 — | 1,321 27 | 12,405 98 | 572 75 | 14,300 — |
| 193 78 | — — — | 1,000 — | — — — | 1,143 75 | 50 03 | 1,193 78 |
| — — — | — — — | 3,100 — | — — — | 3,100 — | — — — | 3,100 — |
| 9 89 | 24 — | 2,200 — | — — — | 2,229 69 | 4 20 | 2,233 89 |
| — — — | — — — | 4,053 84 | — — — | 4,053 84 | — — — | 4,053 84 |
| — — — | — — — | 8,329 97 | — — — | 8,329 97 | — — — | 8,329 97 |
| 387 10 | — — — | 4,505 40 | — — — | 4,892 50 | — — — | 4,892 50 |
| — — — | — — — | 2,000 — | — — | 665 50 | 1,334 50 | 2,000 — |
| 1,835 97 | 275 96 | 81,344 06 | 1,321 27 | 79,732 65 | * 2,402 07 | 83,455 99 |

* Behållningen utgöres af:

| | |
|---|---|
| Medel innestående i Riksbanken ..... | 2,000: — |
| Kontant ..... | 402: 07. |
| Summa | 2,402: 07. |

# Rikets general-

Från Landtmäteristyrelsen har för revisionsåret i särskilda räkningar lemnats

Sjette hufvudtiteln:
Af anslaget till landtmäteristaten:
Aflöning till Generallandtmäterikontoret
Vikariatsersättningar m. m.
Arvoden till lärare för landtmäterielever
Ålderstillägg
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.
Allmänna besparingarne:
Till reparation af kartor
Till inköp af vissa för landtmäterielevers undervisning erforderliga instrument m. m.
Sjunde hufvudtiteln:
Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser
Under året influtna böter och viten
Summa

# landtmäterikontor.

redovisning för de medel, som finnas sammanförda i nedanstående tabell:

| Debet. | | | Kredit. | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Behållning från år 1895. | Uppbörd. | Leverering från Statskontoret. | Utgifter | Leverering till Statskontoret. | Behållning till år 1897. | Summa. |
| — — | — — | 26,250: — | 26,250: — | — — | — — | 26,250: — |
| — — | — — | 4,762: 79. | 4,762: 79. | — — | — — | 4,762: 79. |
| 258: — | — — | 3,000: — | 3,000: — | — — | 258: — | 3,258: — |
| — — | — — | 4,016: 66. | 4,016: 66. | — — | — — | 4,016: 66. |
| 69: 93. | 23: 30. | 2,700: — | 2,729: 24. | — — | 63: 99. | 2,793: 23. |
| — — | — — | 1,000: — | 200: — | — — | 800: — | 1,000: — |
| — — | — — | 1,650: — | 831: 69. | — — | 818: 31. | 1,650: — |
| — — | — — | 196: 40. | 196: 40. | — — | — — | 196: 40. |
| 2,806: 89. | 445: — | — — | 4: — | 222: 50. | 3,025: 39. | 3,251: 89. |
| 3,134: 82. | 468: 30. | 43,575: 85. | 41,990: 78. | 222: 50. | * 4,965: 69. | 47,178: 97. |

* Behållningen utgöres af:

| | | |
|---|---|---|
| Kontant behållning hos redogöraren | 63: 99. | |
| Dito dito i Riksbanken | 4,101: 70. | |
| Hos första landtmätarne innestående förskott till reparation af kartor | 800: — | 4,965: 69. |

# Rikets ekonomiska kartverk.

Då samtliga anslag för fortsatt bedrifvande af ej mindre de ekonomiska än äfven de topografiska kartarbetena från och med år 1895 uppförts å Sjette hufvudtiteln under rubrik »Rikets allmänna kartverk», lemna Revisorerne här nedan redogörelse för användningen under revisionsåret jemväl af de för de topografiska kartarbetena anvisade medel.

1:o) **Ekonomiska kartarbetena i Svea och Götaland samt ekonomiskt-topografiska kartarbetena i norra Sverige.**

| **Debet.** | Ekonomiska kartarbetena i i Svea och Göta land. | Ekonomiskt-topografiska kartarbetena i norra Sverige. | Summa. |
|---|---|---|---|
| *Balans från år 1895:* | | | |
| Tillgångar | 4,316: 64. | 654: 95. | 4,971: 59. |
| *Uppbörd:* | | | |
| Ordinarie anslag: | | | |
| Sjette hufvudtiteln: | | | |
| Rikets allmänna kartverk | 74,500: — | 27,600: — | 102,100: — |
| Sjunde hufvudtiteln: | | | |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser | 278: 44. | — — | 278: 44. |
| För försålda häradskartor och beskrifningar | 76: 67. | 84: 93. | 161: 60. |
| Säger | 74,855: 11. | 27,684: 93. | 102,540: 04. |
| Summa | 79,171: 75. | 28,339: 88. | 107,511: 63. |

| | Ekonomiska kartarbeten i Svea och Götaland. | Ekonomiskt-topografiska kartarbeten i norra Sverige. | Summa. |
|---|---|---|---|
| **Kredit.** | | | |
| *Utgifter:* | | | |
| Arvoden till personalen | 40,750: — | 9,500: — | 50,250: — |
| Dagaflöningar | 8,406: — | 1,390: 50. | 9,796: 50. |
| Resekostnadsersättningar | 4,414: 83. | 1,100: — | 5,514: 83. |
| Aflöning och resekostnadsersättning åt extra biträden | 9,648: — | 3,334: 57. | 12,982: 57. |
| Dagsverkskostnader | 5,032: 62. | 4,552: 95. | 9,585: 57. |
| Arbetslokalens städning, ved och ljus | 740: 73. | 2: — | 742: 73. |
| Hyra för arbetslokal | — — | 575: — | 575: — |
| Rit- och skrifmaterialier | 611: 70. | 22: 25. | 633: 95. |
| Uppköp och underhåll af instrument och effekter | 548: 35. | 98: 69. | 647: 04. |
| Tryckning af häradsbeskrifningar | 1,592: 64. | — — | 1,592: 64. |
| Gravyr- och tryckningsarbeten, fotografering m. m. | — — | 6,726: 71. | 6,726: 71. |
| Postafgifter | 278: 44. | — — | 278: 44. |
| Diverse | 827: 65. | 169: 60. | 997: 25. |
| Till topografiska afdelningen omförd behållning | 6,320: 79. | — — | 6,320: 79. |
| Säger | 79,171: 75. | 27,472: 27. | 106,644: 02. |
| *Balans till år 1897:* | | | |
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning | — — | 867: 61. | 867: 61. |
| Summa | 79,171: 75. | 28,339: 88. | 107,511: 63. |

## 2:o) Topografiska afdelningen.

### Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 15: 86. |

*Uppbörd:*

| | | |
|---|---|---|
| Ordinarie statsanslag: | | |
| Sjette hufvudtiteln: | | |
| Rikets allmänna kartverk | 76,500: — | |
| Omföring från ekonomiska kartarbetena i Svea och Götaland af uppkommen behållning | 6,320: 79. | |
| Bidrag till revidering af kartor från Hallands läns landsting | 3,421: 44. | |
| Ersättning för aspiranters utbildning 1895 och 1896 | 5,488: 81. | |
| För sålda kartor m. m. | 4,057: 44. | |
| Anmärkningsmedel | 19: 60. | 95,808: 08. |
| | Summa | 95,823: 94. |

### Kredit.

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| För geodetiska arbeten: | | |
| Arvoden | 7,600: — | |
| Fältarbeten | 11,326: 76. | |
| För topografiska arbeten: | | |
| Arvoden | 12,308: 33. | |
| Fältarbeten | 35,491: 89. | |
| | Transport | 66,726: 98. |

| | | |
|---|---|---|
| Transport | 66,726: 98. | |
| Dagaflöningar | 8,483: — | |
| Gravyr | 4,292: 11. | |
| Färgläggning | 685: 15. | |
| Fotografi, galvanoplastik, litografi, heliogravyr och tryckning | 5,746: 45. | |
| Ritning till heliogravyr m. m. | 4,354: 08. | |
| Rit- och skrifmaterialier | 627: 21. | |
| Inköp och underhåll af instrument och inventarier | 1,850: 39. | |
| Diverse utgifter | 2,176: 19. | 94,941: 56. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar: | | |
| Kontant behållning | | 882: 38. |
| | Summa | 95,823: 94. |

## § 1.

Under revisionsåret hafva följande arbeten utförts af Rikets allmänna kartverk:

### A) Geodetiska arbeten.

Triangelmätning af andra ordningen inom 29 qvadratmil af Stockholms län, 34 qvadratmil af Vesternorrlands län och 42 qvadratmil af Jemtlands län samt utstakning af triangelnät inom ett område af omkring 50 qvadratmil inom Jemtlands och Vesterbottens län.

### B) Topografiska arbeten.

Fältmätning i skalan 1: 50,000 öfver ett område af 41,61 qvadratmil inom Gefleborgs län, hvarigenom kartbladet Gefle blifvit afslutadt samt hela bladet Ockelbo och södra delen af bladet Hudiksvall kartlagts. Derjemte hafva för fältmätareelevers öfning inom Gefleborgs län mindre områden kring Gefle och Lingbo station blifvit uppmätta i skalan 1: 20,000.

Granskning på fältet af äldre kartblad har utförts öfver 31 qvadratmil inom Hallands län, hvarigenom den af detta läns landsting bekostade granskningen af länets topografiska kartblad under året afslutats.

Höjdmätning har verkstälts inom Kopparbergs, Gefleborgs och Vesternorrlands län för kartbladen Falun, Gefle, Hudiksvall och Sundsvall af Generalstabens karta öfver Sverige.

Af denna karta har kartbladet Arvika under året utgifvits.

### C) Ekonomiska kartarbeten i södra och mellersta Sverige.

Stomkarta har blifvit sammansatt i skalan 1: 20,000 öfver ett område af 20,15 qvadratmil inom Södermanlands län och i skalan 1: 50,000 öfver 51 qvadratmil inom Gefleborgs och Vesternorrlands län.

Fältmätning har utförts i skalan 1: 20,000 öfver ett område af 17,97 qvadratmil inom Elfsborgs län.

Af denna karta hafva under året utgifvits bladen Flundre—Bjerke och Redvägs härad. Kartan öfver Ale härad var vid revisionsårets slut färdiggraverad och kartorna öfver Vätle och Kullings härad under gravyr; af kartan öfver Fernebo härad af Vermlands län voro de två södra bladen färdiga i gravyr och de fyra återstående bladen under arbete.

D) **Ekonomiska topografiska arbeten i norra Sverige.**

Under året hafva arbeten utförts för beredande af stomkarta i skalan 1: 50,000 för bladen Lycksele och Norsjö af kartan öfver norra Sverige.

Fältmätningen i förening med höjdmätning har omfattat, i skalan 1: 50,000 (utan stomkarta), 20,4 qvadratmil ofvan odlingsgränsen inom Stensele och Vilhelmina socknar för kartbladen Stensele och Dikanäs, samt i skalan 1: 100,000 (å förut beredd stomkarta) 10,7 qvadratmil af Vilhelmina och Dorothea socknar för kartbladet Risbäck. Derjemte hafva mindre kompletteringsarbeten utförts.

Afvägning har verkstälts till en längd af omkring 60 mil imom Lycksele och Vilhelmina socknar.

Af kartan öfver norra Sverige i skalan 1: 200,000 hafva under året utgifvits bladen Sorsele och Luleå, hvarjemte bladen Tärna, Stensele och Piteå vid årets slut voro under arbete i och för utgifning.

# Öfverståthållare-

I sammanhang med länens landsböcker redogöres i denna berättelse för den uppbörden i Stockholms stad, och under särskild rubrik redogöres här nedan för Öfverräkningar redovisat för de i följande tabell sammanförda medel:

| | De- | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Behållning från år 1895. | | Uppbörd. | |
| Ordinarie anslag: | | | | |
| Andra hufvudtiteln: | | | | |
| Ersättning åt domare, vittnen och parter | 487 | — | — | — |
| Sjette hufvudtiteln: | | | | |
| Öfverståthållareembetet: | | | | |
| Aflöning | — | — | — | — |
| Bidrag till aflöning åt uppbördsverket | — | — | — | — |
| Aflöning till exekutionsbetjeningen i Stockholm | — | — | — | — |
| Hyra för lokal till Öfverståthållareembetets kansli | — | — | — | — |
| Gratifikationer till Poliskammarens e. o. tjenstemän | — | — | — | — |
| Ålderstillägg | — | — | — | — |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.: | | | | |
| Renskrifning, tryckнings- och annonskostnader m. m. | — | — | — | — |
| Extra utgifter: | | | | |
| Till upprättande och utgifvande af ett register till "Polisunderrättelser" | 3,765 | — | — | — |
| Sjunde hufvudtiteln: | | | | |
| Lyshållning m. fl. utgifter för kronans publika hus i Stockholm: | | | | |
| Renhållning | — | — | — | — |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser | - | — | — | — |
| Extra ordinarie anslag: | | | | |
| Sjette hufvudtiteln: | | | | |
| Till utgifvande af "Polisunderrättelser" | — | — | — | — |
| Afgifter för registrering af firma och prokura | — | — | 3,268 | — |
| Förskott: | | | | |
| Till ersättning åt vittnen i brottmål | 455 | 90 | 179 | 42 |
| Summa | 4,707 | 90 | 3,447 | 42 |

Behållningen till år 1897 utgöres af kontant behållning.

Förutom ofvannämnda belopp hafva under revisionsåret från Statskontoret utbetalts polisens vidmagthållande.

embetet.

af Öfverståthållareembetet för kronouppbördsärenden afgifna särskilda räkenskap för ståthållareembetets depositionsmedel. Dessutom har Öfverståthållareembetet i särskilda

| b e t. | | | | Kredit. | | | | | | | | Summa. | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Leverering från Statskontoret. | | Skuld till år 1897. | | Skuld från år 1895. | | Utgifter. | | Leverering till Statskontoret. | | Behållning till år 1897. | | | |
| 500 | — | — — | — | — — | — | 516 | — | — — | — | 471 | — | 987 | — |
| 32,500 | — | — — | — | — — | — | 32,500 | — | — — | — | — — | — | 32,500 | — |
| 11,472 | — | — — | — | — — | — | 11,472 | — | — — | — | — — | — | 11,472 | — |
| 12,200 | — | — — | — | — — | — | 12,200 | — | — — | — | — — | — | 12,200 | — |
| 3,000 | — | — — | — | — — | — | 3,000 | — | — — | — | — — | — | 3,000 | — |
| 150 | — | — — | — | — — | — | 150 | — | — — | — | — — | — | 150 | — |
| 1,300 | — | — — | — | — — | — | 1,300 | — | — — | — | — — | — | 1,300 | — |
| 15,000 | — | *) 1,892 | 02 | 1,018 | 42 | 15,873 | 60 | — — | — | — — | — | 16,892 | 02 |
| — — | — | — — | — | — — | — | 3,765 | — | — — | — | — — | — | 3,765 | — |
| 19,571 | 33 | — — | — | — — | — | 19,571 | 33 | — — | — | — — | — | 19,571 | 33 |
| 7,948 | 10 | — — | — | — — | — | 7,948 | 10 | — — | — | — — | — | 7,948 | 10 |
| 15,000 | — | — — | — | — — | — | 15,000 | — | — — | — | — — | — | 15,000 | — |
| 1,500 | — | — — | — | — — | — | 3,579 | 60 | 1,188 | 40 | — — | — | 4,768 | — |
| 1,500 | — | — — | — | — — | — | 1,418 | 24 | — — | — | 717 | 08 | 2,135 | 32 |
| 121,641 | 43 | 1,892 | 02 | 1,018 | 42 | 128,293 | 87 | 1,188 | 40 | 1,188 | 08 | 131,688 | 77 |

till Öfverståthållareembetets disposition utan vidare redovisningsskyldighet 28,100 kronor för

*) Af redogöraren förskotterade.

§ 1.

Nästlidet års Revisorer anmärkte vid granskning af Öfverståthållareembetets räkenskaper för år 1895, att en räkenskapen till verificering af utbetalda löner bilagd qvittenslista för April månad befunnits såtillvida ofullständig, att ett till C. G. Andersson utanordnadt arvode å 66 kronor 66 öre icke blifvit i derför afsedd kolumn qvitterad.

Då namnet å bemälde utmätningsman icke förekomme i nästföljande månads qvittenslista, syntes väl antagligt, att hans anställning af någon anledning upphört med förstnämnda månads utgång, men denna omständighet borde, enligt Revisorernes åsigt, icke hafva utgjort hinder för erhållande af vederbörligt qvitto.

I afgifven förklaring anförde Öfverståthållareembetet, att Andersson, ehuru han intjenat det till honom utanordnade arvodesbeloppet, afvikit utan att lyfta detsamma, och att beloppet fortfarande innestode hos vederbörande stadsfogde för att hållas Andersson eller hans rättsinnehafvare tillhanda.

Enligt hvad Revisorerne inhemtat, har beloppet numera af stadsfogden återlevererats till Öfverståthållareembetet och blifvit för vederbörandes räkning i allmän bankinrättning insatt.

§ 2.

Vid granskning af Öfverståthållareembetets aflöningslistor för revisionsåret har befunnits, att ett af Amanuensen K. Svalander uppburet arvode å 133 kronor 33 öre för Augusti månad icke blifvit af honom qvitteradt; hvilket Revisorerne härmed velat för aflöningslistans komplettering omförmäla.

# Öfverståthållareembetets depositionsmedel.

**Debet.**

*Balans från år 1895:*

| | |
|---|---|
| Tillgångar | 89,462: 51. |

*Uppbörd:*

| | |
|---|---|
| Deponerade medel | 283,850: 98. |
| Summa | 373,313: 49. |

**Kredit.**

*Utgifter:*

| | |
|---|---|
| Återlyftade depositioner | 245,897: 64. |

*Balans till år 1897:*

| | |
|---|---|
| Kontant behållning i Riksbanken | 127,415: 85. |
| Summa | 373,313: 49. |

# Stockholms stads krono-

| | Debet. | | | | Kredit. | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Ingående balans för tillgångar. | Uppbörd. | Remisser. | Utgående balans. Skulder. | Ingående balans. Skulder. | Afkortning. | Utgifter. |
| Stockholms stad | 2,259,983 62 | 1,753,749 59 | — — — | — — — | — — — | 150,516 65 | 4,206 94 |
| Stockholms län | 1,203,813 73 | 3,176,026 98 | 1,012,863 30 | 141,007 17 | 132,982 02 | 9,216 82 | 1,768,706 51 |
| Upsala d:o | 1,276,835 33 | 1,870,684 46 | 896,834 12 | 205,350 91 | 187,200 53 | 9,850 36 | 2,604,470 84 |
| Södermanlands d:o | 1,233,294 72 | 1,537,677 56 | 663,630 19 | 161,631 59 | 147,943 80 | 23,721 73 | 2,097,101 23 |
| Östergötlands d:o | 1,970,401 17 | 3,608,530 93 | 460,987 91 | 383,026 01 | 348,305 04 | 19,907 21 | 3,425,586 38 |
| Jönköpings d:o | 1,386,059 66 | 2,076,454 49 | 2,309,229 22 | 300,040 — | 269,008 67 | 19,202 26 | 2,827,897 33 |
| Kronobergs d:o | 811,527 74 | 1,098,685 93 | 1,251,563 41 | 196,116 17 | 173,325 40 | 5,798 87 | 1,638,783 87 |
| Kalmar d:o | 1,394,452 21 | 2,014,314 69 | 1,551,598 19 | 123,989 89 | 111,597 04 | 14,220 35 | 2,464,517 06 |
| Gotlands d:o | 376,531 25 | 843,541 27 | 948,824 79 | 55,369 84 | 54,271 84 | 717 28 | 979,670 67 |
| Blekinge d:o | 643,768 27 | 2,646,128 83 | 220,189 64 | 39,088 04 | 38,324 57 | 9,631 01 | 1,373,928 67 |
| Kristianstads d:o | 1,620,362 58 | 11,950,021 57 | 99,836 93 | 195,078 20 | 177,262 53 | 33,740 34 | 4,780,551 12 |
| Malmöhus d:o | 4,168,738 21 | 11,397,657 05 | 4,054,069 41 | 261,901 18 | 236,233 77 | 42,400 33 | 5,845,259 — |
| Hallands d:o | 730,048 38 | 783,983 43 | 600,991 83 | 14,874 27 | 12,544 49 | 6,366 25 | 1,206,299 58 |
| Göteborgs och Bohus d:o | 2,093,733 62 | 3,331,867 50 | 3,027,288 53 | 109,721 84 | 92,468 87 | 49,393 16 | 3,714,083 61 |
| Elfsborgs d:o | 1,619,503 71 | 1,838,590 31 | 1,183,942 86 | 273,374 25 | 235,655 18 | 20,285 65 | 2,899,549 83 |
| Skaraborgs d:o | 1,957,523 32 | 3,877,852 26 | 726,670 62 | 381,602 21 | 338,530 77 | 22,187 13 | 3,229,345 23 |
| Vermlands d:o | 1,157,341 40 | 1,642,308 61 | 1,935,932 42 | 143,351 55 | 124,143 50 | 9,947 66 | 2,811,054 95 |
| Örebro d:o | 1,081,188 41 | 1,782,261 49 | 1,578,731 86 | 155,104 10 | 140,029 13 | 10,559 28 | 2,503,657 60 |
| Vestmanlands d:o | 1,259,221 44 | 1,754,530 30 | 583,957 20 | 219,972 06 | 202,538 84 | 5,472 97 | 2,201,535 35 |
| Kopparbergs d:o | 1,218,209 94 | 2,018,727 18 | 1,761,437 18 | 126,817 47 | 109,332 14 | 6,605 41 | 2,218,773 61 |
| Gefleborgs d:o | 1,916,687 20 | 2,872,957 52 | 967.151 89 | 130,682 81 | 103,751 30 | 16,065 72 | 2,724,324 64 |
| Vesternorrlands d:o | 1,312,450 89 | 2,662,509 16 | 1,876,994 84 | 29,368 80 | 32,288 39 | 17,104 04 | 2,426,263 38 |
| Jemtlands d:o | 1,251,124 95 | 1,710,583 16 | 1,823,526 45 | 85,110 94 | 76,676 43 | 14,994 92 | 2,117,796 25 |
| Vesterbottens d:o | 998,543 84 | 2,373,731 22 | 1,747,233 05 | 46,443 91 | 40,747 72 | 3,802 87 | 2,232,160 48 |
| Norrbottens d:o | 930,967 19 | 2,319,408 25 | 2,480,749 92 | 31,085 20 | 24,831 38 | 9,204 14 | 2,227,562 62 |
| Summa | 35,872,312 78 | 72,942,783 74 | 33,764,235 74 | 3,810,108 41 | 3,409,993 35 | 530,912 41 | 62,333,086 75 |

# räkenskaper och länens landsböcker.

| Kredit. | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Remisser. | Utgående balans för tillgångar. | | | | | | | Summa. |
| | Kontant behållning. | Utestående uppbörd. | | | Förskott. | Fordringar. | Summa. | |
| | | Hos skattskyldige. | | Hos uppbördsmän. | | | | |
| | | Resterande. | Ej förfallen. | Proprie-balans. | | | | |
| 2,260,911 86 | 10,327 21 | 25,328 08 | 1,562,442 47 | — — — | — — — | — — — | 1,598,097 76 | 4,013,733 21 |
| 2,482,003 96 | 169,177 06 | 3,298 85 | 903,324 21 | — — 38 | 26,928 35 | 38,073 02 | 1,140,801 87 | 5,533,711 18 |
| 327,067 12 | 94,296 18 | 29,618 61 | 712,386 30 | 262 61 | 13,019 42 | 271,532 85 | 1,121,115 97 | 4,249,704 82 |
| 294,209 58 | 127,728 84 | 6,953 42 | 786,143 40 | 508 72 | 12,046 86 | 99,876 48 | 1,033,257 72 | 3,596,234 06 |
| 1,015,458 24 | 120,941 83 | 20,024 31 | 1,345,488 88 | 55 — | 33,412 74 | 93,766 39 | 1,613,689 15 | 6,422,946 02 |
| 1,525,231 08 | 92,109 25 | 11,897 83 | 760,551 48 | 553 93 | 25,957 71 | 539,373 83 | 1,430,444 03 | 6,071,783 37 |
| 850,656 82 | 27,250 27 | 7,710 56 | 445,774 20 | 265 50 | 16,140 05 | 192,187 71 | 689,328 29 | 3,357,893 25 |
| 1,310,982 73 | 32,900 64 | 14,816 61 | 862,709 24 | 24,472 16 | 53,150 35 | 194,988 80 | 1,183,037 80 | 5,084,354 98 |
| 723,880 94 | 15,776 97 | 749 34 | 350,260 23 | — — — | 31,161 75 | 67,778 09 | 465,726 42 | 2,224,267 15 |
| 1,357,986 40 | 278,242 22 | 1,109 79 | 390,715 71 | 651 — | 3,121 20 | 95,464 21 | 769,304 13 | 3,549,174 78 |
| 7,182,894 — | 289,392 32 | 10,601 36 | 825,927 29 | 523 08 | 4,542 34 | 559,864 90 | 1,690,851 29 | 13,865,299 28 |
| 9,340,184 28 | 255,529 36 | 18,451 66 | 4,053,828 39 | 7,827 30 | 11,172 31 | 71,479 45 | 4,418,288 47 | 19,882,365 85 |
| 378,108 33 | 61,624 36 | 3,968 35 | 377,104 69 | 39 — | 11,292 65 | 72,550 21 | 526,579 26 | 2,129,897 91 |
| 2,791,452 85 | 222,177 11 | 40,824 96 | 1,416,529 99 | 11,268 12 | 66,497 26 | 157,915 56 | 1,915,213 — | 8,562,611 49 |
| 364,822 57 | 129,242 30 | 30,581 70 | 875,727 39 | 6,559 65 | 34,217 36 | 318,769 49 | 1,395,097 89 | 4,915,411 12 |
| 1,392,215 64 | 181,737 37 | 30,974 29 | 1,313,377 15 | 7,224 22 | 31,898 14 | 386,158 47 | 1,951,369 64 | 6,943,648 41 |
| 973,446 90 | 71,423 60 | 4,527 13 | 749,554 41 | 1 35 | 17,936 26 | 116,898 22 | 960,340 97 | 4,878,933 98 |
| 961,775 63 | 51,223 47 | 1,836 — | 857,596 81 | — — — | 14,405 18 | 56,202 75 | 981,264 21 | 4,597,285 85 |
| 322,952 17 | 127,181 93 | 3,535 69 | 842,199 40 | 115 71 | 20,373 17 | 91,775 77 | 1,085,181 67 | 3,817,681 — |
| 1,726,256 01 | 60,986 52 | 1,619 45 | 815,918 02 | 72 55 | 24,673 15 | 160,954 91 | 1,064,224 60 | 5,125.191 77 |
| 1,101,302 96 | 153,362 86 | 6,904 27 | 1,657,916 34 | 34 98 | 20,032 42 | 103,783 93 | 1,942,034 80 | 5,887,479 42 |
| 2,310,458 39 | 129,155 82 | 17,424 16 | 845,802 40 | 1,465 32 | 59,459 91 | 41,901 88 | 1.095,209 49 | 5,881,323 69 |
| 1,161,023 93 | 117,702 78 | 7,209 82 | 1,160,533 39 | 5,731 30 | 62,136 10 | 146,540 58 | 1,499,853 97 | 4,870,345 50 |
| 2,004,468 49 | 169,328 49 | 881 42 | 629,086 74 | 33 28 | 41,906 13 | 43,536 40 | 884,772 46 | 5,165,952 02 |
| 2,658,502 99 | 75,678 02 | 5,865 07 | 554,456 62 | 4,976 50 | 126,038 43 | 75,094 79 | 842,109 43 | 5,762,210 56 |
| 46,818,253 87 | 3,064,496 78 | 306,712 73 | 25,095,355 15 | 72,641 66 | 761,519 28 | 3,996,468 69 | 33,297,194 29 | 146,389,440 67 |

# Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

| Debet. | Statsmedel. | Tranebergs m. fl. broars medel. | Väddö kanal. | Summa. |
|---|---|---|---|---|
| *Balans från år 1895:* | | | | |
| Tillgångar | 57,944: 56. | — — | 16,352: 47. | 74,297: 03. |
| *Uppbörd:* | | | | |
| Sjette hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | |
| Väg- och vattenbyggnadsstaten: | | | | |
| Bestämda anslaget | *) 70,700: — | — — | — — | — — |
| Reservationsanslagen | 60,000: — | — — | — — | — — |
| Ålderstillägg | 2,100: — | — — | — — | — — |
| Vägar och kommunikationer | 3,821: 51. | — — | — — | — — |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. | 4,200: — | — — | — — | — — |
| Extra utgifter | 2,655: — | — — | — — | — — |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | |
| Skogsväsendet: | | | | |
| Af reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet | 400: — | — — | — — | — — |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser | 912: 07. | — — | — — | — — |
| Allmänna besparingarne: | | | | |
| För utredning af behofvet af samt upprättande af plan för anläggning af en vågbrytare | | | | |
| Transport | 144,788: 58. | — — | — — | 74,297: 03. |

*) Återstående 3,000 kronor af bestämda anslaget utgöra resestipendier, hvilka till vederbörande direkt utbetalas af Statskontoret.

| | Statsmedel. | Tranebergs m. fl. broars medel. | Väddö kanal. | Summa. |
|---|---|---|---|---|
| Transport | 144,788: 58. | — — | — — | 74,297: 03. |
| vid lastbryggan å Räfskäret invid Leckö slott | 150: — | — — | — — | — — |
| Sjette hufvudtitelns extra ordinarie anslag: | | | | |
| Af 1895 års extra anslag till anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljes mindre goda vägar | 10,000: — | — — | — — | — — |
| „ 1896 års dito till dito dito | 75,000: — | — — | — — | — — |
| 1896 års dito till undersökningar af mindre hamnar och farleder äfvensom till upprättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag | 5,000: — | — — | — — | — — |
| Förskott emot framdeles ersättning: | | | | |
| Till bestridande af kostnaderna för underhåll under år 1896 af Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar | — — | 15,450: — | — — | — — |
| Af kommitterade för åstadkommande af undersökning rörande förbättrad farled mellan Venern och Kattegat, jemlikt Kongl. brefvet den 27 Juni 1896 inlevererade medel | 13,300: — | — — | — — | — — |
| Afgäld från Gråda sågverksegare, enligt Kongl. brefvet den 31 Mars 1865 | 50: — | — — | — — | — — |
| Kanalafgifter | — — | — — | 2,631: 61. | — — |
| Hyresmedel | — — | — — | 10: — | — — |
| Upplupna räntor | — — | — — | 300: — | — — |
| Säger | 248,288: 58. | 15,450: — | 2,941: 61. | 266,680: 19. |
| | | | Transport | 340,977: 22. |

| | Statsmedel. | Tranebergs m. fl. broars medel. | Väddö kanal. | Summa. |
|---|---|---|---|---|
| | | | Transport | 340,977: 22. |
| *Balans till år 1897:* | | | | |
| Skuld | 126: — | — — | — — | 126: — |
| | | | Summa | 341,103: 22. |

**Kredit.**

*Utgifter:*

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Aflöningar och arvoden | 70,700: — | — — | 450: — | — — |
| Expenser för allmänna arbeten | 30,210: 56. | — — | — — | — — |
| Vägundersökningar | 34,947: 32. | — — | — — | — — |
| Ålderstillägg | 2,100: — | — — | — — | — — |
| Arvode till en t. f. byråingeniör | 1,855: — | — — | — — | — — |
| Hyra för embetslokal | 4,200: — | — — | — — | — — |
| Postafgifter | 912: 07. | — — | — — | — — |
| Kostnader för upprättande af förslag till kanalisering af Lagaåns mynning | 2,000: — | — — | — — | — — |
| Dito för dito till förbättring af Stora Rörs hamn på Öland | 399: 73. | — — | — — | — — |
| Dito för dito till hamnanläggning vid Hörvik i Blekinge län | 900: — | — — | — — | — — |
| Dito för dito till hamnanläggning vid Hanö i Blekinge län | 750: — | — — | — — | — — |
| Dito för dito till förbättring af Gullholmens hamn i Göteborgs och Bohus län | 405: 25. | — — | — — | — — |
| Anläggning af väg mellan Glommersträsk och Ruskträsk i Vesterbottens län | 79,693: 18. | — — | — — | — — |
| Underhåll af väg mellan Glommersträsk och Vistträsk i Norrbottens län | 126: — | — — | — — | — — |
| Transport | 229,199: 11. | — — | 450: — | — — |

| | Statsmedel. | Tranebergs m. fl. broars medel. | Väddö kanal. | Summa. |
|---|---|---|---|---|
| Transport | 229,199: 11. | — — | 450: — | — — |
| Utredning rörande behofvet af en vågbrytare i närheten af landningsbryggan vid Leckö slott i Skaraborgs län | 150: — | — — | — — | — — |
| Kostnader för upprättande af förslag till lastbrygga i Byxelkrokens hamn | 400: — | — — | — — | — — |
| Reparation af Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar m. m. | — — | 15,450: — | — — | — — |
| Provisioner | — — | — — | 263: 17. | — — |
| Materialier | — — | — — | 229: 82. | — — |
| Arbetskostnad | — — | — — | 322: 28. | — — |
| För undersökning rörande utvidgning af Väddö kanal | — — | — — | 509: — | — — |
| Diverse utgifter | — — | — — | 43: 25. | — — |
| Säger | 229,749: 11. | 15,450: — | 1,817: 52. | 247,016: 63. |

*Balans till år 1897:*

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | | |
| Kontant behållning | 43,711: 96. | — — | 5,476: 56. | — — |
| Utlånta medel | 10,000: — | — — | 12,000: — | — — |
| Förskott | 21,860: — | — — | — — | — — |
| Fordringar | 1,038: 07. | — — | — — | — — |
| Säger | 76,610: 03. | — — | 17,476: 56. | 94,086: 59. |
| | | | Summa | 341,103: 22. |

# Landtbruksstyrelsen.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 2,336: 19. |

*Uppbörd:*

| | | |
|---|---|---|
| Sjette hufvudtitelns ordinarie anslag: | | |
| Landtbruksstyrelsen | 28,650: — | |
| Ålderstillägg | 1,600: — | |
| Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar | 9,000: — | |
| Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar | 3,900: — | |
| Fiskerinäringens understöd | 2,500: — | |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. | 5,113: 53. | |
| Sjette hufvudtitelns besparingsfond: | | |
| Besparingarne för jordbruket, handeln och näringarne | 6,200: — | |
| Allmänna besparingarne | 188: 10. | |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser | 1,500: — | |
| Sjette hufvudtitelns extra ordinarie anslag: | | |
| Till befrämjande af afsättning i främmande länder af alster af svensk industri och svenska näringar | 13,500: — | |
| Till utbildande af en elev i boskapsskötsel och mejerihushållning | 1,000: — | |
| Transport | 73,151: 63. | 2,336: 19. |

| | | |
|---|---|---|
| Transport | 73,151: 63. | 2,336: 19. |
| För sålda exemplar af Landtbruksstyrrelsens kalender | 354: — | |
| För såldt exemplar af på Landtbruksstyrelsens föranstaltande genom Löjtnanten O. Ekdahl utgifna broritningar | 20: — | |
| För sålda fiskyngel och rom | 200: 70. | |
| För sålda exemplar af »Normalförteckning öfver svenska växtnamn» | 94: 33. | 73,820: 66. |

*Balans till år 1897:*

| | |
|---|---|
| Skulder: | |
| Till redogöraren | 572: 35. |
| Summa | 76,729: 20. |

## Kredit.

*Balans från år 1895:*

| | |
|---|---|
| Skulder | 221: 61. |

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Aflöningar till styrelsens embets- och tjenstemän | 23,650: — | |
| Aflöning till entomologen | 2,000: — | |
| Ålderstillägg | 1,600: — | |
| Arvode samt ersättning för kontorshyra och expenser: | | |
| Till mejeriagenten i Manchester | 8,500: — | |
| „ fiskeriagenten i Berlin | 5,000: — | |
| „ fiskeristipendiaten | 1,000: — | |
| „ eleven i boskapsskötsel och mejerihushållning | 1,000: — | |
| För mejerielevers undervisning | 11,000: — | |
| Hyra | 2,300: — | |
| Extra biträden och renskrifning | 2,554: 88. | |
| Skrifmaterialier | 311: 22. | |
| Telegram m. m. | 30: 90. | |
| Transport | 58,947: — | 221: 61. |

| | | |
|---|---|---|
| Transport | 58,947: — | 221: 61. |
| Böcker | 105: 59. | |
| Tidningar och kalendrar | 33: 40. | |
| Tryckning | 980: 45. | |
| Litografiering | 47: 25. | |
| Bindning | 356: 20. | |
| Annonsering | 98: 88. | |
| Ved och lyshållning | 512: 63. | |
| Renhållning och städning | 304: 40. | |
| Postafgifter | 1,633: 03. | |
| Fiskeriförsök | 1,262: 18. | |
| Fiskodlingsanstalten vid Finspong | 1,770: 96. | |
| Till beredande af svensk osts afsättning i utlandet | 500: — | |
| Till bestridande af kostnaderna för tryckning m. m. af vissa utaf Landtbruksstyrelsens meddelanden | 2,813: 53. | |
| Till godtgörelse för transport af modeller och verktyg, som Instruktören i husslöjd A. W. Nordin medfört på sina tjensteresor åren 1894 och 1895 | 188: 10. | |
| Till anordnande af en utställning af undervisningsmateriel för landtbruksskolor vid adertonde allmänna svenska landtbruksmötet i Malmö år 1896 | 2,578: 48. | |
| Till Landtbruksstyrelsens deltagande i 1897 års konst- och industriutställning i Stockholm | 8: 80. | |
| Leverering till Statskontoret för sålda exemplar af »Normalförteckning öfver svenska växtnamn» | 94: 33. | |
| Diverse | 388: 94. | 72,624: 15. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar: | | |
| Kontant behållning | | 3,883: 44. |
| | Summa | 76,729: 20. |

§ 1.

Revisorerne hafva besökt Svenska Mosskulturföreningens försöksfält vid Flahult. Detta jordområde, upptagande 80 hektar, har föreningen inköpt för 15,000 kronor, en köpesumma, som i betraktande af markens beskaffenhet synes väl hög. Enligt hvad Revisorerne inhemtat, började odlingarne å

försöksfältet under år 1891; och voro år 1896 följande arealer besådda, nemligen på lågmossen ..... 4,25 hektar
„ högmossen ..... 16,87 „
„ fastmarksjord ..... 5,52 „
Summa 26,64 hektar.

Mot de vid försöksfältet vidtagna anordningar syntes ej något vara att erinra; och de uppförda byggnaderna föreföllo för sitt ändamål fullt lämpliga.

# Jernvägs-

**Statens**

**Debet.**

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 71,768,079: 64. |

*Uppbörd:*

| | | |
|---|---|---|
| Trafikinkomster, specificerade i styrelsens tryckta underdåniga berättelse för år 1896, Tab. 1, sid. 8, efter afdrag af inkomster af Vestkustbanan | 28,263,692: 11. | |
| Hushyror och arrenden | 30,788: 19. | |
| Behållning af lokomotivhyra | 550: 71. | |
| Dito af vagnshyra | 131,026: 60. | |
| Diverse inkomster | 37,221: 41. | 28,463,279: 02. |

*Leverering:*

| | | |
|---|---|---|
| Från Statskontoret: | | |
| Extra ordinarie anslaget till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens jernvägstrafik | 375,000: — | |
| Dito dito till anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade jernvägar | 850,000: — | 1,225,000: — |

*Balans till år 1897:*

| | |
|---|---|
| Skulder | 617,363: 55. |
| Transport | 102,073,722: 21. |

# styrelsen.

**jernvägstrafik.**

**Kredit.**

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Skulder | | 707,938: 36. |

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| För drift och underhåll, specificerade i styrelsens tryckta underdåniga berättelse för år 1896, Tab. 1, sid. 12, efter afdrag af utgifter för Vestkustbanan | 17,476,846: 36. | |
| Bidrag till Statens jernvägstrafiks pensionsinrättning | 219,728: 65. | 17,696,575: 01. |

*Leverering:*

| | | |
|---|---|---|
| Till Statskontoret | | 9,800,000: — |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning: | | | |
| Hos styrelsens och trafikdistriktens kassor | 949,568: 30. | | |
| Hos Riksbanken och dess afdelningskontor | 602,034: 86. | 1,551,603: 16. | |
| Fordringar | | 1,653,768: 71. | |
| Rörlig materiel, bekostad af: | | | |
| Trafikmedel 5,373,246: 35. | | | |
| Särskilda extra anslag 35,253,840: 59. | 40,627,086: 94. | | |
| Öfriga inventarier | 5,402,814: 38. | 46,029,901: 32. | |
| | Transport | 49,235,273: 19. | 28,204,513: 37. |

Transport 102,073,722: 21.

Summa 102,073,722: 21.

**Statens**

**Sty-**

Ingående balans:
Tillgångar:
Stambanornas anläggningskostnad ..... 195,607,144: 10.
Jernvägen Karlberg—Lilla Värtan ..... 1,247,391: 80. 196,854,535: 90.
Leverering:
Från Riksgäldskontoret:
Anslaget till anläggning af en bibana från norra stambanan vid Vännäs till Umeå och vidare till Storsandskär och denna banas utrustning med trafikmateriel ..... 1,750,000: —

Transport 198,604,535: 90.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Transport | 49,235,273: 19. | 28,204,513: 37. |
| Nya byggnader och anläggningar, bekostade af: | | | | |
| Trafikmedel | 8,455,805: 76. | | | |
| Särskilda extra anslag | 10,952,374: 12. | 19,408,179: 88. | | |
| Verkstäder och förråd vid: | | | | |
| Liljeholmen | 793,545: 36. | | | |
| Göteborg | 1,050,489: 87. | | | |
| Malmö | 1,186,424: 51. | | | |
| Stockholm | 772,085: 39. | | | |
| Östersund | 1,423,210: 64. | 5,225,755: 77. | 24,633,935: 65. | 73,869,208: 84. |
| | | | Summa | 102,073,722: 21. |

**jernvägsbyggnader.**

**relsen.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Leverering: | | | |
| Till statsbanan Vännäs—Umeå | | | 1,750,000: — |
| Utgående balans: | | | |
| Jernvägar: | | | |
| Stambanornas anläggningskostnad: | | | |
| Vestra stambanan | | 37,504,368: — | |
| Södra dito | | 24,653,697: 66. | |
| Nordvestra dito Laxå—Kristinehamn | | 4,756,530: — | |
| Dito dito Kristinehamn—Arvika | | 11,003,620: 63. | |
| Dito dito Arvika—Riksgränsen | | 3,154,230: 01. | |
| Östra dito Katrineholm—Norrköping | | 4,100,327: 42. | |
| Dito dito Norrköping—Nässjö | | 14,139,782: 98. | |
| Norra dito Stockholm—Upsala | | 4,756,347: 25. | |
| Dito dito Upsala—Sala—Storvik | | 11,793,744: 73. | |
| Stambanans genom Norrland 1:a distrikt | | 13,600,044: 61. | |
| Dito dito 2:a distrikt | | 10,255,720: 71. | |
| Dito dito 3:e distrikt | | 16,068,690: 14. | |
| Stambanan Bräcke—Sollefteå | | 10,595,687: 55. | |
| | Transport | 166,382,791: 69. | 1,750,000: — |

Transport 198,604,535: 90.

Summa 198,604,535: 90.

**Stambanan**

Ingående balans:
Tillgångar ..... 27,086,582: 94.

**Luleå—Gellivare-**

Ingående balans:
Tillgångar ..... 9,300,000: —

| | | | |
|---|---|---|---|
| | Transport | 166,382,791: 69. | 1,750,000: — |
| Sammanbindningsbanan genom Stockholm | | 5,761,613: 17. | |
| Statsbanan Hallsberg—Motala—Mjölby | | 4,000,000: — | |
| Dito Sköfde—Karlsborg | | 2,790,803: 42. | |
| Dito Söderhamn—Kilafors | | 4,235,750: 29. | |
| Dito Sundsvall—Torpshammar | | 5,498,921: 90. | |
| Dito Hudiksvall—Ljusdal | | 5,084,165: 57. | |
| Bibanan Mellansel—Örnsköldsvik | | 1,853,098: 06. | |
| Jernvägen Karlberg—Lilla Värtan | | 1,247,391: 80. | 196,854,535: 90. |
| | | Summa | 198,604,535: 90. |

**genom öfre Norrland.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Utgående balans: | | | |
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning: | | | |
| I kassan | 105,474: 20. | | |
| Innestående hos Vesterbottens enskilda bank | 306,803: 12. | 412,277: 32. | |
| Fordringar: | | | |
| Hos bibanan Mellansel—Örnsköldsvik | 30,098: 06. | | |
| „ diverse personer | 6,923: 90. | 37,021: 96. | |
| Förråd | | 153,244: 02. | |
| Banans anläggningskostnad (deruti inberäknad pension till en skadad arbetare) | | 26,484,039: 64. | 27,086,582: 94. |

**banan.**

| | | |
|---|---|---|
| Utgående balans: | | |
| Tillgångar: | | |
| Kontant behållning | 89,028: 92. | |
| Banans anläggningskostnad (deruti inberäknad köpeskillingen) | 9,210,971: 08. | 9,300,000: — |

**Bibanan Mellansel—**

Utgående balans:
Skulder:
Till stambanan genom öfre Norrland ..... 30,098: 06.

**Statsbanan**

Ingående balans:
Tillgångar ..... 700,000: —
Leverering:
Från styrelsen ..... 1,750,000: —

Summa 2,450,000: —

**Malmö—Billesholms**

Leverering:
Från Riksgäldskontoret:
Köpeskilling för:

| | | |
|---|---|---|
| Malmö—Billesholms jernväg ..... | 3,240,494: 58. | |
| Landskrona—Engelholms „ ..... | 2,034,278: 72. | |
| Skåne—Hallands „ ..... | 9,460,829: 89. | |
| Mellersta Hallands „ ..... | 3,667,543: 65. | |
| Göteborg—Hallands „ ..... | 5,016,547: 30. | 23,419,694: 14. |

**Örnsköldsvik.**

Ingående balans:
Skulder ..... 30,098: 06.

**Vännäs—Umeå.**

Utgående balans:
Tillgångar:
Kontant behållning:

| | | | |
|---|---|---|---|
| I kassan ..... | 6,463: 94. | | |
| Innestående i Vesterbottens enskilda bank ..... | 198,000: — | 204,463: 94. | |
| Förråd ..... | | 82,267: 26. | |
| Banans anläggningskostnad ..... | | 2,163,268: 80. | 2,450,000: — |
| | | Summa | 2,450,000: — |

**m. fl. jernvägar** (Vestkustbanan m. fl. banor).

Utgående balans:
Tillgångar:
Banornas inköpspris ..... 23,419,694: 14.

**Sammandrag af**

| | Debet. | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Balans från år 1895: Tillgångar. | | Uppbörd. | | Leverering. | | Balans till år 1897: Skulder. | | Balans från år 1895: Skulder. | | Utgift. | |
| *Statens jernvägstrafik.* | | | | | | | | | | | | |
| Jernvägsstyrelsen: Trafikafdelningen | 71,768,079 | 64 | 28,463,279 | 02 | 1,225,000 | — | 617,363 | 55 | 707,938 | 36 | 17,696,575 | 01 |
| *Statens jernvägsbyggnader.* | | | | | | | | | | | | |
| Jernvägsstyrelsen | 196,854,535 | 90 | — — | — | 1,750,000 | — | — — | — | — — | — | — — | — |
| Stambanan genom öfre Norrland | 27,086,582 | 94 | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — |
| Luleå—Gellivarebanan | 9,300,000 | — | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — |
| Bibanan Mellansel—Örnsköldsvik | — — | — | — — | — | — — | — | 30,098 | 06 | 30,098 | 06 | — — | — |
| Statsbanan Vännäs—Umeå | 700,000 | — | — — | — | 1,750,000 | — | — — | — | — — | — | — — | — |
| Malmö—Billesholms m. fl. jernvägar | — — | — | — — | — | 23,419,694 | 14 | — — | — | — — | — | — — | — |
| Summa | 305,709,198 | 48 | 28,463,279 | 02 | 28,144,694 | 14 | 647,461 | 61 | 738,036 | 42 | 17,696,575 | 01 |

Om från förestående summa af tillgångar vid årets slut ..... 332,980,021: 82
drages skuldernas sammanlagda belopp ..... 647,461: 61
återstår nettotillgång ..... 332,332,560: 21
eller samma belopp, som återfinnes å kontot "utgående balans" uti det från trycket utgifna Kapitalkonto till rikshufvudboken.

**jernvägsmedlen.**

**Kredit.**

| Leverering. | Balans till år 1897: Tillgångar. | | | | | | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Kontant behållning. | Fordringar. | Rörlig trafikmateriel och öfriga inventarier. | Nya byggnader och anläggningar samt verkstäder med förråd. | Banornas anläggningskostnad. | Summa. | |
| 9,800,000 — | 1,551,603 16 | 1,653,768 71 | 46,029,901 32 | 24,633,935 65 | — — — | *73,869,208 84 | 102,073,722 21 |
| 1,750,000 — | — — — | — — — | — — — | — — — | 196,854,535 90 | *196,854,535 90 | 198,604,535 90 |
| — — — | 412,277 32 | 37,021 96 | — — — | 153,244 02 | 26,484,039 64 | 27,086,582 94 | 27,086,582 94 |
| — — — | 89,028 92 | — — — | — — — | — — — | 9,210,971 08 | 9,300,000 — | 9,300,000 — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 30,098 06 |
| — — — | 204,463 94 | — — — | — — — | 82,267 26 | 2,163,268 80 | 2,450,000 — | 2,450,000 — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 23,419,694 14 | 23,419,694 14 | 23,419,694 14 |
| 11,550,000 — | 2,257,373 34 | 1,690,790 67 | 46,029,901 32 | 24,869,446 98 | 258,132,509 56 | 332,980,021 82 | 362,964,633 25 |

*Anm.* De med * betecknade belopp utgöra tillsammans de i hufvudboken för statens jernvägstrafik å kontot för utgående balans upptagna tillgångar.

Tabell öfver inkomster och

| | 1886. | | 1887. | | 1888. | | 1889. | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Inkomster:** | | | | | | | | |
| För persontrafiken i vidsträckt mening | 7,539,587 | 93 | 7,400,648 | 34 | 7,811,374 | 78 | 7,930,965 | 52 |
| „ godstrafiken i dito dito | 11,466,601 | 38 | 10,862,976 | 33 | 12,786,655 | 77 | 14,006,586 | 25 |
| Extra „trafikinkomster | 138,244 | 11 | 128,970 | 06 | 144,175 | 21 | 160,472 | 62 |
| Diverse inkomster, till trafik icke hänförliga, såsom hushyror, arrenden, uthyrd materiel, m. m. | 91,919 | 41 | 58,152 | 76 | 50,677 | 60 | 103,278 | 36 |
| Från Gellivarebanan öfverlemnad trafikinkomst | — — | — | — — | — | — — | — | — — | — |
| Säger | 19,236,352 | 83 | 18,450,747 | 49 | 20,792,883 | 36 | 22,201,302 | 75 |
| Minskad nettobehållning | 153,073 | 63 | — — | — | — — | — | — — | — |
| Summa | 19,389,426 | 46 | 18,450,747 | 49 | 20,792,883 | 36 | 22,201,302 | 75 |
| **Utgifter:** | | | | | | | | |
| För byråafdelningen | 286,167 | 94 | 284,274 | 68 | 285,452 | 36 | 291,474 | 99 |
| „ banafdelningen | 3,806,616 | 89 | 3,401,989 | 69 | 3,744,107 | 57 | 3,898,174 | 27 |
| „ trafikafdelningen | 4,053,876 | 93 | 4,094,453 | 46 | 4,266,810 | 90 | 4,547,091 | 64 |
| „ maskinafdelningen och förrådet | 5,429,547 | 12 | 5,315,180 | 40 | 5,506,773 | 93 | 5,897,110 | 34 |
| Förluster | 15 | — | 6,306 | 86 | 12,704 | 14 | 11,314 | 81 |
| Säger | 13,576,223 | 88 | 13,102,205 | 09 | 13,815,848 | 90 | 14,645,166 | 05 |
| Bidrag till Statens jernvägstrafiks pensionsinrättning | 113,202 | 58 | 106,970 | 83 | 139,540 | 69 | 151,122 | 73 |
| Leverering till Statskontoret | 5,700,000 | — | 5,200,000 | — | 6,800,000 | — | 6,500,000 | — |
| Ökad nettobehållning | — — | — | 41,571 | 57 | 37,493 | 77 | 905,013 | 97 |
| Summa | 19,389,426 | 46 | 18,450,747 | 49 | 20,792,883 | 36 | 22,201,302 | 75 |

utgifter under åren 1886—1896.

| 1890. | 1891. | 1892. | 1893. | 1894. | 1895. | 1896. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 8,169,241 97 | 8,304,105 83 | 8,245,812 35 | 8,447,547 91 | 8,789,432 71 | 9,391,012 25 | 9,885,625 93 |
| 13,490,131 25 | 13,625,682 22 | 13,940,983 33 | 14,238,328 48 | 14,242,474 83 | 17,582,862 40 | 18,171,172 95 |
| 183,370 48 | 187,614 37 | 190,746 52 | 201,286 03 | 198,273 27 | 197,052 34 | 206,893 23 |
| 129,831 13 | 168,706 29 | 144,644 65 | 136,455 81 | 131,834 22 | 77,002 81 | 199,586 91 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | 1,500,000 — | 423,204 07 | — — — |
| 21,972,574 83 | 22,286,108 71 | 22,522,186 85 | 23,023,618 23 | 24,862,015 03 | 27,671,133 87 | 28,463,279 02 |
| — — — | 177,457 47 | 350,233 34 | 245,922 80 | — — — | — — — | — — — |
| 21,972,574 83 | 22,463,566 18 | 22,872,420 19 | 23,269,541 03 | 24,862,015 03 | 27,671,133 87 | 28,463,279 02 |
| 288,408 28 | 291,840 83 | 299,111 34 | 306,781 39 | 296,442 88 | 327,292 90 | 337,108 33 |
| 3,911,520 80 | 4,268,025 78 | 4,197,905 46 | 4,271,727 55 | 3,856,027 73 | 4,176,237 14 | 3,933,420 46 |
| 4,593,339 51 | 4,748,005 22 | 4,913,512 88 | 5,023,340 43 | 5,093,331 16 | 5,404,943 76 | 5,534,493 92 |
| 6,450,926 80 | 6,515,541 66 | 6,833,186 59 | 6,816,311 94 | 6,605,169 96 | 7,834,186 82 | 7,664,816 85 |
| 28,176 82 | 11,121 20 | 3,198 49 | 19,663 86 | 1,687 84 | 17,148 53 | 7,006 80 |
| 15,272,372 21 | 15,834,534 69 | 16,246,914 76 | 16,437,825 17 | 15,852,659 57 | 17,759,809 15 | 17,476,846 36 |
| 134,004 05 | 129,031 49 | 125,505 43 | 131,715 86 | 180,187 10 | 198,226 50 | 219,728 65 |
| 6,500,000 — | 6,500,000 — | 6,500,000 — | 6,700,000 — | 7,500,000 — | 9,000,000 — | 9,800,000 — |
| 66,198 57 | — — — | — — — | — — — | 1,329,168 36 | 713,098 22 | 966,704 01 |
| 21,972,574 83 | 22,463,566 18 | 22,872,420 19 | 23,269,541 03 | 24,862,015 03 | 27,671,133 87 | 28,463,279 02 |

## § 1.

Med anledning af den verkställda granskningen af Jernvägsstyrelsens räkenskaper för år 1896 hafva Revisorerne velat meddela följande.

Öfver förvaltningen i dess helhet af statens jernvägar upprättas i styrelsens kammarkontor en hufvudbok, till hvilken vederbörande räkenskapsposter öfverföras från den s. k. journalen. Denna åter utarbetas med ledning såväl af styrelsens inkomst- och utgiftsjournaler som ock af månadtligen till styrelsen inkommande bokslutsrapporter från de särskilda distriktens olika afdelningar, äfvensom kontrollkontorets trafikrapporter och balansräkningar med myndigheter, främmande jernvägar m. fl. De i distriktsafdelningarnes bokslutsrapporter förekommande inkomst- och utgiftsposter, som tillhöra kassan, återfinnas i särskilda inkomst- och utgiftsjournaler, i hvilka hänvisningar lemnas till vederbörliga verifikationer. Posterna rörande förrådet återfinnas deremot i konsumtionssammandragen.

Detta sammanhang mellan räkenskapsböckerna torde för den med jernvägens räkenskaper icke förtrogne vara svårt att utröna. Men äfven med kännedom om detsamma har det visat sig synnerligen svårt, ja stundom omöjligt, att finna uppkomsten af en viss räkenskapspost, enär hänvisningar endast förekomma mellan hufvudboken och dess journal (genom blyertsanteckningar i datumkolumnen) samt från styrelsens och distriktens inkomst- och utgiftsjournaler till verifikationerna. Mellan sistnämnda journaler och hufvudbokens journal finnas deremot inga hänvisningar, hvilken olägenhet ytterligare försvåras i det fall, då en post i hufvudjournalen bildats genom sammanslagning af flere uti en kassajournal förekommande poster, eller då hufvudjournalen icke angifver den räkenskapshandling, i hvilken närmare upplysning om ifrågakommande post kan vara att hemta.

Såsom exempel på dylika fall hafva Revisorerne velat anföra följande.

Det å pag. 48 i hufvudbokens journal under rubriken »kassautgifters konto, Styrelsen» upptagna belopp 2,109,201 kronor 17 öre erhålles genom hopsummering af icke mindre än 37 särskilda poster bland dem, som äro utförda i summakolumnen uti styrelsens utgiftsjournal.

Uppkomsten af det å pag. 64 i hufvudbokens journal under rubriken »Maskinafdelningen, 1:sta distriktet» antecknade belopp 128,363 kronor 79 öre har icke kunnat af räkenskapen utrönas; men efter hvad redogöraren upplyst, har detta belopp bildats genom sammanslagning af tre poster nemligen:

| | |
|---|---|
| lokomotivtjenst | 73,476: 27 |
| vagntjenst | 7,131: 25 |
| transportmedlens underhåll | 47,756: 27, |

hvilka poster återfinnas i bokslutsrapporten från maskinafdelningen och förrådet för Mars månad.

Å pag. 59 i hufvudbokens journal förekommer följande anteckning:

»An. Inkomster af diverse,
*4:de distr.*, för linien Charlottenberg—Riksgränsen ..... 500: —
*6:te distr.*, för linien Storlien—Riksgränsen ..... 500: — 1,000: — »

Genom angifvandet af nämnda distrikt synes hänvisning vara lemnad att i samma distrikts bokslutsrapporter eller inkomstjournaler söka uppkomsten af beloppen. De återfinnas dock icke der, utan i den af kontrollkontoret för Mars månad upprättade balansräkning med myndigheter, främmande jernvägar m. fl., hvilken finnes bilagd *1:sta distriktets* bokslutsrapport för samma månad. Utan särskild upplysning är det visserligen icke möjligt för granskaren att sluta sig till, att ifrågavarande belopp, 1,000 kronor, är detsamma, som i berörda balansräkning debiterats Norges statsbanor. Önskar man vidare följa gången af denna affärstransaktion, skall inbetalningen af beloppet sökas, icke i 1:sta distriktets utan i styrelsens inkomstjournal, hvarest detsamma ingår uti en af Norges statsbanor den 21 Maj verkställd liqvid å 5,239 kronor 78 öre. Af den vid den åberopade verifikationen (n:o 74) bifogade, af kontrollkontoret utfärdade afräkningen emellan Sveriges och Norges statsbanor för Mars månad 1896 erhålles slutligen upplysning om att inkomsten utgör ersättning för trafikering af ofvannämnda bandelar.

Enär dylika invecklade räkenskapsåtgärder i hög grad försvåra granskningen af jernvägarnes vidlyftiga förvaltning, hafva Revisorerne velat uttala önskvärdheten af, att en förändring i förevarande afseende må åstadkommas, så att uppkomsten af eller förklaringen öfver hvarje i räkenskapen bokförd post må kunna utan svårighet utrönas.

I sammanhang härmed hafva Revisorerne ansett sig böra fästa uppmärksamheten å den svårighet, som är förenad med granskningen af Jernvägsstyrelsens utgiftsjournal till följd af det i journalen förekommande rubriceringssättet.

För ban-, trafik- och maskinafdelningarne rubriceras nemligen utgifterna endast medelst bokstäfver och siffror såsom t. ex. B 1 a, C 2 b, D 1 b 2 m. m.; det fordras följaktligen för den med betydelsen af dessa beteckningar icke förfarne en särskild undersökning härom.

Berörda svårighet synes emellertid utan synnerligt besvär kunna undanrödjas derigenom, att rubrikerna för ban-, trafik- och maskinafdelningarne fullständigt utskrifvas, såsom förhållandet är med byråafdelningens rubriker, nemligen på sådant sätt att t. ex. betäckningen B 1 a utbytes mot rubriken »Aflöning till tjenstemän och kontorsbetjente» o. s. v.

§ 2.

Genom ett emellan dåvarande t. f. intendenten vid femte trafikdistriktet och portvakten vid Stockholms centralstation Carl Johan Nystrand den 1 Januari 1877 upprättadt kontrakt upplåts till den sistnämnde rätten att i dertill afsedda lokaler i stationshuset, enligt fastställd taxa och på eget ansvar, till förvaring emottaga inlemnade effekter, och skulle Nystrand härför erlägga en årlig afgift af 240 kronor till Statens jernvägstrafiks enke- och pupillkassa.

Berörda afgift, som enligt särskild å kontraktet tecknad öfverenskommelse från och med den 1 Januari 1881 höjdes till 300 kronor, utgår för närvarande från och med den 1 Januari 1883 med förhöjdt belopp af 500 kronor, hvarjemte Nystrand enligt styrelsens beslut den 19 Januari 1892 från och med den 1 i samma månad i hyra för den till effekternas förvarande upplåtna lägenhet till femte trafikdistriktets kassa erlägger ett årligt belopp af 300 kronor.

Den afgift, Nystrand af allmänheten uppbär, utgör för dag 10 öre för mindre och 20 öre för större kolly; och finnes tillkännagifvande härom anslaget i förvaringslokalen, hvarjemte uppgift härom förekommer å de kontramärken, som till bevis om mottagandet tillhandahållas allmänheten. Någon fastställd taxa i vanlig mening finnes sålunda icke, utan nyssnämnda afgiftsbestämmelser hafva meddelats direkt af intendenten vid distriktet.

I fråga om beloppet af den inkomst, som Nystrand genom ifrågavarande anordning bereder sig, hafva fullt exakta upplysningar icke kunnat erhållas, men Nystrand har sjelf i en redogörelse, som stälts till Revisorernes förfogande, upptagit bruttoinkomsten under år 1896 jemte sin lön, hvilken uppgår till omkring 900 kronor, till sammanlagdt 3,309 kronor 10 öre. Enligt hvad Revisorerne inhemtat, torde inkomsten emellertid hafva utgjort ett högre belopp, i det att effekter mången gång qvarlegat mera än en dag eller ock inlemnande skett utan att kontramärke erhållits. I dessa fall har nemligen med nuvarande anordning någon kontroll icke kunnat utöfvas.

Med afseende å den ganska betydande inkomst, som Nystrand sålunda kan antagas bereda sig, hålla Revisorerne före, att den afgift, som för närvarande af honom erlägges till jernvägens enke- och pupillkassa, måste anses för ringa och att förhöjning deraf följaktligen är af omständigheterna och nödig omtanke om kassans bästa påkallad.

Beträffande sjelfva taxan har det ådragit sig Revisorernes uppmärksamhet, att icke mera detaljerade afgiftsbestämmelser meddelats. Tillämpningen af gällande föreskrifter måste, enligt sakens natur, blifva temligen

godtycklig och synes derjemte lätteligen kunna gifva anledning till missnöje hos den allmänhet, till hvars betjenande anordningen kommit till stånd.

Att i förevarande afseende meddela uttömmande bestämmelser lärer väl svårligen låta sig göra, men Revisorerne, hvilka tagit kännedom angående de taxor, som vid några andra större stationer gälla, föreställa sig, att de, såvidt Revisorerne kunnat finna, ändamålsenliga bestämmelser, som vunnit tillämpning vid Malmö centralstation och deri, bland annat, såsom större kolly betecknas allenast sådana effekter, som hålla öfver 20 kilogram i vigt, lämpligen kunde tjena till förebild.

## § 3.

I särskildt syfte att visa, i hvilken omfattning inhemsk eller utländsk industri blifvit anlitad för fullgörande af de beställningar å transportmateriel och förbrukningsvaror m. m., som år 1896 egt rum för statens jernvägstrafiks räkning, lemnas i styrelsens berättelse för revisionsåret uppgift å de vigtigaste af dessa beställningar; och utvisar berörda uppgift, bland annat, att af inhemska tillverkare under året beställts rörlig materiel till angifvet värde af sammanlagdt 2,102,830 kronor, nemligen 18 lokomotiv, 25 bogievagnar, 329 godsvagnar och 64 vagnsbogier till värden af resp. 884,000, 491,750, 646,780 och 80,300 kronor.

Vid upptagande af nämnda beställningar har icke, i likhet med hvad annars i allmänhet egt rum, annonsering skett i tidning för leveranser till staten, utan hafva anbud direkt infordrats från vissa större verkstäder inom landet.

Enligt Kongl. förordningen angående statens upphandlings- och entreprenadväsende m. m. den 17 November 1893, § 2, gäller såsom regel, att å leverans eller arbete, derom icke, på sätt för vissa särskildt bestämda fall medgifvits, träffats uppgörelse under hand, skriftliga anbud skola infordras genom allmän kungörelse, eller leveransen eller arbetet utbjudas å auktion. Genom särskilda skrifvelser utan allmän kungörelse må emellertid anbud infordras, *då* endast ett begränsadt antal personer eller bolag kan anses förfoga öfver den insigt eller yrkesskicklighet och de hjelpmedel, som äro erforderliga för att på ett tillfredsställande sätt och i rätt tid utföra leveransen eller arbetet,

*då* den kontraktsenliga beskaffenheten af leveransföremålet eller det utförda arbetet icke kan utrönas vid besigtning utan först efter hand eller under bruk, eller då nämnda beskaffenhet icke kan utan väsentligen ökad kostnad undersökas vid besigtningen eller dessförinnan kontrolleras,

*då* myndigheten tillsläpper för utförandet af leveransen eller arbetet erforderliga materialier och dessas användande för afsedt ändamål ej lämpligen kan öfvervakas, eller, slutligen,

*då* myndigheten eljest på grund af särskilda omständigheter finner det allmännas trygghet icke tillstädja, att leveransen eller arbetet göres till föremål för allmän täflan.

Då enligt Revisorernes uppfattning jemväl andra verkstäder inom vårt land än de, som i förevarande fall fått ingifva anbud, måste anses förfoga öfver den insigt eller yrkesskicklighet och de hjelpmedel, som för ifrågavarande leveransers utförande på ett tillfredställande sätt varit erforderliga, hafva Revisorerne velat ifrågasätta, huruvida icke i förevarande fall möjlighet bort beredas dem att få inkomma med anbud och sålunda anbud lämpligen bort genom allmän kungörelse infordras.

Fördelen af ett sådant tillvägagående, hvarigenom landets samtliga krafter på förevarande område inbjödes till täflan, synes Revisorerne ligga i öppen dag; och då det i hvarje fall tillkommer styrelsen att efter föregången pröfning förkasta ett anbud, som icke synts vara fullt betryggande, lärer någon betänklighet från statens sida icke möta mot åtgärder i angifven rigtning.

*Reservation* af Herr *Andersson.* — *Litt. D.*

§ 4.

Enligt hvad Revisorerne inhemtat, gälla för närvarande för resor mellan Stockholm och Malmö två slags biljetter med olika pris och giltighetstid. Priset för det ena slaget med 10 dagars giltighetstid utgör:

| | enkel biljett. | tur och returbiljett. |
|---|---|---|
| för första klass | 52: 55 | 64: 90 |
| „ andra „ | 37: 10 | 48: 70 |
| „ tredje „ | 24: 75 | 32: 45. |

För det andra slaget biljetter, hvilka gälla 14 dagar, utgör motsvarande pris:

| | enkel biljett. | tur och returbiljett. |
|---|---|---|
| för första klass resp. | 54: 25 | 68: 10 |
| „ andra „ „ | 38: 80 | 51: 90 |
| „ tredje „ „ | 25: 90 | 34: 55. |

Såväl pris som giltighetstid äro för sistnämnda slag af biljetter desamma som för samtrafiksbiljetterna för routen Stockholm—Köpenhamn.

Ursprungligen förefunnos endast biljetter af det förra slaget. Den senare anordningen tillkom med anledning af gjorda framställningar och, efter hvad Revisorerne meddelats, i syfte särskildt att förekomma det icke ovanliga förhållandet att i Malmö eller dess grannskap bosatta personer för att tillförsäkra sig några dagars längre vistelse i hufvudstaden vid resa dit verkställde biljettköpet i Köpenhamn.

Oafsedt det oegentliga deruti, att biljettprisen för resa mellan Stockholm och Köpenhamn sålunda icke öfverstiga de biljettpris, som numera i visst fall gälla för linien Stockholm—Malmö, medför denna likhet i biljettprisen en olägenhet, som Revisorerne ansett sig böra påpeka. De, som vilja anträda en resa från Stockholm, med Malmö till mål, hafva nemligen visat benägenhet att, då större kostnad deraf ej föranledes, lösa biljett för färd ända till Köpenhamn; men då i dessa ingalunda ovanliga fall en del af biljettuppbörden aftalsenligt skall redovisas till »Det forenede danske Dampskibsselskab» och sålunda går för den svenska jernvägstrafiken förlustig, torde ifrågavarande anordning innebära en bestämd olägenhet, som i svenska statens intresse bör undanrödjas.

§ 5.

Af räkenskaperna rörande andra trafikdistriktet hafva Revisorerne inhemtat, att under revisionsåret utbetalats ett arvode af 300 kronor till en utom jernvägen stående person, hvilken såsom extra kassör verkställt utbetalningar af löner och arvoden inom distriktet samt härför, utom nyss nämnda arvode, jemväl åtnjutit förmånen af stående fribiljett för resor inom distriktet.

Då oegentligheten af ifrågavarande förhållande synts Revisorerne uppenbar, hafva Revisorerne velat deråfästa uppmärksamheten.

# Skiften och afvittringar.

## Debet.

| | | |
|---|---|---|
| Reservation från år 1895: | | |
| Hos statsverket innestående | | 116,069: 33. |
| Uppbörd: | | |
| Sjette hufvudtitelns ordinarie anslag: | | |
| Skiften och afvittringar | 63,000: — | |
| Särskilda uppbördsmedel | 1,469: 64. | 64,469: 64. |
| | Summa | 180,538: 97. |

## Kredit.

| | | |
|---|---|---|
| Utgifter: | | |
| I Statskontoret | 50: — | |
| „ Vesterbottens län | 39,291: 18. | |
| „ Norrbottens „ | 58,500: — | 97,841: 18 |
| Reservation till år 1897: | | |
| Hos statsverket innestående | | 82,697: 79. |
| | Summa | 180,538: 97. |

# Landtbruksakademien.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 345,454: 10. |

*Uppbörd:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Intressemedel | | 10,597: 58. | |
| Hushyror | | 6,693: 12. | |
| Af experimentalfältet | | 41,859: 37. | |
| Sjette hufvudtitelns anslag: | | | |
| Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar | 29,800: — | | |
| Ålderstillägg | 3,800: — | | |
| Besparingarne för jordbruket, handeln och näringarne | 11,850: — | | |
| Fiskerinäringens understöd | 400: — | 45,850: — | |
| Sjunde hufvudtitelns anslag: | | | |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser | | 184: 39. | |
| Åttonde hufvudtitelns anslag: | | | |
| Landtbruksakademien: | | | |
| Beredande af lämplig lokal för uppställning och förevisning af akademiens samlingar | 4,000: — | | 109,184: 46. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Skulder: | | |
| Experimentalfältets skuld | | 12,750: — |
| | Summa | 467,388: 56. |

## Kredit.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Skulder | | 15,035: 26. |

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Aflöning | 14,375: — | |
| Pension | 180: — | |
| Utskylder och omkostnader för akademiens hus | 2,863: 04. | |
| Expenser | 1,329: 87. | |
| Biblioteket | 1,098: 55. | |
| Inventarier | 230: 11. | |
| Belöningar och uppmuntringar | 232: 11. | |
| Utgifvande af akademiens handlingar och tidskrift | 2,621: 13. | |
| Extra utgifter | 1,173: 75. | |
| Experimentalfältet | 61,770: 79. | |
| Silfverjettoner | 669: — | |
| Postafgifter | 184: 39. | |
| Kostnader för beredande af lämplig lokal för uppställning och förevisning af akademiens samlingar | 3,995: 16. | |
| Kostnader för afgifvande till Kongl. Maj:t af anbefalda utredningar och utlåtanden | 1,000: — | |
| Inköp af åkerbruksredskap, maskiner och apparater | 1,500: — | |
| Hyra m. fl. utgifter för fiskerimuseum | 2,011: 45. | |
| Diverse utgifter för museum för åkerbruksredskap | 3,169: 77. | |
| Tryckning af berättelse öfver undersökningar för utredning af rostsjukdomens väsen och vilkor | 2,250: — | 100,654: 12. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Kontant behållning i Riksbanken | 387: 67. | | |
| Dito hos redogöraren | 61: 72. | 449: 39. | |
| Fastighetsvärde | | 80,000: — | |
| Inventarier | | 10,033: 71. | |
| Utlånta medel | | 235,970: 11. | |
| Förskott | | 14,222: 27. | |
| Fordringar | | 11,023: 70. | 351,699: 18. |
| | | Summa | 467,388: 56. |

Af de i förestående tabell under uppbörd upptagna statsmedel utgå nedanstående anslagsbelopp till Landtbruksakademiens experimentalfält.

Af anslagen till befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar samt ålderstillägg:

| | | | |
|---|---|---|---|
| För landtbruksafdelningen: | | | |
| Aflöning | 3,300: — | | |
| Experimenters anställande | 2,000: — | 5,300: — | |
| För agrikulturkemiska afdelningen: | | | |
| Aflöning | 7,100: — | | |
| Laboratoriet | 1,500: — | | |
| Experimenters anställande | 1,750: — | 10,350: — | |
| För växtfysiologiska afdelningen: | | | |
| Aflöning | 5,000: — | | |
| Växthuset | 500: — | | |
| Experimenters anställande | 750: — | | |
| Diverse utgifter | 1,200: — | 7,450: — | 23,100: — |

Bland experimentalfältets utgifter har utgått till:

| | Af experimentalfältet. Förmåner. | Kontant. | Af statsanslagen. | Summa. | |
|---|---|---|---|---|---|
| Aflöning: | | | | | |
| Landtbruksafdelningen: | | | | | |
| Till inspektoren | — — | — — | 3,300: — | 3,300: — | |
| Agrikulturkemiska afdelningen: | | | | | |
| Till professorn | 150: — | 750: — | 5,000: — | 5,900: — | |
| „ assistenten | — — | — — | 1,800: — | 1,800: — | |
| „ vaktmästaren | 139: 80. | 450: — | 300: — | 889: 80. | |
| Växtfysiologiska afdelningen: | | | | | |
| Till professorn | — — | — — | 5,000: — | 5,000: — | |
| „ vaktmästaren | — — | 790: — | — — | 790: — | |
| Trädgårdsafdelningen: | | | | | |
| Till direktören | 241: 56. | 5,419: 61. | — — | 5,661: 17. | |
| Säger | 531: 36. | 7,409: 61. | 15,400: — | — — | 23,340: 97. |

§ 1.

Jemte erinran att 1889 års Riksdag i sammanhang med de af Riksdagen beslutade ändringar i afseende å anslaget till befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar å berörda anslagstitel anvisat ett belopp af 1,000 kronor att årligen utgå till Landtbruksakademien såsom ersättning för de kostnader, hvilka kunde tillskyndas akademien för afgifvande af anbefalda utredningar och utlåtanden, anmärkte 1894 års Revisorer, att ifrågavarande anslagsbelopp blifvit till fullo uppburet, utan att akademiens räkenskaper lemnade någon upplysning om detsammas användning.

Då anslaget emellertid enligt Revisorernes uppfattning vore beviljadt, icke såsom ersättning för det ökade arbete, dylika utredningar kunde komma att bereda de vid akademien anställde, till en del med statsmedel aflönade vetenskapsmän, utan till bestridande af de direkta utgifter, som deraf kunde föranledas, borde anslaget jemväl i särskildt konto i akademiens räkenskaper redovisas.

Oafsedt den omständighet, att af räkenskapen icke kunde inhemtas, i hvad mån — derest dylika särskildt anbefalda utredningar verkligen afgifvits — akademien derigenom tillskyndats någon kostnad, funno Revisorerne den af dem förordade anordningen så mycket mera befogad, som Riksdagen i skrifvelse den 15 Maj 1889 framhållit, att sedan Landtbruksstyrelsen kommit till stånd och såsom följd deraf antalet af de ärenden, i hvilka utlåtande komme att från akademien eller dess förvaltningskomité infordras, kunde antagas blifva icke oväsentligen förminskadt, beloppet af ifrågavarande anslag skulle kunna minskas, men att Riksdagen för det dåvarande och innan erfarenheten visat, i hvilken utsträckning yttranden komme att infordras, ansett sig sakna erforderlig grund för bestämmande af nedsättningens storlek.

I sin häröfver afgifna förklaring meddelade akademiens förvaltningskomité, att anslaget användts till aflöningar inom akademiens och komiténs kansli, samt förklarade, att komitén icke kunde finna detta tillvägagående origtigt. Genom Kongl. bref den 12 Januari 1849, som ännu egde gällande kraft, vore det nemligen komitén ålagdt att, när den derom anmodades, tillhandagå vederbörande departementschef med upplysningar och yttranden i förekommande ärenden, som rörde landtbruket eller dess binäringar eller eljest med föremålen för komiténs verksamhet egde gemenskap. Häraf vore emellertid en naturlig följd, att komitén måst finna sig förpligtad att tillse, det komiténs och akademiens kansli ständigt hölles i effektivt skick, så att den vore i stånd att utan alltför stor tidsutdrägt på ett nöjaktigt sätt fullgöra berörda åliggande. Härjemte erinrade komitén, att den i sin egenskap af

förvaltningsmyndighet för Landtbruksakademiens experimentalfält fortfarande måste anses utöfva en statsadministrativ verksamhet beträffande de å experimentalfältet förlagda statsinstitutioner, till hvilken kategori vore att hänföra åtminstone den agrikulturkemiska och den växtfysiologiska anstalten samt i väsentlig mån experimentalfältets landtbruksafdelning; och jemväl ur denna synpunkt vore upprätthållandet af ett effektivt kansli af nöden.

Med anledning af hvad sålunda blifvit anfördt erinrade Statsutskottet vid 1895 års riksdag, under förklaring att utskottet icke ville inlåta sig i bedömandet af, huruvida ifrågavarande anslag rätteligen blifvit användt till stadigvarande lönebidrag åt akademiens tjenstemän, att anslaget i allt fall bort, på sätt Revisorerne framhållit, i särskildt konto redovisas.

Vid den granskning, innevarande års Revisorer egnat akademiens räkenskaper, hafva Revisorerne funnit, att vederbörande redogörare stält sig till efterrättelse hvad sålunda i afseende å räkenskapsföringen varit erinradt och å särskildt konto lemnat redovisning för anslagets användning under revisionsåret.

Af denna redovisning framgår, att enligt akademiens beslut den 16 Mars 1896 ett belopp af sammanlagdt 900 kronor från ifrågavarande anslag anvisats till fyllnad i arvodena för akademiens kamrerare, notarie och bibliotekarie, samt att återstoden 100 kronor godtgjorts akademiens expensmedelsanslag. Huruvida några utredningar eller utlåtanden under revisionsåret afgifvits, framgår icke af räkenskaperna; och då hvad akademiens förvaltningskomité enligt ofvan lemnade redogörelse anfört till stöd för de gjorda utbetalningarne enligt Revisorernes åsigt icke innefattar öfvertygande skäl för antagande af deras giltighet, och Revisorerne sålunda anse, att ifrågavarande anslag disponerats för ändamål, hvartill detsamma icke anvisats, hafva Revisorerne velat å förhållandet fästa Riksdagens uppmärksamhet.

# Ultuna landtbruksinstitut.

## Ultuna landtbruksinstitut.

### Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar | | | 56,682: 86. |

*Uppbörd:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Statsanslag: | | | |
| Af Sjette hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | |
| Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar | 20,000: — | | |
| „ Sjette hufvudtitelns extra ordinarie anslag: | | | |
| Till aflöningar och öfriga utgifter vid Ultuna landtbruksinstitut | 29,000: — | 49,000: — | |
| Elevafgifter | | 24,716: 77. | |
| Intressemedel | | 452: 28. | |
| Värde af under året inköpt ved m. m. | | 1,148: 50. | |
| Höjning af inventariers och samlingars värde | | 2,876: 46. | 78,194: 01. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Skulder: | | | |
| Till enskilde personer | | 3,821: 72. | |
| Elevafgifter från den 1 Januari till den 1 Maj 1897 | | 6,500: — | |
| Till Ultuna egendom | | 3,317: 39. | 13,639: 11. |
| | | Summa | 148,515: 98. |

## Kredit.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Skulder | | 8,100: 25. |

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Lärarnes aflöning | 24,550: — | |
| Betjeningens dito | 2,593: — | |
| Kosthåll för elever och stipendiater | 17,111: 65. | |
| Stipendier | 250: — | |
| Restitution af kosthållspenningar | 392: 50. | |
| Exkursioner | 915: 65. | |
| Inventariepersedlars och samlingars underhåll | 3,658: 21. | |
| Kostnad för museibyggnadens fullbordande | 161: 67. | |
| Byggnadsreparationer | 1,754: 84. | |
| Ombyggnad af tjenstebostaden | 6,019: 45. | |
| Parkens underhåll | 164: 31. | |
| Agronomiska försöksfältet | 355: 39. | |
| Kemiska laboratoriet | 593: 07. | |
| Botaniska dito | 135: 01. | |
| Botaniska trädgården | 130: 95. | |
| Anatomisalen | 94: 20. | |
| Biblioteket | 1,185: 53. | |
| Renhållning | 1,353: 92. | |
| Uppvärmning och belysning | 1,541: 48. | |
| Stallet | 1,286: 91. | |
| Styrelsens rese- och traktamentskostnader | 529: 53. | |
| Läkare och medicin | 299: 64. | |
| Brandförsäkring och utskylder | 332: 08. | |
| Tryckningskostnader m. m. | 537: 17. | |
| Kammarrättens anmärkningsprovision | 1: 50. | |
| Diverse utgifter | 1,335: 32. | |
| Leverering till Statskontoret af elevafgifter för undervisning och bostad under år 1895 | 6,285: 41. | 73,568: 39. |
| | Transport | 81,668: 64. |

Transport 81,668: 64.

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning: | | | |
| I kassan | 856: 23. | | |
| I Uplands enskilda bank på upp- och afskrifning | 2,642: 59. | 3,498: 82. | |
| Utlånta medel: | | | |
| I Uplands enskilda bank, på deposition | | 11,000: — | |
| Inventariers värde: | | | |
| Bibliotek och samlingar | 30,895: 85. | | |
| Möbler m. fl. inventarier | 15,549: 10. | 46,444: 95. | |
| Förskott | | 5,858: 02. | |
| Fordringar | | 45: 55. | 66,847: 34. |
| | | Summa | 148,515: 98. |

**Ultuna egendom.**

**Debet.**

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 182,763: 23. |

*Uppbörd:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Af egendomarne m. m. | | | |
| Arrendemedel | | 2,824: 19. | |
| Ultuna gård | | 20,355: 13. | |
| Kungsängens dito | | 10,784: 12. | |
| Granebergs dito | | 1,874: 59. | |
| Ladugården | | 3,072: 46. | |
| Intressemedel | | 203: 56. | 39,114: 05. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Skulder: | | | |
| Till Statskontoret | | 10,000: — | |
| „ enskilde personer | | 8,929: 95. | 18,929: 95. |
| | | Summa | 240,807: 23. |

## Kredit.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Skulder | | 6,929: 50. |

*Utgifter:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| För egendomarne m. m. | | | |
| Ultuna gård | | 11,455: 39. | |
| Kungsängens dito | | 4,271: 61. | |
| Granebergs dito | | 762: 12. | |
| Nybyggnader | | 19,377: 19. | |
| Byggnadsreparationer | | 2,465: 90. | |
| Ungkreaturen | | 5,049: 10. | |
| Schäferiet | | 645: 48. | |
| Svinhuset | | 165: 19. | 44,191: 98. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning: | | | |
| I kassan | 232: 20. | | |
| I Uplands enskilda bank på upp- och afskrifning | 7,198: 56. | 7,430: 76. | |
| Utlånta medel: | | | |
| I Uplands enskilda bank, på deposition | | 10,000: — | |
| Värde å grundförbättringar m. m. | 1,446: 74. | | |
| „ „ kreatur | 70,959: 20. | | |
| „ „ utsäde, arbete och gödsling | 15,772: 59. | | |
| „ „ spanmål, foder m. m. | 45,722: 36. | | |
| „ „ öfriga inventarier | 32,292: 13. | 166,193: 02. | |
| Fordringar: | | | |
| Af Ultuna landtbruksinstitut | 3,317: 39. | | |
| „ enskilde personer m. fl. | 2,744: 58. | 6,061: 97. | 189,685: 75. |
| | | Summa | 240,807: 23. |

§ 1.

Elevernas antal utgjorde vid början af undervisningsåret 1895—1896 41, deraf 6 extra elever, och afgingo vid årets slut efter fullbordad kurs 16 elever.

Antalet lärlingar utgjorde under året 24.

§ 2.

Revisorerne, som besökt Ultuna landtbruksinstitut och egendom, funno dervid institutets undervisningslokaler ändamålsenligt anordnade och samtliga byggnader i godt stånd.

Af upplysningar, som vid besöket meddelades i fråga om kostnaden för undervisningslokalernas inredning samt för reparation och nybyggnad af lärarepersonalens och öfriga bostäder, syntes emellertid framgå, att denna kostnad stält sig i allmänhet väl hög, äfvensom att densamma, hvad angår en nyuppförd lärarebostad, öfverstigit derför anvisadt anslagsbelopp.

Beträffande egendomens kreatursbesättning, af hvilken särskildt togs i betraktande den del, som under revisionsåret blifvit för dertill beviljadt statsanslag anskaffad, syntes det Revisorerne, som om de jemförelsevis höga inköpsprisen i åtskilliga fall icke stått i rätt förhållande till de inköpta djurens exteriör.

I öfrigt har detta besök icke gifvit anledning till någon erinran från Revisorernes sida.

# Alnarps landtbruksinstitut.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar den 14 Mars 1896 | | | 750,219: 31. |

*Uppbörd:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| För institutet: | | | |
| Statsanslag: | | | |
| Sjette hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | |
| Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar | 29,400: — | | |
| Besparingsfonden för jordbruket, handeln och näringarne | 5,000: — | 34,400: — | |
| Elevafgifter | | 20,450: 48. | |
| Lärlingsafgifter | | 1,900: — | |
| Lärlingars dagsverken | | 4,800: — | |
| Anslag från Malmöhus läns hushållningssällskap | | 1,000: — | |
| Diverse inkomster | | 1,939: 25. | 64,489: 73. |
| För landthushållningen: | | | |
| Ersättning för exproprierad mark, jemlikt Kongl. brefvet den 18 September 1896 | | 2,800: — | |
| Arrenden | | 6,730: 78. | |
| | Transport | 9,530: 78. | 64,489: 73. 750,219: 31. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Transport | 9,530: 78. | 64,489: 73. | 750,219: 31. |
| Öfverskott från jordbruket | 60,684: 81. | | |
| Dito från koladugården | 3,891: 58. | | |
| Diverse inkomster | 837: 78. | 74,944: 95. | |
| För trädgården: | | | |
| Vinst | | 2,478: 70. | 141,913: 38. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Skulder den 13 Mars 1897: | | | |
| Förskottsafgifter af elever | | 2,493: 61. | |
| Till Statskontoret | | 1,388: 33. | |
| „ diverse fordringsegare | | 25,221: 87. | 29,103: 81. |
| | | Summa | 921,236: 50. |

## Kredit.

*Balans från år 1895:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Skulder den 14 Mars 1896 | | | 66,454: 14. |

*Utgifter:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| För institutet: | | | |
| Aflöning | 24,618: 40. | | |
| Kosthållning | 23,164: 95. | | |
| Bränsle och lyse | 3,744: 76. | | |
| Underhåll af inventarier | 2,148: 93. | | |
| Dito af byggnader | 2,488: 97. | | |
| Utfodring af hästar | 1,169: — | | |
| Omkostnader för anatomisal och laboratorium | 2,381: 51. | | |
| Diverse utgifter | 7,846: 38. | 67,562: 90. | |
| För landthushållningen: | | | |
| Arrende för Alnarps kungsgård | 13,047: 03. | | |
| Aflöning | 9,749: 43. | | |
| Transport | 22,796: 46. | 67,562: 90. | 66,454: 14. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Transport | 22,796: 46. | 67,562: 90. | 66,454: 14. |
| Underhåll af inventarier och byggnader | 14,879: 01. | | |
| Skatter och onera | 3,630: 34. | | |
| Stenkol m. m. till lokomobilen | 999: 95. | | |
| Förlust å fåren | 232: 30. | | |
| Dito å svinen | 1,097: 17. | | |
| Diverse utgifter | 7,755: 77. | 51,391: -- | |
| Ränteförlust | | 1,687: 84. | 120,641: 74. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar den 13 Mars 1897: | | | |
| Kontant behållning | | 274: 34. | |
| Värde å byggnader | | 510,962: 03. | |
| Dito å kreatur | | 83,540: — | |
| Dito å inventarier | | 81,914: 70. | |
| Dito å arbete, utsäde och gödsel | | 27,036: 33. | |
| Dito å spanmål och öfriga lager | | 19,887: 22. | |
| Fordringar | | 10,526: — | 734,140: 62. |
| | | Summa | 921,236: 50. |

§ 1.

Undervisningen vid institutet har under läroåret 1895—1896 begagnats af 34 landtbrukselever, deraf 4 frielever, samt af 44 landtbrukslärlingar, deraf 24 frilärlingar och 20 betalande.

Vid de af Malmöhus läns hushållningssällskap bekostade skolor, hvilka äro vid institutet förlagda, hafva under läroåret undervisats: i hofbeslagsskolan 59 hofbeslagselever, hvaraf 49 civile och 10 militäre, i trädgårdsskolan 10 lärlingar samt i mejeriskolan för qvinnor 5 elever.

## Angående de anslagsmedel, som för revisionsåret anvisats till öfriga läroverk för landtbruket, hafva Revisorerne låtit upprätta följande öfversigt:

| | | | |
|---|---|---|---|
| Landtbruksskolor: | | | |
| Af ordinarie anslaget till undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar, *bestämda anslaget:* | | | |
| 20 skolor à 4,000 kronor hvardera ..... | | 80,000: — | |
| 4 „ à 2,000 „ „ ..... | | 8,000: — | 88,000: — |
| Landtmannaskolor: | | | |
| Af ordinarie anslaget till undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar, *förslagsanslaget:* | | | |
| Hvilan i Malmöhus län ..... | 3,000: — | | |
| Skara ..... | 3,000: — | | |
| 9 andra skolor tillsammans ..... | 15,400: — | 21,400: — | |
| Af besparingsfonden för jordbruket, handeln och näringarne: | | | |
| Ope i Jemtland ..... | 4,000: — | | |
| Hemse på Gotland ..... | 4,000: — | | |
| Önnestad i Kristianstads län ..... | 4,000: — | 12,000: — | 33,400: — |
| Lägre mejeriskolor: | | | |
| Af ordinarie anslaget till undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar: | | | |
| Robertsfors i Vesterbotten ..... | | 3,000: — | |
| hvarförutom enligt Landtbruksstyrelsens räkenskaper af sistnämnda anslag äfvensom af ordinarie anslaget till befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar utgått till 20 mejeristationer och »till mejerielevers undervisande vid enskilda mejerier» ..... | 7,900: — | | |
| Transport | 7,900: — | 3,000: — | 121,400: — |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Transport | 7,900: — | 3,000: — | 121,400: — |
| samt »till stipendier åt personer, som vid enskilda mejerier genomgå fullständig kurs i mejerihandtering» af ordinarie anslaget till undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar ..... | 3,000: — | 10,900: — | 13,900: — |
| | | Summa | 135,300: — |

# Svenska trädgårdsföreningens elevskola.

## Debet.

*Uppbörd:*

| | | |
|---|---|---|
| Statsanslag: | | |
| Af Sjette hufvudtitelns ordinarie anslag till befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar | 4,000: — | |
| Bidrag af föreningens egna medel | 4,690: 49. | 8,690: 49. |

## Kredit.

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| För elevernas undervisning | 1,837: 85. | |
| „ „ underhåll | 4,960: — | |
| Gratifikationer | 187: 50. | |
| Läkararvode | 100: — | |
| Värdet af under året till folkskolor och obemedlade jordbrukare utdelade fruktträd m. m. | 894: 40. | |
| Diverse | 710: 74. | 8,690: 49. |

§ 1.

Antalet ordinarie elever har under revisionsåret utgjort 25.

# Stuteriöfverstyrelsen och stuterierna.

| | Stuteri-öfverstyrelsen. | Strömsholms hingstdepot. | Ottenby f. d. stuteri. | Flyinge hingstdepot. | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|
| **Debet.** | | | | | |
| *Balans från år 1895:* | | | | | |
| Tillgångar | 93,038 62 | 1,311,280 49 | 365 — | 1,126,319 60 | 2,531,003 71 |
| Inom linien balanserad fordran, upptagen i Strömsholms hingstdepots hufvudbok.... 1,119: 19. | | | | | |
| *Uppbörd:* | | | | | |
| Ordinarie anslaget till hästafvelns förbättrande | 108,550 — | — — — | — — — | — — — | 108,550 — |
| Arrende af Ottenby kungsladugård | 11,060 61 | — — — | — — — | — — — | 11,060 61 |
| Språngafgifter | — — — | 17,259 — | — — — | 39,195 — | 56,454 — |
| Vinst af jordbruket | — — — | 48,540 87 | — — — | 29,807 71 | 78,348 58 |
| Dito af försåld spanmål, hö och halm m. m. | — — — | 1,134 62 | — — — | 2,033 83 | 3,168 45 |
| Dito af försålda hästar | — — — | 1,185 — | — — — | 1,805 56 | 2,990 56 |
| Ökadt värde å hästbesättning | — — — | 5,219 96 | — — — | 9,106 92 | 14,326 88 |
| Intressemedel | 2,697 56 | 110 64 | — — — | 291 72 | 3,099 92 |
| Diverse inkomster | 2,393 63 | 1,226 15 | — — — | 1,263 42 | 4,883 20 |
| Bokförda skådepenningar | 9,520 — | — — — | — — — | — — — | 9,520 — |
| Säger | 134,221 80 | 74,676 24 | — — — | 83,504 16 | 292,402 20 |
| *Levereringar:* | | | | | |
| Från Stuteriöfverstyrelsen | — — — | 38,612 75 | — — — | 25,000 — | 63,612 75 |
| Summa | 227,260 42 | 1,424,569 48 | 365 — | 1,234,823 76 | 2,887,018 66 |

| | Stuteri-öfverstyrelsen. | Strömsholms hingstdepot. | Ottenby f. d. stuteri. | Flyinge hingstdepot. | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|
| **Kredit.** | | | | | |
| *Balans från år 1895:* | | | | | |
| Skulder | — — — | 220 20 | — — — | — — — | 220 20 |
| *Utgifter:* | | | | | |
| Aflöningar och arvoden | 2,250 — | 26,504 49 | — — — | 27,496 02 | 56,250 51 |
| Fourageringskostnader | — — — | 14,984 16 | — — — | 34,401 69 | 49,385 85 |
| Landtbeskällares underhåll | — — — | 14,477 56 | — — — | 12,564 90 | 27,042 46 |
| Inventariers underhåll och förbrukning | — — — | 735 04 | — — — | 2,039 99 | 2,775 03 |
| Byggnaders underhåll | — — — | 2,400 74 | — — — | 4,274 60 | 6,675 34 |
| Resekostnad | 2,270 69 | 1,682 73 | — — — | 180 75 | 4,134 17 |
| Sjukvård | — — — | 844 33 | — — — | 1,726 74 | 2,571 07 |
| Utskylder | — — — | 1,950 60 | — — — | 576 04 | 2,526 64 |
| Diverse utgifter | 2,209 25 | 2,570 01 | — — — | 2,741 29 | 7,520 55 |
| Nedsatt värde å hästbesättning | — — — | 12,070 — | — — — | 27,896 66 | 39,966 66 |
| Afskrifning och förslitna inventariepersedlar | — — — | 1,478 96 | — — — | 123 54 | 1,602 50 |
| Hingstpremier till kronoskattehemmansegare i Skåne | 1,050 — | — — — | — — — | — — — | 1,050 — |
| Prisbelöningar för hästar | 54,208 36 | — — — | — — — | — — — | 54,208 36 |
| Reqvirerade skådepenningar | 7,479 92 | — — — | — — — | — — — | 7,479 92 |
| Säger | 69,468 22 | 79,698 62 | — — — | 114,022 22 | 263,189 06 |
| *Leverering:* | | | | | |
| Till statens hingstdepoter | 63,612 75 | — — — | — — — | — — — | 63,612 75 |
| *Balans till år 1897:* | | | | | |
| Kontant behållning | 1,579 15 | 3,457 23 | — — — | 94 09 | 5,130 47 |
| Hästbesättningsvärde | — — — | 197,233 12 | — — — | 182,763 18 | 379,996 30 |
| Inventarier och nybyggnader | — — — | 23,836 53 | — — — | 29,842 59 | 53,679 12 |
| Transport | 134,660 12 | 304,445 70 | — — — | 326,722 08 | 765,827 90 |

| | Stuteri-öfverstyrelsen. | Strömsholms hingstdepot. | Ottenby f. d. stuteri. | Flyinge hingstdepot. | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|
| Transport | 134,660 12 | 304,445 70 | — — — | 326,722 08 | 765,827 90 |
| Fastighetsvärde | — — — | 1,061,600 — | — — — | 881,300 — | 1,942,900 — |
| Behållning af spanmål, hö, halm och proviant bokförda till | — — — | 2,549 58 | — — — | 5,668 93 | 8,218 51 |
| Utestående bokförda arrenden | — — — | 46,131 40 | — — — | 6,806 63 | 52,938 03 |
| Medel insatta i bank och fordringar | 92,600 30 | 9,842 80 | 365 — | 14,326 12 | 117,134 22 |
| Inom linien balanserad fordran, upptagen i Strömsholms hingstdepots hufvudbok 1,119: 19. | | | | | |
| Säger | 94,179 45 | 1,344,650 66 | 365 — | 1,120,801 54 | 2,559,996 65 |
| Summa | 227,260 42 | 1,424,569 48 | 365 — | 1,234,823 76 | 2,887,018 66 |

## § 1.

Antalet af Strömsholms hingstdepot tillhöriga hästar utgjorde vid 1896 års början 82. Under året inköptes 6 hingstar från Tyskland och 1 från Frankrike, hvarjemte från Flyinge hingstdepot öfverflyttades 1 hingst. Deremot såldes 10 vallacker och 3 hingstar, störtade 3 hingstar samt öfverflyttades till Flyinge hingstdepot 1 hingst. Vid årets slut funnos 63 beskällare, af hvilka 6 jemlikt föreskriften i Kongl. brefvet den 22 Februari 1884 voro utplacerade vid Upsala akademis ridskola, 8 unghingstar och 2 vallacker, eller tillhopa 73 hästar.

Vid årets början funnos vid Flyinge hingstdepot 135 hästar. Under året uppköptes 22, hvarjemte 1 häst öfverflyttades från Strömsholms hingstdepot. Deremot försåldes 20 hästar, störtade eller dödades 8 och öfverflyttades till Strömsholms hingstdepot 1, så att vid årets slut funnos vid depoten 129 hästar, nemligen 77 hingstar i 5:te året eller derutöfver, 51 unghingstar och 1 vallack.

Enskilde personer tillhörande ston hafva till ett antal af 6,296 under året blifvit betäckta, nemligen:

*af statens beskällare:*

| | |
|---|---|
| från Strömsholms hingstdepot | 1,868 |
| „ Flyinge „ | 3,868 |
| samt af premiehingstarne i Skåne | 560 |
| Summa | 6,296. |

*Inkomsten* af samtliga under året sålda hästar uppgick till 21,465 kronor.

*Kostnaden* för samtliga under året inköpta hästar utgjorde 58,082 kronor 66 öre.

Jemlikt föreskrifterna i Kongl. brefvet den 4 December 1818 prisbelönades under året inom Malmöhus län 8 hingstar och inom Kristianstads län 6 hingstar.

Besigtningsmöten för prisbelönande af hästar höllos under året inom samtliga länens underdistrikt med undantag af Vesternorrlands, från hvilket något bidrag till årets hästpremiering icke beviljats.

I enlighet med prisbelöningsreglementets föreskrifter blefvo belöningar utdelade för 2,293 hästar med 87,117 kronor 80 öre, hvartill underdistrikten bidragit med 41,555 kronor 50 öre, förutom hvad som derutöfver inom åtskilliga län anslagits för att oberoende af statsmedlen utdelas såsom prisbelöningar.

§ 2.

Enligt 1896 års hufvudbok för Strömsholms hingstdepot hafva å *jordbrukets* konto förts utgifter till sammanlagdt belopp af 7,901 kronor 64 öre, deraf 4,610 kronor 66 öre utgjort kontanta utgifter och 3,290 kronor 98 öre öfverförts från andra konti. Af verifikationerna till hufvudboken inhemtas emellertid, att de utgifter, hvilka omedelbart hänfört sig till jordbruket, icke uppgått till högre belopp än sammanlagdt 1,920 kronor 40 öre, deraf utgått till löner och lösen för lönepersedlar 375 kronor 81 öre, till bestridande af dagsverkskostnader och diverse utgifter 108 kronor 92 öre, till lönesäd och ved 279 kronor 5 öre, till utsäde 72 kronor, till materialier 34 kronor 52 öre samt till utfodring af boskapen 1,050 kronor 10 öre. Härvid är emellertid att märka, att, enligt hvad Revisorerne blifvit af depotens redogörare meddeladt, sistnämnda post omfattar kostnad för utfodring jemväl af kreatur, som användts för annat ändamål än jordbrukets, och att vid sådant förhållande utgifterna för jordbruket i sjelfva verket kunna anses utgöra allenast omkring 950 kronor.

Beträffande öfriga jordbrukets konto påförda utgifter, utgöras dessa af *utskylder*, deri ingå jemväl fattigvårdskostnader och pensioner, till sammanlagdt belopp af 1,199 kronor 52 öre, utgifter för *skogsvård* och *skogsafverkning* m. m., sammanlagdt 3,084 kronor 41 öre, *afskrifningar* å hö-, halm- och spanmålsförråden, 1,433 kronor 31 öre, samt »öfverförda effekter» 264 kronor.

För vinnande af klarhet beträffande det ekonomiska resultatet af sjelfva jordbruket vid depoten är det emellertid önskligt, att å jordbrukets konto icke föras

andra vare sig utgifter eller inkomster än sådana, som med jordbruket ega verkligt och omedelbart samband, och att sålunda bokföringen vid depoten för framtiden bringas i närmare öfverensstämmelse med de förhållanden, som den afser att belysa.

§ 3.

Vid den granskning, Revisorerne egnat Strömsholmsdepotens räkenskaper för revisionsåret, har Revisorernes uppmärksamhet blifvit fäst vid den myckenhet hö, som i arrende till depoten levereras och der icke blifvit förbrukad. Sålunda framgår af en räkenskaperna bilagd redogörelse, bland annat, att behållningen af hö från år 1895 vid depoten utgjorde 119,146,50 kgm med ett bokfördt värde af 5,957 kronor 32 öre samt att, medan höskörden från det jordbruk, som för statens egen räkning drifves vid depoten, uppgick till endast 550 kgm, myckenheten under år 1896 levereradt hö belöpte sig till 351,369 kgm. Sammanlagda hömängden vid depoten utgjorde sålunda under revisionsåret 471,065,50 kgm. Under året hafva vid auktion den 9 November i ett utrop försålts 94,000 kgm efter ett pris af 3,5 öre för kgm. I öfrigt har kontant till den vid depoten förlagda ridskolan försålts 51,600 kgm, hvarjemte arrendatorerne inlöst 104,430 kgm, dervid prisen utgjort resp. 6 och 5 öre för kgm.

Då med afseende å det låga pris, som erhållits vid ofvan berörda auktionsförsäljning, densamma måste anses hafva medfört förlust, och det derjemte kan antagas, att anledningen till det låga priset hufvudsakligen får sökas i det sätt, hvarpå depotföreståndaren sett sig nödsakad att afyttra höet, och i storleken af det utbjudna förrådet, hafva Revisorerne ansett sig böra uttala önskvärdheten af, att dylika försäljningar för framtiden undvikas och att sålunda den hömängd, som till depoten i arrende levereras, såvidt ske kan, icke tilltages större, än att densamma må anses motsvara depotens behof eller kunna utan förlust afyttras, och Revisorerne föreställa sig, att någon nämnvärd svårighet icke skall möta att genom frivilliga öfverenskommelser med de nuvarande arrendatorerne härutinnan träffa tillfredsställande anordningar.

I hvarje fall torde emellertid ändring i anmärkta afseendet böra ega rum, då, efter det nu gällande arrendekontrakt gått till ända, nya arrendeaftal skola uppgöras.

§ 4.

Af den redovisning för hästarne vid Strömsholms hingstdepot, som bilagts 1896 års räkenskaper, framgår, att bokförda värdet å depotens hästar

vid årets slut uppgick till 197,233 kronor 12 öre. Af hästarne, hvilka samtliga inköpts från utlandet, var en, hingsten »Fleuron», upptagen till värde af icke mindre än 19,642 kronor 58 öre. Ett par andra hingstar, »Reform» och »Unicorn», hade äfven jemförelsevis höga värden, nemligen respektiva 12,338: 38 och 9,980: 18. Af verifikationerna (ser. 2 n:o 280) inhemtas, att inköpspriset för »Fleuron» utgjorde i svenskt mynt 18,000 kronor samt att anskaffningskostnaden jemte kostnad för assurans uppgick till sammanlagdt 1,642 kronor 58 öre, deraf 360 kronor utbetalats i kommissionsarvode.

Då, enligt hvad Revisorerne vid det besök, Revisorerne gjort å depoten, inhemtat, »Fleuron», ehuru vid inköpet 6 år gammal, före inköpet icke varit använd såsom afvelsdjur och hans afvelsduglighet således varit opröfvad, synes det kunna ifrågasättas, huruvida förvärfvandet af en så dyr häst, hvilkens egentliga värde skall bestå i känd härstamning från ryktbara kapplöpningshästar, varit med god hushållning förenligt, då befaras kan, att den afsedda nyttan icke kommer att stå i skäligt förhållande till den gjorda utgiften.

Fasthellre synes det Revisorerne såsom om, sedan så mycket blifvit gjordt för höjande af den inhemska hästafveln, depoternas hästbehof borde kunna redan nu till någon mera väsentlig del och framgent allt mer och mer fyllas inom landet, hvarigenom icke blott betydande besparingar skulle kunna ernås, utan äfven en lämplig och välförtjent uppmuntran beredas framstående hästuppfödare. I detta sammanhang må ock nämnas, att under revisionsåret ett försök i sådan rigtning gjorts vid Flyinge, dit från svensk hästuppfödare inköpts en fullblodshingst för ett pris af 3,000 kronor.

## § 5.

Af räkenskaperna för Flyinge hingstdepot framgår, att under revisionsåret från depoten försålts å auktion 18 stycken yngre hästar, hvilka befunnits olämpliga såsom afvelsdjur och af sådan anledning utgallrats. Enligt hvad auktionsredogörelserna utvisa, har största delen af hästarne inköpts af kavalleriofficerare, men endast ett fåtal för remonteringskommissionens räkning.

Då emellertid hästar sådana som de ifrågavarande i allmänhet torde väl lämpa sig till remonter, hvilket bland annat framgår deraf, att officerare vid kavalleriet vilja tillgodogöra sig desamma, hafva Revisorerne velat uttala önskvärdheten af, att sådana hästar, mera än hvad hittills skett, tagas i anspråk för remonteringen.

§ 6.

Af ett verifikationerna till Strömsholmsdepotens räkenskaper för år 1896 bilagdt instrument öfver brandsyn, som under året hållits å byggnaderna vid depoten, inhemtas, att synemännen beträffande brandredskapen uttalat, att en del deraf vore, likasom under nästföregående år, otidsenlig och ohandterlig.

Med anledning häraf anse Revisorerne sig böra framhålla vigten deraf, att redskapen så fort ske kan försättes i fullgodt skick.

§ 7.

Enligt hvad Revisorerne vid sitt besök å Strömsholm inhemtade, förefinnes derstädes obegagnad vattenkraft, enligt uppgift, af omkring 500 hästkrafters styrka; och hafva Revisorerne med anledning häraf velat ifrågasätta, huruvida icke en så pass betydande kraft borde under någon form för statens räkning tillvaratagas.

Då det nuvarande belysningssättet med fotogén onekligen är, hvad angår stallbyggnader och uthus vid depoten, förenadt med eldfara, har det synts Revisorerne lämpligt, om i sammanhang med vattenkraftens tillgodogörande för industrielt ändamål det skulle låta sig göra att anordna elektrisk belysning för depotbyggnaderna. Äfven om kostnaden härför komme att öfverstiga utgifterna för det nuvarande belysningssättet, hvilka uppgått till omkring 120 kronor för år, torde emellertid en något ökad kostnad i väsentlig grad uppvägas af den ökade trygghet mot eldfara, som en dylik anordning skulle medföra.

# Anslaget till fortsättande af de geologiska undersökningarne inom riket samt utgifvande af derpå grundade kartor.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 94: 22. |

*Uppbörd:*

| | | |
|---|---|---|
| Sjette hufvudtitelns extra ordinarie anslag: | | |
| För de geologiska undersökningarne | 94,000: — | |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser | 856: 30. | |
| Örebro läns landstings och hushållningssällskaps bidrag för åren 1895 och 1896 till utförande af praktiskt-geologiska undersökningar inom länet | 3,000: — | |
| Jernkontorets bidrag för utarbetande af karta med beskrifning öfver Norbergs gruffält med omgifningar | 1,500: — | |
| För försålda kartor m. m. | 442: 35. | |
| Återdebiterade | 1,025: — | 100,823: 65. |
| | Summa | 100,917: 87. |

## Kredit.

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Fältarbetena | 24,070: 43. | |
| Byråafdelningen | 2,696: 77. | |
| Biblioteket och samlingarne | 1,483: 46. | |
| | Transport | 28,250: 66. |

| | | |
|---|---|---|
| Transport | 28,250: 66. | |
| Kart- och boktrycket | 8,100: 75. | |
| Aflöningar och arvoden | 58,389: 57. | |
| Värme, belysning och vatten | 929: 72. | |
| Renhållning och städning | 533: 95. | |
| Postafgifter | 856: 30. | |
| Resekostnad | 222: 85. | |
| Diverse utgifter | 1,132: 31. | 98,416: 11. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar: | | |
| Kontant behållning: | | |
| I kassan | 1: 76. | |
| I Riksbanken | 2,500: — | 2,501: 76. |
| | Summa | 100,917: 87. |

§ 1.

I skalan 1 : 50,000 hafva under året kartlagts 2,80 qvadratmil inom Örebro och Kristianstads län och i skalan 1 : 100,000 en yta af 6,30 qvadratmil inom Skaraborgs län och de småländska länen.

I Nerike hafva dessutom utförts praktiskt-geologiska arbeten med bidrag af Örebro läns landsting och hushållningssällskap, hvarjemte åtskilliga kompletteringsarbeten verkställts i och för utgifvandet af en karta med beskrifning öfver Norbergs bergslag, hvartill brukssocieteten lemnat bidrag. I nordöstra Skåne hafva de geologiska förhållandena underkastats en särskild utredning.

Till upplysning om hvilka anslagsmedel för revisionsåret utgått till understöd åt fiskerinäringen hafva Revisorerne låtit upprätta följande öfversigt:

Af 6:e hufvudtitelns anslag till Landtbruksstyrelsen, ålderstillägg samt till fiskerinäringens understöd:

| | | |
|---|---|---|
| Aflöning till: | | |
| Fiskeriinspektören: | | |
| lön | 2,500: — | |
| tjenstgöringspenningar | 1,500: — | |
| ålderstillägg | 1,000: — | 5,000: — |
| 1:ste fiskeriassistenten: | | |
| lön | 2,000: — | |
| ålderstillägg | 1,000: — | |
| reseersättning | 1,000: — | 4,000: — |
| 2:dre fiskeriassistenten: | | |
| lön | 1,500: — | |
| ålderstillägg | 500: — | |
| reseersättning | 1,000: — | 3,000: — |
| Undervisare i fiskodling: | | |
| arvode | 1,500: — | |
| reseersättning | 82: 15. | 1,582: 15. |
| Tillsyningsmän vid fiskerierna samt fiskeriinstruktörer: | | |
| inom Södermanlands län | 1,000: — | |
| „ Östergötlands „ | 1,000: — | |
| „ Jönköpings „ | 500: — | |
| „ Kronobergs „ | 600: — | |
| „ Kalmar „ | 1,500: — | |
| „ Gotlands „ | 750: — | |
| „ Blekinge „ | 1,000: — | |
| „ Malmöhus „ | 600: — | |
| „ Hallands „ | 1,000: — | |
| „ Göteborgs och Bohus län | 2,500: — | |
| „ Vermlands „ | 1,000: — | |
| „ Örebro „ | 1,000: — | |
| „ Vesternorrlands „ | 500: — | 12,950: — |
| | Transport | 26,532: 15. |

| | | |
|---|---|---|
| | Transport | 26,532: 15. |
| En fiskeristipendiat: | | |
| arvode ..... | 1,000: — | |
| reseersättning ..... | 750: — | 1,750: — |
| Till bestridande af kostnaderna för fiskodlingsanstalten vid Finspong ..... | | 1,500: — |
| Till fiskerimuseets underhåll samt till lokalens uppvärmning, städning och förevisande för allmänheten ..... | | 400: — |
| Till fortsatta hydrografiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven m. m. ..... | | 4,000: — |
| För ombyggnad af telefonledningar i Bohusläns skärgård ..... | | 3,000: — |
| Till bestridande af kostnaden för insamlande och offentliggörande af rapporter rörande bohuslänska sillfisket under sillfiskeperioden 1896—1897 ... | | 4,500: — |
| Till Kopparbergs läns hushållningssällskap för befrämjande af fiskodling och fiskevård inom länet | | 1,000: — |
| Till Gefleborgs dito för fiskerinäringens befrämjande inom länet ..... | | 1,000: — |
| Reseunderstöd till Fiskeriinspektören R. Lundberg | | 450: — |
| Dito till fiskeritillsyningsmannen A. H. Malm..... | | 500: — |
| Dito till fiskeritillsyningsmannen J. Rydström ..... | | 250: — 44,882: 15. |
| Af besparingsfonden för jordbruket, handeln och näringarne: | | |
| Till disposition af Landtbruksstyrelsen: | | |
| återstoden af 1894 års anslag till anställande af fiskeriförsök ..... | 200: — | |
| i afräkning på 1895 års anslag till dito dito ..... | 800: — | 1,000: — |
| Till Fiskeriinspektören R. Lundberg bidrag till utgifvande af »Svensk fiskeritidskrift» ..... | | 1,100: — |
| Reseunderstöd till 1:ste Fiskeriassistenten F. Trybom | | 500: — 2,600: — |
| | Summa | 47,482: 15. |

# Sjunde Hufvudtiteln.

## Finansdepartementet.

För revisionsåret har Finansdepartementets registrator i särskilda räkningar redovisat för de anslagsmedel, som finnas sammanförda i nedanstående tabell:

| | Debet. | | Kredit. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Leverering från Statskontoret. | Skuld till år 1897. | Skuld från år 1895. | Utgift. | Summa. |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | |
| Chefen för Finansdepartementet..... | 17,000: — | — — | — — | 17,000: — | 17,000: — |
| Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli ..... | 63,850: — | — — | — — | 63,850: — | 63,850: — |
| För kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter ..... | 7,000: — | — — | — — | 7,000: — | 7,000: — |
| Ålderstillägg ..... | 4,900: — | — — | — — | 4,900: — | 4,900: — |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser ..... .... | 126: 64. | — — | — — | 126: 64. | 126: 64. |
| Transport | 92,876: 64. | — — | — — | 91,876: 64. | 92,876: 64. |

| | Leverering från Statskontoret. | Skuld till år 1897. | Skuld från år 1895. | Utgift. | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|
| Transport | 92,876: 64. | — — | — — | 92,876: 64. | 92,876: 64. |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. | 7,000: — | 472: 03. | 534: 47. | 6,937: 56. | 7,472: 03. |
| Sjunde hufvudtitelns extra ordinarie anslag till arvode åt en byrå-assistent å Finansdepartementets bankbyrå | 4,000: — | — — | — — | 4,000: — | 4,000: — |
| Summa | 103,876: 64. | 472: 03. | 534: 47. | 103,814: 20. | 104,348: 67. |

## Finansdepartementets kontroll-

Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag:
Kontroll å tillverkningsafgifter:
Expenser .....
Sjette hufvudtitelns extra anslag till bestridande af kostnaderna för införande af metriska systemet för mått och vigt .....
Influtna afgifter för verkställd justering m. m. .....
Försålda exemplar af byråns berättelser m. m. .....
Ersättning för bränvinskontrolleffekter .....

Summa

## och justeringsbyrå.

| Debet. | | | Kredit. | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Behållning från år 1895. | Leverering från Statskontoret. | Uppbörd. | Utgifter. | Leverering till Statskontoret. | Behållning till år 1897. | Summa. |
| 1,623: 61. | 9,000: — | — — | 8,677: 97. | — — | 1,945: 64. | 10,623: 61. |
| — — | 275: — | — — | 275: — | — — | — — | 275: — |
| 17: 56. | — — | 1,582: 70. | — — | 1,576: 44. | 23: 82. | 1,600: 26. |
| — — | — — | 61: 07. | — — | 61: 07. | — — | 61: 07. |
| — — | — — | 95: 65. | — — | 95: 65. | — — | 95: 65. |
| 1,641: 17. | 9,275: — | 1,739: 42. | 8,952: 97. | 1,733: 16. | 1,969: 46. | 12,655: 59. |

# Kammarkollegium.

För revisionsåret har från Kammarkollegium i särskilda räkningar lemnats redovisning för de anslagsmedel, som finnas sammanförda i följande tabell:

| | Debet. | | Kredit. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Behållning från år 1895. | Leverering från Statskontoret. | Utgifter. | Behållning till år 1897. | Summa. |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | |
| Kammarkollegium: | | | | | |
| Aflöning m. m. | — — | 121,033: 38. | 121,033: 38. | — — | 121,033: 38. |
| Ålderstillägg..... | — — | 11,833: 34. | 11,833: 34. | — — | 11,833: 34. |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser ..... | — — | 602: 35. | 602: 35. | — — | 602: 35. |
| Skrifmaterialier och expenser ved m. m. ..... | 601: 50. | 4,500: — | 4,431: 77. | 669: 73. | 5,101: 50. |
| Summa | 601: 50. | 137,969: 07. | 137,900: 84. | 669: 73. | 138,570: 57. |

§ 1.

Revisorerne hafva besökt Kammararkivet, som är inrymdt dels i nedra botten i Kammarrättens hus samt dels i de s. k. tomrummen och å vinden i Gamla Kungshuset.

Det otillfredsställande skick, hvari detta under en längre tid vanvårdade arkiv befinner sig, torde till en stor del kunna tillskrifvas beskaffenheten af de lokaler, som äro upplåtna för detsamma. Dessas belägenhet på tre olika

ställen medför redan i och för sig afsevärda svårigheter. Besvärade af mörker och delvis af fukt samt i saknad af eldstäder, äro de synnerligen olämpliga till förvaring af arkivhandlingar. Härtill kommer, att på grund af arkivets stora omfattning och betydande årliga tillväxt utrymmet måst anlitas i högre grad än lämpligt varit. Sålunda äro till exempel hyllorna förlagda så nära hvarandra, att, när akter skola från högre belägna fack nedtagas, stege ej kan användas, utan man måste uppstiga på något af närstående hyllas lägre fack, hvarigenom naturligtvis de der förvarade arkivalierna utsättas för skada. Vidare är afståndet mellan de olika facken i samma hylla på flere ställen så ringa, att arkivalierna måste förvaras i liggande ställning, hvilket medför stor olägenhet vid deras begagnande, såväl på grund af svårigheten att återfinna desamma, som genom deras nötning vid utdragningen och inskjutningen. Att olägenheterna af det bristande utrymmet i arkivet komma att alltmer göra sig gällande, torde framgå, bland annat, deraf, att tillväxten af arkivalier alltjemt ökas och för närvarande lär upptaga omkring 80 sträckmeter för år.

Kammararkivets brister och dess otillgänglighet för forskaren föranledas dock ej allenast af lokalernas underhaltighet utan jemväl af det oordnade skick, hvari arkivalierna befinna sig, hvartill kommer saknaden at fullständigt registratur, i det att ej andra register finnas, än några, som äro uppgjorda i slutet af 1700-talet, men som då voro långt ifrån fullständiga. Sedan innevarande års Riksdag på enskild motionärs förslag till ordnande och registrerande af Kammararkivets handlingar för år 1898 beviljat ett extra anslag af 5,000 kronor, och då antagas kan, att tillräckligt belopp kommer att äfven af följande riksdagar för ändamålet beviljas, torde kunna förväntas, att inom Kammararkivet nödig ordning i afseende å arkivaliernas uppställning och förteckning omsider och så fort ske kan åstadkommes.

Af största vigt för dessa betydelsefulla handlingars bevarande från förstörelse och för deras tillgodogörande för forskningen är emellertid, att arkivet varder förflyttadt till rymligare och ändamålsenligare lokaler än dess nuvarande; och Revisorerne föreställa sig, att, sedan Riksdagen numera beträdt den väg att låta anordna i landsorten befintliga slottsbyggnader till landsarkiv, derigenom möjligen må, sedan andra mindre vigtiga arkivalier öfverförts till landsarkiven, beredas utrymme inom hufvudstaden för ett tidsenligt hysande af Kammararkivets handlingar.

§ 2.

Osäkerhet i eganderättsförhållandena har ofta inom vårt land uppkommit derigenom, att kronan upplåtit viss jord för befrämjande af vissa

allmännyttiga företag, men dessa företag sedermera afstannat utan att jorden återgått till kronan. Af stor vigt är emellertid att, der sådan osäkerhet förefinnes, rättsförhållandena varda vederbörligen ordnade. Med afseende härå och då Revisorerne trott sig finna, att Husqvarna gevärsfaktoris egande-rätt till hela den från statsverket upplåtna mark, hvaråa faktoriet är anlagdt, af förenämnda anledning icke är fullt klar, hafva Revisorerne låtit anställa en undersökning i detta ämne, hvilken undersökning ledt till följande ut-redning.

Husqvarna gevärsfaktori eller, såsom det i äldre handlingar jemväl benämnes, Jönköpings faktori skall omkring år 1680 hafva anlagts af Hof-rådet Gustaf Qveckfeldt, som derefter afyttrat detsamma till Kongl. Maj:t och kronan.

Den 14 Juli 1690 uppdrog Kongl. Maj:t åt reduktionskommissionen att föranstalta om förvärfvande till faktoriet af hemmanet Södergården och genom afhandling den 1 Februari 1692 afstod Qveckfeldt å egna och med-arfvingars vägnar till Kongl. Maj:t och kronan berörda hemman, Södergården, med dertill hörande tvänne »enfota qvarnar» mot vederlag. Hemmanet, som i Qveckfeldts hand varit frälse, blef derefter omfördt till krono, hvilken dess natur, bestyrkt af Jönköpings läns qvarnkommissions protokoll af år 1697, allt framgent bibehållits; och torde förändring häri icke varit ifrågasatt, förrän nuvarande innehafvaren af Husqvarna eller Husqvarna vapenfabriksaktiebolag i skrifvelse till Konungens Befallningshafvande i Jönköpings län den 12 December 1896 anhållit att få skatteköpa hemmanet, hvarom här nedan vidare förmäles. Dock erhöll faktoriet genom Kongl. brefvet den 15 Februari 1715 (punkt 6) befrielse från skatter för Södergårdens egor.

Genom sistberörda nådiga bref erhöll faktoriet eller, måhända rättare sagdt, dess dåvarande faktor J. Ehrenpreus sina privilegier, omfattande, utom nyssnämnda förmån af skattefrihet för Södergården, »fullkomlig disposition» af faktoriet, rätt att antaga folk och uppehålla disciplin, frihet att, om mera kunde tillverkas än Krigskollegium behöfde, för egen räkning sådant utföra med rätt att effekterna in- och utrikes försälja, eftergift af lilla sjö- och landtullen för alla materialier, som erfordrades för faktoriets drifvande, äfven-som af stora sjö- samt lilla sjö- och landtullen på alla vid faktoriet förfär-digade effekter, som utskeppades till främmande orter eller till andra orter inom landet för försäljning, tillåtelse att, i fall af brist på egen skog, kola och hugga på kronohemman och allmänningar i Jönköpings, Skara och Elfs-borgs län, frihet för folket från knekte- och båtsmanshåll samt värfning, frihet från inqvartering, mantalspenningar m. m. samt confirmation af »förra privilegier»; hvarjemte (i 11 punkten) stadgas, att, om faktoren Ehrenpreus

skulle uppfostra någon son eller måg, som vore så skicklig att drifva detta verket efter honom som någon annan, så ville Kongl. Maj:t i anseende till faktorens härvid visade flit och idkesamhet uppå en sådan hafva confererat factoriebeställningen vid detta manufaktoriet efter faktoren Ehrenpreus' afgång under samma privilegier, som här förmältes; dock måste derom vid sådant tillfälle först ansökning göras.

Efter J. Ehrenpreus hade Fredrik Ehrenpreus, hvilken benämnes öfverdirektör, anställning vid faktoriet, som fortfarande var i kronans ego och besittning.

Emellertid hade, enligt hvad i Secreta utskottets skrifvelse till Kongl. Maj:t den 19 Oktober 1756 meddelats, gevärsfaktorierna i riket, »i anseende till deras slätta tillstånd så mycket mera sysselsatt secreta utskottets omtanka» som utskottet å ena sidan funnit, att dessa fabriker efter dåvarande inrättning vore »för Kronan tärande och kostsamma», men å andra sidan nogsamt vore öfvertygadt, »att de kunde blifva ibland de nyttigaste verk för Riket om de blefve efter deras ämne inrättade och skötte». Vidare framhåller utskottet, »att faktorierna icke äro på den fördelaktigaste foten inrättade och vidt skiljde från det påsyftade tillstånd att kunna tillverka godt gevär för så lindrigt pris, att vi skulle kunna med någon betydande fördel afsätta detsamma på utrikes orter». Hufvudfelen finner utskottet bestå uti en origtig arbetsordning m. m., »uti någon brist på rörliga verk eller vattenbyggnader *men förnämligast deruti att factorierna drifvas för kronans räkning*». Som gevärsfactorierna, fem till antalet, vore kronan tillhöriga, så hade deras välstånd dittills endast varit grundadt på kronoleveranserna, men utskottet hade vid flere riksdagar nogsamt funnit ogörligheten för kronan att förse dess gevärsfaktorier med tillräckligt arbete och derföre vid sista riksdagen fallit på den tanken, att de kunde bättre skötas och förkofra sig till vinnande af gevärstillverkning till utskeppande på utrikes orter, om de komme i enskildes händer, till början hvaraf på försök Secreta utskottet då hos Kongl. Maj:t anhållit, att Norrtelje factori måtte till arrende utbjudas mot vissa vilkor och fördelar, som man trott vara för privata personer nog lockande. Men ingen hade velat detta factori under arrende mottaga. Utaf allt detta hade utskottet blifvit närmare öfvertygadt om nyttan och görligheten af bättre pris vinnande på svenska geväret samt dess afsättande på utrikes orter och funnit, att det enda och säkraste medlet dertill vore, *att kronan afstode gevärsfactorierna till privata personer på sätt och med de vilkor, som ett skrifvelsen bifogadt upplåtelsebref närmare utvisade och hvartill de vid gevärsfactorierne*, utom vid Norrtelje, *nu varande Directeurer eller Faktorer, om de med vilkoren åtnöjdes, skulle vara närmast berättigade*, såsom de der blifvit af Kronan antagne och genom öppen fullmagt förordnade till

dessa manufakturverks förvaltning, dem de i flere år förestått och således om deras beskaffenhet och drift bästa kunskap och erfarenhet egde.

Secreta utskottet hade gjort sig underrättadt, att utom vattenverken, som vid alla faktorierna vore i temligen godt stånd, jemte några klensmedjor och lastbodar, *funnes vid Jönköpings faktori* $^1/_2$ *kronohemman* och en byggning för öfverdirektören, vid Örebro ett embetshus, som nyttjades af faktoren till boställe, $^3/_4$ hemman i Näsby, som vore inlöst till några kreaturs underhållande för handtverkarne, samt en täppa för bodarne; men att af 122 $^3/_8$ knektefrihetshemman, hvilka varit anslagne till ersättning för de smeders hemman, som blifvit inrotade, vore ej mera än 43 $^5/_6$ i behåll, hvilka senare hemman numera, sedan faktoriet lemnades till faktoren, *komme att till kronan indragas;* att utom nämnda byggnader egde öfverdirektören vid Jönköpings faktori ett bajonett-slipverk och en hammare till pipämnens uträckning och smide till verkens reparationer, samt att de gamla handtverkshusen vid samma faktori vore så alldeles förfallna, att de, om faktoriet skulle på gamla foten drifvits, hade måst ånyo uppbyggas, hvartill allena 16,000 daler smt. erfordrats.

Sedan utskottet framhållit, att öfverlemnandet af Kronans gevärsfaktorier, »som i dess egen hand är henne sjelf till egen last», till private personer kunde anses för ett beständigt kapital, som inom några år blefve ansenligt fruktbärande, genom det Kronan erhölle lindrigare pris på geväret, utom den förmånen att tillskynda riket en förr ovanlig nationel vinst genom gevärets utskeppning till främmande orter, anförde utskottet — som »till ett så stort ändamåls vinnande» trodde det vara alldeles oundgängligt och billigt, att publicum understödde »de anstalter, som skulle sätta de private faktorierna i stånd att bringa dem till behörig verkställighet» — att kronan borde till faktorierna införskaffa en stam af skicklige handtverkare och öppna vägen för den utrikes gevärshandeln och att faktorierna, »som omöjligen kunde i första början hålla pris med utlänningen» måtte med utskeppningspremier från 12 till 25 procent understödjas, tilldess inrättningarna kommit i stånd och gevärshandeln utomlands blifvit gångbar.

»Dessa äro de hjelpmedel till gevärsfaktoriernas uppkomst», så afslutar Secreta utskottet sin skrifvelse, »som Eders Kongl. Maj:ts Secreta utskottet i underdånighet bort vid handen gifva med lika underdånig anhållan, det täcktes Eders Kongl. Maj:t om verkställigheten häraf vederbörande i nåder förständiga.»

Det med Secreta utskottets skrifvelse följande »project till villkoren vid Gevärs Factoriernas upplåtande till Private Personer», innehåller bland annat, följande:

1:o) »Uplåter Kongl. Maj:t och Kronan Factoriet med strömdrag,

Byggnader, Inventarier och flere tillhörigheter, med all den rätt, som Kronan innehafver N. N. till evärdelig egendom att dermed göra och låta efter som han bäst och nyttigast finner, samt verket med egen omkostnad drifva och underhålla, i följd hvaraf factoriet, äfvensom annan dess välfångna egendom må gå i arf och köp, men detta allt med det uttryckliga förbehåll, att Factoriet, i hvars hand det vara må, aldrig må förfalla, utan ständigt till gevärstillverkning upprätthållas.

2:o) Till den ändan skola kronoleveranserna delas emellan Factorierna i följande proportion och denna proportion, då årliga kronobeställningarne icke öfverstiger 4,000 Musquetter med dertill hörande Bajonetter, emedlertid och till dess Ronneby Factorie kommer i stånd, då det äfven i denna kronoleverants bör deltaga, blifver lika så beständig som ägande- och besittningsrätten, nemligen:

| | | |
|---|---|---|
| Jönköpings | factori | 1,500 |
| Norrköpings | „ | 750 |
| Söderhamns | „ | 750 |
| Örebro | „ | 500 |
| Norrtelje | „ | 500 |
| | tillsammans st. | 4,000 Musquetter |

med dertill hörande Bajonetter, men hvad som öfverstiger 4,000 Gevär om året, må Kronan ega frihet genom öppen auction utbjuda och beställa hos den af inrikes Gevärs Factorierne, som ger bästa priset.»

På grund af Secreta utskottets förberörda skrifvelse med ofvananförda projekt samt Kongl. Maj:ts deraf föranledda Bref den 26 Oktober 1756 utfärdade Kongl. Krigscollegium den 13 September 1757 åt Öfverdirektören Fredric Ehrenpreus ett så lydande upplåtelsebref:

»Kongl. Maj:ts och Rikets Krigs Collegii VI underskrifne etc; Göre veterligt: Att såsom Hans Kongl. Maj:t Vår Aller Nådigste Konung, genom utfärdade skrifvelse till Oss, af den 26 sistlidne Oktober, Aller Nådigst behagat förklara, huru som å ena sidan funnits, att Gevärs Factorierne i Riket efter nu varande inrättning äro för Kronan tärande och kostsamma, samt att ogörligt blifver förse dem med tillräckligt kronogevärsarbete; men att de å andra sidan kunna blifva de nyttigaste verk, om de blifva efter deras ämne inrättade och skötte, hvarigenom ett bättre pris kunde vinnas på Svenska geväret samt afsättning på utrikes orter, till hvilka nyttiga ändamåls vinnande Hans Kongl. Maj:t Aller Nådigst funnit vara det ena och säkraste medlet, att Kronan afstår gevärs Factorierna till private personer, hvartill Hans Kongl. Maj:t Aller Nådigst förklarat Öfver Directeuren Fredric Ehren-

preus närmast berättigad, såsom förut antagen och med öppen fullmagt om Factoriets förvaltning försedd; alltså till underdånigst följe deraf, hafve WI velat upplåta, efter som Vi härmed och i kraft af detta Vårt öppna bref, på Hans Kongl. Maj:ts Vår Aller Nådigste Konungs vägnar upplåte till Öfver Directeuren ädle och välbördig Fredric Ehrenpreus, Jönköpings och Husqvarna Gevärs Factori med följande vilkor, nemligen:

1:o) Med strömverk, byggnader, inventarier och flere tillhörigheter, med all den rätt, som Kronan det innehafver, Öfver Directeuren till everdelig egendom, att dermed göra och låta, eftersom Öfver Directeuren bäst och nyttigast finner, samt verket med egen omkostnad drifva och underhålla, i följd hvaraf Factoriet äfvensom annan Öfver Directeurens välfångna egendom må gå i arf och köp, men detta allt med det uttryckliga förbehåll, att Factoriet, i hvars hand det vara må, aldrig får förfalla, utan ständigt till gevärstillverkning upprätthållas.

2:o) Till den ändan skola Krono Leverantserne delas emellan Factorierne, då årliga kronobeställningarne icke öfverstiga 4,000 Mousquetter med dertill hörande bajonetter, i sådan proportion, att Husqvarna Gevärs Factorie får årlig beställning af 1,500 Mousquetter och lika många bajonetter, intill dess Ronneby Factorie kommer i stånd, då det äfven uti förenämnde antal af 4,000 Mousquetter och bajonetter kommer att deltaga, och blifva lika så ständig Leverant som de öfrige Gevärs Factorierne. Men hvad som öfverstiger 4,000 gevär om året, skall Kronan ega frihet genom öppen auction utbjuda och beställa hos den af inrikes Gevärs Factorierne, som gifver bästa priset; men skulle Öfver Directeuren brista i sin Leverants, så skall samma Leverants för den gången Öfver Directeuren till straff delas emellan de andra Factorierne; dock skall Husqvarna Factorie derföre icke förlora sin rätt, utan i den händelsen Leverantsen vid detta Factorie skulle ett, högst 2:ne år å rad brista, så skall Öfver Directeuren blifva sin rätt förlustig och icke få sälja och afstå Factoriet, utan eger då Kronan frihet att lemna Factoriet till annan man, som förmår prästera prästanda, i hvilken händelse likväl Öfver Directeuren bör för dess å Factoriet gjorde förbättringar njuta ersättning af Kronan eller den tillträdande — — —»

I skrifvelse till Kongl. Maj:t den 20 Februari 1770 anmälde Secreta utskottet, hurusom utskottet af Kongl. Krigskollegii riksdagsberättelse med bekymmer inhemtat de flera svårigheter, som tryckte gevärsfaktorierna och ännu hindrade de hufvudafsigter, som med deras första inrättning såväl som upplåtande sedermera till private egare varit påsyftade. Ibland dessa svårigheter förekomma *först den osäkerhet, hvaruti factorieinnehafvarne sig befunne om oqvald och orubbad besittning enligt upplåtelsebrefven* af Faktorierna, så länge de fullgjorde de deruti föreskrifna vilkoren. »*Wid sista*

*Riksdag*», yttrar utskottet, »*hade dåvarande Secreta utskott ansett upplåtelse-afhandlingen som år 1756 blifvit tillstyrkt endast såsom på försök sluten* och medelst afgifvet betänkande till Riksens Ständers plena hemstält om icke samma afhandling borde häfvas och faktorierna återtagas till Kronan och på sätt som tillförene förvaltas emot återbetalning till factorie förvaltarne af hvad de bevisligen kostat hvar på sitt verk.» Efter erinran att vid 1761 års riksdag ej åtal skett, och att vid sista Riksdagen två stånd ej befattat sig med Secreta utskottets då gjorda hemställande, dervid Riksens Ständer ej heller vid 1770 års Riksdag lagt handen, kunde Secreta utskottet ej annat finna än att — när och på de skäl, Secreta utskottet hos Kongl. Maj:t år 1752 och 1756 årens Riksdagar andragit, Factorierna vore innehafvarne upplåtna till everdlig ego med de uttryckliga förbehåll, att hvart Factorie i hvars hand det vara måtte, aldrig finge förfalla, utan ständigt till gevärstillverkning upprätthållas, och att innehafvaren i fall den bestälda lefverantsen vid faktoriet skulle ett, högst tvenne år å rad brista, skulle vara sin rätt iörlustig och icke få sälja eller afstå faktoriet, utan Kronan egde frihet att lemna faktoriet till annan man, som förmådde prestera prestanda — faktoriernas upplåtande och idkande af private personer såsom proprie egendom vore Kronan förmånliga, hvilken dermed undginge all kostnad på deras vidare byggning och underhållande samt allt äfventyr af medel som till upphandling och aflöning tillförne måst lemnas faktorerne i händer, hvartill förfarenheten lade, att en annans egendom och goda sällan så väl och ömt sköttes, som ens enskilda. Sällsamma exempel gälde icke deremot och de finge mera tillegnas en ovanlig samvetsömhet än den borgerliga lagens kraft. Således och emedan afhandlingarna vid faktoriernas upplåtande grundade sig på Rikets verkliga förmån och Secreta utskottet till befordran deraf i stöd af det oklandrade förtroende att i dylika mål ensamt förordna, Riksens Ständer detsamma uppdragit, bemälta afhandlingar i underdånighet tillstyrkt, dem Riksens Ständer ej heller sedermera åtalt, mindre ändrat; och så vida Rikets lag ej tillägger Kronan vid afhandlingar annan rätt än undersåtare att efter behag hålla eller bryta ord och afsked, utan tvärtom Riksens Ständer vid flera tillfällen vidkänt en fullständig reciprocitet, och dessa afhandlingars häfvande dessutom skulle förorsaka Kronan en betydlig och ganska kännbar kostnad medelst ersättning af de vid faktorierna af förvaltarne gjorda förbättringar, helst det icke vore Rikets Ständer värdigt eller med deras rättrådiga tänkesätt instämmande att genom process afmatta och således nödga förvaltarne att taga hvad efter ett vanskligt godtycke kunde bjudas; Ty anhölle Secreta utskottet att Kongl. Maj:t täcktes framgent i nåder handhafva och beskydda de medborgare, som dessa faktorier undfått och mottagit såsom sin proprie egendom *vid deras oqvalda besittning, så länge de fullgjorde*

*de uti upplåtelsebrefven för Kronan och Riket betingade vilkor och skyldigheter.*

Enligt »anteckningar angående Husqvarna Gevärsfactorie», som äro till finnandes i Kongl. Riksarkivet, hade enligt syne- och inventeringsdokument af den 24 Oktober 1759, följande värden åsatts byggnaderna vid Husqvarna:

| | | | |
|---|---|---|---|
| Kronans byggnader ..... | 3,150 | Rdr | 17 ¼ öre |
| och Factorens eller emottagarens ..... | 18,758 | „ | 14 ⅔ „ |

Husqvarna bestod då af Södergården med skattlagd qvarn samt Höggärdsängen. Angående den sistnämnda finnes i berörda anteckningar följande meddelande:

»Höggärdsängen är enligt öfverenskommelse med faktoriegaren afstådd till Hofrättsrådet Posse nemligen:

| | | |
|---|---|---|
| enligt Kongl. Resolutionen den 2 Aug. 1786 ..... | 65 | tnld |
| „ Kongl. Brefvet den 17 Nov. 1794 ..... | 54 | „ |
| „ „ „ den 22 Juli 1800 ..... | 108½ | „ |
| Summa | 227½ | tnld. |

Var skatteköpet för 1200 D:r S:mt enligt Kongl. Krigskollegii bref den 31 Juli 1770. Räntan 200 D:r S:mt = 66 Rdr 32 B. Kronan förbehållen.

I ersättning för sistnämnda andel af Höggärdsängen erhöll faktoriet hemmanet Tormenäs.»

Enligt förstnämnda Kongl. resolution den 2 Augusti 1786 hade Öfverdirektören Ehrenpreus till sin svärson, Hofrättsrådet Friherre G. M. Posse upplåtit den del af Höggärdsängen, som omfattade torpet Rosenlund med derintill stötande ägor, hvarefter Posse anhållit att berörda uppodlade ägor finge skiljas från ängen, hvilken i det derå utfärdade skatteköpebref ansågs förenad med Husqvarna gevärsfaktori. Efter tillstyrkan af Krigs- och Kammarcollegierna tillät Kongl. Maj:t denna uppodlings skiljande från den öfriga Höggärdsängen, dock att en proportionerlig del af hela räntan utaf denna uppodling framdeles utginge och i jordeboken densamma påfördes, samt att all vidare söndring utöfver den nu uppgifna och affattade vidd för framtiden förbjöds. Den 17 November 1794 biföll Kongl. Maj:t Friherre Posses ansökan att ytterligare 54 tnld. finge afskiljas mot förbindelse af Posse att efter tunnlandtalet ansvara för årliga räntan i penningar af ängen,

men till svar å Friherre Posses och Ehrenpreus' år 1800 ingifna ansökan att återstående 108½ tunnland af Höggärdsängen måtte åt Posse upplåtas mot utbyte af skattekronoaugmentshemmanet Tormenäs om 184 tunnland yttrade Kongl. Maj:t i nådigt bref den 22 Juli 1800 till Krigscollegium: »att ehuru Collegium ej mindre än Kammarcollegium det nu ifrågasatta bytet med underdåniga tillstyrkande understödt, kunde Kongl. Maj:t så mycket mindre dertill lemna Nådigt bifall, som Kongl. Maj:t under den 2 Augusti 1786 uttryckligen förbjudit all vidare söndring af samma äng såsom till styrka och understöd af Husqvarna gevärsfaktori anslagen, och hvilket vilkor genom Nådiga brefvet den 17 November 1794 ej blifvit förändradt.»

Det ifrågasatta bytet torde likväl derefter hafva beviljats.

---

I nådigt bref den 19 December 1683 anbefalde Kongl. Maj:t, att halfva hemmanet Husqvarna med en mjölqvarn i strömmen, begge tillhöriga Fru Carin Törneskjöld, skulle genom byte förvärfvas, enär det vore för faktoriet nödvändigt, helst innehafvaren af qvarnen erbjudit sig att mot den skatt och ränta, densamma afkastade, göra byggmästaretjenst och reparera allt hvad vid bruket behöfdes.

Bytet verkställdes genom afhandling den 20 November 1685 med H. I. Ridderhielm, som då egde hemmanet. Sedan hemmanet derefter blifvit omfördt till krono, anslogs räntan deraf till lön åt byggmästaren vid krutbruket.

Enligt 1702 års jordebok förmedlades hemmanet 1690 till ¼ mantal, hvarefter hemmanet, vid hvilket fanns en tullqvarn, som i jordeboken upptogs till tre tunnor bjuggmjöl, blef år 1707 raseradt och med alla räntor tillagdt Husqvarna krutbruk.

Detta krutbruk hade enligt kontrakt den 16 December 1745 förvaltats af Pehr Brehmer, men sedan han afvikit, antog och förordnade Kongl. Krigscollegium Kaptenen Jöran Ehrenpreus till förvaltare af krutbruket och upprättade den 16 November 1778 kontrakt, hvarigenom åt bemälde *Ehrenpreus och hans arfvingar* uppdrogs förenämnda krutbruk »med alla brukets tillhörigheter af byggnader, vattenverk, materialier och instrumentalier samt allt *hvad till hemmanet Norre Gården*, derå det anlagt är, *i ägor lydt och ännu lyder eller hädanefter tillvinnas kan*, med det uttryckliga förbehåll, att bruket der i alla tider vidmagthålles, utan att Kongl. Maj:t och Kronan med någon kostnad besväras». I fall af kontraktsbrott stadgades för första

och andra gången penningböter, men *för tredje gången förlust af krutbruksförvaltningen;* deremot försäkrades honom »att i alla andra fall för sig, arfvingar och efterkommande oklandradt få behålla förvaltningen öfver detta krutbruk».

Sedan Kongl. Maj:t genom Nådig skrifvelse till Krigscollegium den 7 April 1783 förständigat, det åtskilliga förändringar med krutbruken i Riket så väl i anseende till arbetslönen som flere omständigheter rörande kruttillverkningen m. m. pröfvats nödvändiga samt i anledning deraf förordnat, att förnyade kontrakt med förvaltarne af nämnda verk skulle upprättas, afslöts mellan Kongl. Krigscollegium och Statskontoret, å ena, samt Kaptenen Ehrenpreus, å andra sidan, kontrakt den 23 Juni 1784, hvarigenom Ehrenpreus försäkrades så »för sig sjelf som fru, barn och arfvingar om ständig och oqvald besittning af Husqvarna krutbruk med dertill hörande hemmansdel, Norregården i Husqvarna kallad, jemte alla nu varande hus, byggnader, krut- och mjölqvarnar samt öfriga vattenverk och inrättningar och med alla dittills innehafda rättigheter», och blef kaptenen eller hans rättsinnehafvare äfven tillåtet att med vederbörligt bifall afstå besittningen till någon annan som pröfvades vara i stånd att densamma drifva och hvilken samt arfvingarna efter honom kommer att bruket och inrättningen efter behofvet bygga och ständigt underhålla; dock undantogs krutmagasinet med dertill hörande sjöbryggan och profkastningshuset, hvilka för Kronans kostnad utan förvaltarens åtgärd komme att byggas och underhållas.

Sedan fråga uppstått om förflyttning af Husqvarna krutbruk och derom den 9 September 1795 slutits aftal med egaren af Husby kloster krutbruk i Dalarne, hemstälde Kaptenen Ehrenpreus, att hemmanet Norregården måtte med Husqvarna gevärsfaktori förenas och af Ehrenpreus fortfarande få innehafvas. Genom Kongl. Resolutionen den 23 Maj 1796, hvari förordnades om krutbrukets flyttning, fann Kongl. Maj:t i anseende till hemmanets närbelägenhet till gevärsfaktoriet, med hvilket detsamma nyttjade gemensamt *vattendrag*, skäligt tillåta att detta hemman måtte hädanefter gevärsfaktoriet åtfölja såsom detsamma tillhörande och af Kaptenen Ehrenpreus i sådant afseende innehafvas med lika vilkor, hvarunder det varit krutbruket tillslaget, *deremot det honom skulle åligga att gevärstillverkningen derstädes än vidare utvidga och tillöka.*

Enligt ofvan åberopade anteckningar om Husqvarna gevärsfaktori blefvo, i anledning af väckt fråga, att Kongl. Maj:t och kronan skulle åter inlösa Husqvarna faktori, besigtning och värdering år 1818 anställda å faktoriet, dervid Norregårdens egor ansågos ej i värde böra beräknas, emedan de voro utlemnade till och brukades af handtverkarne;

| | | |
|---|---|---|
| »Husen på Norr och Södergården voro värda | 13,312 Rdr. | |
| Södergården och Tormenäs gaf i årlig inkomst 2,500 Rdr, således värde | 41,666 Rdr 32 sk. | 54,978 Rdr 32 sk. |
| Tillkommer beräknad vinst på ytterligare ökad tillverkning 1,000 Rdr, motsvarande ett kapital af | | 16,666: 32. |
| | Summa inlösen | 71,645: 16. |
| Dessutom erfordrades för Factoriets projekterade iståndsättning | | 36,637: 18. 4. |
| Summa, som hela förvärfningen (aqvisitionen) skulle kosta Kongl. Maj:t och Kronan | | 108,282: 34. 4. |

I jordeböckerna upptagas Husqvarna Södergården och Norregården såsom kronoegendomar; förekommande derom i de två sistupprättade jordeböckerna följande:

**»År 1825.**

Crono hemman.

*Husqvarna Sörgl N:o 1.* 1 mantal crono.

Jordeboksräntan:

| | | |
|---|---|---|
| Penningar | | 13: 11 $\frac{3}{5}$ |
| 6 Lått smör | | 3: 12. — |
| 8 dagsverken | | 24: — |
| 8 åhrliga hästar | | 38: 8. |
| 4 konungz dito | | 12: 9 $\frac{3}{5}$. |
| | | 5: 5: 5 $\frac{1}{5}$. |
| Mantalsränta | 6: 25: 5 $\frac{2}{5}$ | 11: 31. |

Annotationer:

Efter Kongl. Maj:ts Allernådigste privilegium af den 15 Februari 1715 njutes detta hemman fritt med alla Räntor under Husqvarna Gevärsfactorie.

*Ibm Norregården N:o 2.*

En raserad kronofjerding.

Räntor i ett för allt Penningar ..... 1: 32.

Annotationer:

Varit ¼ men år 1707 Raserad under Husqvarna krutbruk och räntor nu i ett för allt 10 Dr smt som njutes fritt under krutbruket efter Kongl. Kammarcollegii utslag samt slutet arrendekontrakt med i lifstiden Direkteuren

Brehmer. Krutbruket nu förflyttat till Husby kloster och Räntan underlagd Gevärsfactoriet.

*Husqvarna N:o 3.*

Ett krutbruk:

Förflyttat till Husby kloster i Dalarna likmätigt ordres af den 23 Nov. 1796 och den 2 Jan. 1797.

*Ibm. Sörgl. N:o 4.*

1 kronoqvarn med 2 par stenar jemväl är i samma ström upprättadt ett borr- och Pipbruk under samma hemman.

Annotationer:

Innehafves utan skatt af framlidne Herr Öfverdirekteuren Ehrenpreutz arfvingar under besittningsfrihet.

*Ibm Norrgl. N:o 6.*

1 D:o qvarn med lika inrättning.

Annotationer:

Innehafves med lika frihet som för hemmanet Ibm är anfört.

*Ibm. 1 Hel och Perlgrynsqvarn* med 1 par stenar.»

---

**1877 års jordebok.**

»*Kronoegendomar.*

*Under allmän disposition.*

*Hemman:*

*Husqvarna N:o 1*, 1 mtl.

Södergården

kronotionde

5 kbft. 1.68 k:r Råg ..... 12: 50: 66

5 „ 1.68 „ Korn ..... 9: 92: 26 22,43.

Anteckningar:

Enligt Kongl. Privilegium den 15 Februari 1715 frinjuter Husqvarna gevärsfaktori detta hemmans ränta, hvilken jemlikt Kongl. Kammar Collegii bref den 28 Januari 1856 är från jordebok och räkenskaper utesluten.

*Krono.*

*Jordlägenheter:*

Oförmedladt mtl. ¼, Husqvarna N:o 2. En lägenhet Norrgl.

Anteckningar:

Har varit ¼ hemman, som år 1707 raseradt och med alla räntor underlagdt Husqvarna krutbruk, men sedan krutbruket flyttats till Husby kloster i Dalarne genom Kongl. Bref den 23 Maj 1796 förklarats skola anses såsom en tillhörighet under Husqvarna gevärsfaktori.

Räntan är från jordebok och räkenskaper utesluten enligt Kongl. Kammar Collegii beslut den 28 Januari 1856.»

---

I skrifvelse till Konungens Befallningshafvande i Jönköpings län den 12 December 1896 anmälde sig Husqvarna vapenfabriks aktiebolag till skatteköp af kronohemmanet Husqvarna Södergården N:o 1 och kronolägenheten Norregården N:o 2, men resolverade Konungens Befallningshafvande den 17 Mars 1897, att enär fastigheterna ej upptagits i den af Kammar Collegium enligt skrifvelse af den 13 Oktober 1851 fastställda förteckning, utan Collegium fastmer enligt samma skrifvelse med bilagor förklarat Husqvarna Södergården icke kunna till skatte försäljas, ty och då vid sådant förhållande den omständigheten att sökanden *icke innehade stadgad åborätt* till omförmälda hemman och jordlägenhet nu icke behöfde komma i betraktande, Konungens Befallningshafvande alltså, jemlikt Kongl. kungörelsen den 15 December 1848, funne ansökningen icke föranleda åtgärd.

I skrifvelse till Kongl. Kommerskollegium den 14 Oktober 1896 anhöll W. Tham såsom ordförande i styrelsen för Husqvarna vapenfabriks aktiebolag, att kollegium i enlighet med stadgandena i Kongl. förordningarne den 19 September 1723 och den 24 Januari 1720, jemförda med Kongl. kungörelsen den 11 December 1757 måtte förklara de af aktiebolaget under ständig besittningsrätt innehafda hemmanet Södergården och lägenheten Norregården icke nödiga för uppehållande af rikets bergverk; och förklarade Kongl. Kommerskollegium genom resolution den 23 Oktober 1896, att kollegium ur synpunkten af bergshandteringens intresse ej hade något att erinra mot att ifrågavarande hemman och lägenhet blefve till skatte lösta af Husqvarna vapenfabriks aktiebolag.

Härefter lät Tham i sin förberörda egenskap till Kongl. Kammarkollegium ingifva en den 21 September 1897 dagtecknad ansökan, deri han anhöll, att Kollegium antingen måtte förordna om öfverförande i jordeboken från krono till skatte af kronohemmanet ett mantal Husqvarna N:o 1 Södergården och kronolägenheten Husqvarna N:o 2 Norregården, hvilka fastigheter af bolaget innehades med den rätt, hvarunder desamma blifvit genom

Kongl. resolutionen den 26 Oktober 1756 och derpå grundadt kontrakt den 13 September 1757 såsom tillhörigheter till Jönköpings och Husqvarna gevärsfaktorier till Öfverdirektören Fredrik Ehrenpreus öfverlåtna, eller ock förklara hinder icke möta för skatteköp af ifrågavarande hemman och lägenhet, ehuru de blifvit uteslutna från den genom Kollegiets skrifvelse den 13 Oktober 1851 fastställda förteckning öfver egendomar af krononatur, hvilka finge till skatte försäljas.

Sistomförmälda ansökning är fortfarande på Kongl. Kammarkollegiets pröfning beroende.

---

Enligt meddelande från domhafvanden i Tveta härad erhöll Gustaf Sture och Enkefru Friherrinnan Charlotta Sture år 1821 fastebref å »Gevärsfaktoriet Husqvarna med underlydande 1⅛ mantal kronoskatte Södre och Norregård, qvarnlägenhet och såg, samt ett mantal kronoskatte Tormenäs». Under åren 1871 och 1872 har Husqvarna vapenfabriks aktiebolag erhållit fastebref å »Husqvarna Söder och Norregård 1⅛ mantal kronoskatte i Hakarps socken och Tormenäs, ett mantal kronoskatte i Rogberga socken». Om sistnämnda hemman meddelar domhafvanden, att det sedan år 1821 varit i många händer och i sju särskilda fångeshandlingar försålts till bolaget, som numera försålt detsamma till enskild person, hvilken derå erhållit lagfart.

---

Revisorerne hafva ansett detta ämne vara af så stor vigt, att Revisorerne velat bringa detsamma till Riksdagens kännedom.

*Reservation* af Herr *Falk.* — *Litt E.*

§ 3.

Jemväl i afseende å eganderätten till den kronomark, som upplåtits till Finspongs styckebruk, hafva Revisorerne trott sig finna någon osäkerhet vara rådande; och med anledning häraf hafva Revisorerne, hvilka inom den begränsade tid, som är för Revisorernes arbete tillmätt, icke varit i tillfälle att åstadkomma en fullständig utredning i detta ämne, dock låtit anställa en undersökning deri, af hvilken undersökning framgått följande.

Vid Finspong har ända sedan 1500-talet funnits ett bruk, som drifvits för kronans räkning, men derefter öfverlemnats till besittning af enskilde. År 1618 skall Finspongs gods hafva lemnats såsom pant för en fordran, som Louis de Geer hade hos kronan, hvarefter samme de Geer, sedan han blifvit svensk medborgare, år 1641 inköpt godset samt år 1646 derå erhållit

fastebref. Någon tvekan om eganderätten till *säteriet* torde derefter ej förelegat. Men hvad *bruket* angår, förklarades detta genom Kongl. Reduktionscollegii resolution den 19 September 1685 »för reducibelt, och Hans Kongl. Maj:t hemfallet med alla uppburne och så väl af Commissarien sjelf som samtl. arfvingarne åtnjutne räntors återfång ifrån 1641, då arrendet cesserade intill nu med Interesse à 6 pro cento», hvarom Kammarkollegium, enligt dess registratur för September 1685, notificerade de Geers arfvingar med begäran, att de ett riktigt inventarium ifrån sig lemnade tillika med sina böcker sådane som de med ed, der så påfordrades, skulle vilja vara förtänkte att verificera, på det kollegium derutaf kunde se hvad man årligen af samma bruk uppburit och åtnjutit. Samtidigt aflät kollegium skrifvelse till Landshöfdingen Axel Ståhlarm med begäran, att han måtte bruket strax under kronan vederkänna och indraga samt jemväl försorg draga, hur det samma till en säker person kunde blifva på det fördelaktigaste för Kongl. Maj:t bortarrenderadt.

Derefter blef bruket, enligt kontrakt den 20 Januari 1686, utarrenderadt under två år till Louis de Geer den yngre; och efter utgången af nämnda arrendetid erhöll bemälde de Geer detsamma enligt kontrakt den 1 Juli 1689 på perpetuelt arrende för sig, barn och arfvingar; varande afhandlingen härom enligt en i Kammarkollegium tillgänglig afskrift så lydande:

»Kongl. Maij:t wij underskrifne Respective Rådh, Præsident och samtlige Cammar Råd. Giörom witterligit, att efter som det arrendecontract, Collegium den 20 Ianuarii 1686, med Edle och wälborne Louis de Geer den yngre på sin faders vägnar om Finspånga Bruukz häfd- och nyttiande allenast på 2:ne åhrs tijd slunta mände, är nu redo expirerat, och det för Kongl. Maij:t tienst och Interesse nödigt wara will, at om samma brukz conservation och drifwande alt framgent, något wisst och säkert förordnat warder, hafwandes Hans Kongl. Maij:t förmedelst des nådige hijt till Collegium ankomne breeff daterat d. 11 Ianuarii 1686 lämbnat oss frije händer detta bruuk på det fördehlachtigaste och säkraste sättet som sig kan giöra låta, att bort arrendera; Fördenskull hafwom wij, så i anseende dertill, som och för dhe ansenliga meliorationer och Byggnader Edell och Wälborne Louis de Geer den älldre wid förber:de wärk nederlagdt, hvarigenom icke allenast siälfva bruuket, uthan och dhe der till hörige adpertinentier äre brachte uti det Esse och wälstånd, som dhe nu förtijden med Kongl. Maij:ts stoora nytta och fördehl finnes, funnit bäst och säkrast under wisse Conditioner at uplåta honom mehrbemälta Finspånga Bruuk, och alt hwad der af dependerar sampt med rätta där till hörer, till ett perpetuelt arrende, eftersom wij här med och i kraft af detta wårt öpne bref och Contracht på Kongl. Maij:ts vägnar, inrymme och uplåte honom Wälborne Louis de Geer sampt hans hustru, barn

och arfvingar till ewärdeliga tijder, det till Kongl. Maij:t den 19 September 1685 återkallade Finspånga bruuk i Östergiötland under arrende, emoot en åhrlig afgift af Sex hundrade dahler nu gångbart sölvermynt, hvilken stipulerade arrendesumma han och hans arfvingar skola wara förplichtade, widh hwart åhrs ända, begynnandes ifrån den 1 Ianuarii 1688: antingen uti Linkiöpings Landt Cassa, eller uti Kongl. Maij:tz Ränterij här i Stockholm at ärläggia och betahla, hwar emot honom och hans arfwingar fölliande Conditioner låfvade och accorderade äre:

1) Skall det Wälborne Louis de Geer hans Barn och arfwingar fritt stå at föröka och förbättra bruket med hambrar, ugnar och andra wärk till sådana manufacturer af Iärn, som han och dhe siälfwa Rådeligit och nyttigt finna, och uti alt utan hinder efter egit behag och godt tyckio at disponera; dock der han några nye manufacturer der ärnar inrätta, så måste han och dhe äfwen som alla andra sig först uti Kongl. Maij:tz Bergs Collegio der om angifwa, och des tillstånd inhämpta.

2) Sädan accorderas och tillsäijes honom sampt hans Barn och arfwingar till ewärdeliga tijder, såsom af ållder at betiena sigh af den halfwa Hällestads grufwans malm till Bruuketz fort drifwande, allenast at han och dhe proportionaliter Contribuera till grufwans vid macht hållande, och icke af Kongl. Bergs Collegio pröfwas grufwan så tilltaga at flera densamma nyttia kunna öfwer det som till Finspånga Bruukz tarf behöfwes.

3) Efter som inga giuterijer af ett slags malm allena giöras kunna, tij tillåtes Louis de Geer af Wånga grufwor at sökia och uptaga några malmstreck på Wånga gruf-Bacharne eller och der uthom, då lijkväl det, så vijda som Bergslagens nu i gång warande grufwors bearbetande eij der af hindras och præiudiceras, allenast at han sig derom uti Kongl. Maij:tz Bergs Collegio ingifwer.

4) Der näst emädan Bruuket och grufworna uthan skoug eij drifwas kan, och på den orten finnes stoor brist och mangell af skoug, så efterlåtes Louis de Geer sampt hans barn och arfwingar till Bruuketz nödtorft at nyttia de der omkringh liggande allmänningar, uthan någon den wanlige afgiften derföre som andre lijkväl i slijke fall gifwa måtte.

5) Der jempte lämbnas och dem framför andra den frijheeten af alla deromkring liggiande bönder, särdeles uti Hällesta, Wånga och Rijssinge socknar, at tillhandla sig så mycket kohl, som till detta för arrenderade cronobruuketz nödwändighet och fortdrifwande betarfwas, och det för billigt kiöp, uthan stegrande öfwer vanligt bruk och markegång, allenast at allmogen deremot med deras betahlningh eij uppehållas; och skole Kongl. Maij:tz betiente wara förbudne och förplichtade att räckia arrendatorerne handen, så

att allmogen i rättan tijd wid wijte tillgiörandes infinna sig med deras kohl och malmkiörningar.

6) Såssom alle godsen kringom bruuket ligga på een förbiuden och frijkallat ort, och det torde hända, att hans Kongl. Maij:tt framdeles behagar att inlösa, antingen dhem alla, eller en dehl deraf, hvar igenom Bruuket kunde komma att lijda någon märkelig afsaknadt, och således den stoora bekostnadt Louis de Geer på siälfwa bruuket anwändt hafwer, blifwa fruktlöös. Alltså hafwe wij till förekommande af een sådan olägenheet, sampt till Bruuketz desto bättre bestånd och wid macht hållande i längden, welat å Kongl. Maij:tz wägnar, så och uppå det nådigste tillstånd här med accordera och försäkra honom Louis de Geer sampt hans barn och arfwingar, at de till Bruuketz fortdrifwande, så wijda han och dhe præstera och fullgiöra dhe uti detta contract stipulerade conditioner, skola till ewärdeliga tijder fritt och obehindratt för all lösen, få behålla af deras kiöpegods Ettusende daler sölfvermynts Ränta, sådana som bäst kunna komma bruuket till nytta, och dhem Louis de Geer siälf uthnämbnandes warder, hvilka skola blifwa ifrån *bruuket som Kongl. Maij:t och cronan tillhörer* inseparable, och således ifrån Publico eij abolienerade.

7) För alla richsdags och andra contributioner som antingen redan bewilliade äro, eller här efter bewillias kunna, skall han sampt hans barn och arfwingar wara exiimerade och befrijade, wälförståendes af siälfwa bruuket, men bruuksfolket der under icke begrepne.

8) Alla casus fortuitos tager Louis de Geer på sigh, undantagandes der Hällesta grufva, hvar ifrån malmen hemptas måste, alldeles skulle uthgå, eller och märket afsaknat taga, och han intet annorstädes dageligh malm hade att tillgå, då arrendet derefter skall bli jembkat och proportionerat, tagandes detta perpetuella arrende contract sin begynnelse uti Ianuarij månad 1688, och continuerandes sådan der med alt framgent ewärdeligen på ofvan förmälte sätt och vilkor, efter som och Louis de Geer sampt hans barn och arfwingar skola ware förbundne på deras sijda oryggeligen att hålla hvad här ofvantill är förmält, sampt arrendesumman åhrligen afläggia, alldeles efter den här i Collegio der på ingifne Reversen.

---

I jordeböckerna har Finspong upptagits sålunda:

**1793 års jordebok.**

*Frälse utjordar.*

*Finspong.* En fr. qvarn på säteriets ägor.
40 T:r spannmål.

Annot: Högvälborne Herr Baron och Cammarherren De Geers.

*Finspong* 1 mtl.
dito ½ „
dito ½ „
} säterier.

*Finspongs bruk.* Införes allenast med namnet.

Annot: Assessoren Sahl. Herr Louis de Geers arfl. innehaft under arrende för 600 dlr smt, som vidimerad copia af Kongl. Maj:ts och Riksens Cammar Collegii gjorda slut och afhandling i 1697 års Copia Bok visar, hvilken arrendesumma Kongl. Rådet Högl. Grefve Piper sig tillpantat efter Kongl. Maj:ts och Riksens Cammarcollegii immision den 28 April 1700, som sedermera Enkefru Grefvinnan Christina Piper updragit Wälborne Herr J. J. De Geer den 1 Maji 1721, men enligt Kongl. Maj:ts och Riksens Cammarcolleg. och stats contoirets bref den 4 Oktober samt Herr Landshöfdingens ordres den 16 November 1757 är desse 600 d:lr smt strömsafrad, igenom Riksens Ständers banque inlöst, men nu efter höglofl. Kongl. Cammar Collegii och statscontoirets bref af den 22 December 1774 och höga Landshöfdinge Ämbetets ordres af den 7 Februari 1775, Immediate krono, och är likmätigt Kongl. Cammar Collegii slutne contract af den 1 Juli 1689. Herr de Geer, dess barn och arfwingar aldeles eximerade för alla riksdags- och andra contributioner, hvad sjelfva bruket angår, men bruksfolket icke derunder begripne.

### 1803 års jordebok.

Lika med 1793.

### 1815 års jordebok.

Hufvudsakligen lika med föregående.

### 1825 års jordebok.

*Lägenheter å Frälsehemmans ägor.*

*Styckgjuteri*

*Finspong* å Fingspong säteri ägor 1.

*Stångjernsbruk.*

*Finspong* å Fingspong säteri ägor 1.

Annotationer: Efter Kongl. Cammar Collegii contract af den 1 Juli 1689 och Kongl. Maj:ts Nådiga resolution af den 26 Juni 1777 är styckgjuteriinrättningen och 575 sk⅌. hammarskattssmide, befriat från alla Riksdags Bevillningar.

Aflidne Assessoren Louis de Geers arfvingar har innehaft Finspongs bruk under arrende för 600 d:lr samt enligt Kongl. Kammarcollegii afhandling i 1697 års copiebok, hvilket arrende Kongl. Rådet Grefve Piper sig till-

handlat efter Kongl. Kammarcollegii imision den 28 April 1700, som sedermera Enkefru Grefvinnan Christina Piper updragit Joh. Jac. de Geer den 1 Maij 1721, men enligt Kongl. Kammar Coll. och statscontoirets bref den 4 Oktober 1757 är berörda 600 d:lr smt strömsafrad igenom Riksens ständers Banque inlöst; och nu Immediate Krono efter Kongl. Kammar Collegii och statscontoirets bref af den 22 December 1774. Dessutom för närvarande Previlegierat 1242 Sk⁄⁄ stångjernssmide, som till Bevillning årligen taxeras.

**Tull qvarnar,**

*Finspong.* En frälseqvarn med 4 par stenar, hvaraf 1 par täljestenar, å säteriets ägor.
40 T:r spanmål.
Annotationer: Varit krono enl. 1719 års jordebok
Ägl. under Finspongs säteri.

**Tullsågar.**

*Finspong* å Fingspong säteriägor.
Annotationer: Äges under säteriet Finspong. 1798 den 26 Oktober beviljad för tull och 1799 den 30 Maji Kongl. Kammar Collegii stadsfästelse.

**1778 års jordebok.**

»*Frälse Egendomar.*
*Werk och inrättningar.*
*Finspong n:r 4.* Jern och styckebruk.
Strömsafrad penningar 300 kronor.»

---

Sedan t. f. Advokatfiskalen i Kongl. Kammarkollegium uppmärksammat, att Finspongs jern- och styckebruk sålunda i 1878 års jordebok uttryckligen upptagits såsom varande af frälsenatur, och att Kongl. Kammarkollegium enligt beslut, innefattadt i dess skrifvelse till Konungens Befallningshafvande i Östergötlands län den 23 December 1880 fastställt jordeboken i hvad anginge, bland annat, hemmanens och lägenheternas natur, anförde t. f. Advokatfiskalen deröfver underdåniga besvär den 8 Februari 1896 med yrkande att, enär någon förändring i naturen ej skett efter det bruket genom Reduktionscollegii resolution den 19 September 1685 indragits till kronan och genom kontraktet den 1 Juli 1689 upplåtits under perpetuelt arrende mot en årlig afgift, Kongl. Maj:t måtte upphäfva Kammarkollegiets beslut och återförvisa ärendet till Kongl. Kammarkollegium, som skulle hafva att anbefalla erforderlig rättelse af jordeboken, eller ock förklara, att ifrågavarande jern- och styckebruk skulle i jordeboken upptagas bland kronoegendomar.

Öfver besvären afgaf Aktiebolaget Finspongs styckebruk förklaring, deri bolaget bestred afseende å besvären under anförande, bland annat, att bruket genom afhandlingen den 1 Juli 1689 och särskildt genom föreskriften i dess 7 §, att bruket skulle vara fritt från alla riksdags- och andra contributioner, blifvit upplåtet under full frälsefrihet.

I infordrade underdåniga utlåtanden hemstälde *dels* kronofogden och häradsskrifvaren i Bråbo och Memmings härad *dels ock* Landshöfdingeembetet i Östergötlands län på anförda skäl, att t. f. Advokatfiskalens besvär måtte ogillas.

T. f. Advokatfiskalen afgaf påminnelser och erinrade, att ifrågavarande jern- och styckebruk uti jordeböckerna för åren 1793, 1803 och 1815 införts »allenast till namnet» utan angifven natur, hvaremot samma bruk ej ens till namnet funnes upptaget å de i jordeböckerna förekommande sockensammandragen, som särskildt för hvarje socken utvisade antal, natur m. m. af de egendomar, hvilka verkligen blifvit i jordeboken upptagna; att den i 1825 års jordebok förekommande anteckning om brukets belägenhet å frälse grund torde, vid det förhållande att bruket ansetts och behandlats såsom en sjelfständig possession, icke mot reduktions- och öfriga handlingar böra tillmätas vitsord; att någon öfverensstämmelse mellan jordeböckerna i fråga om brukets natur icke förefunnes, hvadan bestämmelserna i 31 mom. af Kammarkollegiets kungörelse den 27 Oktober 1856 ej utgjorde hinder för åstadkommande af rättelse i nya jordeboken, derest bruket utan giltigt skäl införts bland frälseegendomar, samt att ostridigt vore att egendomen till kronan erlagt och erlade strömsafrad eller arrende, hvadan allt ordande om frälsefrihet förfölle.

Sedan Kongl. Kammarkollegium, som den 26 Juni 1896 afgifvit underdånigt utlåtande i ärendet, efter nådig återremiss, ånyo den 8 Mars 1897 afgifvit underdånigt utlåtande, fann Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 21 sistlidne Maj det öfverklagade beslutet icke utgöra hinder för Kammarkollegium att beträffande ifrågavarande lägenhets natur låta i vederbörlig ordning vidtaga den rättelse i jordeboken för Östergötlands län, som af förhållandena påkallades.

Vid föredragning af sistberörda Kongl. bref har Kammarkollegium genom beslut den 30 Juli 1897, som vunnit laga kraft, förordnat, *att lägenheten Finspong n:o 4 jern- och styckebruk skulle i jordeboken öfverföras från frälse till krono samt upptagas bland kronoegendomar, verk och inrättningar under enskild disposition*, hvarom skrifvelse skulle aflåtas till Konungens Befallningshafvande.

Enligt meddelande från Konungens Befallningshafvande till Kongl. Kammarkollegium den 31 December 1896 finnes lägenheten Finspong n:o 4, ett jern- och styckebruk i Risinge socken, *ej särskildt omnämnd uti till-*

*gängliga köpe- och lagfartshandlingar*, enär det uti fastebrefven om Finspong hette: »frälsesäterierna Finspong 2 mantal med alla dervarande verk af masugnar, hammarsmedja, stjelp- och kupolugnar m. m.»

---

Vid granskning af 1893 års jordeboksförändringsextrakt för Finsponga läns samt Bråbo och Memmings härads fögderi af Östergötlands län anmärkte Kongl. Kammarkollegii aktuariekontor, att enär, jemlikt Kongl. Kollegii den 30 Oktober 1890 meddelade och af Kongl. Maj:t den 6 November 1891 fastställda beslut, nedsättning beviljats i strömsafrad, såsom varande hänförlig till jordeboksränta, sådan nedsättning jemväl bort ega rum i strömsafraden af N:o 4 Finspongs jern- och styckebruk i Risinge socken af nämnda län.

Kongl. Kammarkollegium, som inhemtat, att nämnda jern- och styckebruk den 1 Juli 1689 på everldliga tider upplåtits åt Louis de Geer, hans hustru, barn och arfvingar mot en årsafgift af 600 d:r s:mt, äfvensom att bruket, hvilket i 1825 års jordebok införts under rubrik: »lägenheter å frälsehemmans egor», i 1878 års jordebok upptagits under frälsetitel, förordnade genom beslut den 17 September 1896, att, enär Finspongs jern- och styckebruk innehades af ett enskildt verk, dess grundskatt skulle till statsverket utgöras efter stadgad nedsättning jemlikt 2 mom. i nådiga kungörelsen den 5 Juni 1885 angående nedsättning i de på viss jord hvilande grundskatter samt lagen den 2 December 1892 angående afskrifning af nämnda grundskatter.

Häröfver anförde Kammaradvokatfiskalsembetet underdåniga besvär med yrkande, att, då, enligt hvad i såväl upplåtelsehandlingen af den 1 Juli 1689 som särskildt i 1825 års jordebok uttryckligen angifvits, den ifrågavarande strömsafraden vore arrende, Kongl. Maj:t täcktes, med upphäfvande af öfverklagade beslutet, förordna, att sagda strömsafrad skulle utan nedsättning utgå med det i 1878 års jordebok upptagna belopp.

Sedan Kongl. Kammarkollegium, efter vederbörandes hörande, den 24 sistlidne Maj afgifvit infordradt underdånigt utlåtande, fann Kongl. Maj:t, genom nådigt beslut den 10 sistlidne September, icke skäl att göra ändring i Kammarkollegii beslut.

Hvad sålunda förekommit hafva Revisorerne, med hänsyn till ämnets vigt, velat bringa till Riksdagens kännedom.

*Reservation* af Herr *Falk*. — *Litt. E.*

---

# Statskontoret.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 58,781,959: 32. |

*Uppbörd:*

| | | |
|---|---|---|
| För Statsregleringsfonden | 4,360,453: 78. | |
| „ Förenade mötespassevolanskassornas fond | 12,304: 90. | |
| „ Trosspassevolansfonden | 677: 06. | |
| „ Norrbottens hästjägaresqvadrons fond | 9,485: 50. | |
| „ Volontärvakansfonden | 10,891: 46. | |
| „ En per mille fonden | 9,160: 88. | |
| „ Palmqvistska fonden till Stockholms befästande | 16,358: 94. | |
| „ Fonden för en minstation till skyddande af inloppet till Gefle | 881: 56. | |
| „ Noréenska testamentsfonden | 889: 24. | |
| „ Militärsällskapets i Stockholm krigsskolestipendiefond | 88: 35. | |
| „ Baltzar von Platens stipendiefond | 853: 48. | |
| „ Handels- och sjöfartsfonden | 212,893: 89. | |
| „ Johnsonska donationsfonden | 6,980: 78. | |
| „ Manufakturförlagslånefonden | 105,535: 81. | |
| „ Fonden för svenska hornboskaps- och fårafvelns förädling | 4,111: 12. | |
| „ Fonden för fiskerinäringens befrämjande | 2,110: 86. | |
| „ Äldre odlingslånefonden | 555: 76. | |
| „ Nya odlingslånefonden | 241,973: 56. | |
| „ Fonden för underhåll af segeldjupet i Hjelmaren m. m. | 11,562: 95. | |
| Transport | 5,007,769: 88. | 58,781,959: 32. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | Transport | 5,007,769: 88. | 58,781,959: 32. |
| För Almare Stäkets bros arrendemedels fond | | 1,994: 23. | |
| „ Längmanska donationsfonden | | 83,301: 57. | |
| „ Fonden för Karl XII:s monument | | 758: 46. | |
| „ Fonden för anordnande af lokaler för statens embetsverk i hufvudstaden | | 36,373: 68. | |
| „ Biskopslöneregleringsfonden | | 17,515: 06. | |
| „ Presterskapets löneregleringsfond | | 92,108: 28. | |
| „ Ramsele pastorsboställes skogsförsäljningsmedels fond | | 951: 91. | |
| „ Elfdals pastorats regleringsfond | | 23,891: 85. | |
| „ Brunskogs församlings aflöningsfond | | 1,454: 58. | |
| „ Fryksände pastorats regleringsfond | | 1,883: 42. | |
| „ Ecklesiastika boställenas skogsfond | | 26,862: 80. | |
| „ Bibelkommissionens fond | | 60: 58. | |
| „ Filénska testamentsfonden | | 1,128: 85. | |
| „ Grefve Eric Posses donationsfond | | 1,241: 36. | |
| „ Vadstena krigsmanshusfond | | 177,728: 36. | |
| „ Invalidhusfonden | | 104,921: 87. | |
| „ Beväringsmanskapets invalid- och pensionsfond | | 48,702: 18. | |
| „ Westzynthii testamentsfond | | 3,596: 21. | |
| „ Djurgårdsfonden | | 21,743: 26. | |
| „ Jemtländska renbetesfjellens skogsfond | | 4,831: 15. | |
| „ F. d. Allmänna döfstuminstitutets donationsmedels fond | | 14,154: 68. | |
| „ Arbetareförsäkringsfonden | | 44,540: — | 5,717,514: 22. |
| Remisser | | | 113,229,714: 22. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Skulder: | | | |
| Öfverleverering | | 1,943: 22. | |
| Återstående utgifter enligt riksstat | | 91,574: 59. | |
| Oliqviderade diverse verks m. fl. medel | | 1,105,547: 55. | |
| I allmänhet: | | | |
| Till Riksgäldskontoret: | | | |
| För Nya odlingslånefonden | 4,542,067: 15. | | |
| Till Utrikesdepartementet | 4,609: 14. | | |
| | Transport 4,546,676: 29. | 1,199,065: 36. | 177,729,187: 76. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Transport | 4,546,676: 29. | 1,199,065: 36. | 177,729,187: 76. |
| Till Arméförvaltningen | 1,265,025: 68. | | |
| „ Marinförvaltningen | 485,264: 30. | | |
| „ Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen | 912: 07. | | |
| „ Domänstyrelsen | 26,345: 91. | | |
| „ Nationalmuseum | 32: 82. | | |
| „ Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Örebro län | 14,000: — | | |
| „ Fonden för examensafgifter | 12,967: 92. | | |
| Oinlösta af Statskontoret å länens ränterier utfärdade anordningar | 9,505: 11. | | |
| Emile Robins donation | 5,210: — | | |
| Emile Robins fond till förmån för döttrar till aflidne personer, som tillhört besättning å svensk lifräddningsbåt | 10,000: — | | |
| Diverse personer m. fl. | 337,768: 05. | 6,713,708: 15. | 7,912,773: 51. |
| | | Summa | 185,641,961: 27. |

## Kredit.

*Balans från år 1895:*

| | |
|---|---|
| Skulder | 6,674,447: 91. |

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| För Statsregleringsfonden | 15,111,211: 21. | |
| „ Noréenska testamentsfonden | 900: — | |
| „ Baltzar von Platens stipendiefond | 853: 28. | |
| „ Handels- och sjöfartsfonden | 33,143: 92. | |
| „ Johnsonska donationsfonden | 6,175: 95. | |
| „ Manufakturförlagslånefonden | 67,129: 40. | |
| Transport | 15,219,413: 76. | 6,674,447: 91. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | Transport | 15,219,413: 76. | 6,674,447: 91. |
| För Fonden för svenska hornboskaps- och fårafvelns förädling | | 10,894: 50. | |
| „ Undsättningsfonden | | 3,067: 27. | |
| „ Äldre odlingslånefonden | | 1,358: 80. | |
| „ Nya odlingslånefonden | | 188,126: 28. | |
| „ Längmanska donationsfonden | | 3,796: 56. | |
| „ Biskopslöneregleringsfonden | | 44,118: 36. | |
| „ Presterskapets löneregleringsfond | | 189,340: 52. | |
| „ Elfdals pastorats regleringsfond | | 19,659: 70. | |
| „ Brunskogs församlings aflöningsfond | | 1,200: — | |
| „ Filénska testamentsfonden | | 800: — | |
| „ Westzynthii testamentsfond | | 2,340: — | |
| „ Djurgårdsfonden | | 21,754: 92. | |
| „ Jemtländska renbetesfjellens skogsfond | | 42,512: 23. | |
| „ F. d. Allmänna döfstuminstitutets donationsmedels fond | | 15,785: 35. | 15,764,168: 25. |
| Remisser | | | 84,093,094: 99. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning | | 11,602,740: 24. | |
| Förskott till liqvid och redovisning | | 6,344,157: 18. | |
| Förskott att anmälas hos Riksdagen till ersättande | | 935,963: 24. | |
| Utestående kronouppbörd den 31 December 1896: | | | |
| Resterande | | 4,016: 31. | |
| Utlånta medel | | 37,618,662: 15. | |
| Fordringar: | | | |
| Hos Riksgäldskontoret: | | | |
| Öfverskott å anslaget till bestridande af riksdags- och revisionskostnader | 176,751: 77. | | |
| Köpeskillingar för försålda mindre kronolägenheter | 1,443,305: 17. | | |
| Af nettobehållningen af Skåne—Hallands, Mellersta | | | |
| Transport | 1,620,056: 94. | 56,505,539: 12. | 106,531,711: 15. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Transport | 1,620,056: 94. | | 56,505,539: 12. | 106,531,711: 15. |
| Hallands, Göteborg—Hallands, Landskrona—Engelholms och Malmö—Billesholms jernvägars trafikinkomster för år 1895 ..... | 509,003: 19. | | | |
| Till förvaltning öfverlemnade medel | 16,400,000: — | | | |
| För undsättningar vid missväxter eller felslagna skördar afsedda medel | 882,423: 13. | 19,411,483: 26. | | |
| Hos Fångvårdsstyrelsen ..... | | 179,937: 20. | | |
| „ Marinförvaltningen ..... ..... | | 334: 52. | | |
| „ Myntverket ..... ..... | | 209,159: 34. | | |
| „ Generalpoststyrelsen ..... ..... ..... | | 345,000: — | | |
| „ Domänstyrelsen ..... | | 5,468: 44. | | |
| „ Diverse personer m. fl. ..... | | 2,453,328: 24. | 22,604,711: — | 79,110,250: 12. |
| | | | Summa | 185,641,961: 27. |

Dessutom har i särskilda till Kammarrätten ingifna räkningar redovisats för de i nedanstående tabell upptagna anslagsmedel:

| | Debet. | | Kredit. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Behållning från år 1895. | Leverering från Statskontoret. | Utgifter. | Behållning till år 1897. | Summa. |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | |
| Stämpelomkostnader: | | | | | |
| Fraktkostnad m. m. | 60: 92. | 900: — | 911: 46. | 49: 46. | 960: 92. |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. .. | 171: 58. | 5,500: — | 5,630: 80. | 40: 78. | 5,671: 58. |
| Summa | 232: 50. | 6,400: — | 6,542: 26. | 90: 24. | 6,632: 50. |

§ 1.

Här nedan lemnas en särskild redogörelse öfver de unde

| | Debet. | | | | | | | | Summa. | | Ingående balans för skulder. | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Ingående balans för tillgångar. | | Uppbörd. | | Omföring. | | Utgående balans för skulder. | | | | | |
| Förenade mötespassevolanskassornas fond | 272,086 | 78 | 20,337 | 24 | — — | — | — — | — | 292,424 | 02 | — — | |
| Trosspassevolansfonden | 18,043 | 15 | 682 | 81 | — — | — | 2,760 | 83 | 21,486 | 79 | 13,881 | 1 |
| Norrbottens hästjägaresqvadrons fond | 243,293 | 38 | 16,198 | 52 | — — | — | 457 | 47 | 259,949 | 37 | — — | |
| Volontärvakansfonden | 206,719 | 85 | 11,048 | 74 | — — | — | 1,208 | 05 | 218,976 | 64 | — — | |
| En per mille fonden | 231,726 | 14 | 9,160 | 88 | — — | — | — — | — | 240,887 | 02 | — — | |
| Palmqvistska fonden till Stockholms befästande | 413,802 | 49 | 16,358 | 94 | — — | — | — — | — | 430,161 | 43 | — — | |
| Fonden för en minstation till skyddande af inloppet till Gefle | 22,299 | 11 | 881 | 56 | — — | — | — — | — | 23,180 | 67 | — — | |
| Noréenska testamentsfonden | 23,321 | 03 | 889 | 24 | — — | — | — — | — | 24,210 | 27 | — — | |
| Militärsällskapets i Stockholm krigsskolestipendiefond | 2,234 | 73 | 88 | 35 | — — | — | — — | — | 2,323 | 08 | — — | |
| Baltzar von Platens stipendiefond | 21,792 | 70 | 853 | 48 | — — | — | — — | — | 22,646 | 18 | — — | |
| Handels- och sjöfartsfonden | 2,973,563 | 57 | 212,893 | 89 | — — | — | 15,210 | — | 3,201,667 | 46 | 15,257 | 5 |
| Johnsonska donationsfonden | 190,541 | 73 | 6,980 | 78 | — — | — | — — | — | 197,522 | 51 | — — | |
| Manufakturförlagslånefonden | 2,680,038 | 23 | 105,535 | 81 | — — | — | — — | — | 2,785,574 | 04 | — — | |
| Fonden för svenska hornboskaps- och fårafvelns förädling | 133,008 | 38 | 4,111 | 12 | — — | — | — — | — | 137,119 | 50 | — — | |
| Fonden för fiskerinäringens befrämjande | 103,775 | 49 | 2,110 | 86 | — — | — | 9 | 81 | 105,896 | 16 | 9 | 81 |
| Undsättningsfonden | 956,525 | 60 | — — | — | — — | — | — — | — | 956,525 | 60 | — — | |
| Äldre odlingslånefonden | 2,917,925 | 11 | 555 | 76 | — — | — | — — | — | 2,918,480 | 87 | — — | |
| Nya odlingslånefonden | 7,827,796 | 93 | 241,973 | 56 | 118,992 | 37 | 4,542,067 | 15 | 12,730,830 | 01 | 4,392,067 | 15 |
| Fonden för underhåll af segeldjupet i Hjelmaren m. m. | 300,000 | — | 11,562 | 95 | — — | — | — — | — | 311,562 | 95 | — — | |
| Drottningholms broars arrendemedels fond | — — | — | 3,600 | — | — — | — | — — | — | 3,600 | — | — — | |
| Almare Stäkets bros arrendemedels fond | 51,695 | 10 | 3,394 | 23 | — — | — | — — | — | 55,089 | 33 | — — | |
| Längmanska donationsfonden | 2,085,759 | 77 | 83,301 | 57 | — — | — | — — | — | 2,169,061 | 34 | — — | — |
| Fonden för Karl XII:s monument | 19,185 | 53 | 758 | 46 | — — | — | — — | — | 19,943 | 99 | — — | — |
| Fonden för anordnande af lokaler för statens embetsverk i hufvudstaden | 921,286 | 74 | 36,373 | 68 | — — | — | — — | — | 957,660 | 42 | — — | — |
| Biskopslöneregleringsfonden | 453,088 | 20 | 47,750 | 65 | — — | — | 5 | 90 | 500,844 | 75 | — — | — |
| Presterskapets löneregleringsfond | 2,472,409 | 98 | 381,672 | 73 | — — | — | — — | — | 2,854,082 | 71 | — — | |
| Ramsele pastorsbostallesskogsförsäljningsmedelsfond | 24,078 | 86 | 951 | 91 | — — | — | — — | — | 25,030 | 77 | — — | — |
| Elfdals pastorats regleringsfond | 617,385 | 88 | 39,059 | 79 | — — | — | — — | — | 656,445 | 67 | — — | — |
| Brunskogs församlings aflöningsfond | 37,610 | 62 | 2,649 | 48 | — — | — | — — | — | 40,260 | 10 | — — | — |
| Fryksände pastorats regleringsfond | 9,662 | 29 | 1,883 | 42 | — — | — | — — | — | 11,545 | 71 | — — | — |
| Ecklesiastika boställenas skogsfond | 739,888 | 86 | 114,565 | 26 | — — | — | — — | — | 854,454 | 12 | — — | — |
| Bibelkommissionens fond | 1,532 | 28 | 60 | 58 | — — | — | — — | — | 1,592 | 86 | — — | — |
| Filénska testamentsfonden | 29,007 | 87 | 1,128 | 85 | — — | — | — — | — | 30,136 | 72 | — — | — |
| Grefve Erik Posses donationsfond | 31,400 | 33 | 1,241 | 36 | — — | — | — — | — | 32,641 | 69 | — — | — |
| Vadstena krigsmanshusfond | 4,712,080 | 40 | 180,435 | 82 | 273,640 | — | — — | — | 5,166,156 | 22 | — — | — |
| Invalidhusfonden | 2,684,116 | 62 | 104,921 | 87 | 60,350 | — | 10,275 | — | 2,859,663 | 49 | 10,075 | — |
| Bevärningsmanskapets invalid- och pensionsfond | 1,046,154 | 39 | 99,352 | 18 | — — | — | 236 | — | 1,145,742 | 57 | 42 | 22 |
| Westzynthii testamentsfond | 60,253 | 21 | 3,596 | 21 | — — | — | — — | — | 63,849 | 42 | — — | — |
| Djurgårdsfonden | 571,754 | 92 | 21,743 | 26 | — — | — | — — | — | 593,498 | 18 | — — | — |
| Jemtländska renbetesfjellens skogsfond | 309,749 | 74 | 9,610 | 65 | — — | — | — — | — | 319,360 | 39 | 39,167 | 02 |
| F. d. Allmänna döfstuminstitutets donationsmedelsfond | 607,196 | 44 | 14,154 | 68 | — — | — | 337,536 | 82 | 958,887 | 94 | 383,952 | 27 |
| Arbetareförsäkringsfonden | — — | — | 44,540 | — | 1,400,000 | — | — — | — | 1,444,540 | — | — — | — |
| Summa | 37,023,792 | 43 | 1,858,971 | 13 | 1,852,982 | 37 | 4,909,767 | 03 | 45,645,512 | 96 | 4,854,452 | 14 |

tskontorets förvaltning stälda fonder.

## K r e d i t.

| Afskrivning. | Utgifter. | Omföring. | Utgående balans för tillgångar. | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | Kontant behållning. | Utlånta medel. | Utestående uppbörd. | Proprie-balans. | Förskott. | Fordringar. | Summa. |
| — — — | 17,057 06 | 872 78 | 16,049 52 | 244,601 94 | 6,497 78 | — — — | — — — | 7,344 94 | 274,494 18 |
| — — — | 3,885 41 | — — — | 81 48 | 3,607 84 | — — — | — — — | — — — | 30 89 | 3,720 21 |
| — — — | 16,000 — | 700 — | 5,285 99 | 230,393 02 | 5,597 66 | — — — | — — — | 1,972 70 | 243,249 37 |
| — — — | 39,682 14 | — — — | 3,927 01 | 173,878 68 | 1,488 81 | — — — | — — — | — — — | 179,294 50 |
| — — — | — — — | — — — | 5,276 05 | 233,610 72 | — — — | — — — | — — — | 2,000 25 | 240,887 02 |
| — — — | — — — | — — — | 9,421 64 | 417,167 86 | — — — | — — — | — — — | 3,571 93 | 430,161 43 |
| — — — | — — — | — — — | 507 72 | 22,480 47 | — — — | — — — | — — — | 192 48 | 23,180 67 |
| — — — | 900 — | — — — | 510 56 | 22,606 15 | — — — | — — — | — — — | 193 56 | 23,310 27 |
| — — — | — — — | — — — | 50 88 | 2,252 91 | — — — | — — — | — — — | 19 29 | 2,323 08 |
| — — — | 853 28 | — — — | 477 32 | 21,134 62 | — — — | — — — | — — — | 180 96 | 21,792 90 |
| — — — | 33,143 92 | — — — | 205,924 81 | 2,819,639 78 | — — — | — — — | 8 — | 127,693 45 | 3,153,266 04 |
| — — — | 6,175 95 | — — — | 672 69 | 189,542 17 | — — — | — — — | — — | 1,131 70 | 191,346 56 |
| — — — | 67,129 40 | — — — | 153,116 93 | 2,483,185 15 | — — — | — — — | 17 — | 82,125 56 | 2,718,444 64 |
| — — — | 10,894 50 | — — — | 18,844 06 | 105,207 25 | — — — | — — — | — — — | 2,173 69 | 126,225 — |
| — — — | — — — | — — — | 32,361 32 | 72,072 50 | — — — | — — — | — — — | 1,452 53 | 105,886 35 |
| — — — | 3,067 27 | — — — | 8,099 60 | 62,935 60 | — — — | — — — | — — — | 882,423 13 | 953,458 33 |
| 1,358 80 | — — — | 118,992 37 | — — — | 2,597,684 09 | — — — | — — — | — — — | 200,445 61 | 2,798,129 70 |
| 15,781 85 | 172,344 43 | — — — | 128,491 39 | 6,804,133 32 | — — — | — — — | — — — | 1,218,011 87 | 8,150,636 58 |
| — — — | — — — | — — — | 1,549 42 | 308,247 61 | — — — | — — — | — — — | 1,765 92 | 311,562 95 |
| — — — | — — — | — — — | 3,600 — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 3,600 — |
| — — — | 211 42 | — — — | 3,587 86 | 50,854 62 | — — — | — — — | — — — | 435 43 | 54,877 91 |
| — — — | 3,796 56 | — — — | 10,028 43 | 2,130,674 55 | — — — | — — — | — — — | 24,561 80 | 2,165,264 78 |
| — — — | — — — | — — — | 436 82 | 19,341 56 | — — — | — — — | — — — | 165 61 | 19,943 99 |
| — — — | — — — | — — — | 2,322 08 | 945,595 48 | — — — | — — — | — — — | 9,742 86 | 957,660 42 |
| — — — | 44,118 36 | — — — | 9,591 74 | 424,699 27 | 18,798 96 | — — — | — — — | 3,636 42 | 456,726 39 |
| 1,441 58 | 223,446 85 | — — — | 132,302 18 | 2,412,722 69 | 61,886 96 | 1,623 95 | — — — | 20,658 50 | 2,629,194 28 |
| — — — | — — — | — — — | 548 24 | 24,274 68 | — — — | — — — | — — — | 207 85 | 25,030 77 |
| — — — | 19,659 70 | — — — | 28,782 97 | 602,841 27 | — — — | — — — | — — — | 5,161 73 | 636,785 97 |
| — — — | 1,200 — | — — — | 2,024 25 | 36,721 43 | — — — | — — — | — — — | 314 42 | 39,060 10 |
| — — — | — — — | — — — | 252 88 | 11,196 96 | — — — | — — — | — — — | 95 87 | 11,545 71 |
| — — — | 35,152 83 | — — — | 98,409 80 | 685,026 08 | — — — | — — — | — — — | 35,865 41 | 819,301 29 |
| — — — | — — — | — — — | 34 89 | 1,544 75 | — — — | — — — | — — — | 13 22 | 1,592 86 |
| — — — | 800 — | — — — | 642 55 | 28,450 57 | — — — | — — — | — — — | 243 60 | 29,336 72 |
| — — — | — — — | — — — | 714 93 | 31,655 72 | — — — | — — — | — — — | 271 04 | 32,641 69 |
| — — — | 518,124 21 | — — — | 206,199 19 | 4,402,392 17 | 1,729 52 | 16 50 | — — — | 37,694 63 | 4,648,032 01 |
| — — — | 94,008 75 | 30,000 — | 82,487 — | 2,620,653 87 | — — — | — — — | — — — | 22,438 87 | 2,725,579 74 |
| — — — | 1,050 — | — — — | 48,389 66 | 1,085,505 48 | — — — | 1,460 75 | — — — | 9,294 46 | 1,144,650 35 |
| — — — | 2,340 — | — — — | 1,347 21 | 59,651 45 | — — — | — — — | — — — | 510 76 | 61,509 42 |
| — — — | 21,754 92 | — — — | — — — | 550,000 — | — — — | — — — | — — — | 21,743 26 | 571,743 26 |
| — — — | 50,558 19 | — — — | 18,589 06 | 158,868 10 | 50,817 74 | — — — | — — — | 1,360 28 | 229,635 18 |
| — — — | 15,785 35 | — — — | 47,630 30 | 506,333 43 | — — — | — — — | — — — | 5,186 59 | 559,150 32 |
| — — — | — — — | — — — | 28,040 — | 1,416,500 — | — — — | — — — | — — — | — — — | 1,444,510 — |
| 18,582 23 | 1,403,140 50 | 150,565 15 | 1,316,610 13 | 35,019,885 81 | 146,817 43 | 3,101 20 | 25 — | 2,732,333 07 | 39,218,772 94 |

## § 2.

Angående statsverkets inkomster under år 1896 hafva Revisorer

**Ordinar**

| | Grundskatt. | Kyrkotionde. | Kavalleriregementenas hästvakansspanmål. | Afgifter för persedelunderhållet vid rusthållsinfanteriet. | Trosspassevolansafgift. | Tillfälliga rotevakansafgifter. | Soldatvakansafgift. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Statskontoret | 78 — | — — — | — — — | — — — | — — — | *)700 — | — — |
| Öfverståthållareembetet | 39 29 | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i | | | | | | | |
| Stockholms län | 116,331 12 | — — — | 1,219 22 | 100 | 1,116 25 | 5,233 70 | 203 1 |
| Upsala d:o | 129,040 50 | — — — | — — — | — — — | 1,325 25 | 7,392 05 | 1,128 9 |
| Södermanlands d:o | 115,079 13 | — — — | 10,093 90 | 2,040 — | 602 87 | 9,731 62 | 1,842 7 |
| Östergötlands d:o | 185,802 27 | — — — | 83,723 05 | 15,600 — | 4,015 59 | 10,210 24 | 5,760 |
| Jönköpings d:o | 86,871 30 | — — — | 35,982 52 | 6,580 — | 2,421 58 | 7,420 20 | 3,842 5 |
| Kronobergs d:o | 82,679 15 | — — — | 8,421 68 | 1,640 — | 795 — | 4,571 99 | 1,216 4 |
| Kalmar d:o | 93,919 49 | — — — | 7,713 70 | 1,400 — | 892 08 | 4,518 39 | 719 8 |
| Gotlands d:o | 62,266 60 | — — — | — — — | — — — | — — — | 180 34 | — — |
| Blekinge d:o | 7,275 67 | 3,927 62 | — — — | — — — | — — — | 709 32 | — — |
| Kristianstads d:o | 33 730 59 | 66,976 56 | — — — | — — — | 2,517 14 | 33,877 38 | 117 4 |
| Malmöhus d:o | 49,555 07 | 117,448 72 | — — — | — — — | 2,778 74 | 40,676 15 | 62 9 |
| Hallands d:o | 50,978 21 | 15,970 40 | — — — | — — — | — — — | 2,749 01 | — — |
| Göteborgs och Bohus d:o | 31,596 30 | 3,463 90 | 77 29 | — — — | — — — | 2,970 74 | 161 89 |
| Elfsborgs d:o | 109,646 18 | — — — | 18,517 36 | 3,480 — | 772 50 | 11,443 52 | 2,364 43 |
| Skaraborgs d:o | 98,651 79 | — — — | 65,243 38 | 13,460 — | 3,533 75 | 10,220 33 | 2,825 3 |
| Vermlands d:o | 72,981 45 | — — — | — — — | — — — | — — — | 2,472 34 | 8,512 |
| Örebro d:o | 82,325 24 | — — — | — — — | — — — | 1,605 50 | 1,440 64 | 17,103 79 |
| Vestmanlands d:o | 133,442 03 | — — — | 33,484 08 | 5,920 — | 1,871 50 | 11,373 35 | 1,852 97 |
| Kopparbergs d:o | 94,340 34 | — — — | — — — | — — — | — — — | 10,115 — | 1,089 43 |
| Gefleborgs d:o | 91,915 38 | — — — | — — — | — — — | 23 75 | 8,484 72 | 8,661 83 |
| Vesternorrlands d:o | 73,486 91 | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Jemtlands d:o | 17,154 94 | — — — | — — — | — — — | — — — | 12,521 20 | 990 11 |
| Vesterbottens d:o | 33,060 61 | — — — | — — — | — — — | — — — | 1,993 31 | 3,025 — |
| Norrbottens d:o | 30,488 23 | — — — | — — — | — — — | — — — | 1,279 50 | — — |
| Fångvårdsstyrelsen | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Utrikesdepartementet | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Arméförvaltningen | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Marinförvaltningen | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Lotsstyrelsen | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Statistiska centralbyrån | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Stuteriöfverstyrelsen och stuterierna | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Myntverket | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Kontrollverket | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Öfverintendentsembetet | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Generalpoststyrelsen | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Telegrafstyrelsen | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Generaltullstyrelsen | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Domänstyrelsen | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Karolinska mediko-kirurgiska institutet | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Medicinalstyrelsen | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Veterinärinstitutet | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Summa | 1,882,735 79 | 207,787 20 | 264,476 18 | 50,220 — | 24,271 50 | 202,285 94 | 61,481 49 |

*) Omföring från Norrbottens hästjägarekvadrons fond.

elat meddela följande, från rikshufvudboken hemtade tabeller.

**n k o m s t e r.**

| Båtsmans-vakans-afgift. | Arrende-medel. | Mantals-penningar. | Bötes-medel. | Kontroll-stämpel-medel. | Fyr- och båkmedel. | Telegraf-medel. | Skogs-medel. | Extra uppbörd. | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| — — — | **) 872 78 | — — — | 60,218 51 | — — — | — — — | — — — | — — — | 57,844 15 | 119,713 44 |
| 17,480 — | — — — | 43,917 60 | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 61,436 89 |
| 17,387 21 | 132,182 32 | 26,265 40 | 5,756 48 | — — — | — — — | — — — | — — — | 894 16 | 306,688 96 |
| 1,613 — | 116,869 20 | 20,045 — | 5,659 33 | — — — | — — — | — — — | — — — | 305 36 | 283,378 67 |
| 5,924 44 | 169,083 43 | 26,000 — | 6,815 72 | — — — | — — — | — — — | — — — | 897 15 | 348,111 02 |
| 7,875 45 | 276,493 95 | 42,589 80 | 10,155 16 | — — — | — — — | — — — | — — — | 1,165 20 | 643,391 39 |
| 338 — | 141,918 61 | 29,766 40 | 6,158 40 | — — — | — — — | — — — | — — — | 10,326 65 | 331,626 16 |
| 160 — | 76,930 11 | 23,272 40 | 4,515 77 | — — — | — — — | — — — | — — — | 434 51 | 204,637 07 |
| 40,982 26 | 121,715 44 | 34,226 80 | 15,914 10 | — — — | — — — | — — — | — — — | 2,239 83 | 324,241 89 |
| 9,588 09 | 15,286 50 | 9,072 20 | 2,198 10 | — — — | — — — | — — — | — — — | 151 92 | 98,743 75 |
| 58,559 90 | 15,631 64 | 19,622 20 | 6,743 11 | — — — | — — — | — — — | — — — | 107 — | 112,576 46 |
| 440 — | 227,688 39 | 35,174 — | 6,909 83 | — — — | — — — | — — — | — — — | 9,659 45 | 417,090 79 |
| 2,076 57 | 400,846 19 | 63,838 80 | 20,712 12 | — — — | — — — | — — — | — — — | 3,548 56 | 701,543 91 |
| 18,252 68 | 49,495 47 | 22,107 20 | 6,404 63 | — — — | — — — | — — — | — — — | 168 52 | 166,126 12 |
| 18,965 56 | 136,318 99 | 50,715 40 | 28,337 26 | — — — | — — — | — — — | — — — | 782 20 | 273,389 53 |
| 3,290 — | 100,340 34 | 42,834 20 | 8,757 58 | — — — | — — — | — — — | — — — | 1,115 46 | 302,561 57 |
| 440 — | 280,241 71 | 37,935 80 | 8,114 62 | — — — | — — — | — — — | — — — | 1,029 56 | 521,696 26 |
| 440 — | 37,570 15 | 39,441 — | 8,058 78 | — — — | — — — | — — — | — — — | 1,963 34 | 171,439 06 |
| 480 — | 80,162 29 | 29,875 — | 7,410 97 | — — — | — — — | — — — | — — — | 4,921 61 | 225,325 04 |
| 680 — | 96,911 61 | 22,856 60 | 7,781 49 | — — — | — — — | — — — | — — — | 2,279 79 | 318,453 42 |
| 400 — | 13,491 60 | 33,247 — | 8,435 21 | — — — | — — — | — — — | — — — | 4,306 41 | 165,427 99 |
| 5,916 24 | 9,753 57 | 34,809 40 | 20,496 51 | — — — | — — — | — — — | — — — | 3,173 98 | 183,235 33 |
| 17,918 36 | 50 — | 33,379 80 | 14,123 82 | — — — | — — — | — — — | — — — | 301 65 | 139,260 54 |
| 45 56 | 10,638 02 | 16,947 40 | 8,230 01 | — — — | — — — | — — — | — — — | 396 83 | 66,924 07 |
| 860 55 | 4,010 — | 20,121 80 | 5,929 45 | — — — | — — — | — — — | — — — | 183 98 | 69,184 70 |
| 197 50 | 2,528 43 | 16,188 40 | 9,076 35 | — — — | — — — | — — — | — — — | 2,558 77 | 62,317 18 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| — — — | — — — | — — — | 2 26 | 40,387 87 | — — — | — — — | — — — | — — — | 40,390 13 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 1,520,223 73 | — — — | — — — | 1,520,223 73 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 1,616,038 05 | — — — | — — — | — — — | 1,616,038 05 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 4,242,128 11 | — — — | 4,242,128 11 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| — — — | — — — | — — — | 6 25 | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | 6 25 |
| — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| 230,311 37 | 2,517,033 74 | 774,249 60 | 292,921 82 | 40,387 87 | 1,616,038 05 | 1,520,223 73 | 4,242,128 11 | 110,755 99 | 14,037,307 48 |

**) Omföring från Förenade mötespassevolansfonden.

**Bevil**

| | Summa ordinarie inkomster. | Tullmedel. | Postmedel. | Bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter. | Stämpelmedel. | Bränvinstillverkningsskatt. | Hvitbetssockertillverkningsafgift. | för jordbruksfastighet. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Statskontoret | 119,713 44 | — — — | — — — | — — — | 1,189,264 75 | — — — | — — — | — — |
| Öfverståthållareembetet | 61,436 89 | — — — | — — — | 102,371 60 | — — — | 84,000 — | — — — | 64 |
| Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i | | | | | | | | |
| Stockholms ... län | 306,688 96 | — — — | — — — | 39 — | 211,307 90 | 1,359,033 20 | — — — | 57,370 7 |
| Upsala ... d:o | 283,378 67 | — — — | — — — | 25,723 97 | 98,620 07 | 277,220 90 | — — — | 40,159 8 |
| Södermanlands ... d:o | 348,111 02 | — — — | — — — | 17,426 30 | 113,295 53 | — — — | — — — | 57,294 5 |
| Östergötlands ... d:o | 643,391 39 | — — — | — — — | 49,432 — | 236,843 42 | 1,053,285 45 | — — — | 92,678 1 |
| Jönköpings ... d:o | 331,626 16 | — — — | — — — | 32,289 51 | 149,507 34 | 315,642 05 | — — — | 53,671 8 |
| Kronobergs ... d:o | 204,637 07 | — — — | — — — | 594 50 | 142,864 35 | 90,402 — | — — — | 38,737 6 |
| Kalmar ... d:o | 324,241 89 | — — — | — — — | 16,077 90 | 166,236 29 | 208,905 95 | — — — | 67,659 2 |
| Gotlands ... d:o | 98,743 75 | — — — | — — — | 6,097 — | 35,015 89 | 133,800 — | 343,404 98 | 19,419 8 |
| Blekinge ... d:o | 112,576 46 | — — — | — — — | 2,571 50 | 82,315 28 | 1,711,782 42 | 244,135 75 | 29,547 6 |
| Kristianstads ... d:o | 417,090 79 | — — — | — — — | 46,100 — | 241,699 73 | 8,682,715 75 | 1,298,943 24 | 81,988 1 |
| Malmöhus ... d:o | 701,543 91 | — — — | — — — | 204,514 57 | 431,324 06 | 1,345,663 07 | 5,839,902 86 | 177,046 5 |
| Hallands ... d:o | 166,126 12 | — — — | — — — | 17,471 — | 95,877 05 | 16,058 25 | — — — | 41,404 9 |
| Göteborgs och Bohus d:o | 273,389 53 | — — — | — — — | 89,136 35 | 460,466 57 | 562,754 55 | — — — | 46,922 4 |
| Elfsborgs ... d:o | 302,561 57 | — — — | — — — | 20,661 50 | 143,803 71 | 182,188 60 | — — — | 61,736 1 |
| Skaraborgs ... d:o | 521,696 26 | — — — | — — — | 22,275 — | 113,774 72 | 1,464,824 34 | — — — | 89,101 2 |
| Vermlands ... d:o | 171,439 06 | — — — | — — — | 34,181 12 | 135,959 32 | — — — | — — — | 70,087 3 |
| Örebro ... d:o | 225,325 04 | — — — | — — — | 21,491 55 | 148,241 70 | 33,100 — | — — — | 63,239 7 |
| Vestmanlands ... d:o | 318,453 42 | — — — | — — — | 30,665 95 | 162,867 11 | — — — | — — — | 47,605 0 |
| Kopparbergs ... d:o | 165,427 99 | — — — | — — — | 23,504 46 | 128,951 35 | — — — | — — — | 55,752 6 |
| Gefleborgs ... d:o | 183,235 33 | — — — | — — — | 46,559 39 | 219,280 27 | 24,600 — | — — — | 48,458 4 |
| Vesternorrlands ... d:o | 139,260 54 | — — — | — — — | 43,773 45 | 257,632 56 | — — — | — — — | 49,260 3 |
| Jemtlands ... d:o | 66,924 07 | — — — | — — — | 2,365 — | 92,782 — | — — — | — — — | 22,014 1 |
| Vesterbottens ... d:o | 69,184 70 | — — — | — — — | 29,739 05 | 85,689 62 | — — — | — — — | 32,292 9 |
| Norrbottens ... d:o | 62,317 18 | — — — | — — — | 10,029 80 | 89,424 30 | — — — | — — — | 25,218 |
| Fångvårdsstyrelsen | — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Utrikesdepartementet | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Arméförvaltningen | — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Marinförvaltningen | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Lotsstyrelsen | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Statistiska centralbyrån | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — |
| Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Stuteriöfverstyrelsen och stuterierna | — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Myntverket | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Kontrollverket | 40,390 13 | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Öfverintendentsembetet | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Generalpoststyrelsen | — — — | — — — | — 9,035,371 33 | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Telegrafstyrelsen | 1,520,223 73 | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Generaltullstyrelsen | 1,616,038 05 | 2,339,086 17 | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Domänstyrelsen | 4,242,128 11 | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Karolinska mediko-kirurgiska institutet | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Medicinalstyrelsen | 6 25 | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| Veterinärinstitutet | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — — |
| umma | 14,037,307 48 | ,339,086 17 | 9,035,371 33 | 895,091 47 | ,233,045 39 | 17,. ,976 53 | 7, 26, 83 | 1, 68, |

**ingar.**

illning af fast egendom samt af inkomst.

| t egendom. för annan astighet och frälseränta. | Summa. | För inkomst af kapital och arbete. | Tillfällig uppbörd. | Summa. | Tilläggs-bevillning. | Summa. | Utgifts-anslagen enskildt tillhörande uppbörds-medel. | Bankovinst-medel. | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | 1,189,264 75 | 713,048 37 | 2,340,000 — | 4,362,026 56 |
| 267,021 35 | 267,085 85 | 886,490 26 | 2,535 62 | 1,156,111 73 | 313,014 87 | 1,655,498 20 | 3,268 — | — — | 1,720,203 09 |
| 25,615 15 | 82,985 89 | 77,512 30 | 32 50 | 160,530 69 | 42,448 51 | 1,773,359 30 | 324 95 | — — | 2,080,373 21 |
| 20,339 50 | 60,499 36 | 86,344 83 | 2 54 | 146,846 73 | 39,371 96 | 587,783 63 | 45,843 30 | — — | 917,005 60 |
| 18,596 80 | 75,891 31 | 88,747 45 | — — | 164,638 76 | 42,908 53 | 338,269 12 | 82,796 78 | — — | 769,176 92 |
| 45,654 — | 138,332 10 | 158,904 02 | 23 63 | 297,259 75 | 79,306 14 | 1,716,126 76 | 34,230 87 | — — | 2,393,749 02 |
| 16,981 40 | 70,653 20 | 82,142 75 | — — | 152,795 95 | 40,705 47 | 690,940 32 | 263,947 81 | — — | 1,286,514 29 |
| 7,036 — | 45,773 68 | 38,255 34 | — — | 84,029 02 | 22,627 60 | 340,517 47 | 50,644 28 | — — | 595,798 82 |
| 15,103 35 | 82,762 59 | 69,534 63 | — — | 152,297 22 | 41,539 03 | 585,056 39 | 70,572 96 | — — | 979,871 24 |
| 5,727 65 | 25,147 49 | 25,204 17 | 1 50 | 50,353 16 | 13,927 38 | 582,598 41 | 912 67 | — — | 682,254 83 |
| 17,005 87 | 46,553 47 | 76,706 88 | 99 — | 123,359 35 | 31,989 38 | 2,196,153 68 | 478 24 | — — | 2,309,208 38 |
| 14,710 15 | 96,698 29 | 74,793 24 | 5 — | 171,496 53 | 47,003 87 | 10,487,959 12 | 22,465 29 | — — | 10,927,515 20 |
| 87,059 85 | 264,106 35 | 414,473 78 | — — | 678,580 13 | 182,480 29 | 8,682,464 98 | 10,972 31 | — — | 9,394,981 20 |
| 11,762 30 | 53,167 22 | 55,985 23 | — — | 109,152 45 | 29,457 88 | 268,016 63 | 271 69 | — — | 434,414 44 |
| 113,962 30 | 160,884 70 | 402,158 69 | 259 12 | 563,302 51 | 154,796 62 | 1,830,456 60 | 152,594 39 | — — | 2,256,440 52 |
| 17,572 22 | 79,308 33 | 101,799 46 | — — | 181,107 79 | 49,372 70 | 577,134 30 | 125,035 86 | — — | 1,004,731 73 |
| 12,607 65 | 101,708 91 | 75,540 48 | — — | 177,249 39 | 48.677 02 | 1,826,800 47 | 141,997 87 | — — | 2,490,494 60 |
| 18,146 90 | 88,234 28 | 98,088 59 | — — | 186,322 87 | 49,381 59 | 405,845 40 | 588 74 | — — | 577,873 20 |
| 19,088 76 | 82,328 52 | 105,515 12 | 19 38 | 187,863 02 | 49,342 95 | 440,039 22 | 14,472 67 | — — | 679,836 93 |
| 16,336 15 | 63,941 17 | 85,642 18 | — 50 | 149,583 85 | 39,536 30 | 382,653 21 | 18,173 70 | — — | 719,280 33 |
| 16,188 05 | 71,940 71 | 99,609 82 | 100 50 | 171,651 03 | 44,736 33 | 368,843 17 | 17,242 65 | — — | 551,513 81 |
| 35,346 20 | 83,804 60 | 194,167 11 | — — | 277,971 71 | 69,234 80 | 637,646 17 | 1,473 68 | — — | 822,355 18 |
| 25,468 27 | 74,728 63 | 171,949 25 | 127 — | 246,804 88 | 64,344 47 | 612,555 36 | 5,205 87 | — — | 757,021 77 |
| 3,763 80 | 25,777 92 | 44,300 59 | 5 80 | 70,084 31 | 17,570 62 | 182,801 93 | 25.566 01 | — — | 275,292 01 |
| 7,008 — | 39,300 90 | 43,899 73 | — — | 83,200 63 | 22,457 36 | 221,086 66 | 12,628 76 | — — | 302,900 12 |
| 6,747 40 | 31,965 40 | 55,238 88 | — — | 87,204 28 | 21,576 72 | 208,235 10 | 2,406 22 | — — | 272,958 50 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 2,300 13 | — — | 2,300 13 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 16,680 20 | — — | 16,680 20 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 213,165 96 | — — | 213,165 96 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 258,578 19 | — — | 258,578 19 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 2,983 08 | — — | 2,983 08 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 275 96 | — — | 275 96 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 50 — | — — | 50 — |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 160,944 10 | — — | 160,944 10 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 232,105 71 | — — | 232,105 71 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 259 88 | — — | 40,650 01 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 10,459 17 | — — | 10,459 17 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | 9,035,371 33 | — — | — — | 9,035,371 33 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 1,520,223 73 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | 42,339,086 17 | — — | — — | 43,955,124 22 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 21,806 47 | — — | 4,263,934 58 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 7,848 62 | — — | 7,848 62 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 998,793 73 | — — | 998,799 98 |
| — — | — — | — — | — — | — — | — — | — — | 15,756 35 | — — | 15,756 35 |
| ,849 07 | 2, 1 , 87 | 3,613,004 78 | 3,212 09 | 5,829,797 74 | 1,557,808 39 | 90,162,563 85 | 3,759,171 49 | 2,340,000 | 110,299,042 82 |

§ 3.

Till upplysning angående de under revisionsåret gjorda afkortningar å statsverkets

| | Ordinarie | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Grundskatt. | | | Soldat-vakans-afgift. | | | Arrendemedel. | | |
| Öfverståthållareembetet | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i: | | | | | | | | | |
| Stockholms län | — | — | — | — | — | — | 3,901 | 95 | |
| Upsala ,, | — | — | — | — | — | — | 6,875 | 34 | |
| Södermanlands ,, | 26 | 78 | | — | — | — | 20,320 | 45 | |
| Östergötlands ,, | 16 | 49 | | — | — | — | 11,074 | 49 | |
| Jönköpings ,, | 62 | 65 | | — | — | — | 13,122 | 79 | |
| Kronobergs ,, | — | — | — | 28 | 95 | | 1,941 | 16 | |
| Kalmar ,, | — | — | — | — | — | — | 3,743 | 64 | |
| Gotlands ,, | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Blekinge ,, | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Kristianstads ,, | — | — | — | — | — | — | 25,665 | 56 | |
| Malmöhus ,, | — | — | — | — | — | — | 27,176 | 31 | |
| Hallands ,, | — | — | — | — | — | — | 3,388 | 26 | |
| Göteborgs och Bohus ,, | — | — | — | — | — | — | 1,524 | — | |
| Elfsborgs ,, | 17 | 84 | | — | — | — | 6,284 | 84 | |
| Skaraborgs ,, | — | — | — | — | — | — | 15,831 | 57 | |
| Vermlands ,, | — | — | — | — | — | — | 600 | — | |
| Örebro ,, | — | — | 25 | — | — | — | 7,404 | 67 | |
| Vestmanlands ,, | 284 | 48 | | — | — | — | 756 | 22 | |
| Kopparbergs ,, | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Gefleborgs ,, | 88 | 41 | | — | — | — | 300 | — | |
| Vesternorrlands ,, | 66 | 42 | | — | — | — | — | — | — |
| Jemtlands ,, | — | — | — | — | — | — | 87 | 23 | |
| Vesterbottens ,, | — | — | — | — | — | — | 276 | 71 | |
| Norrbottens ,, | 17 | 22 | | — | — | — | — | — | — |
| Summa | 580 | 54 | | 28 | 95 | | 150,275 | 19 | |

inkomster få Revisorerne här införa följande från rikshufvudboken hemtade tabell:

| inkomster. | | Bevillningar. | | | | Summa. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Mantals-penningar. | Bötes-medel. | Bevillnings-afgifter för särskilda förmåner och rättigheter. | Stämpel-medel. | Bevillning af fast egendom samt af inkomst. | Tilläggs-bevillning. | |
| 15,167 50 | — — | 336 — | — — | 64,760 76 | 54,864 14 | 135,128 40 |
| 1,127 — | — — | — — | — — | 1,309 56 | 662 57 | 7,001 08 |
| 798 40 | — — | — — | — — | 565 78 | 264 41 | 8,503 93 |
| 877 — | — — | — — | — — | 1,176 44 | 592 90 | 22,993 57 |
| 2,319 60 | — — | — — | — — | 2,123 35 | 1,076 95 | 16.610 88 |
| 1,754 12 | — — | — — | — — | 1,027 70 | 693 32 | 16,660 58 |
| 1,007 20 | — — | — — | — — | 133 95 | 121 27 | 3,232 53 |
| 3,285 60 | — — | — — | — — | 490 57 | 337 48 | 7,857 29 |
| 242 — | — — | — — | — — | 105 08 | 57 18 | 404 26 |
| 3,161 — | — — | — — | 500 — | 1,049 20 | 501 36 | 5,211 56 |
| 1,678 — | 654 90 | — — | — — | 555 32 | 402 22 | 28,956 — |
| 3,801 20 | — — | — — | — — | 3,763 12 | 2,178 56 | 36,919 19 |
| 942 20 | — — | — — | — — | 431 63 | 242 88 | 5.004 97 |
| 12,090 65 | 100 — | — — | — — | 13,043 21 | 10,587 98 | 37,345 84 |
| 3,570 50 | 9 — | — — | — — | 1,041 69 | 598 31 | 11,522 18 |
| 1,655 40 | — — | — — | — — | 365 03 | 202 79 | 18,054 79 |
| 2,932 40 | — 24 | — — | — — | 639 91 | 360 46 | 4,533 01 |
| 1,046 80 | — — | — — | — — | 671 96 | 354 25 | 9,477 93 |
| 749 60 | — — | — — | — — | 483 13 | 241 25 | 2,514 68 |
| 1,150 60 | 5 — | — — | — — | 649 55 | 285 78 | 2,090 93 |
| 2,128 — | — — | — — | — — | 3,704 95 | 1,644 67 | 7,866 03 |
| 3,333 45 | — — | — — | — — | 4,038 84 | 2,063 90 | 9,502 61 |
| 735 68 | — — | — — | — — | 1,223 45 | 689 48 | 2,735 84 |
| 821 40 | — — | — — | — — | 383 63 | 207 37 | 1,689 11 |
| 1,428 22 | — — | — — | — — | 1,699 29 | 999 38 | 4,144 11 |
| 67,803 52 | 769 14 | 336 — | 500 — | 105,437 10 | 80,230 86 | 405,961 30 |

# Stämpeluppbörden.

| | Skrif-stämplar. | Enkla beläggnings-stämplar. | Dubbla beläggnings-stämplar. | Summa. |
|---|---|---|---|---|
| **Debet.** | | | | |
| Balans från år 1895 | 1,207,205: 75. | 15,844,593: 25. | 19,907,565: 20. | 36,959,364: 20. |
| Leverering från Riksbanken m. fl. ..... | 439,253: — | 3,232,946: 90. | 272: 50. | 3,672,472: 40. |
| Summa | 1,646,458: 75. | 19,077,540: 15. | 19,907,837: 70. | 40,631,836: 60. |
| **Kredit.** | | | | |
| Leverering till länen och försäljningsmännen ..... | 567,325: — | 1,838,884: 80. | 2,930,448: 30. | 5,336,658: 10. |
| Afskrifning ..... | 1,078: — | 3,129: 45. | 1,589: 20. | 5,796: 65. |
| Balans till år 1897 | 1,078,055: 75. | 17,235,525: 90. | 16,975,800: 20. | 35,289,381: 85. |
| Summa | 1,646,458: 75. | 19,077,540: 15. | 19,907,837: 70. | 40,631,836: 60. |

# Myntverket.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar | | | 575,060: 54. |

*Uppbörd:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Stockprof: | | | |
| Af guld | 20: 09. | | |
| „ silfver | 1: 35. | 21: 44. | |
| Vinst å utmyntning af silfver | 197,795: 66. | | |
| Dito å dito af brons | 24,916: 66. | | |
| Dito å försäljning af silfver | 342: 27. | | |
| Dito å smältning af guld | 2: 55. | | |
| Dito å nedsmältning af förbrukade kopparinventarier | 18: 60. | | |
| Dito å tillverkning af medaljer | 8,808: 53. | 231,884: 27. | |
| Försäljningsmedel för en förbrukad ångpanna | | 200: — | |
| Af Sjunde hufvudtitelns anslag till Mynt- och Kontrollverken: | | | |
| Aflöning för Myntverket | 12,200: — | | |
| Af Sjunde hufvudtitelns anslag till ålderstillägg | 1,600: — | 13,800: — | 245,905: 71. |
| | | Summa | 820,966: 25. |

## Kredit.

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Förlust af metall vid silfvermyntning | 352: 29. | |
| Dito af dito vid bronsmyntning | 121: 16. | |
| Transport | 473: 45. | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Transport | 473: 45. | | |
| Förlust af metall vid medaljtillverkning | 47: 94. | 521: 39. | |
| Aflemnade stockprof och profpenningar af silfver | | 5: 06. | |
| Förlust å invexladt nött och skadadt silfvermynt | 1,736: 53. | | |
| Dito å invexladt nött och skadadt bronsmynt | 1,734: 68. | 3,471: 21. | |
| Dito genom prisfall å silfver | 217: 24. | | |
| Dito genom dito å tenn och aluminium | 9: 26. | 226: 50. | |
| Dito genom afskrifning å värdet af äldre deglar | | 331: 48. | |
| Omkostnader: | | | |
| För reparationer | 1,534: 41. | | |
| „ utvexling af silfvermynt | 12,871: 74. | | |
| „ dito af bronsmynt | 401: 97. | | |
| „ återsändning till Danmark och Norge af här utsorteradt silfvermynt | 3,556: 84. | 18,364: 96. | |
| Aflöning till Myntverkets tjenstemän | | 13,800: — | |
| Leverering till Statskontoret: | | | |
| Af behållningen för år 1895 | | 27,000: — | 63,720: 60. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | |
| Kontant behållning | 91,787: 19. | | |
| Behållning i Riksbanken | 320,788: 52. | 412,575: 71. | |
| Behållning af metaller: | | | |
| Guld | 35,770: 21. | | |
| Silfver | 145,838: 71. | | |
| Koppar, brons m. m. | 10,573: 74. | 192,182: 66. | |
| Bränsle och deglar | | 4,400: 97. | |
| Inventariers värde | | 75,000: — | |
| Fastigheters värde | | 73,086: 31. | 757,245: 65. |
| | | Summa | 820,966: 25. |

# Kontrollverket.

| | Stockholm. | Landsorten. | Summa. |
|---|---|---|---|
| **Debet.** | | | |
| *Balans från år 1895:* | | | |
| Tillgångar: | | | |
| Fordringar | — — — | 2: 28. | 2: 28. |
| *Uppbörd:* | | | |
| Kontrollstämpelmedel: | | | |
| Enkel afgift | 17,633: 59. | 19,722: 29. | 37,355: 88. |
| Dubbel afgift | 34: 41. | 20: 78. | 55: 19. |
| Extra proberingsafgift | 2,976: 80. | — — — | 2,976: 80. |
| Bötesmedel | — — — | 2: 26. | 2: 26. |
| Försäljningsmedel | 259: 88. | — — — | 259: 88. |
| Säger | 20,904: 68. | 19,745: 33. | 40,650: 01. |
| *Balans till år 1897:* | | | |
| Skulder: | | | |
| Öfverleverering | — — — | 69: 40. | 69: 40. |
| Summa | 20,904: 68. | 19,817: 01. | 40,721: 69. |
| **Kredit.** | | | |
| *Balans från år 1895:* | | | |
| Skulder: | | | |
| Öfverleverering | — — — | 66: 39. | 66: 39. |
| *Utgifter:* | | | |
| Arvoden | — — — | 6,575: 52. | 6,575: 52. |
| Postporto och justering | — — — | 31: 46. | 31: 46. |
| Leverering till Statskontoret | 20,904: 68. | 2: 26. | 20,906: 94. |
| Dito till landtränterierna | — — — | 13,139: 42. | 13,139: 42. |
| Säger | 20,904: 68. | 19,748: 66. | 40,653: 34. |
| *Balans till år 1897:* | | | |
| Tillgångar: | | | |
| Fordringar | — — — | 1: 96. | 1: 96. |
| Summa | 20,904: 68. | 19,817: 01. | 40,721: 69. |

För revisionsåret har Kontrollverket i särskilda räkningar jemväl redovisat för de till detsamma anvisade aflönings- och expensmedel, hvaröfver sammandrag här nedan meddelas:

| | Debet. | | | Kredit. | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Behållning från år 1895. | Leverering från Statskontoret. | Uppbörd. | Utgifter. | Behållning till år 1897. | Summa. |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | | |
| Mynt- och Kontrollverken: | | | | | | |
| Aflöning för Kontrollverket | — — | 8,100: — | — — | 8,100: — | — — | 8,100: — |
| Omkostnader för Kontrollverket ..... | 62: 15. | 5,100: — | — — | 5,109: 51. | 52: 64. | 5,162: 15. |
| Uppburna portomedel..... | — — | — — — | 1: 35. | 1: 35. | — — | 1: 35. |
| Summa | 62: 15. | 13,200: — | 1: 35. | 13,210: 86. | 52: 64. | 13,263: 50. |

# Kammarrätten.

För revisionsåret har af aktuarien och registratorn i Kammarrätten i särskilda räkningar lemnats redovisning för de anslagsmedel, som finnas sammanförda i nedanstående tabell:

| | Debet. | | Kredit. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | Behållning från år 1895. | Leverering från Statskontoret. | Utgift. | Behållning till år 1897. | Summa. |
| Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag: | | | | | |
| Kammarrätten: | | | | | |
| Aflöning, arvoden åt extra biträden, renskrifning m. m. | — — | 169,150: — | 169,150: — | — — | 169,150: — |
| Ålderstillägg | — — | 23,416: 67. | 23,416: 67. | — — | 23,416: 67. |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser | — — | 602: 45. | 602: 45. | — — | 602: 45. |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. | 179: 55. | 4,500: — | 4,518: 43. | 161: 12. | 4,679: 55. |
| Extra utgifter: | | | | | |
| Ersättning åt föredragande i anmärkningsmål och till kontorsförmän | — — | 1,050: — | 1,050: — | — — | 1,050: — |
| Arvode till adjungerade ledamöter och amanuenser | — — | 1,866: 66. | 1,866: 66. | — — | 1,866: 66. |
| Till flitpenningar åt e. o. tjenstemän m. m. | — — | 300: — | 300: — | — — | 300: — |
| Summa | 179: 55. | 200,885: 78. | 200,904: 21. | 161: 12. | 201,065: 33. |

# Kammarrättens aktoratsräkning.

| | Advokat-fiskals-kontoret. | | Revisions-afdelningens 1:a kontor. | | Revisions-afdelningens 2:a kontor. | | Revisions-afdelningens 3:e kontor. | | Summa. | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Debet.** | | | | | | | | | | |
| Balans från år 1895 | 159,902 | 93 | 3,344 | 27 | 4,286 | 21 | 1,141 | 43 | 168,674 | 84 |
| Uppbörd | 15,248 | 42 | 12,869 | 28 | 5,983 | 61 | 8,946 | 04 | 43,047 | 35 |
| Summa | 175,151 | 35 | 16,213 | 55 | 10,269 | 82 | 10,087 | 47 | 211,722 | 19 |
| **Kredit.** | | | | | | | | | | |
| Afskrifning | — — | — | 1,430 | 85 | — — | — | 4,311 | 58 | 5,742 | 43 |
| Leverering | 9,818 | 49 | 13,106 | 32 | 6,969 | 89 | 1,755 | 78 | 31,650 | 48 |
| Balans till år 1897 | 165,332 | 86 | 1,676 | 38 | 3,299 | 93 | 4,020 | 11 | 174,329 | 28 |
| Summa | 175,151 | 35 | 16,213 | 55 | 10,269 | 82 | 10,087 | 47 | 211,722 | 19 |

# Öfverintendentsembetet.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 77,049: 10. |

*Uppbörd:*

| | | |
|---|---|---|
| Ordinarie anslag: | | |
| Sjunde hufvudtiteln: | | |
| Öfverintendentsembetet | 35,350: — | |
| Ålderstillägg | 1,500: — | |
| Byggnader och reparationer | 200,000: — | |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. | 2,500: — | |
| Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser | 117: 90. | 239,467: 90. |
| Extra ordinarie anslag: | | |
| Sjunde hufvudtiteln: | | |
| Till uppförande af nytt landsstatshus i Luleå | 45,750: — | |
| Åttonde hufvudtiteln: | | |
| För tillbyggnad af och förändringar inom Gymnastiska centralinstitutets lokaler äfvensom för anskaffande af behöflig ny materiel | 40,000: — | |
| Till ny byggnad för Tekniska högskolans kemiska och mineralogiska afdelningar och densammas inredning och utrustning | 100,000: — | 185,750: — |
| | Transport | 425,217: 90. 77,049: 10. |

| | | |
|---|---|---|
| Transport | 425,217: 90. | 77,049: 10. |
| Förskott: | | |
| För vissa förändrings- och reparationsarbeten inom Svea Hofrätts embetslokaler, jemlikt Kongl. bref 4/7 1896 | 8,388: — | 433,605: 90. |
| | Summa | 510,655: — |

## Kredit.

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| Aflöning | 35,350: — | |
| Ålderstillägg | 1,500: — | 36,850: — |
| Byggnader och reparationer | | 186,096: 95. |
| Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. | | 2,588: 29. |
| Postafgifter för tjenstebref m. fl. försändelser | | 117: 90. |
| Ny länsresidensbyggnad i Umeå | | 685: 43. |
| Restaurering af Vadstena klosterkyrka | | 1,088: 35. |
| Nytt landsstatshus i Mariestad | | 58,561: 48. |
| Tillbyggnad m. m. inom Gymnastiska centralinstitutets hus | | 40,365: 35. |
| Nytt landsstatshus i Luleå | | 35,618: 45. |
| Ny byggnad för Tekniska högskolans kemiska m. fl. afdelningar | | 42,435: 96. |
| Anvisade medel till förändringsarbeten inom Svea Hofrätts lokal | 8,388: — | 412,796: 16. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar: | | |
| Kontant behållning | 73,309: 25. | |
| Förskott | 24,549: 59. | 97,858: 84. |
| | Summa | 510,655: — |

§ 1.

Med anledning af en utaf Kongl. Maj:t gjord framställning beviljade 1896 års Riksdag för yttre restaurering af Örebro slott enligt uppgjorda ritningar ett extra anslag af 44,000 kronor att utgå under tio år, under vilkor dels att enahanda belopp blefve för berörda ändamål på enskild väg anskaffadt, dels ock att någon utbetalning icke finge ega rum, förrän styrkt blifvit, att fullt tillräckliga medel funnes att tillgå för arbetets fullständiga fullbordande. Af detta anslag har Riksdagen för hvart af åren 1897 och 1898 anvisat en tiondedel eller 4,400 kronor, dock att för året högre belopp af statsmedel icke finge utgå, än som motsvarades af från enskilde under samma år influtna medel.

Revisorerne, som besökt Örebro slott, funno, att restaurationsarbetet pågick; och syntes detsamma utföras med hänsynsfull omsorg.

I sammanhang härmed hafva Revisorerne velat omförmäla, hurusom inom slottsbyggnaden, förutom de lägenheter, som användas till bostad för landshöfdingen, till embetsrum för länsstyrelsen, länsmuseum och till förvaring af Lifregementets till fot arkiv, funnos synnerligen rymliga lokaler, lämpliga till förvaring af arkivalier eller användbara för andra allmänna ändamål.

§ 2.

Vid det besök, Revisorerne enligt hvad ofvan meddelats gjort i Karlstad, ådrog det sig Revisorernes uppmärksamhet, att landshöfdingen i länet icke bebodde den i kronans hus i residensstaden till landshöfdingeboställe anordnade våning, utan tagit sin bostad å en strax invid staden belägen egendom.

Oafsedt att, då statsverket anvisar bostadslägenheter åt rikets landshöfdingar, det väl också dermed afsetts, att de skola af vederbörande bebos, har anförda förhållande synts Revisorerne anmärkningsvärdt med afseende derpå, att ifrågavarande bostadslägenhet genom att en följd af år stå obebodd svårligen kan undgå att taga skada.

# Riddarholmskyrkan.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar: | | |
| Kontant behållning | | 386: 86. |
| *Uppbörd:* | | |
| Från Öfverintendentsembetet | 255: — | |
| Intressemedel | 5: 03. | |
| För sju serafimerringningar | 31: 50. | 291: 53. |
| | Summa | 678: 39. |

## Kredit.

*Utgifter:*

| | | |
|---|---|---|
| För vård och tillsyn af effekter | 180: — | |
| „ tornurets uppdragning | 75: — | 255: — |

*Behållning till år 1897:*

| | |
|---|---|
| Tillgångar: | |
| Kontant behållning | 423: 39. |
| Summa | 678: 39. |

# Postverket.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 4,345,962: 14. |

*Uppbörd:*

| | | |
|---|---|---|
| Influtna medel för försålda frankotecken m. m. | 8,405,830: 99. | |
| Postbefordringsafgifter för tidningar och tidskrifter | 379,793: 20. | |
| Fraktmedel och passagerareafgifter af postverkets ångfartyg | 9,695: 90. | |
| Uppburna afgifter för med lösen belagda försändelser | 210,537: 52. | |
| Fackafgifter | 1,401: 33. | |
| Registreringsafgifter | 6,337: 95. | |
| Extra ordinarie uppbörd | 14,997: 59. | |
| Bötesmedel | 1,761: 66. | |
| Anmärkningsmedel | 1,903: 87. | |
| Medel, funna i öppnade obeställbara försändelser | 978: 34. | |
| Återvunna medel till gäldande af utbetalad ersättning för bortkomna eller skadade värdeförsändelser | 2,132: 98. | 9,035,371: 33. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Skulder: | | |
| Öfverlevereringar | 44,511: 20. | |
| Innestående tidningsmedel för år 1897 | 1,098,856: 26. | |
| Dito postbefordrings- och prenumerationsafgifter för år 1896 | 4,016: 63. | |
| Dito postanvisnings- och postförskottsmedel | 891,056: 53. | |
| Oförutsedda utgifter (reserverade medel) | 1,226: — | |
| Sveriges Riksbank (å folioräkning N:o 2) | 12,000: — | |
| Stockholms enskilda bank | 6,700: — | |
| Till åtskilliga utländska postverk | 470,269: 58. | 2,528,636: 20. |
| | Summa | 15,909,969: 67. |

**Kredit.**

*Balans från år 1895:*

Skulder ........................................................................ 2,314,774: 06.

*Utgifter:*

| Postverkets utgiftsstat för år 1896 anvisar: | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 3,090,100: — | Aflöningsstaten ............ | | 3,131,167: 92. | |
| 2,400: — | Öfvergångsstaten ............ | | 2,400: — | |
| 593: — | Indragningsstaten ............ | | — — — | |
| 85,225: — | Pensionsstaten ............ | | 77,479: 86. | |
| 4,777,000: — | Omkostnadsstaten: | | | |
| | Uppbörds- och frimärkesprovision ... | 366,387: 42. | | |
| | Förhyrande af postlägenheter samt posthusens underhåll m. m. ............ | 151,116: 99. | | |
| | Expensutgifter ..... | 406,787: 85. | | |
| | Rese- och traktamentsersättningar | 934,798: 53. | | |
| | Postbetjentes beklädnad och beväring ............ | 66,443: 06. | | |
| | Inköp och underhåll af inventarier | 99,782: 78. | | |
| | Postföringskostnad å jernväg ............ | 1,616,447: 28. | | |
| | D:o å landsväg och inom postanstalternas områden samt till landtbrefbäring ............ | 673,737: 19. | | |
| | D:o sjöledes ............ | 173,795: 39. | | |
| | Godtgörelse till främmande postverk ............ | 4,585: 43. | | |
| 7,955,318: — | Transport | 4,493,881: 92. | 3,211,047: 78. | 2,314,774: 06. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Transport | 4,493,881: 92. | 3,211,047: 78. | 2,314,774: 06. |

Postverkets utgiftsstat för år 1896 anvisar:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| T:pt 7,955,318: — | Omkostnadsstaten: | | | |
| | För tillverkning af frankotecken m. m. | 96,023: 31. | | |
| | Diverse utgifter... .. | 33,892: 05. | 4,623,797: 28. | |
| 135,000: — | Oförutsedda utgifter ..... | | 113,958: 48. | |
| 64,682: — | Afkortningar och restitutioner m. m. | | 67,990: 45. | 8,016,793: 99. |
| S:a 8,155,000: — | | | | |
| | Leverering till Statskontoret ..... | | | 192,900: — |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tillgångar: | | | |
| | Kontant behållning ..... | 3,195,110: 01. | |
| | Förskott ..... | 895,467: 23. | |
| | Anmärkta poster ..... | 2,238: 86. | |
| | Propriebalans ..... | 21,711: 99. | |
| | Fordringar ..... | 1,270,973: 53. | 5,385,501: 62. |
| | | Summa | 15,909,969: 67. |

# Postsparbanken.

## Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 39,434,626: 66. |

*Inkomster:*

| | | |
|---|---|---|
| Räntemedel | 1,709,883: 41. | |
| Obligationsvinst | 3,456: 04. | |
| Preskriberade medel | 11,248: 61. | 1,724,588: 06. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Skulder: | | | |
| Öfverlevereringar | | 673: 13. | |
| Till delegarne: | | | |
| Kapital | 48,243,222: 24. | | |
| Ränta | 1,490,587: 35. | 49,733,809: 59. | |
| Till postverket | | 804,665: 63. | |
| Deponerade medel | | 7,511: 48. | |
| Reserverade medel | | 274: 67. | |
| Oförsålda och utelöpande sparmärken och sparkort | | 149,813: 10. | 50,696,747: 60. |
| | | Summa | 91,855,962: 32. |

## Kredit.

*Balans från år 1895:*

| | |
|---|---|
| Skulder | 39,605,460: 35. |
| Transport | 39,605,460: 35. |

Transport 39,605,460: 35.

*Utgifter:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Aflöning till styrelsen samt personalen å Postsparbanksbyrån | 96,368: 94. | | |
| Ersättning till posttjenstemän för bestridande af postsparbanksgöromål | 31,070: 72. | 127,439: 66. | |
| Omkostnader: | | | |
| Expensutgifter | 17,479: 64. | | |
| Diverse utgifter | 10,740: 09. | | |
| Rese- och traktamentsersättning | 49: 60. | 28,269: 33. | |
| Räntemedel godtgjorda delegarne | | 1,522,553: 06. | |
| Afkortningar | | 6,375: 38. | 1,684,637: 43. |

*Balans till år 1897:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Kontant behållning: | | | |
| I hufvudkassan och vid postanstalterna | 658,895: 54. | | |
| I Riksbanken å upp- och afskrifningsräkning | 466,315: 08. | 1,125,210: 62. | |
| Förskott till ersättande af Arméförvaltningen | 4,433: 06. | | |
| Dito till ersättande af motboksegare | 29: 17. | 4,462: 23. | |
| Anmärkta poster | | 2,205: 51. | |
| Fordringar: | | | |
| Räntebärande obligationer å nominelt kr. 40,617,291: 13, bokförda till | 40,945,998: 43. | | |
| Upplupna, ej förfallna obligationsräntor | 255,497: 54. | | |
| Oförsålda sparmärken och sparkort | 94,273: 40. | | |
| Utlemnade kommunallån | 8,075,117: 26. | | |
| Obetalade låneräntor | 63,099: 55. | 49,433,986: 18. | 50,565,864: 54. |

Summa 91,855,962: 32.

§ 1.

Under år 1896 verkställdes i Postsparbanken 500,157 insättningar å tillhopa 20,021,165 kronor och uttogos 10,275,740 kronor 27 öre i 126,297 poster.

Delegarnes sammanlagda behållning med tillägg af upplupna räntor uppgick den 31 December 1896 till 49,733,809 kronor 59 öre, hvilket motsvarar 110 kronor 6 öre på hvarje motbok och 10,021 kronor 79 öre på hvarje tusental af rikets folkmängd.

Antalet utelöpande motböcker utgjorde vid årets utgång 451,872 st., hvilket motsvarar 91 motböcker för 1,000 invånare.

Postsparbankskontorens antal uppgick vid samma tid till 2,312.

De af Postsparbanken förvaltade medlen voro vid 1896 års utgång placerade dels i obligationer, utfärdade af svenska staten, Sveriges allmänna hypoteksbank eller kommuner inom landet, till bokfördt värde af 40,945,998 kronor 43 öre, dels ock i direkta lån till kommuner i riket till ett sammanlagdt kapitalbelopp af 8,075,117 kronor 26 öre.

Medelräntan å samtliga de för Postsparbanken inköpta obligationer utgör 3,878 procent och å kommunlånen 4,027 procent. Medelräntan i sin helhet belöper sig till 3,907 procent.

Omkostnaderna för år 1896 uppgingo till

| | | |
|---|---|---|
| för aflöningar ..... | kronor | 127,439: 66 |
| „ expenser, resor m. m. ..... | „ | 28,269: 33 |
| | Summa kronor | 155,708: 99, |

eller 0.32 procent af bokförda kapitalet.

Skilnaden emellan det bokförda och det nominela värdet å Postsparbankens obligationer utgjorde 328,707 kronor 30 öre.

Under år 1897 nedsattes den insättarne godtgjorda räntan från 3.6 procent till 3.3 procent.

# Telegrafverket.

## 1:o) Telegrafmedel.

### Debet.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Tillgångar | | 595,193: 02. |

*Uppbörd:*

| | | |
|---|---|---|
| Behållen portoinkomst | 1,482,511: 43. | |
| Registrering af telegramadresser | 19,545: — | |
| Anmärkningsmedel | 242: 26. | |
| Bidrag till telegrafstationers underhåll | 7,649: 49. | |
| Hyresbidrag till åtskilliga stationslokaler | 4,912: 50. | |
| Försålda effekter | 2,801: 61. | |
| Ersättning för begagnande af telegrafverkets stolpar | 980: — | |
| Telegrafverkets fastighet i Haparanda | 312: 19. | |
| Dito dito i Malmö | 946: 23. | |
| Dito dito i Varekil | 160: — | |
| Räntemedel | 158: 52. | |
| Från telefonmedlen öfverförda | 1,000: — | |
| Diverse inkomster | 4: 50. | 1,521,223: 73. |

*Balans till år 1897:*

| | | |
|---|---|---|
| Skulder: | | |
| Till utländska telegrafförvaltningar m. m. | | 329,405: 05. |
| | Summa | 2,445,821: 80. |

## Kredit.

*Balans från år 1895:*

| | | |
|---|---|---|
| Skulder | | 361,061: 87. |

*Utgifter:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Ordinarie aflöning | | 695,782: 31. | |
| Extra aflöning m. m. | | 105,344: 91. | |
| Telegrambäring och uppassning | | 112,101: 08. | |
| Arvode för telegramkontrollering | | 3,000: — | |
| Telegrafverkets undervisningsanstalt | | 7,874: 39. | |
| Pensionsväsendet: | | | |
| Pensioner och understöd enligt särskilda Kongl. bref | 3,220: — | | |
| Bidrag till pensionsinrättningen | 74,125: 57. | | |
| Dito till enke- och pupillkassan | 5,000: — | | |
| Fyllnadspensioner | 35,337: 50. | 117,683: 07. | |
| Inventariers underhåll | | 5,589: 50. | |
| Liniernas besigtning och underhåll | | 126,385: 05. | |
| Rese- och traktamentskostnad | | 9,216: 11. | |
| Batteriförnödenheter | | 1,772: 02. | |
| Böcker, kartor, tryckningskostnader, blanketter m. m. | | 22,991: 67. | |
| Skrifmaterialier | | 7,423: 06. | |
| Hyror | | 19,637: 31. | |
| Bränsle | | 15,666: 72. | |
| Lyshållning | | 26,093: 10. | |
| Postporto | | 8,504: 93. | |
| Frakt- och transportkostnad | | 2,935: 70. | |
| Inköp af inventarier | | 27,197: 28. | |
| Sveriges andel i kostnaden för den internationela telegrafbyrån i Bern | | 1,256: 28. | |
| Anmärkningsprovision | | 50: 22. | |
| Telegrafverkets fastighet i Göteborg | | 514: 67. | |
| Dito dito i Sundsvall | | 1,469: 72. | |
| Transport | | 1,318,489: 10. | 361,061: 87. |